Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Compleet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

~~Elzeviers~~
Elsevier ~~D. 50~~

KW 224
E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Mottelay p. 1566.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ALPHONSI DE VARGAS
Toletani

RELATIO
Ad Reges & Principes Chriſtianos,

De Stratagematis & Sophiſmatis Politicis Societatis Ieſu ad Monarchiam Orbis terrarum ſibi conficiendam.

In qua Ieſuitarum erga Reges ac populos optime de ipſis meritos infidelitas, ergaque ipſum Pontificem perfidia, contumacia & in fidei rebus novandi libido illuſtribus documentis comprobatur.

Koninklijke Bibliotheek 's Hage

ANNO M. DC. XLI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ALPHONSI DE VARGAS Toletani

Ad Reges & Principes Chriſtianos Relatio, de Stratagematis & Sophiſmatis Politicis Societ. Ieſu ad Monarchiam Orbis terrarum ſibi conficiendam.

CAPUT I.

Cujuſmodi Monarchiā Societas affectet.

CUm Societas Ieſu novi generis Monarchiam in univerſo terrarum orbe non modò ſuper hominum fortunas & corpora, ſed etiam ſuper eorum animos, voluntates, ſenſus & judicia, animis affectet, ad rem magnopere pertinere cenſet, omnes alios Religioſorum Ordines & Academias Catholicas contemni nec ullo numero haberi, velut ingeniorum acumine, tum dictionis cultu & copia, tandem ſapientia, ſeu divinarum & humanarum rerum ſcientia minus pollentes, ſuos verò Religioſos, tanquam capitales, ingenioſos, diſertos, Muſarum pullos, & Suadæ medullas, ac vel ut aureo fune de cœlo demiſſos Sapientiæ Doctores, ſolos adſpectari, omnibuſque venerationi & in amoribus ac deliciis eſſe ſcriptum quippe meminit Prov.

Generale ejus conficiendæ Medium.

Præclara hominum opinio de Ieſuitarum ſapientia. Nam ſapientiæ debetur imperium.

17. *Servus ſapiens dominabitur filiis ſtultis*. Proverb. 11. *Qui ſtultus eſt, ſerviet ſapienti*. Ecclеſ. 7. *Sapientia confortabit ſapientem ſuper decem Principes civitatis*. Sapient. 8. *Propter ſapientiam habebo claritatem & honorem apud ſeniores, & in conſpectu Potentum admirabilis ero, & facies Principum mirabuntur me: tacentem me ſuſtinebunt, & ſermocinante me plura manus ori ſuo imponent. Diſponam populos, & nationes mihi erunt ſubjectæ*. Nimirum unicæ ac ſingularis ſapientiæ opinione ſibi confecta minimum Societas habebit negotii, ut diſponat populos & nationes ſibi ſubjectas habeat. Ut ergo fides omnibus fiat, cum Ieſuitis natas & interituras literas, ipſo que vero ſerio dictum audire meruiſſe illud Iob. 12. *Ergo vos eſtis ſoli homines, & vobiſcum morietur ſapientia*. Propterea perpetuo ſuas ac ſuorum laudes prædicare, omneſque alios præ ſe, ut fœnum eſſe dignos, ſermonibus elevare & contemnere audiuntur. Quod quo minus quis inter puerorum & epheborum ſubſellia, inque privatis matronarum ac divitum Χρυσομάλλαν cõgreſſibus ſubinde facere eos ambigat, in publico exſtant libri eorum, illuſtria faſtidii, gloriarum & contemtus erga cæteros documenta exhibentes. Non longe abie-

Itaque Ieſuitæ omnia faciunt, ut aliis ſapientiores credantur.

ro.

ro. Didaci Bæzæ verba ſunt Tomo 3. Con. lib. 14. c. 15. paragr. 4. *Patres Societatis tanta in ſcribendo divini muneris copia redundant ut conati in ſcribendo dici nequeant: & tanta librorum multitudine mundum repleverunt, ut quotquot numerentur omnium aliarum Religionum, ſcriptoribus Societatis æquari nequeant.* Iſta verò Iacobi Kelleri in Cavea Turturis cap. 12. *Societas plus cæteris Religionibus laborat. In cæteris Ordinibus non adeo promti felices & periti animorum medici reperiuntur. Apoſtolici gregis Paſtoribus non eſt de aliis Vineæ operariis proſpiciendum, ubi Ieſuitarum viget ſanguis, ardor ac pietas: quorum ſtudia & ſudores nemo facile æquare poteſt: ac propterea Societatis privilegiæ augeri magis oportet, in quam convenit, quod Sauli Regi de Davide dictum fuit: Quis in omnibus ſervis tuis, ſicut David, fidelis & pergens ad imperium tuum, & glorioſus in domo tua?* Et c. 16. *Nihil profecto purius eſt & elegantius Societatis ſtylo. Omnis verborum ornatus, rerum copia & ſententiarum dignitas in Societatis eruditionem commigravit. Methodum Ieſuitarum Gravina arguit, quaſi quiſquam illis* PAR *in doctrina, vel naturæ ordine accurate ſervando exſiſteret. Vulgo notiſſimum eſt, Societatis auctores in majori* VBIQVE *pretio florere, quam Gravina velit ac jubeat.*

Id probant numero librorum à Ieſuitis editorum.

Tum utilitate ac fructu laborum ſuorum.

Ieſuitæ ſunt in Eccleſia plane incomparabiles.

Omnes alios ſuperant ſtyli elegantia.

Et Methodo.

Et aliis laudibus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Quis non malit iſtorum voluminibus bibliothecam ſuam inſtruere? quis abundantius Lectori ſatisfacit? quis ita funditus difficultates exhaurit? ac varietate, amplitudine ac robore argumentorum ſtringit, delectat, exſaturat? Tot illi gemmas, & lucidiſſima priſcorum monilia coacervant, ſanctorumque Doctorum graviſſima teſtimonia conſtipant, ut qui unum de Societate volumen legerit, jam reliquos univerſos de eodem argumento Doctores admirabili compendio ſe perlegiſſe exiſtimet atque exſultet. Monachi peregrinationibus, cantu & aliis devotionibus populum ad ſua templa attrahunt. Sed quantis modis potentior eſt Societas? Uſque ad invidiam aliorum & rubore omnis conditionis & ſexus agmina confertim ad ejus templa, orationes, conciones ac celebritates properant, indeque velut ſacratioribus epulis ſaginata magnam animi pacem & alacritatem domum reportant.

Monachi parum hominibus utiles Ieſuitæ plurimum.

Et cap. 17. *Hæretici tam ex certa majorum & coævorum relatione, quam præſenti oculorum fide ac teſtimonio compertum habent, quod Bellarminus aſſeruit, gravia, multiplicia & omnibus nota à Regularibus ſive Monachis ſcandala profecta, pauciſſimos pie victuros, plurimos ſalutem perdituros. Hæretici maxime in opinione confirmantur, quod intra ſuarum regionum fines nihil generoſum & excellens* (in Monaſteriis) *ſed meri*

Hæretici merito Monachos infamant.

Cum idem fecerit Bellarminus.

meri pepones, allia & naſturtia naſcantur. Societati Ieſu non eſt periculum, ne poſt aliquot annorum centurias ſibi multum diſſimilis appareat. Habet enim aromata à putredine præſervantia. (Cap. 14.) *Nepotes majoribus ſuis neque in pietate, neq; in diſciplina conſtantia, neque in doctrina, neque in miniſteriis vel latum unguem umquam cedent, ac in multis etiam ſuperabunt.* His conſentanea ſunt, quæ ab hinc quadriennium Germaniæ Ieſuitæ *in judicio duorum Theologorum, in Placida Diſceptatione & juſta defenſione* glorioſe de ſuis laudibus, contumelioſè verò non modò de Monachorum noſtri temporis, ſed etiam de veterum Ordinum vitiis & delictis prædicarunt. Verbi gratia : *In Societate numquam defuerunt, neque deerunt* MVLTI *viri doctrina, prudentia, virtute atque Apoſtolico ſpiritu præditi. Hæretici clamant, Monachos eſſe inutilia terræ pondera, ventres pigros, ſtupidas pecudes. Non eſſe Monaſteriorum bona à ſuis majoribus fundata pro hominibus inutilibus, otioſis, ignavis. Inverti a Monachis Fundatorum intentiones : eſſe bona illa ad publicam utilitatem impendenda, fundandas ex iis Scholas, conſtituenda ex illis ſtipendia Concionatorum pauperum ſtudioſorum, & eorum qui curam animarum & ſacramentorum adminiſtrationem procu-*

Ieſuitæ non modo ſunt optimi.

Sed etiam certi ſemper ſe tales futuros.

Quæ heretici jactant de Monachorum moribus & inſtitutis.

Sunt vera & laude digna.

rant, & ſimilia. Quæ Hæreticorum argumenta VERA *ſunt &* LAVDE DIGNA, *nō ex ea parte, quæ inſtitutæ Monaſticæ condemnant, ſed tamen ex ea, qua contendunt,* MELIUS *eſſe, bona illa applicare iis, qui publicam Eccleſiæ utilitatem melius & efficacius procurant* (id eſt, Monaſteria ademta Ordinibus danda eſſe Jeſuitis) *Eadem à Catholicis merito perpendi ac re ipſa perfici debent. Fateri candide oportet, à nullo hominum genere majus Eccleſiæ Catholicæ in Germania illatum eſſe damnum, quam ab antiquis Ordinibus. Quid ergo mirum, ſi Dominus vinea illis, qui vineam ſibi commiſſam non tantum ab apro fero eam exterminante non cuſtodierint, ſed ipſi etiam pro viribus exterminare conati ſint* (id eſt, Ordinibus Monachorum) *ſi iis inquam amotis vineam ſuam elocet aliis agricolis* (id eſt, ſi Monachorum opes det Jeſuitis) *qui reddant ei fructum temporibus ſuis? De Ordinibus, hoc eſt, de Monaſteriorum incolis eorumque vitiis, nimium alii ſcripſerunt: plena ſunt archivia, pleni Viſitationum commentarii. In Monaſteriis multitudo fuit malorum, raritas bonorum. Pharisæi domum orationis verterunt in ſpeluncam latronum. Vetus ibi Regula laudatur, novis moribus vivitur. Pronæ in caſum animæ pendent. Sunt ibi ulcera, vulnera, putredines. Societas*

Et à Catholicis imitanda.

Ac Monachorum opes dandæ Jeſuitis.

Monaſteria Jeſuitæ dicunt verſa in ſpeluncas latronum.

contra

contra, viget & floret, ſtatque in prima Regula fundatoris Ignatii. nihil de priſtino rigore lenivit, nihil novæ laxitatis admiſit. Conſtitutiones regulæque accuratè ſervantur, omnes in uſu ſunt, contra nullum impune delinquitur. Paupertas etiam reddita eſt adſtrictior. Itaque ſi hodie Monachi antiquorum Ordinum ſub perito Magiſtro ſepoſitis omnibus curis Spiritus renovationi quiete vacare velint, non habent quo ſe conferant, niſi ad Collegia Patrum Societatis: unde etiam ſpiritualium meditationum exercitia acceperunt.

Sed Ieſuitæ ſanctitate florent.

Et ſine illis nec Monachi boni eſſe poſſunt.

CAPVT II.

VErum tamen adhuc quanti ab omnibus pendatur, ſibi Societas pœnitendum putat, ſi tantùm ingenio, literis, ſapientia, ſanctitate & peculiari illa gratia ſeu privilegio Aromatum putrorem & futurorum temporum corruptelam ab ipſa prohibentium omnes Religioſos Ordines antecedere exiſtimetur. Itaque periculum ſibi faciendum duxit, ſi perſuaderi ſibi homines paterentur, Societatem ipſos etiam Chriſti Euangeliſtas, Summos Pontifices, Sacra Concilia, Sanctos Patres, Eccleſiæ ac Scholarum Doctores ac Magiſtros ſapientia & re-

Nec tamen Monachos modo Ieſuita ſuperant.

Sed ſapientiores etiam ſunt, quam omnes Doctores, Patres, Concilia, Pontifices, & Euangeliſtæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

rum divinarum intellectu poſt ſe relinquere. Hoc enim ſi Societas omnibus perſuaderet, haud ſtulte ſpem ſibi faceret, Orbis terrarum Monarchia & in omnes Reges, nationes ac populos imperio vel ludibundam ſe mox eſſe potituram. Primum iſtiuſmodi Gigantæi conatus ſpecimen Grætii anno 1605. ediderunt in libro, qui non ſine venia & approbatione gravium & doctorum Societatis Theologorum ita inſcriptus exiit: *Velificatio ſeu Theoremata de anno ortus ac mortis Domini, auctore Iohanne Dekerio Societ. Ieſu.* De quo operæ pretium eſt Cardinalis Baronii Cenſoriam notionem cognoſcere, quam appendici Annalis duodecimi totidem verbis inſeruit: *Anno ſuperiori Grætii in Stiria editam eſſe prolixam valde diſputationem ſcimus, quæ non tam noſtræ, quam univerſalis Eccleſiæ Chronographiæ adverſatur. Ea ipſa confutatione noſtra non indiget, quod piorum aures nec audire ſaltem patienter admittant temere præſumtam Novitatem, quæ primum contra Lucam Euangeliſtam affirmetur Chriſtus Dominus baptizatus anno ætatis ejus trigeſimo ſecundo inchoato, cruci verò affixus, cum annum jam ageret ſuæ ætatis trigeſimum ſextum. Par erat dignumque probatum eruditumque Sacerdotem horum auctorem non circumferri*

Eam opinionem primum Grætii palam affectarunt.

Vt Baronius queritur.

Qui etiam falſi crimine eos accuſat.

omni vento doctrinæ, ſed inſiſtere omnium Sanctorum Patrum veſtigiis. Vt ſua firmaret, textum Sacræ Scripturæ SAEPE *ut vitioſum correxit.* id eſt, religioni non habuit Dei ipſius tabulas corrumpere, nec minus ſacrilegii, quam Falſi ſe alligare. Sed nempe aliter ſacra iſta non conſtant, nec aliis artibus, quam fraude ac violentia, magna Imperia parari poſſunt. Itaque cum Societas judicaret, Patri Ioh. Baptiſtæ Pozæ ſuo ſatis fœcundum pectus ſortito obtigiſſe, quo concuſſo artium fundandæ ac ſtabiliendæ Societatis Monarchiæ idonearum plena ſoraca vel vehicula eruptura viderentur: religioni ſibi duxit ejus pati ingenium ſitu corrumpi, ac non potius audendo atque agendo exacui, inque debilitanda & convellenda Conciliorum, Pontificum, Patrum & Scholaſticorum Doctorum auctoritate, conficienda verò Sociis divinitatis cujuſdam opinione feliciter occupari. Attemperatè verò cecidit, ut vetus illa de B. Virginis Conceptu inter Dominicanos ac Franciſcanos controverſia multis Ieſuitarum libris non multo prius reſuſcitata Hiſpaniæ Reges, Magnates & populos ei parti conciliaret, quæ majori erga B. Virginem reverentia ac pietate facile ſe commendat. Eam

Societas ingenio Pozæ utendum ſibi putavit ad ſummæ ſapientiæ opinionem ſibi parandam.

Per occaſionem defendendi immaculatam B. Virginis conceptionem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

enim Ieſuitæ occaſionem arripuere minuendi opinionem, quæ de B. Thoma Aquinatis ingenio ac ſapientia tot jam ſæculis univerſam Eccleſiam pervaſerat, quamque nuper admodum Paulus V. literis ad Nobilitatem Neapolitanam datis hoc Elogio proſecutus fuerat: *Splendidiſſimus Catholicæ fidei athleta, cujus ſcriptorum clypeo militans Eccleſia hæreticorum tela feliciter eludit.* Hunc Clypeum ut in contemtum adducerent, & Eccleſiæ tandem de manu excuterent, magna paſſim cum invidia Thomæ opprobrarunt, quod minime ſatis habuerit impiam de B. Virgine ſententiam credere ac docere, quaſi Dei mater aliqua temporis parte fuerit Diaboli filia, ſponſa Spiritus Sancti fuerit Satanæ ancilla, Angelorum regina fuerit peccati ſerva, plena gratia fuerit filia iræ, benedicta in mulieribus fuerit Deo abominabilis, obnoxia maledictioni & indigna altiſſimo illo fine, cujus cauſa fuerat creata: ſed etiam quod falſi crimen in ſe admiſerit, dum docuit, eſſe de Fide, ſive neceſſario credendum, quod eadem Deipara originalis peccati labem in Adamo contraxerit. Eundem levitatis & mutabilitatis notarunt, quod alios aliter de hac ipſa controverſia ſtatuerit, neque adeo ab eo abludat

S. Thomæ doctrina Eccleſiæ clypeus.

Quem Ieſuitæ tentarunt Eccleſiæ de manu excutere.

Exprobrando ei errores.

Et crimen falſi.

Et levitatis.

dat illa Spiritus ſancti ſententia: *Stultus ut Luna mutatur.* Congeſſerunt etiam ex variis ejus voluminibus complures ejus ſententias & opiniones, quas Eccleſia poſt condemnarit, aut Academiarum conſenſus hodie pro falſis repudiet. Præterea verò ſuadendo, orando, obteſtando, & tundendo perfecerunt tandem, ut Rex Catholicus miſſa magni ſplendoris & impenſæ Legatione, Imperator verò omnesque Catholici Reges & Principes non unis literis Romam datis ab Apoſtolica Sede contenderent, ut immaculata B. Virginis Conceptio cum credendi neceſſitate toti Eccleſiæ proponeretur. Hoc enim ſi ex voto proceſſiſſet, de Thomæ doctrina velut afflicta, deque univerſo Dominicanorum Ordine, triumphaturi ſibi videbantur, hoc amplius autem ſe ingentem à populis gratiam inituros intelligebant, ut fabulas in Societatis ſuæ honorem confictas minore negotio cunctis perſuaderent qualis eſt, quę in libro de Ignatii vita à Ioh. Euſebio Nirenberger Madriti edito fol. 83. legitur. *Vnus præcipuorum finium, quorum cauſa Societas in hunc modum miſſa fuit, eſt ſtabilimentum puriſſimæ Conceptionis B. Virginis, ſicut de cœlis revelatum fuit Sancto Fratri Alfonſo Rodericio.*

Perſuadent Regi Catholico, ut legatum Romam mittat.

Ementiuntur cœleſtes viſiones.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Quam verò juſta metuendi cauſa ſit, ne Rodericius iſte ſomnio non de cœlis, ſed è Sabinis, aut per eburneam portam miſſo deluſus fuerit, ex iis, quæ mox afferentur judicari poterit. Huic altera conſimilis eſt fabula fol. 69. *B. Virgo ſimul cum duobus Ieſuitis Petro Fabro & Franciſco Strada apparuit Iohanni Nunnez de Guzman, eique dixit, ſi filio meo in tantum ſervire cupis, ut magis non poſsis, iſtos ſequere.* id eſt, fias Ieſuita. Sic enim omnibus Monachis & Eremitis, etiam Carthuſianis & Camaldulenſibus, multo eris perfectior, & paulo minor ab Angelis, cum ea ſit Societatis perfectio, ut ea major inter homines cogitari nequeat. Sicut eodem libro fol. 3. totidem verbis gloriantur: *Ignatius fundavit Societatem in tam alto perfectionis gradu, ut ſit omnium ſupremus.* In quo tamen (velut mendacibus uſuvenire ſolet, ut madida ſint memoria) parum ejus fuerunt memores, quod majores ſui anno 1564. *Rectori & Academiæ Pariſienſi in Declaratione ſua* reſponderant: *Quoniam nomen hoc Religionis ſemper hactenus ſolitum eſt tribui Monachis ob quandam excellentiorem vitæ rationem, nolumus ut quiſquam intelligat, nos eſſe ad eundem modum Religioſos, nec enim nos dignos eſſe arbitramur, qui tam ſanctum* atque

Gloriantur ſuam Societatem eſſe omnium Religionum perfectiſsimam.

In quo mendacii propria confeſsione convincuntur.

atque PERFECTVM *vitæ genus profiteamur.* Itaque facilius fidem nobis fecerint, iſtam Fabri ac Stradæ ſociam non Dei genetricem Virginem, ſed *ſatam nocte Viraginem* fuiſſe, quam Maro memorat ad turbandam Italiæ pacem à Iunone ab inferis fuiſſe exciſam. Paris artificii fabula eſt iſta fol. 11. *Ignatio ſcire deſideranti, ſatis ne Deo grata forent quæ ipſe commentatus fuerat, B. Virgo apparuit, & approbavit confirmavitque constitutiones Ordinis ſui, quas ſcripſerat, quod etiam plus vice ſimplici contigit.* Et fol. 15. *Rationem & modum fundandæ Societatis ſtatim à principio converſionis ſuæ Deo docente Manreſa didicit. Eo tempore Deus ei revelavit, quomodo Societatem condivellet, & omnia præcipua inſtituti capita, ſigillatim verò quibus à cæteris Religioſorum Ordinibus diſtinguitur, ſicut ipſe Patri Lainez confeſſus fuit.* Et fol. 21. *Ignatius Chorum* (ſeu Sacerdotalem Pſalmodiam) *in Ordine ſuo non inſtituit, quoniam ad Dei ſervitium aliter convenire cenſuit, quemadmodum & divina majeſtas ei revelaverat.* Hæc vanitatis eſſe pleniſſima nulloque pudore conficta, non uno doceri poteſt argumento. Ego non niſi tria hîc afferam. Primum cum Ignatius Formulam, ex qua ſui viverent, ſive Regulam Societatis conſcribere pararet,

Mentiuntur B. Virginem Ignatio appar uiſſe.

Ignatium à Deo didiciſſe modum fundandæ Societatis.

Quod eorum mendacium tribus argumentis convincitur.

Primum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ret, ad S. Benedicti Caſinenſe Monaſterium ſe contulit, ibique in ſolitudine de receſſu nomothoſiæ ſuæ aliquamdiu vacavit, nonnullis compertæ ſanctimoniæ & eruditionis Monachis cum conſilio, tum bibliothecæ ſuæ copia eum adjuvantibus. At nihil ille tam longinquo ab urbe ſeceſſu, nihil diuturna meditatione, nihil alienis conſiliis & libris eguiſſet, ſi jam Regulam divinitus didicerat, eamque à B. Virgine confirmatam fuiſſe certus erat. Deinde cum in
Secundum. Societate Præpoſiti Generalis poteſtas, velut Capitis, ſit res majoris, quam alia omnia, momenti, quippe in qua totius Regiminis Forma ac velut anima conſiſtat, ſi Ignatius à Deo acceperat regiminis formam, quam anno 1540 Paulo III. obtulit, & ille ratam eſſe juſſit & confirmavit, cur decennio poſt eam formam mutavit, & à Julio III. ut Societatis Præpoſito plurium rerum poteſtas fieret obtinuit? quod ſcilicet in priore Formula poteſtatem Præpoſiti anguſtioribus incluſam finibus minus ex Societatis uſu eſſe experientia magiſtra didiciſſe
Tertium. ſibi videretur. Poſtremo cum Paulus IV. tumido ore cum Patre Lainez & Salmerone delitigans, Ieſuitas ut contumaces, impios & hæreticorum ſuffragatores

gatores graviter objurgaſſet, quod Pſalmodiam detrectarent, ac niſi in Chorum coacti eam exſequerentur, malum eis comminatus eſſet, illi non modò ei non regeſſerunt, ſic Deum Ignatio præcepiſſe, & B. Virginem leges à Deo Societati dictatas pro ſumma imperii, quod in cœlis habet, ratas eſſe juſſiſſe & confirmaſſe, Deo autem & B. Virgini magis, quam homini, obedire oportere: ſed etiam in chorum Socios ad ſacram Hymnodiam compulerunt, *Et cantare pares, & reſpondere paratos:* qua de re legi poſſunt, quæ in hiſtor. Societ. part. 2. lib. 2. num. 58. & lib. 3. num. 30. commemorantur. quod qui fecerit, obſtupeſcet ſcio ad tantam Ieſuitarum in mentiendo audaciam, cum ipſis etiam Societatis primoribus, qui ſummam virtutis ac fidei opinionem apud magnos Principes obtinent, adeo verecundiæ non ſit de rebus in propatulo poſitis ita palam mentiri. Iohannes certè Argentus, recoctus ac veteranus Jeſuita, & Provinciarum Poloniæ ac Lituaniæ Ephorus ſeu Viſitator, in libro ad Poloniæ Regem de ſtatu Societatis in eiſdem Provinciis cap. 17. pag. 219. mendacium hoc de Paulo IV. proloqui nihil dubitavit: *Paulus IV. tanti ipſe quoque Societatem &*

Paulus IV. Ieſuitas coëgit in choro pſallere.

Etiam fide digniſſimi inter Ieſuitas impudenter mentiuntur.

Exemplo eſt P. Argentus.

Qui ſciens volens de Paulo IV. mentitur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Societatis parentem Ignatium fecit, ut nihil in ea umquam innovari permiſerit. Quod contra in hiſtoria illa legimus : *Pauli IV. juſſu* TOTA *vitæ quotidianæ ratio ac diſciplina perturbanda erat,* CVNCTAQVE *ſuo loco movenda : non pauca ſatis utiliter inſtituta poſthabenda, ut Choro ſpatium, quod non modicum occupat, quæreretur. Vrgebat ſummi imperium Principis : nec repugnare, nec ſaltem exonerare in ejus auribus licebat curas.* Ite nunc Pontifices maximi, ite Reges ac Principes Catholici, & deflexis credite auriculis, quicquid apud vos Ieſuitæ de priorum Pontificum erga Ignatium ſuum veneratione & obſequio gloriantur. Alia fabula in eadem Ignatii vita cap. 35. pag. 107. de mortuo Florentiæ per Ignatium reſuſcitato narratur, etiam hic legi non indigna, ut explorato ab omnibus judicari poſſit, umquamne poſt homines natos Impoſtores inventi fuerint, quibus Ieſuitæ nullo pudore mentiendi falſiſque miraculis opinionem ſanctitatis Ordini ſuo conflandi palmam concedere, ac non potius omnium æruſcatorum & captatorum, dolis & improbis artibus inſtructorum, familiam ducere debeant.

CAPVT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

CAPVT III.

Duo ingentia Miracula Florentina, ſanctitatem D. Ignatii Lojolæ teſtatiſſimam facientia.

Nunc immenſa cavi ſpirant mendacia folles.

FLorentiæ unus de Societate noſtra Grammaticæ Magiſter diſcipulum caſtigarat: qui tam indigne id tulit, ut nefandi ſceleris magiſtrum inſimularet, cujus cauſa mox parens ejus ad Rectorem Collegii cum querimonia acceſſit (*quippe qui Magiſtrum filio ſuo cubiculum pudoris polluiſſe crederet*) Rector diſcipulum examinis cauſa ad ſe accitum in cubiculo ſolum reliquerat: ubi ille metuens, ne quid Ieſuitæ, documentum aliis daturi, triſtius in ſe pararent, Dæmonis impulſu cultello, quem penes ſe habebat, gulam ſibi incidit: Quumque mox adventantes Ieſuitæ totum ſanguine ſuo cruentatum invenerunt, confeſtim res in tota civitate percrebuit, perque omnium aures pervagatus eſt rumor, diſcipulum à Ieſuitis eſſe obtruncatum, eo quod magiſtri ſui Pæderaſtian, ſeu Sodomiticam libidinem, detexiſſet. Tam inſigne fuit ſcandalum, ut cunctis noſtros peſſum premere liberet, nec profecto manus à noſtris populus continuiſſet, niſi Magnus Dux miſſo ſatellitio eis præſidio fuiſſet.

Erant

Erant noſtri in ſumma anguſtia, quo ſe verterent neſcientes. Tandem ad opem Sancti Patris noſtri Ignatii, velut ad ſacram anchoram, confugere eis in mentem venit, & ante imaginem ejus abjecti ac ſupplices ut ipſis opitulari vellet precibus quæſierunt. O rem miraculoſam! Dicto citius adoleſcens revixit à mortifero illo vulnere perſonatus, remque omnem ut geſta fuerat enarravit. Magiſtrum ſuum eſſe extra noxiam, nec Jeſuitas fuiſſe, qui ſe vita privarint, ſed ſe ipſum damnatas ſibi manus intuliſſe. Iſto MIRACVLO tam manifeſto populus & diſcipuli illius parentes omne ſuum odium in amorem & præclaram de S. Ignatio opinionem converterunt. Cui aliud nullo genere minus acceſſit MIRACVLVM, quod diſcipulus ita fuit immutatus, ut gratæ voluntatis cauſa Sancti Patris noſtri voluerit eſſe filius, & in Societatem noſtram ingreſſus fuerit, in qua hodie quoque vivit. DEO GRATIAS.

Ieſuitæ de Ignatii miraculis ſcelerate mentiuntur.

Quam verò ingentia ſint iſta non Ignatii miracula, ſed propodioſiſſimorum & ad mentiendum projectiſſimorum hominum commenta, facile Principes explorato ſcire poſſunt, ſi Florentiæ exquirere eis libeat, quemadmodum me

me facere non piguit. Etſi enim multis in locis tam proſperum præſtigiarum, atque haud ſcio an incantationum & carminum magicorum eventum Jeſuitæ ſortiuntur, ut duplici cæcitatis genere hominibus alioqui minime contemnendis objecto, qui videre ſibi videntur quæ non ſunt, iidem non videant ea quæ ſunt, quod eorum oculi & aures ad Jeſuitas transfugerint, adeoque literis & conſignatis tabulis, cujuscumque rei velint, teſtimonium eis impertiantur, cum præſertim qui homines tamen inveniunt, quibus ipſi propoſito æternæ beatitudinis præmio Regum parricidia perſuadeant, multo minore negotio perſuadere aliis poſſint, ut Societati ad tutandam ejus famam falſum teſtimonium commodando, non modò nihil piaculi ſe ſuſcipere, ſed etiam de gloria Dei non vulgariter mereri exiſtiment. Florentiæ tamen non eundem, quem in Suevia, Tiroli, Bavaria, aut etiam in Regia Iberica, præſtigiarum ſuarum ſucceſſum adhuc experiri eis contigit. Itaque qui negotii hujus veritatem uſque à radicibus avet cognoſcere, id ipſum haud dubie comperiet, quod mihi homines nobilitate, literis, fideique ac virtutis exiſtimatione præcipui Florentiæ

Multis in locis homines faſcinant.

Vt ſibi cujuſcumque rei teſtimonium præbeant.

Et falſo teſtimonio ſe benefacere putent.

Sed Florentia id minus ex ſententia eis ſuccedit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

anno priore pro ſatis explorato confirmarunt. Anno nimirum M. DC. XXVI. menſe Iulio Laurentius Merula, ſive Merlus, civis Florentinus, annos quaſi viginti tres natus, profeſſione Actuarius, ſeu Notarius (quem Florentiæ in Feſulani Epiſcopatus Cancellis videndi mihi facultas fuit) de P. Beliſario Taſſono Ferrarienſi ſermonibus, atque haud ſcio an ſimiliter ſcripto diſtulerat; ſe illum vidiſſe cum puero quodam nobiliſſimo columbulatim labra labris conſerentem, non ceſſante interea officioſe manus miniſterio. Quæ res per totam urbem vulgata ſanctiſſimorum Patrum pudori, ut conſentaneum eſt, incredibiliter gravis accidit, proptereaque extrema fecerunt omnia, ut famigerator ille ad opprobrii recantationem ſeu palinodiam adigeretur. qui cum ſibi à gratia & potentia eorum metueret, nupero alterius exemplo territus, quem illi ſimilem ob cauſam triremis publicę remo affingendum curaverant, ad loci religione ſacri aſylum ſibi confugiendum duxit Ieſuitæ tamen tantum illi blanditiarum admovere, ut non dubitarit in ipſorum venire Collegium. Ibi repente Patres patrati magno eum numero circumſiſtunt trepidantem, & Palinodiæ formulã ab ipſis conceptam ei

P. Taſſonus Ieſuita Sodomiticæ nequitiæ inſimulatus.

Ieſuitæ admodum re-

ei exhibent, utque ſtatim ſuum ei nomen ſubſcribat poſtulant: quod ni faciat, ſeſe ut judicis ſententia in triremem miſſus ac remo addictus portiſculo & flagro ſubjaceat, perfecturos comminantur. Ille tot reverendorum, vel potius Tremendorum vultu, convicio ac minis perterritus ſcalpello ſibi gulam pectuſque ſauciare, multoque manante ſanguine animo linqui, exanimiſque tandem concidere. Inde Patribus non modicus oboriri timor, ne ſi ille exſpiraſſet, ipſi vim negotii invenirent, quod non ſui juris hominem domi ſuæ quaſi in carcerem compingere, & terroris denunciatione ad necem ſibi conſciſcendam adigere auſi eſſent. Ille tamen mox ſine cujuſquam votis ac ſuppliciis, ac miraculo plane nullo, ex animi viriumque ſe defectione collegit ac reſipiit, ſatiſque Ieſuitæ habuerunt, nihil ab eo negotii ſibi porro exhiberi. Plura de rei totius exitu ex amicis illis cognoſcere non potui, quoniam vana eos tenet religio ſeu ſcrupuloſitas, ut vulgo vocant, ut Phariſæorum quorundam fermentum detegere & circumſcribere, hoc eſſe putent univerſi Ordinis exiſtimationi derogare, eique de gloria divina ac plurimorum ſalute bene merendi occaſionem eripere. quem eis errorem & ſcrupu-

verendi & tremendi Patres.

Quando & quomodo Ieſuitarum ſcelera ſine peccato manifeſtari poßint.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſcrupulum ipſi Jeſuitæ eximere debebant, quorum iſta eſt ſententia in Cavea Turturis cap.10. *Quando Regulares propriam famam ſuis exceſſibus miſerè prodigunt, atque inſuper ſuos commilitones, præſides & totum Ordinem grandi ſubjiciunt deſpectui,* STIGMATE (ſive infamiæ nota) *omnino digni ſunt, quo nominis claritatem amittant.* Similiter in Placida Diſceptatione pag.25. *Male agitur, cum integrorum Monaſteriorum* (aut Collegiorum) *diſciplina taxatur: pejus, cum non corrigitur. Negare manifeſtam diſſolutionem pernicioſius eſt, quam affirmare. Nam qui manifeſta negat, & fidem ſibi detrahit, & fallendi conatum oſtendit. In malo roborantur, quorum vulnera teguntur, qui tegi non poſſunt. Quare vita ſpiritualis & civilis ex æquo ignarus eſt, ſi indignatur illa, quæ in omnium oculos incurrunt, in ore quoque hominum verſari. Negotiator ſuas fraudes, miles rapinos, Nobilis faſtum utrumque objici patiuntur. Non ſint adeo teneri Religioſi, ut crimen læſæ majeſtatis eſſe judicent, ſi nota mundo delicta taxentur. Ejicienda profecto eſt illa animi mollities, nec aſpernanda remedia. Alioquin illi, qui & male vivere volunt, & corrigi nolunt, plusquam Phariſaico ſupercilio alios deſpectant.* (cujus rei non aliud illuſtrius docu men-

Ea diſſimulare nihil prodeſt.

Ieſuitæ non debent eſſe tam delicati, ut ſibi vitia ſua manifeſta exprobari doleant.

cumentum afferri poteſt, quam ipſorum Jeſuitarum exemplum: quibus dum cæteri Catholicorum, præcipueque Monachi parcunt, nec ab eorum fermento attendunt, & occulta dedecorum revelant, quod Proteſtantibus gaudii & inſultationis materiam præbere vereantur, ipſi ſupercilium tollunt, & Monachorum peccata ex occultis Inquiſitionum ſeu Viſitationum actis ſibi comperta, niſi tamen in eo ſolentes mentiuntur, palam libris editis exprobrare eis non dubitant.) *Hanc ob cauſam veteres liberrime Religioſorum mores reprehenderunt. Nec ideo ſcommatis hæreticorum applaudunt. Hi ſatyrice in Religioſos invehuntur, ut notent infamia & pudorem injiciant, veritatem orthodoxam reddant ſuſpectam. Illi paterne monent, ut emendent, ut infamiam male vivendo contractam meliore vita eluant, ut in Dei conſpectu humilientur.* Quibus conſentanea ſunt, quæ in Admonitione illorum de Cauteriata Jeſuitarum conſcientia, libro Herpiboli anno 1619. edito paſſim diſputantur. Tanquam pag 195. *Novit Theologus Chriſtianus, poſſe incidere tempora, in quibus è re ſit & licitum abſque ulla reprehenſionis debitæ nota aliorum improba facinora, etiam extra judicium detegere: ut quando referuntur abſque temerita-*

Id enim ſaluti ipſorum expedit.

Ieſuitarum facinora etiam extra judicium reprehendere licet.

te, tamquam ſenſibilia quædam exempla, ad audientium legentiumque inſtructionem neceſſariam vel commodam. Quando recenſentur ad majorem illorum, quibus conſultum eſſe volumus, noſtræque commiſſi ſunt tutelæ, vel ordinata caritas exigit, cautelam, ne ſcilicet à nequam hominibus corrumpantur. Quando prudenter proponuntur ex animi Chriſtiana commiſeratione tacti affectu, ut alii ad precandum pro criminoſis provocentur. Quando ſcribuntur ob majorem utilitatem in ipſos flagitioſo redundantem, &c. Et pag. 218. *Veritatis ſuſcipiendum eſt patrocinium, & vera illorum adducenda ſunt crimina, qui falſis aſſentantium laudibus ad proborum perniciem perſonati multis inconſtantiæ ſunt occaſio, non paucis cauſa interitus.* Etſi autem amicos, ut dixi, vanus quidam metus retinuit, quin alia vulgo minus nota de Florentinis illis Jeſuitis mihi renunciarent, iſta tamen quæ velut pervulgata illorum fide retuli, dena in narratione de Ignatianis illis miraculis mendacia manifeſtant.

Ne opinione ſanctitatis aliis noceant.

In narratione Ieſuitarum de miraculis Florentinis decem numerantur mendacia.

1. Adoleſcentem illum fuiſſe Grammaticæ Jeſuitarum Scholæ alumnum. 2. Eum magiſtro ſuo labem adſperſiſſe. 3. Patrem ejus ob ſtuprum filio illatum cum Rectore expoſtulaſſe. 4. Ipſum ex vulnere vivere deſiiſſe. 5. Rectorem cæte-

cæteroſque Jeſuitas in vota Ignatium vocaſſe. 6. Ignatium mortuo vitam reddidiſſe. 7. Iſtud Ignatii miraculum fuiſſe evidens & manifeſtum. 8. Eo miraculo populum Florentinum fuiſſe commotum, ut Jeſuitas plus amaret, pluriſque Ignatium penderet. 9. Virbium illum factum eſſe Ieſuitam. 10. Eundem in Societate etiamnum vivere.

CAPUT IV.

HIs igitur aliiſque conſimilibus fabulis avidas paſſim & propitias ſe auriculas inventuros ſperarunt, ſi tot Regum Principumque allegationibus ex literis Pontifici decretum extudiſſent, quod B. Virginis Conceptum hæreditaria animarum labe ac peccati macula liberaret. Sed tametſi Urbanus Pontifex pro ſe ipſo tamquam privatæ ſortis Chriſtianus (Doctorem enim non dicam, cum Theologiæ ne diſcipulus quidem umquam fuerit) quoniam tamen haud levem ſuſpicandi cauſam habuit, ſi voto Ieſuitæ potiti forent, & ipſe Regum poſtulationibus laſſatus victas manus dediſſet, mox futurum, ut Ieſuitæ eadem via ſibi ad obtinendas alias, quas cum Ordinibus & Academiis habent,

Cur Papa noluerit decidere quæſtionem de B. V. conceptione.

Ne à Ieſuitis & Hiſpanis ſæpius inquitaretur.

controverſias ſuffragatores Principes invenirent, & Hiſpani novas ſubinde Sanctorum conſecrationes, ac fortaſſis ipſius etiam Oſſunii Ducis Apotheoſin ab Apoſtolica Sede obtinere contenderent (quo conſilio videntur de pio Ducis illius obitu & B. Virginis ad eum in morbo viſendum adventu Relationem typis deſcriptam Romam miſiſſe) propterea omnes illæ Ieſuitarum molitiones vanæ exierunt & optato eventu fruſtratæ ſunt: quod fortaſſis B. Virgo ſui cultus incrementum alienæ ambitionis telum vel inſtrumentum fieri dedignaretur, aliudque tempus non fictæ pietati magis amicum, nec tam miris ſimulationum & diſſimulationum artificiis involutum opperiri mallet. Nec tamen propterea Societas animum deſpondit aut ſibi defuit, quin alia via totis viribus D. Thomę omniumque Scholaſticorum Doctorum auctoritatem everteret, divinæque & humanæ ſapientiæ Monopolium in Hiſpania inſtitueret. A Rege quippe Catholico contendit, ut novam Madriti Academiam ſibi conderet, eique dena aureorum millia annui vectigalis conſtitueret. Ipſa viciſſim Hiſpanicæ juventuti de Nobilitate, quæ frequens eo confluxura eſſet, omnia non minus bello terra marique bene ad-

Ieſuitæ ergo alia via divinæ ſapientiæ opinionem captant.

Per novæ nempe Academiæ in Aula Hiſpanica conſtitutionem.

ne adminiſtrando, quam paci idonea per Magiſtros ſuos ſe præcepturam pollicebatur. Cum enim Rex terra marique latiſſime imperet, nec minus ei homines maritimarum, quam militarium rerum periti opus ſint, quod alii Religioſorum Ordinum homines, divinis laudibus in Eccleſia diu noctuque de cantandis vacare ſoliti, nec præſtare poſſint, & nefas quoddam numerent, reliquarum etiam Academiarum Doctores præcipere nec ſciant, nec ſoleant, id ſibi cum facile futurum pro magno præſtantiſſimorum quæ habeat ingeniorum numero, tum etiam per patriarchæ ſeu conditoris ſui Ignatii nomotheſian licere, ut nimirum nō alias modo artes ac diſciplinas (demtis Iuris civilis ac Medicinæ ſcientia) auditores ſuos doceant, ſed eis etiam aciei inſtruendæ, urbium oppugnandarum, nitrati pulveris conficiendi, globorum miſſilium effingendorum, tormentorum fundendorum, aliorumque militarium operum modos ac rationes, hoc amplius autem omnia maritimi belli munia & nauticæ rei præcepta tradant. Huic Societatis poſtulationi Univerſitates ſive Academiæ Hiſpaniarum libello ad Regem miſſo typiſque de ſcripto interceſſere: in quo Jeſuitas deſcribunt *ut homines palam*

In qua ſe artes belli ac pacis docturos pollicentur.

Artis militaris profeſſio eſt conſentanea menti & inſtituti Ignatii.

Academiarum Hiſpaniæ publicis de Ieſuitis teſtimonium.

avaros, inſatiabiles, æruſcatores, regiorum vectigalium fures, arrogantes, ambitioſos, Principum aſſentatores, aulicos & negotiis ſecularibus ubique ſe implicantes, fraudulentos, mendaces, veritatis interverſores, infamatores virtutis, vitæ religioſæ hoſtes, deliciarum amatores, impoſtores pietatis velo opertos, lupos in veſtimentis ovium, novitatum amicos, Sanctorum Doctorum contemtores, Lutheri & Calvini partiarios ac de hæreſi ſuſpectos, pacis publicæ perturbatores, Diabolicæ induſtriæ homines, ſerpentes ipſoſque Cacodæmones ab omnibus cavendos ac fugiendos. Duo autem præcipua afferunt argumenta, cur Regi minime expediat novam Ieſuitis Academiam Madriti condere, in eoſque tantam auri vim effundere. Unum, quia Rex ingens æs alienum habeat, ærarium verò funditus exhauſtum, ita ut expeditionibus terra marique faciendis nequaquam ſumptibus ſuppeditare poſſit: ac propterea ſine letali culpa non eum tantos Ieſuitis reditus largiri poſſe, quod eum vel Ludovico Molinæ Ieſuitæ credere jubent, cujus hæc verba ſunt de Inſtit. tract. 2. diſput. 67. *Hoc loco obſervandum eſt, Principes, quando ſuperfluis largitionibus periculo ſe exponunt gravandi in futurum populos, graviſſime peccare peccato mortali injuſtitiæ ob nocu-*

Academia Regi diſſuadent novam Ieſuitis Academiam condere.

Cum Rex ſit totus in ære alieno.

Et ſine peccato mortali ſuperfluas largitiones facere non poſſit.

nocumentum, quod inde irrationabiliter populis parant, qui poſtea gravandi ſunt novis tributis. Quo fit, ut Confeſſarii & Conſiliarii ad expendendum peccatum, quod in Regum prodigalitate intervenit, & obligationem quam in poſterum habent continendi ſe in ſuis ſumptibus, ne tributis populos vexent, nō ſolum debent attendere, quod Reges ſua prodigunt, ſed ſimul animadvertere debent, quod ſe injuſtitia ea ratione exponant periculo gravandi populos.

Alterum Academiarum argumentum eſt, quia Jeſuitæ voce & calamo bellum Divo Thomæ indixerint, ejuſque doctrinam, illud Eccleſiæ ſcutum adverſus hæreſeos, contemtam reddere, proſcribere & perpetuæ oblivioni mandare, manuque Regia tantum ſcelus patrare annitantur. *Aſſeguramos à V. M.* (inquiunt) *con proteſtas Chriſtianas, que no es conveniente à vueſtra real y Catolica grandeza permittir en ſus reinos en ſu Corte à ſus ojos, à ſu cueſta unas eſcuelas publicas, adonde por publica profeſconeſten excluidas las doctrinas deſte Santo Dotor, con danno de tantos diſcipulos, que ſe han de dar deſde ſus principios no ſolo por contrarios, ſi no por enemigos de ſu doctrina. Eſto clamamos, eſto defendemos, y eſto proteſtamos a los pios de V. M. y le ſuplicamos.* Id eſt: *Omni aſſeveratione*

Cumque Jeſuitæ ſint profeſſi hoſtes doctrinæ S. Thomæ.

tione Majeſtati Veſtræ confirmatum volumus, cùm Chriſtiana proteſtatione, non convenire regiæ & Catholicæ veſtræ magnitudini, ut permittat in ſuis regnis, in ſua Regia ſub oculis ſuis, ſua impenſa publicas aperiri ſcholas, unde per publicam profeſsionem excluſa ſint ſancti iſtius Doctoris dogmata, cum tantorum diſcipulorum damno, qui neceſſe habent inde à ſtudiorum ſuorum primordiis ſe non modo contrarios, ſed etiam inimicos D.Thomæ doctrinæ profiteri. Iſtud eſt, quod clamamus, quod defendimus, quod proteſtamur & ad Majeſtatis veſtræ pedes abjecti ſupplicamus.

CAPVT V.

Rex & Aula à Ieſuitis faſcinati.

SEd iſta Academiarum conteſtatio & obſecratio ſurdas in Regia aures invenit, quod eas Ieſuitæ quodam quaſi faſcino jam obſeratas haberent, quippe quas partim quæ auditu jucundiſſima eſſent afferendo, partim magnifica & glorioſa de ſe promittendo impleſſent. De Iucundis exiſtimari poteſt ex Diſputatione publica Madriti habita, quam edito libello indixerant hac inſcriptione: *Concluſiones Politicas de baxo del amparo del Rey nueſtro ſennor.* id eſt: *Concluſiones Politicæ ſub Regis Domini noſtri præſidio.* Ibi

Ieſuitæ Regi auditu grata propoſuerunt.

Ibi enim *in genere præcipue* ac rebus reli-ctis *duo Regi* docent *cordi eſſe oportere, ut feliciter imperet, Commercium & Imperium. nam iſtos duos eſſe cardines, in quibus Rei-publicæ machina vertatur.* Commercium ſtatuunt *eſſe exercendum non modò,* ut alio-rum Regnorum mos fert, *à plebeiis & mediocris fortunæ hominibus, ſed etiam ab Hiſpaniæ Magnatibus & Regulis, ſimili-terque à Clericis: Magnates tamen mini-ſtrorum eam ad rem opera uti oportere. Cle-ricos etiam, non quidem ut plus quam hone-ſto victui ſatis ſit lucri faciant, ſed ut ege-ſtatem & mendicitatem effugiant, in hone-ſto aliquo contractu nonnullam temporis par-tem recte occupare.* Quod autem Cleri-corum nomen de ſuæ Societatis homini-bus intelligi velint, ipſa eorum verba de-clarant in libello Florentiæ edito anno 1630. cujus hæc eſt inſcriptio: *Militia ſacra Evangelicæ pacis ad Illuſtriſſimos Re-verendiſſimoſque Dominos Sacræ Congrega-tionis de Fide propaganda Cardinales aucto-re P. Fratre Salvatore Vitale Sardinienſi, Ordinis Minorum Regularis Obſervantiæ.* Ejus pag. 27. & 28. hæc Ieſuitarum ver-ba Cardinalibus recitantur: *Neceſſe eſt commercia fingere Mercaturæ, ut facilior ad Iapones pateat aditus, & converſationis o-portunitas, & familiaritatis occaſio interce-dat.*

Mercaturã exercendam ab Hiſpaniæ Magnatibus.

Et à Ieſuitis.

Mercaturam Ieſuitæ habent pro opere Apoſtolatus.

dat. Oportet habere facultates & opes, ut Miniſtri ſe melius conſervare poßint, eoſque allicere, & ad Euangelii retia trahere (quod eſt ad ſiniſtram, non ad dextram navigii rete mittere, velut Apoſtolis Chriſtus præcepit Joh. 21.) *Oportet ire conformes in habitu & provincialibus uti veſtibus, ne mox novitas eis terrorem incutiat & horrorem, & ne infidelibus rigoroſum, difficile & aſperum videatur Euangelicum inſtitutum.* quibus verbis Franciſcanus ille ſucclamat: *Deus ſancte, fortis, miſericors & immortalis miſerere nobis. Euangelium ipſum, Apoſtolorum ipſorum hæc deteſtantur exempla. Ecquis neſciat hoc eſſe Diabolicum ſtratagema? quem fidelem atque Euangelicum profeſſorem latet, hoc repugnare Chriſti doctrinæ? Erubeſcat Euangelicus miles, non ad militiam, ſed ad Mercaturam incumbens. Miniſtri Euangelii calcant imperia, ſi pauperes ſunt, ſi negotiationes & mundi commercia non habent. Prædicatur Indis nudus Ieſus in cruce. Rex exigit, ut prædicans ſæculi pompas abjecti amictus humilitate condemnet. Prædicatur Chriſtus mēdicus & pauper. Ratio poſtulat, ut prædicator non ſit Mercator. O Domini Cardinales quantum farer, ſi calamus eſſet liber? Adhibete medelam. Scitis ô proceres ſacroſancti, ſcitis quam maxime, quantum Indiæ animabus de-*

Similiterq; veſtium cultum & mollitiem.

Paupertatem & veſtitus aſperitatem averſantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

bus detrimentum afferat cupiditas, ſive Jeſuitarum mercaturam facientium avaritia. Atque hinc ſatis jam certi ſumus, Jeſuitarum in ſua illa Diſputatione hanc fuiſſe mentem ac ſententiam, Regis Catholici ut feliciter imperet, magnopere intereſſe, ut Hiſpaniæ Magnates ac Jeſuitæ, longo jam Indicorum commerciorum uſu docti, mercaturis exercendis magnos quæſtus faciant, & Indiarum opes in Hiſpaniam importent: quod minime ingratum ad multorum aures accidiſſe vero eſt ſimillimum, ſed qui nihil oraculo illo terrentur Eccleſ 26. *duæ ſpecies difficiles & periculoſæ mihi apparuerunt. Difficile exuitur negotiator à delicto, & non juſtificabitur caupo à peccatis.* Quod deinde ad Imperium attinet, eadem Diſputatione Potentiam ad id requiri, Regem docuerunt: *Potentiam* verò *eſſe facultatem regna, quæ jam Rex poſſideat, retinendi, & aliena obtinendi* ſive *acquirendi.* Qua doctrina ſua auctores Regi fuerunt, ut ideo ſe Regem à Deo conſtitutum crederet, ut non modo ſua retinendi, ſed aliena quoque invadendi & occupandi facultatem haberet. *Sua* quippe *retinere, privatæ domus: de alienis certare, regia laus eſt: nec regnandi cauſa jus violare crimen habet, dum cæteris rebus pietas colatur.*

Ieſuitæ Regi ſuadent tyrannidem & vim injuſtam in alios.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Nimirum huc vivi pervenimus, ut publicos tam nefariæ ac ſceleratæ doctrinæ Magiſtros, religioſæ profeſſionis homines de Chriſti Servatoris noſtri contubernio gloriantes, in Aulis videremus. Quod utinam ne uſquam dociles inveniant diſcipulos, ſed faciant Principes, quod Eccleſ. 28. monentur: *Sæpi aures tuas ſpinis, & linguam nequam noli audire*, perſuaſumque habe, aliena obtinere non potentis Principis, ſed impotentis ac violenti Prædonis opus eſſe. Et Proverb. 1. *Si te lactaverint* (falſaque Politica imbuerint) *peccatores, ne acquieſcas eis. Si dixerint, Veni nobiſcum, inſidiemur ſanguini, abſcondamus tendiculas contra inſontem fruſtra. Omnem pretioſam ſubſtantiam repetiemus, implebimus domos noſtras ſpoliis: ne ambules cum eis: prohibe pedem tuum à ſemitis eorum. Pedes enim illorum ad malum currunt, & feſtinant ut effundant ſanguinem. Ipſi quoque contra ſanguinem ſuum inſidiantur, & moliuntur fraudes contra animas ſuas. Sic ſemitæ omni Avari animas poſsidentium rapiunt.*

Eorum doctrinam Deus auribus excludi jubet.

CAPUT VI.

Ieſuitæ multa Regi

QUam porro magnifica & glorioſa de ſe promiſerint, quantumq; veræ laudis,

laudis, ac multiplicis utilitatis Regem omnemque Hiſpaniam exſpectare à ſe juſſerint, vel ex paucis, quæ nunc afferentur, exiſtimare Lector poteris. In libello Madriti edito *de zelo S. Ignatii in religione ſua inſtituenda* fol. 38. ſcribunt: *Platonis Reſpublica fuit umbra Societatis Ieſu. Quod Socrates & Plato judicarunt eſſe Idæam impoſſibilem Reipub. bene inſtitutæ, hoc exſecutus fuit Ignatius, ſic tamen ut prætermitteret mendas ſive imperfectiones, quas nonnulli in illa Reipubl. calumniati ſunt.* Communes nempe mulieres habere fuit una imperfectionum, cujus cauſa calumniam Platonis Reſpublica ſuſtinuit. Sed legem illam Platonis, qua in virtutis præmium jus ſit bene de Republ. merentibus formoſos adoleſcentes deoſculandi, nec Ariſtoteles calumniari auſus eſt, aut imperfectionis condemnare. Ignatius igitur mulierum communionem, calumniam effugiens, in Societatem ſuam non induxit, ſed pro ea Merita & Præmia inter ſocios communia eſſe voluit, cum Societas non minus, quam Chriſti Eccleſia, *ædificaretur ut civitas, cujus participatio ejus in idipſum*, id eſt, Bellarmino interprete, in qua omnes omnia participant, ſive habent communia, Pſal. 123. Itaque quiſquis Societatis mem-

de ſe præclara & magnifica promittunt.

Suam Societatem gloriantur eſſe Rempubl. Platonis.

Dempta communitate mulierem.

Sed ſalva libertate formoſos oſculandi.

In Societate merita & præmia ſunt communia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

membrum eſt, dicere cum Davide poteſt Pſal. 118. *Particeps ego ſum omnium timentium te, & cuſtodientium mandata tua.* Quod autem ad Merita Sociorum attinet, in tres ea claſſes deſcribi poſſunt, præteritorum, præſentium & futurorum, ut referatur laudabilis ille mos Lacedæmoniorum Reipublicæ, quæ pluſquam ulla alia ad Platonicæ, ſimiliterque ad Ignatianæ ſimilitudinem acceſſit. In ea tres viſebantur chori: primus Senum, quorum hæc audiebantur cantilena: *Nos quondam eramus incliti bello viri.* alter mediæ ætatis hominum ſic de ſe gloriantium: *Tales ſumus nos: fac ſi vis periculum:* poſtremus puerorum, qui hoc modo de ſe pollicebantur: *Virtute utroſque nos multum anteibimus.* Jam ad reipub. ab Ignatio conditæ perfectionem attinet, nec præmium Platonis lege decretum bene merentibus deeſſe, & alios in alienorum meritorum communionem admitti. Cui conſequens eſt, ut non minus Præmia ſint inter ſocios communia. Minime proinde mirandum eſt, ſi Taſſonus, quamvis adhuc unus juniorum ac fortaſſis magis de Patrantium, quam de Patratorum Patrum numero, nec tam re, quam ſpe ſociis ſe commendans, in Platonici illius præmiis partem ſeu

Merita Societatis triplicia.

Præterita.

Præſentia.

Futura.

Oſculum formoſorum eſt præmium meritorum.

Cujus particeps P. Taſſonus fieri voluit.

ſeu participium & conſortium venire voluit.

Eodem libro fol. 21. Ordinem ſuum tanto Monaſtico ſtatu perfectiorem eſſe gloriantur, quantum Angelos Deus antecedit. Ita quippe prædicant: *Etiamſi Chorus* (ſive ſacra Hymnodia) *ſit occupatio & officium Angelorum, tamen ſalvare homines* (quod faciunt Jeſuitæ) *eſt officium Dei*. Sed in eo mendacii Spiritum S. arguunt, qui Eccleſiæ ſalutem Angelicæ hominum juſtorum pſalmodiæ acceptam conferre hoc modo docet Pſal. 117. *Vox exultationis & ſalutis in tabernaculis juſtorum*. Et Iſa. 60. *Occupabit ſalus muros tuos & portas tuas laudatio* ſive hymnodia. Iſai. 62. *Super muros tuos Ieruſalem conſtitui cuſtodes: tota die & tota nocte in perpetuum non tacebunt. Qui reminiſcimini Domini, ne taceatis, & ne detis ſilentium ei* (id eſt, nec ſi natis Deum quieſcere, ſed diurno nocturnoque cantu veſtro tamdiu eum inquietate) *donec ſtabiliat Jeruſalem eamque ponat laudem in terra*, id eſt, donec ſtabilis & glorioſa appareat. Pſal. 50. *Sacrificium laudis honorificabit me, & illiciter, quo oſtendam illi ſalutare Dei*. Pſal. 68. *Ego pauper & dolens* (ſive carnem meam abſtinentia, jejuniis, vigiliis, laboribus, cilicio, frigore & nuditate

Ieſuitæ gloriantur ſe tanto præſtantiores Monachis, quantum Deus ſuperat Angelos.

Pſalmodia Monachorum eſt ſalus Eccleſiæ.

Monachorum cantus & mortificatio longe Deo gratior.

caſti-

caſtigans) *laudabo nomen Dei cum cantico, magnificabo eum cum laude.* Et placebit Deo ſuper Vitulum novellum, cornua producentem & ungulas. Id eſt, gratior erit illi, quam novitius Clericorum Ordo, Principum favoribus velut Cornibus armatus & triturans Bos, prataque aliena de paſcere poſtulans.

Quam Ieſuitarum tritura.

Ibidem fol.34. contendunt, ſuam vivendi rationem eſſe diſſimillimam vitæ Iohannis Baptiſtæ, *qui venit non manducans panem, neque bibens vinum, & veſtitus de pilis camelorum, atque hominibus lamentabundus, ut plangerent*, imitari autem ſeſe ordinariam Chriſti vitam, ita ut victu & veſtitu nihil interſint communi honeſtorum hominum conſuetudine, & *convivia magna divitum* (Luc.5.) libenter obeant, familiariterque *cum Principibus & Phariſæis manducent ac bibant, & tibia canant, ut homines ſaltent* choreaſque agitent, ac fortaſſis *lætentur cum male fecerint, & exultent in rebus peſſimis* (Proverb.2.) quod non paucos facere videmus, quorum pedes Ieſuitis tibiam inflantibus ad ſaltandum pruriunt. Verum quidem eſt, Chriſtum hominibus *tibia ceciniſſe ut ſaltarent*, velut ipſe Matt.13. prædicat. Sed cantus ejus longe à mollibus & cinædicis Ieſuitarum cantiunculis

Ieſuitæ fatentur ſe diſsimillimos Iohannis Baptiſtæ.

Sed gloriantur ſe Chriſti ſimiliores.

Convivia obeundo.

Chriſtus cecinit tibia ut homines ſaltarent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

lis abfuit, nec Ionicos motus ullos in audientibus excitavit. *Beati pauperes* (canit ille) *quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum. Beati eſtis cum mala dixerint vobis homines & perſecuti vos fuerint propter me: Gaudete & exultate* (& præ lætitia ſuſſultate ac tripudiate) *quoniam merces veſtra copioſa eſt in cœlis*, Matth. 5. Nec minus tamen ejuſdem tibiæ hic exauditus fuit ſonus: *Eritis odio omnibus propter nomen meum. Omnis, qui interficit vos, arbitrabitur ſe obſequium præſtare Deo, qui autem perſeveraverit uſque in finem, ſalvus erit,* (Matth. 10. Iohan. 16.) *Væ vobis divitibus, quia habetis conſolationem veſtram* (Luc. 6.) *Impoßibile eſt apud homines, ut dives intret in regnum cœlorum*, Matth. 19. Quid de cantilena iſta dicemus? numquid non eſt, ut ait poëta, *Tibia funeſta triſtior iſta tuba?* Ieſuitæ tamen ibidem contendunt, Violentiam illam, qua Iohannes in corpus ſuum uſus fuit, eſſe potiùs ſcandalo hominibus, quàm adjumento, ac potius in deſtructionem, quam in ædificationem. In quo Chriſtum ipſum mendacii inſimulant, qui perſpicuè affirmat, ejuſmodi Violentiam unicum eſſe telum ac medium ad homines rapiendos & regno cœlorum inferendos: *A diebus Iohannis Baptiſtæ uſque nunc regnum cœlorum,*

Ejus cantilena.

Ieſuitæ Violentiam Iohannis rejiciunt ut Euangelii impedimentum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Chriſtus tamen eam requirit ut neceſſariam.

cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Idem Matth.9. ſuos diſcipulos non minus, quam diſcipulos Iohannis, jejunaturos prædicit. Ac propterea Paulus imitationem violentiæ Iohannis ab omnibus Dei miniſtris ita exigit 2.Corinth.6. *Exhibeamus nos ſicut Dei miniſtros in multa patientia in neceſſitatibus* (ſive in defectu & inopia rerum victui & amictui neceſſariarum) *in vigiliis, in jejuniis, in laboribus, quaſi morientes, & ecce vivimus.* Et 1.Corinth.4. *Vſque in hanc horam nos Apoſtoli & eſurimus, & ſitimus, & nudi ſumus, & inſtabiles ſumus, colaphis cædimur, blaſphemamur, maledicimur, purgamenta hujus mundi facti ſumus. Imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chriſti.* quo ipſo ſatis declarat, quam parum Chriſti & Apoſtolorum vita ordinaria cum honeſtorum hominum conſuetudine congruere ſoleret. Sed Ieſuitæ cum Chriſti & Apoſtolorum nolint eſſe ſimiles, volunt Chriſtum & Apoſtolos facere ſimiles ipſorum.

Quod ſimiliter Paulus fecit.

Idque vita Chriſti & Apoſtolorum docet eſſe conſentaneum.

Capvt VII.

Ieſuitæ gloriantur de novis ſuis

Eiuſdem lib.fol.13.gloriantur, *hoc Societatis proprium eſſe, ut quotidie novas promat inventiones, quibus homines ad Deum*

Deum perducantur : quod etſi minime provano ab eis prædicari, vel ex Mercatura paulo prius apparuit, per quam homines ab erroribus & peccatis ad pœnitentiam & fidem adduci plane novum nec unquam à tot ſæculis auditæ inventionis eſſe fatendum eſt : tamen hinc etiam multo fit manifeſtius, quod docent Terrore & Armorum uſu Euangelium hominibus perſuaderi oportere. Germaniæ quidem Ieſuitæ in *Iuſta defenſione ſua, pag.* 127. *&* 129. Monachos irrident, qui Apoſtolos & majores ſuos imitati verbi prædicatione & vitæ ſanctimonia hæreticos ad Eccleſiæ communionem reducere conentur. Iſtius enim modi non niſi inter ethnicos uſum aliquem eſſe : *Hæreticos verò edictis* MINIS *atque etiam* POENIS *compelli oportere. Hic optimus eſt hæreticus convertendi modus.* Eſt igitur quod Deum pudeat, optimum hunc modum ante exortos Ieſuitas ignoraſſe. Ille enim de modis inſtaurandæ ac re ædificandæ domus ſuæ (per quam homines ex hæreſi, velut Iudæi ex captivitate Babylonica reduces ſignificantur) nam ſententiam ita expreſſerat Zach. 4. *Manus Zorobabel fundaverunt domum iſtam, manus ejus perficient eam, non in exercitu, neque in robore,* *ſed*

inventionibus in fide propaganda.

Qualis eſt Mercatura.

Et compulſio hominum per arma carnalia.

Quem modum Deus ante Ieſuitas ignoravit.

Eccleſia quomodo ædificanda.

ſed in ſpiritu meo, dicit Dominus. Idem etiam Eliæ demonſtravit, ſe non futurum neque in ſpiritu grandi ſeu vento turbine, neque in terræ motu, neque in igne. 3.Reg.19. *Spiritus grandis & fortis, ſubvertens montes & conterens petram ante Dominum: ſed non in ſpiritu Dominus. Et poſt ſpiritum terræ commotio : non in commotione Dominus. Et poſt commotionem ignis : non in igne Dominus.* (id eſt, non proſperat eorum conatus, qui ſibi ipſis ſuaves in alios violentia utuntur) *Et poſt ignem ſibilus auræ tenuis:* in quo erat Dominus, *mitis & humilis corde : non triſtis, neque turbulentus, qui non clamat, non contendit, nec audit aliquis in plateis vocem ejus,* Matth. 11, & 12. Cui quam cordi ſit, ut ſibilo auræ tenuis homines ad Eccleſiam congregemur, ipſe Zach. 10. ita teſtatus eſt: *Sibilabo eis, & congregabo illos, qui redemi eos : & ſeminabo eos in populis, & recordabuntur mei. Confortabo eos in Domino, & in nomine ejus ambulabunt.* Sed nova Jeſuitarum inventio nihil ſpiritum Dei, nihil ſibilum auræ tenuis moratur, ſed exercitum, ſed robur, ſed ignem adhiberi conſulit. Ac propterea maniſeſtiſſimo & incredibilis impudentiæ mendacio in libro de Vita Ignatii anno 1630. Madriti per Johannem Euſebium

Deus non probat media violentia humana.

Sed lenitatis & manſuetudinis.

Ieſuitæ ferro & igne fidem propagare conantur.

Niren-

Nirenberger edito fol. 4. hoc de Ignatio narratur prodigium, cujus nec Ribadeneira, nec alii prius meminerant, *eum cum baptizaretur, & parentes ejus incerti eſſent, quod ei nomen facere deberent, infantem alta voce nomen ſibi eſſe voluiſſe Ignatio, quod ſi Ignem jacio, ut ſignificaret officium, quod in Eccleſia eſſet ſortiturus.* In quo quam ſceleratè mentiantur, nemini eſſe obſcurum poteſt, qui ſciat, & non *Ignatio*, ſed *Innico* vel *Eneco* nomen uſq; ad ætatem adultam inde à baptiſmo fuiſſe. Ita quippe in vita ejus familiaris & Secretarius ejus Ribadeneira ſcribit lib. 1. cap. 1. *Innicus, quem poſthac Ignatium appellabimus, eo quod nomen iſtud cæteris nationibus ſit communius, & in ipſo notius atque uſitatius.* Similiter Orlandinus in Hiſtoria Societatis Ieſu lib. 8. num. 46. *Appellabat alicubi populus homines Societatis Hiſpano vocabulo Inighiſtas.* Et lib. 5. num. 62. *Ajebant aliqui Vallis oleti Ignatianos, ſive patria voce Inighiſtas jam apparuiſſe.* Et Melchior Canus Canarienſis Epiſcopus, ſummæ pietatis, eloquentiæ, doctrinæque nomine clariſſimus (quod ipſi quoque Jeſuitæ fatentur) *in Judicio de Secta Ieſuitarum*, quod ejus manu conſcriptum adhuc exſtat, & ad convincenda plura Orlandinianæ Hiſto-

Horribile eorum mendacium de nomine Ignatii.

Loyola non vocabatur Ignatius, ſed Innicus vel Enecus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

riæ mendacia uſui eſſe poteſt, Anno 1548. Ignatii familiaris & amici veteris ita meminit: *Vt fundatores Societatis iſtius accedam, eorum Generalis eſt quidam Innicus, qui fugæ ex Hiſpaniis evaſit, cum eum Inquiſitio vellet comprehendere, quod de Illuminatorum hæreſi eſſe diceretur. Pervenit Romam, ſeque à Papa judicari petiit, & quoniam non aderat, qui eum accuſaret, fuit abſolutus.* Nihilominus uſque eo Ieſuitæ ſibi de Igne ſuo placent, ut *Pyrotechnicam*, id eſt, artem ignes miſſiles conficiendi eorumque jaculatione domibus & civitatibus incendia & conflagrationes inferendi, velut Ignatii ſui non minus menti & inſtituto, quam nomini conſentaneam, profiteri audeant. In qua quantum profecerint, Illuſtriſſimi Principis Landgravii Leuchtembergici filius, ſi minus oculatus, ſaltem exoculatus teſtis eſſe poteſt. Is enim cum ſuperioribus annis apud Ieſuitas educaretur, & ludos eorum in honorem Ignatii nuper conſecrati ſeu canonizati actos ſpectaret, ejuſmodi miſſilis ignis ictu alterum oculorum amiſit. Unde hominibus dicacibus jocinata occaſio, ut dicerent, *alios Divos in feſtivitatibus ſuis cæcos illuminare, ſed Ignatium videntes excæcare:* quod ipſum hodie plurimorum ejus Sociorum

Ieſuitæ Pyrotechnicam profitentur.

Quam excellentes ejus ſint artifices.

Alii Sancti cæcis viſum reddunt. Ignatius videntes excæcat.

ciorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ciorum opus eſt, quos velut *Ignigenos* illis Comici verbis recte quis à ſe amoliri & in malam rem abire juſſerit:

Apage illum à me: nam ille quidem Vulcani irati eſt filius.
Quaqua tangit, omne amburit: ſi prope abſtes, calefacit.

A Ieſuitarum Igne procul fugiendum.

CAPVT VIII.

SEd non contigit Hiſpaniæ noſtræ, ut ab Incendiario iſto hominum genere ſibi cavere, quod jure metui poteſt, ne unum ſit ſuppliciorum illorum, quæ ingentibus ſuis peccatis & ſceleribus minime jam furtivis, ſed præter oculos euntibus commeruit, & velut *civitas illa ſanguinum* (Ezech. 22.) *appropinquare fecit dies ſuos, & adduxit tempus annorum ſuorum, ut eam Deus daret in opprobrium Gentibus & irriſionem univerſis terris.* Uberrimam quidem certè riſus materiam exteris prebuit libello Madriti edito, qui ſic inſcribitur: *Suma y breve argumento del Dialogo que ſe haze à Su Mageſtad en el principio de las lecturas de ſus Reales eſtudios.* Id eſt, *Summarium ac breve argumentum Dialogi, qui exhibetur ſuæ Majeſtati in principio Acroaſeon* ſive *Lectionum publicarum in Regia ejus Academia Madriti nuper condita.* Ibi enim (ut alias fœcundiſſimas

Hiſpania peccatis ſuis meruit à Ieſuitis ludus jocuſq; fieri.

adu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

adulationes & ineptias pædagogici ordinis ac judicii hominibus dignas prætereæm) variæ artes ac diſciplinæ enumerantur, quarum Acroaſes Ieſuitæ ſe facturos promittunt:quibus vel nominandis Regem & omnes Aulicos ejus hiantes inducunt, etſi earum rerum Doctores tanto hiatu dignos in omni Hiſpania & Italia nullos ſe habere, ac propterea à nationibus Hiſpano nomini parum æquis mutuandos, & ex Gallia ac Germania arceſcendos fore, ipſi quoque apertè ferunt: in quo ſtupor Hiſpanorum, ſatis ſcio, omnem exterorum admirationem exhauriet. Operæ pretium fore videtur, nonnulla ex libello illo hic recitari, ut qua Regem impoſtura circumvenerint, annuoque vectigali decem millium aureorum emunxerint, omnes perſpiciant: quos tamen velim præmonitos, myſterio non carere, quod Patri Pozæ veterum Philoſophorum placita explicandi data fuit provincia. Eum quippe idoneum judicarunt, qui commendandis & corroborandis Pythagoræorum, Platonicorum, Cyrenaicorum, Stoicorum, Epicureorum & aliorum opinionibus Ariſtotelem impoſturæ, calumniæ & ſophiſticæ ſuſpectum faceret, omnemque philoſophiæ ejus auctoritatem dilueret, eoque pacto D.Tho-

Ieſuitarum ſophiſtica & thraſonicæ pollicitationes.

Pozæ dant provinciam veterum philoſophorum placita docendi.

D. Thomæ doctrinam velut philoſophiæ Peripatheticæ ſuperficiariam, in ejuſque fundo immolitam & exſtructam, ſubrueret, labefactaret ac prorſus tandem everteret: ut inde *Infallibilitatis*, quam vocant, prorſuſque divinæ & falli neſciæ doctrinæ opinio Societati accederet. In illo porro Acroaſeon ſive Lectionum Academicarum ſummario iſta promittunt.

Ad ſubruendam Ariſtot. & D. Thomæ doctrinam.

Acroaſis Eruditionis ſive Humanarum literarum, in qua legeretur pars illa, quam Criticam appellant. Id eſt, quæ occupatur in judicando, interpretando & emendando difficiliora claßicorum auctorum loca cujuſcunque facultatis: ſimiliterque in docendo ritus moreſque antiquos, eoſque ſub certis rerum generibus collocando. Hanc acroaſin faciet Pater Iacobus Sirmondus hora tertia pomeridiana uſque ad quartam.

Promittunt Criticam.

Hoc autem loco iſta addita oportuit: Cum enim jam paulo minus centum annis literarū humaniorum ludos in Hiſpania apertos habuerimus, & circiter decies centena aureorum millia annui reditus eo nomine capiamus, nec tamen inter noſtros vel unus exſtet, qui præter pervulgatas illas ſcholarum cantilenas quicquam in literis Humanitatis noverit, ne dum ille literarum Cenſuram profiteri

Cujus tamen peritum in Hiſpania habent neminem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ac propterea Galli hominis operam offerunt.

fiteri poſſit: neceſſe habemus Sirmondi Galli hominis operam advocare, etſi eam Societas tuendæ exiſtimationi ſuæ ſibi non minus in Gallia putat neceſſariam, cum alium vix habeat, quem tot Gallis, partim Catholicis, partim Calvini aſſeclis, ingeniorum cultu, ei interiorum literarum abundantia conſpicuis opponat.

Promittunt Chronologiam & Hiſtoriam.

Acroaſis Chronologiæ & Hiſtoriæ qua divinæ, qua humanæ. Eam faciet P. Dionyſius Petavius quarta pomeridiana uſque ad quintam.

Caranza Diatribæ in Petavium.

Mirum eſt autem, eum inducere animum potuiſſe, ut ſociis Hiſpanis tot jam annis in expectatione eſſet, qui præſertim ſibi apud doctiſſimum Juriſconſultum Alphonſum Caranzam, amiciſſimum meum, LOCA LAUTIA parata eſſe ſciret: ex cujus *Diatribis*, quæ jam ſub prelo ſudant, haud ſcio an Jeſuitæ paſſuri ſint ſibi probati, quod Caranza contendit, confidentia, temeritate, maledicti exercitatione, inſcitia, mendaciloquentia, aliiſque id genus artibus Jeſuiticis poſt homines natos neminem umquam ante Patavium fuiſſe.

Promittunt Mathematicam ſpeculativam.

Acroaſis prima Mathematum de Coſmographia ſpeculativa ejus partibus (quæ ſunt Sphærica, Aſtronomica, Geographica, Hydrogra-

dr⁰graphica, Gnomonica, de Computo Eccleſiaſtico & profano, omniumque iſtorum uſus & exercitatio in Aſtrolabio, ſphæra, globis, mappis & ephemeridibus, tabulis cæteriſque inſtrumentis) de Geometria ſpeculativa ejuſque partibus in elementali linearum, arcuum, circulorum, triangulorum, ſolidorum, ſuperficiorum, transformationum, proportionum, &c. & uſus iſtorum omnium in modo menſurandi, inque inſtrumentis ad iſta neceſſariis. Acroaſin iſtam faciet P. Paulus Guldin matutina decima ad undecimam.

Prudenter tempus Patri Guldin, homini Germano, deſcriptum arbitror, qui fortaſſis à prandio jam ventre cibis diſtento ac flore Liberi, præſertimque Iberico, ſaucius cœlum & terram non æque internoſſet, facileque radio aut gnomone aberraret, aut lineas mendoſe duceret, nec alium temere ex omnibus Hiſpaniæ Ieſuitis corrigendo ejus errori idoneum inventum ibi crediderim præter eum, quem jam dixi, Iohannem Euſebium Nirenbergerum: ſi tamen non patriſſat, nec teſticuli vena ulla paterni adhuc in illo vivit eumque vinoſiorem facit. Veruntamen pater ejus, domo Germanus, nunquam ne pytiſſando quidẽ & ſorbillando dies producens viri boni officium ebibebat: cujus candoris ſi hæ-

Sed ejus doctorem ex Germania volunt accire.

P. Nirenbergeri pater multo vir filio melior.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reditatem filio reliquiſſet, non ille ſibi de ſua ac Sociorum verſutia uſque eo placeret, ut rogatus, cur Veneti tam pertinaciter Jeſuitas imperii ſui finibus ſubmotos, nec umquam poſtliminio admiſſos velint, cum Catulliano Egnatio Celtibericum renidens reſponderet: Nec philotechnemata ſive artificia Societatis Rempublicam Venetam effugiunt, nec viciſſim patricias Reipubl. Venetæ artes Societas ignorat.

Cur Veneti Ieſuitas in perpetuum proſcripſerint.

Acroaſis ſecunda Mathematum, in qua præcipientur iſta: Arithmetica cum ſuis partibus, nempe de numeris theorica, de ſupputationibus, proportionibus numerorum, algebra, &c. cum iſtorum uſu. Optica & partes ejus, de objecto puta & ſpeciebus viſibilibus, & de viſione cũ omni ſua latitudine. Ichnographia, Orthographia, Scenographia, Sciographia, aut Scioterica, & Anaclaſtica cum ſuis partibus, quæ ſunt Catoptrica, Specularis, Dioptrica, de admirandis oſtentis per refractionem, de Radiatione & viſione mixta. De Iride, de arcis & coronis lunaribus & ſolaribus, de colore apparente, de variis meteoris lucidis cum praxi & inſtrumentis ad omnia iſta pertinentibus. Muſica cum ſuis partibus, de objecto, ſpeciebus & auditu in omni ſua latitudine. De variis modis harmoniæ Phrygiæ, Ionicæ, Doricæ,

Mirificæ prorſuſque baſilicæ Ieſuitarum profeſſiones.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Lydiæ, &c. De echo & Muſica refracta cum exercitio tam vocali, quā inſtrumentali. Statica de ponderibus gravitate & levitate: cujus partes ſunt elementaris, Centromatica, Iſorro proſtatica, Ligoſtatica, Manganaria (cum ſuis ſpeciebus, quæ ſunt Mochloſtatica, trochileoſtatica, onoſtatica, ſphenoſtatica) hydroſtatica, aëroſtatica, Pyroſtatica, Polymeſoſtatica cum uſu & inſtrumentis ad omnia iſta pertinentibus. Machinaria, architectonica ejuſque partes, quæ ſunt architectonica ſpecialis, mechano poëtica, hydraulica, pneumatica, automatopoëtica, nervoſpaſtica, de Zygiis & Ochrimenis. Hanc acroaſin faciet P. Gregorius de Sancto Vincentio tertia pomeridiana uſque ad quartam.

Deum immortalium vitam! quam prodigioſæ Sapientiæ homines habet iſta Societas? præ quibus Anglicanus ille Hippias, *Robertus Flud*, vix dignus ſit, qui palum figat in pariete. quis non vel auditis iſtarum artium & ſcientiarum nominibus properè manibus demiſſis fugiat, totas Dœmonum legiones Zoroaſtreis carminibus evocatas mox in conſpectum ſe daturas extimeſcens? quod ſi quis minus meticuloſus caſſis terriculis nihil moveatur, Plautinum illum Juris Apiciani conſultum ſive Cocum fortaſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſis exaudire ſibi videbitur de divinis condimentis ſuis ita paratragœdiantem:

Ieſuitæ Coco Plautino ſimillimi.

Meas qui eſitabunt eſcas quas condivero,
Hi vel ducenos annos poterunt vivere.
Nam ego cicilendrum quando in patinas indidi,
Aut ſi polindrum, aut macidem, aut ſancaptidem,
Eæ ipſæ ſeſe patinæ ferve faciunt illico.
Hæc ad Neptuni pecudes condimenta ſunt.
Terreſtres pecudes cecimandro condio,
Aut happalopſide, aut cataractria.

Quod autem Coco illi regeritur: *at te Iupiter, Diique omnes perdant cum condimentis tuis, cumque omnibus iſtis mendaciis. Iſtaccine cauſa tibi hodie nummum dabo?* ejus ſimile multo majore merito à Rege audire Ieſuitæ poterant: Ite in malam crucem cum veſtra Iſorroproſtatica, polymeſoſtatica, trochileoſtatica, ſphenoſtatica. Ite hinc inanis cymbalum juventutis. iſtaccine cauſa poſtulare audetis, ut dena aureorum millia vobis dentur annua?

Quid à Rege Catholico audire meruerint.

Acroaſis de opinionibus & placitis veterum Philoſophorum, in qua docebitur, quouſque illi lumine naturali in omnibus ſupradictis facultatibus pervenerint, quantumque ex ſacris literis lucri ſibi fecerint, nec minus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

quanto Sanctis Patribus antiquis uſui fuerint. Hanc acroaſin faciet pater Iohannes Baptiſta Poza quarta pomeridiana uſque ad quinctam.

Acroaſis de re militari, in qua præcipietur doctrina & forma militiæ veteris & hodiernæ, & ſpecies Mathematum arti iſti ſubordinatarum, quæ ſunt Tactica ſive de acie inſtruenda, *Topographica, Machinaria militaris, organopoëtica, Pyrotechnica, &c. Hanc acroaſin faciet P. Hermannus Hugo quarta pomeridiana uſque ad quinctam.* *Quibus occupationibus Ieſuitæ pſalmodiam compenſent.*

CAPVT IX.

ISTarum Acroaſeon deſcriptionem ac velut proplaſma cum quidam Regis Conſiliarius vidiſſet, unam adhuc deſiderari animadvertit, qua nec Societas, nec Regia videtur carere poſſe. Ipſi enim Ieſuitæ cum rationibus plus quam mathematicis, tum irrefragabili ſacrarum literarum auctoritate docere poſſunt, ad Regis dignitatem pertinere, ut ſeipſum ac domus ſuæ familiares non modò largo, prolixo ac magnifico, ſed etiam lauto, bene condito & jucundo victu accipiat, cum de Salomone haud dubie ad Reges exemplo docendos ſcriptum ſit 3. Reg. 4. *Erat cibus Salomonis* *Regem decet victus copioſus & lautus.*

 per

per dies ſingulos decem ſaginati boves, & viginti boves paſcuales, & centum arietes, excepta venatione cervorum, caprearum atque bubalorum, & avium altilium, ſive gallinarum, perdicum, pavonum, alitum Phaſiacorum, & gallorum ſpadonum in ſagina habitorum. Non defuiſſe autem illi Cocorum ad genium egregiè ſapientium operam, ex his ipſius de ſe verbis apparet Eccleſ. 2. *Feci mihi cantores & cantrices, & delicias filiorum hominum, & omnia quæ deſideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur. Sapientia quoque perſeveravit mecum.* Quis autem fuit Salomo, ſi cum Catholico Rege noſtro comparetur? *cujus potentia* (ut Ieſuitæ dicunt in vita Ignatii) *ad* INFINITVM *major eſt, quam fuit in mundo ullius Regis.* Iam nec Ieſuitis aſperum victum convenire, hæc ipſorum verba ſatis vincunt, quæ Franciſcanus ille in libro, de quo paulo prius dictum eſt, Cardinalibus recitat: *Neceſſe eſt Chriſti Miniſtros curare ſe molliter, partim ut melius ſe conſervare poßint,* (ne ſcilicet ſint oligochronii aut brevis ævi) *partim ut homines ad ſe alliciant,* nec à ſe voluntates eorum alienent, ut Iohannes fecit cum ſcrupoſo victu & abſurdo veſtitu ſuo, quem propterea Phari-

Cui neceſſarius eſt Cocus ad genium ſapiens.

Ieſuitis quoque lautior victus convenit.

Vt ſeipſos conſervent.

Et alios ad ſe alliciant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Phariſæi oderunt, Dœmoniumque habere inſimularunt, *& fecerunt in eo quæcumque voluerunt*, (Matth. 17.) ſive odium ei in Herodis regia capitiſque diſcrimen conflarunt. quibus aliam Ieſuitæ rationem in cumulum adjiciunt apud Baezam Tom. 7. cap. 7. lib. 2. *Si ipſi ſacco, cilicio, nuditate & fame ſe Dei miniſtros exhiberent*, (quod Paulus ſe feciſſe gloriatur, alioſq; ſimiliter facere jubet, 2. Corinth. 6. & 11.) *ſæpiſſime eventurum, ut Hypocriſis notam* incurrant, nihil adeo proficiant. *Itaque ſatius eſſe, ut gladium verbi acutum calceis & pallio*, id eſt, habitu cum honeſtis hominibus communi, *obtegant*. Atque hæc ſcilicet eſt una *novarum inventionum, quas Societas quotidie excogitat, ut homines ad Deum perducat*. Nam Apoſtoli, & poſt eos Monachi, qui totam ferè Europam à paganiſmo & hæreſi ad Chriſtum perduxerunt, *circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, anguſtiati, afflicti, in ſolitudine, errantes in montibus & ſpeluncis, & in cavernis terræ*, Heb. 11. Sed nimirum alia nunc ſunt tempora: alia ætas alios mores poſtulat. Scriptum eſt 1. Reg. 2. *Recedant vetera de ore veſtro*. Iſa. 43. *Ne memineritis priorum, & antiqua ne intueamini: ecce ego facio nova*, Iſai. 65. *Non erunt in memoria priora,*

Ne odium hominum incurrant.

Neve Hypocritæ videantur.

Iſta eſt una novarum inventionum Ieſuiticarum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

& non aſcendent ſuper cor. Oblivioni traditæ ſunt anguſtiæ priores. Levit. 26. *Vetera novis ſupervenientibus projicietis.* Etſi autem iſtis locis omnibus non de moribus Chriſti teſtium agi manifeſtum eſt, quos Chriſtus *à diebus Iohannis uſque nunc violentos eſſe oportere* (id eſt duritiem & vitę Iohannis aſperitatem ſemper exhibere) docet, *ut rapiant regnum cælorum:* cui Chriſti præcepto ſe ac reliquos Apoſtolos paruiſſe Paulus ita prædicat 1. Cor. 4. *Vſque in hanc horam* (id eſt, inde à diebus Iohannis & à ſuſcepto Apoſtolatu) *eſurimus, ſitimus, nudi & inſtabiles ſumus, mundi hujus purgamenta ſumus.* quod ipſum ab omnibus Chriſti miniſtris hoc modo exigit: *Imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chriſti:* etſi deniq; Chriſtus *teſtes ſuos* etiam in noviſſimis diebus *ſaccis amictos*, ſive Iohannis & Eliæ vivendi modo conſpicuos fore prædixit, & Pſal. 91. *teſtimonia Dei credibilia fieri dicuntur ob ſanctitudinem domus Dei in longitudine dierum*, hoc eſt, ob ſanctitatem non tantum à principio prædicationis Euangelicæ, ſed etiam omni tempore in Chriſti teſtibus apparentem, quoniam ſunt *lucernæ* non modò caritate intus *ardentes*, ſed foris etiam *lucentes*, ut non modò Deus, ſed etiam *homines videant opera eorum bona, & glorificent Deum*

Quam Chriſtus & Apoſtoli ignorarunt.

Qui externam corporis vexationem putarunt neceſſariam.

per

per fidem & pœnitentiam, Ioh. 5. Matth. 5. Ieſuitæ tamen velut novi generis Apoſtoli externam corporis vexationem, interna ſpiritus domitura & caſtigatione redimere ſe jactitant, neque in eo Paulum morantur, quod de ſe ſcribit 1. Cor. 9. *Ab omnibus abſtineo, & caſtigo corpus meũ, & in ſervitutem redigo, ne forte dum aliis prædicavero, ipſe reprobus efficiar.* Satis autem habere ſe ſignificant, quod Pater eorum videt in abſcondito, quanto cordis dolore ac gemitu, tantum *ad majorem Dei gloriam*, cuticulam curent mollius, & in hoc ſaltem ſint Apoſtolici, quod hæc Apoſtoli verba longe rectius in ipſos, quam in Monachos ex formula viventes conveniant Epheſ. 5. *Nemo umquam carnem ſuam odio habuit, ſed nutrit & fovet eam.* Itaque ut eadem opera cum Aulæ Regis, tum Societatis Collegiis conſulatur, & ad nutriendam ac fovendam novorum Apoſtolorum carnem aliquid afferatur adjumenti, idem ille Regis Conſiliarius ad ſupra commemoratas Acroaſes unam adhuc adjiciendam cenſuit in hunc modum.

Sed Ieſuitæ præferunt internam mortificationem, cujus nox conſcia ſola eſt.

Corpus autẽ nutriunt & fovent.

Apicio de re Culinaria, en que ſe ha de leer el modo de guiſar bien las comidas para los enfermos y ceun para los eſto magos gentiles y delgados. P. Lorenzo Forer, Con-

Propterea decet eos profiteri artem Culinariam.

feſſor, Conſejero, Maeſtro de caſa y de Cozina, y de anciano del Conſejo de Eſtodo del Obiſpo de Auguſta, en las horas de recreacion deſpues de comer.

Cum præſertim excellentem ejus magiſtrum habeant P. Forerum.

Apicius de re Culinaria: in qua acroaſi præcipietur modus recte condiendi cibos pro infirmis, atque etiam pro ſtomachis gentilibus & delicatis. Acroaſin hanc faciet P. Laurentius Forerus, Confeſſarius, Conſiliarius, Oeconomus, Culinæ antiſtes & primus in Conſilio ſtatus Epiſcopi Auguſtani, horis recreationis, poſtquam exemta fames epulis, menſæque remotæ.

CAPVT X.

Etſi fortaſſis hoc tantum ejus talentum ignorant.

FIeri poteſt, ut quantus vir ſit Forerus, Socii ejus nondum probe habeant cognitum, & in ipſo quoque verum appareat, quod ille apud Comicum ait:

Vt ſumma ſæpe ingenia in occulto latent?
Hic qualis Imperator nunc privatus eſt?

Et tantum in altercando ac mentiendo eum putant excellere.

Non quidem dubito, quin ex Eriſticis & contentioſis ac decretoriis nonnullis libris, quos tam in hæreticos, tã in Catholicos emiſit, compertum ſatis habeant, eum de altercandi, conviciandi, mentiendique palma nato nemini temere concedere oportere, adeoque ad conſervan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

dam & amplificandam Societatis Monarchiam quantivis pretii operam navare poſſe. Hæc tamen quota laudum ejus eſt particula? Longe majora ſunt & ampliora, quæ de fœcundo Patris Forioli ingenio & pectore Societas ſibi polliceri poteſt. Quis umquam æque promeruit, ut hoc Spiritus Sancti elogio exornatus credatur? *Vir Belial fodit malum, & in labiis ejus Ignis ardeſcit. Homo perverſus ſuſcitat lites, & verboſus ſeparat Principes. Vir violentiæ ſeducit amicum ſuum, & facit eum ambulare per viam non bonam,* Proverb. 16. Hic enimvero eſt vir Violentiæ, non quidem illius, *quam regnum cælorum à diebus Iohannis uſque nunc perpetitur* (nam animæ ſuæ haud alius eſt ſuavior, nemoque carnem ſuam æque fovere ac nutrire cordi habet) ſed ejus, quam à condenda ac ſtabilienda Chriſti Monarchia longiſſime à futuram Iſai. 9. ſic prædictum fuerat: *Iugum oneris ejus, & virgam humeri ejus, & ſceptrum exactoris ejus ſuperabis, ſicut in die Madian* (id eſt, Hæreſis & impietas tanquam diaboli jugum, onus, virga & ſceptrum à collo & humero populi auferetur non violentia armorum carnalium, ſed virtute divina, ſicut Madianitarum, jugum & virga ablatum fuit ab Iſraëlitis per Gedeonis mi-

Præclarum de illo Spiritus Sancti Elogium.

Hæreſes vincendæ ſunt ſicut Madianitæ.

Per homines verbo & perfecta caritate armatos.

lites non niſi buccinas in ore & lampades in manu habentes, quarum buccinarum ſonitus & lampadum conſpectus Madianitas ita perterruit, *ut mutua ſe cæde truncarent & fugerent* Iud. 7. quo ſignificatum fuit, Hæreſibus non aliter finem allatum iri, quam per Verbi prædicationem & perfectiſſimam caritatem in manibus ſive operibus lucentem, cum *Caritas ſit fortis ut mors, & lampades ejus lampades ignis atque flammarum*, Cant.8. Caritatis ergo tam fortis *ignem fugient Principes*, ſive errorem magiſtri, *& gladio non hominis*, ſed ſpiritus *cadet Aſſur, & convertentur qui in profundum receſſerant filii Iſrael*, Iſai. 31. mutuiſque diſſidiis hæretici interibunt, etiamſi Catholici nullam in eos vim faciant, *quia omnis violenta prædatio cum tumultu, & veſtimentum miſtum ſanguine erit in combuſtionem & cibus ignis* (id eſt Catholici armorum violentia prædam Diabolo eripere ſive Hæreticos convertere, & quemadmodum in Hebræo eſt Pſal. 72. *operti veſtimento violentiæ, pallio zeli & ultionis veſtibus induti*. Iſai. 59. *panem egentium, qui vita pauperum eſt, defraudare*. ſive Monaſteriorum opes in alios uſus convertere conentur, quod qui facit, *homo ſanguinis eſt, ſanguinemque effundit*, Eccl. 34.

Non per carnalia Principum arma.

tum

tum incendium excitabunt, & igni cibum, ſeu civili bello alimenta præbebunt) *Parvulus enim natus eſt nobis, cujus Principatus factus eſt ſuper humerum* ſeu patientiam *ejus*, id eſt, quia Chriſto Monarchia non niſi per patientiam conficitur, nec aliter forti armato ſeu Diabolo præda aufertur. *Melior* enim *eſt patiens viro forti* (Proverb.16.) id eſt, efficacior eſt Chriſti patientia, quam Diaboli potentia. Itaque *Chriſtus per patientiam cucurrit propoſitum ſibi certamen, & propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucem*, Hebr.12. Et Deus Diaboli ſpolia patientia ejus in præmium ſic promiſerat Iſai.53. *Pro eo quod laboravit anima ejus, & iniquitates multorum ipſe portavit, ideo diſpertiam ei plurimos, & fortium dividet ſpolia.* quod ipſum non minus hodie facit, reliqua paſſionum ſuarum in miniſtrorum ſuorum carne implens, velut de ſe prædicat Paulus Coloſ. 1. *Gaudeo in paſſionibus pro vobis, & in carne mea impleo ea, quæ deſunt paſſionum Chriſti, pro corpore ejus Eccleſia* 2. Timot. 2. *Omnia ſuſtineo propter electos, ut & ipſi ſalutem conſequantur in Chriſto.* Ac propterea idem Paulus, *Patientiam ſignum Apoſtolatus* vocat 2. Corinth.12. & Dei ſervis Patientiam præſcribit, ut per eam alios adverſus hæreſin præmuniant, alios

Quibus non niſi bella civilia excitantur.

Chriſtus diabolum vult vinci per patientiam.

Quæ eſt ſignum Apoſtolatus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

jam deceptos ex diaboli captivitate liberent, 2. Timoth. 2. & 4. Sed Forerus iſte tamquam *Vir Belial*, id eſt, ſine jugo animique indomiti, cujus humerus oneri & collum jugo Chriſti minime ſubjicitur, Patientiam Apoſtolicam ignorat. Itaque *fodit malum*, inque Decreto Comitiorum Imperii , quo Religionis pax convenerat, una cum pari ac gemino germano ſuo P. Laimmanno an Codmanno, ſeu ſtercoreo viro, & ad Forioli ſui foricas appoſitiſſimo, multum ac diu ſcrutando eum tandem effodit ſenſum, de quo Catholicorum prius nemini facile in mentem venerat, per quem jus faſque eſſet Catholicis in diverſæ Religionis homines vim facere, & pœnis eos ad Eccleſiæ communionem vel reluctante conſcientia compellere. Quod ergo amicus ejus, qui animam ei tradiderat, *per viam non bonam ambulavit*, violentis ejus conſiliis auferri ſe paſſus, quod *ſeparati* & internecivo bello colliſi *ſunt* Germaniæ *Principes* quod tantum in univerſo Romano Imperio incendium exarſit, ab igne in labiis ejus ardente id omne ortum fuiſſe rectè creditur. *Ecce quantulus ignis quam magnam ſilvam incendit? Et lingua* Foreri *ignis eſt, univerſitas iniquitatis, quæ maculat totum corpus, inflammat*

Sed eam peſſime Forerus odit.

Et mala omnia Germaniæ effodit.

Principes inter ſe colliſi.

Et plus quã Trojanum incendium excitavit.

rotam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

rotam nativitatis ejus, inflammata à gehenna. In ipſa benedicit Deum, & in ipſa maledicit homines qui ad ſimilitudinem Dei facti ſunt. Ex ipſo ejus ore procedit benedictio & maledictio, ſicut ex eodem foramine dulcis aqua & amara. Eundem certe hominem privatis, quas ipſe vidi, literis *virum* vocat *integerrimum & bonum Chriſti militem, cœlitus in Germaniam miſſum, ut rem Catholicam conſiliis ſuis erigat & ſtabiliat, & adverſus Hæreſin nova Tropæa ſtatuat, ſeque in intimis præcordiis & candidiſsimo pectore eum amare, & quo par eſt cultu tantum virum venerari & colere* teſtatur: quem libris editis ſemidoctum, futilem, nullius pretii facileque omnium mortalium ſacerrimum deſcribit: qui tamen vir tantus Cimicis tam fœtidi contactu digitos inquinare merito aſpernatur, rationem habens non quid illum audire oporteat, ſed quid ſe dicere dignum ſit. *In tauros Lybice ruunt leones. Non ſunt papilionibus moleſti.* Multum ratio fugit Carduum Libani, ſi Cedro Libani perſuaſurum ſe putat, ut filio ſuo filia ejus uxor detur, ipſe mox à beſtiis tranſeuntibus conculcandus, 2 Paral. 25. Interim pro illo ab Apoſtolo ſibi Forerus reſponſum putet: *Si Zelum amarum habes & contentiones in corde tuo,* *noli*

Lingua ſua diabolica eundem hominem ſummis afficit laudibus.

Et indigniſsimis conſectatur convinciis.

A quo tamen velut Cimex merito contemnitur.

Forerus faces turbis miniſtrat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

noli gloriari & mendax eſſe adverſus veritatem. Non eſt enim iſta ſapientia deſurſum deſcendens, ſed terrena, animalis, diabolica, Iacob. 3. Vidi etiam literas, quas ad quendam Cæſaris Conſiliarium dedit, quibus animos Cæſarianorum inflammare conatur, *Heldi animos* jubens *eos induere:* qui velut ex Scioppii *Heldo redivivo* apparet, Carolo Quinto auctor fuerat ferro, igne ac laqueo in Proteſtantium Principes vindicandi, etſi Scioppius in ejus libri præfatione, ſicut etiam in *Eccleſiaſtico adverſus Angliæ Regem*, perſpicuè monet ac denunciat, fidem Proteſtantibus datam ſervari oportere, nec impune Catholicis futurum, ſi eam virium ſuarum fiducia deſerant, & Proteſtantes per vim ad fidem compulſos velint: tantum eos hortatur, ne novam tranſactionem Paſſivienſi ſimilem extorqueri ſibi patiantur, ſed tuendæ pacis veteris formulæ fortunas omnes ſanguinemque ipſum Deo freti impendant: qui etiam in *Scaligero Hypobolimæo*, ac multo prius *in libello ad Pontificem Clementem Octavum*, qui typis deſcriptus exiit, operoſè docuerat, Hæreticos & qui eis credunt, non eodem omnes ordine habendos eſſe, nec ſine peccato Proteſtantes indiſcriminatim hære-

Scioppius ſemper fidei Proteſtantibus ſervandæ ac pacis auctor fuit.

Proteſtantes indifferenter pro hæreticis habendos non eſſe docuit.

hæreticos appellari poſſe, cum multi eorum ſint honeſti, religioſi & innocentes, qui ſimpliciter bonoque animo errent, nec alicujus boni temporalis cauſa in errore pertendant, Eccleſiæ præceptis obedire paratiſſimi, ſi per conſcientiam eorum infirmam id eis facere liceret, & bene ſecuturi, ſi Paſtores ante eos vadant, & exemplo ad veritatem & ſalutem duces ſe præbeant. Probat quidem S. Auguſtini ſententiam & Eccleſiæ conſuetudinem *in errore ſecuros ac negligentes terrendi ac docendi, & ut intrent compellendi*, dum tamen videant Ducem, quem ſequantur, & doctrina non ſit *inanis, nec in ſermone tantum, ſed in virtute, & in Spiritu ſancto & in plenitudine multa*, 1. Theſſ. 1. & 2. ſive *in oſtentatione ſpiritus & virtutis*, 1. Corinth. 2. adeoque Pontificem monet, magnæ cautionis eſſe, ne in fide errantibus terroris adhibeatur medicina impedimentis prius non remotis, qualia eſſe dicit, vitioſiſſimos & depravatiſſimos Cleri mores: qui niſi prius emendati ſint, detrimentum ingens ad Imperium Romanum ex violentia erga Proteſtantes redundaturum conteſtatur. Atque iſta jam ab annis plus triginta fuerunt Scioppii conſilia, quæ illum Clementi Octavi probaviſſe,

Voluit quidem errantes compelli intrare.

Impedimentis tamen prius remotis.

Aliter id teſtatus eſt fore reipub. funeſtum.

viſſe, eoque nomine ab ipſo & primariis quibuſdam Cardinalibus gratiæ non mi- nimum iniiſſe publicæ privatæque tabu- læ fidem faciunt, quæ in *Amphoatidum* libro leguntur. Sed ad Forerum redeo, cujus etiam *Conſultationem* vidi in Re- giam Cæſaris ab eo miſſam, qua Cæſari auctor eſt, *ut jus patrocinii ſive Advoca- tiæ in multas Eccleſias ac Monaſteria Ele- ctoribus Saxoni & Brandemburgico ereptum aliis largiatur, ut Brandemburgico eligendi Imperatoris jus abroget, ne Palatino niſi re- ligione ſua ejerata umquam ignoſcat, ne Re- gem Romanorum de ſervanda Religionis pa- ce jurejurando adigi permittat.* Tanta de- nique fuit Incendiarii iſtius violentia, ut Cæſar ejus tandem pertæſus Confeſſario ſuo interdixerit, ne ullas ejus literas in poſterum ſibi recitaret, ſed ſuas ſibi res habere eum juberet.

Ejus ſententiam Papa & Cardinales quidam probarunt.

Forerus Cæſari violentia in Proteſtantes auctor fuit.

Suaque importunitate Cæſari bilẽ movit.

CAPUT XI.

AD iſta ejus baſilica accedit ingens animus in contemnenda quantum- vis juſta infamia, excutiendoque ſtrenuo ſcrupulo, alienæ offenſæ ſive ſcandali occaſione injecto. Monet qui- dem Paulus, Dei ſervo curandum, *ut ſit irreprehenſibilis, ut qui ex adverſo eſt*, ſive Hære-

Servos Dei decet proxi-

Hæreticus, *vereatur nihil habens malum dicere de illo* (Tit. 2.) *utque provideat bona non tantum coram Deo, ſed etiam coram omnibus hominibus* (2 Cor. 8. Rom. 12.) jubet *ab omni mala ſpecie ſe abſtinere* (1. Theſſ. 5.) *nemini ullum dare offendiculum, ne* ipſum Eccleſiæ *miniſterium vituperetur* (2 Cor. 6.) jubet *quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, ſi qua virtus* (bene agendi) *ſi qua laus* (bene audiendi) *hæc cogitare.* Sic enim *Deum pacis fore cum ſuo miniſtro,* ut nempe *inimicos quoque ejus convertat ad pacem* (Proverb. 16.) ſicque exemplo ejus comprobetur ſententia illa Proverb. 15. *Fama bona impinguat oſſa,* id eſt, hominis virtutem corroborat, ut conſiliis & verbis ejus tanto amplius ſit virium: ſuo denique Paulus exemplo docet potius carnibus in omnem vitam abſtinere, quam earum eſitatione cujuſquam infirmam conſcientiam ad peccandum ædificare, aut quovis modo ſcandalum cuiquam objicere, ut ille ſive exemplo invitatus comedat, quod per errorem manducare nefas eſſe credit, ſive male de comedente cogitans, eumque judicans, aut etiam odio habens, caritatis legem migret, ſeque letalis culpæ alliget, 1 Corinth. 8. *Videte, ne licentia veſtra offendiculum fiat infirmis. Non enim*

morum ſcandala diligentiſſime cavere.

Famamque bonam ſibi conſervare.

Quæ potentiſſimum eſt medium homines Chriſto lucrandi.

Propterea etiam à licitis abſtinendum eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

in omnibus eſt ſcientia (ut ſciant, idolothyta, ſeu carnes, quas Gentiles idolis ſacrificarunt, à Chriſtianis ſine peccato comedi poſſe.) *Si quis* ergo ſic infirmus in fide *viderit eum qui habet ſcientiam in idolio recumbentem nonne conſcientia ejus, cum ſit infirma, ædificabitur* ſive incitabitur *ad manducandum idolothyta?* (fortaſſis enim cum illo edet, ne ægre illi faciat, etſi ſe manducando peccare putat) *Et peribit infirmus frater per tuam ſcientiam propter quem Chriſtus mortuus eſt? Sic autem peccantes in fratres, & percutientes conſcientiam eorum infirmam, in Chriſtum peccatis. Quapropter ſi eſca ſcandalizat fratrem meum, non manducabo carnem in æternum, ne fratrem meum ſcandalizem.* Et Rom. 14. *Si propter cibum tuum frater tuus contriſtatur, jam non ſecundum caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Chriſtus mortuus eſt. noli propter eſcam deſtruere opus Dei. Omnia quidem ſunt munda* (& à Chriſtianis ſine peccato eſitari poſſunt) *ſed malum eſt homini, qui per offendiculum manducat. Bonum eſt non manducare carnem, & non bibere vinum, neq; in quo frater tuus offenditur, aut ſcandalizatur, aut infirmatur.* Sed Forero nec ſcandali, nec infamiæ metus quicquã faceſſit negotii. *Nihili rumorem facit, dum ſit Rumen*

Ne licitorum uſu infirmi ſcandalizentur.

Aliter contra caritatem peccatur.

Forerus nec infamiam nec ſcanda-

qui

qui impleat, impendioque magis ei placet Saturionis Comici philoſophia, quē cum filia monuiſſet cavere, *ne ad paupertatem ejus admigraret Infamia*, quod non perinde ut filia, inimici famam ferant, *Ferant*, reſpondet ille, *eantque in maximam malam crucem. Non ego inimicitias omnes pluris facio, quam ſi nunc menſa inanis apponatur mihi*. Itaq; noſter hic Saturio plus Famis, quam Famę metuens, & communem cum Collegis victum velut minus lautum aut non ſatis copioſum faſtidiens occultũ ſibi commeatum ex Collegio in Aulam Principis ſui faciẽdum curavit, ut quotieſcumque ei libuerit, foris prandere & cœnitare, atq; etiam abnoctare, carnibuſq; electiſſimis per omnes eſuriales aut piſculentos totius anni ferias profundum ventrem ſuum implere, meroq; vetuſtate edentulo ætatem irrigare panticeſque madefacere poſſit. Etſi autem Aulæ familiares, alioſque exinde plurimos non mediocriter ex eo offendi & ſcandalizari intelligit, ita ut paſſim de illo ejuſque cauſa de omni Societate in ſermonibus detrahant ac murmurent, vel Eccleſiæ legem de abſtinentia & jejunio contemnant, neque quemquam ea teneri ſentiant, vel quod peccatum tamen putant id Religioſi hominis & Theologi exemplo commit-

lum quicquam curat.

Modo Ventrem ſuum molliter curare poſſit.

Cujus cauſa Aulas ſectatur.

Contraque Eccleſiæ interdictum carnibus veſcitur.

Etiamſi plurimi eo ſcandalizentur.

Et de tota Societate detrahant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Atque etiam exemplo ejus peccent.

committere non dubitent, & uno quovis modorum iſtorum pereant fratres, propter quos Chriſtus eſt mortuus: ipſe tamen hac una re ſcandalo eorum ſatis proviſum cautumque putat, ſi Ventriculum plus æquo frigidum ſibi cauſetur contigiſſe, quem cibo potuque foveri & calefieri oporteat. Cum enim Pharmacopæus ante fuerit, quam Societati nomen dediſſet, eaque occaſione arti Medicinæ pluſculum ſtudii impenderit, atque etiamnum longè ad curam corporis tuendamque ſanitatem ſeſe attentiorem præbeat, quam in eo ferendum videatur, qui mundo & carni mortuus Apoſtoli verbis profiteri de ſe debeat, *Mihi vivere Chriſtus eſt, mori lucrum diſſolvi & eſſe cum Chriſto, multo magis melius*, Phil. 1. minime temerariam hominibus ſuſpicionem movet, ſe diabolo in Medica acroaſi dare operam ſolere: *Ecce diabolus Phyſicam docet, ecce Medicus factus eſt, de complexionibus loquitur, infirmitates diverſas ſi teneatur Religio* (& ſecundum regulam jejunia & abſtinentia obſerventur) *generari prædicat. Sed quare hoc? non ut mederi velit ſed ut occidere poßit. Videt ex ſubtractione ciborum Luxuriæ vires poſſe minui. Ideo non tardat minari ægritudines*, ait Hugo de clauſtro animæ cap. 2. At enim Jeſuitæ

Frigida ejus excuſatio.

Plus ſtudet corporis, quam animæ ſanitati.

Quia diabolo Medicinam profitenti ſe in diſciplinam dedit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ieſuitæ Patris ſui Ignatii exemplo docentur Medici imperio non minus, quam Dei mandato, magis etiam, quam Eccleſiæ præcepto obedire. Ille enim cum ipſa ſexta feria majoris hebdomadæ, ſive die Veneris ſeptimanæ ſanctæ, pulli gallinacei manducatione ventri conſulere à Medico juſſus fuiſſet, mori præoptaſſet, quam contumacem erga Medicum inveniri, cœcæque obedientiæ votum non optima fide exſolvere. *Obediendum eſt*, ajebat, velut in vita ejus Maphæus auctor eſt. quo præcepto omnes Ieſuitas Medici vocem, ſupremam legem putare docuit. Si ergo Forerus diabolo utitur medico & medicinæ magiſtro, minime difficulter ſibi ab eo Davidis exemplum ad imitandum proponi perſuaderique patietur quod 3. Reg. 1. ſic narratur: *Rex David ſenuerat, cumque operiretur veſtibus, non calefiebat. Dixerunt ergo ei ſervi ſui: Quæramus Regi adoleſcentulam virginem, quæ foveat eum, dormiatque in ſinu ſuo & calefaciat Regem. Et invenerunt Abyſag Sunamitiden, adoleſcentulam ſpecioſam & pulchram nimis, dormiebatque cum Rege, & miniſtrabat ei, Rex verò non cognovit eam.* Sed quoniam nec in Collegio, nec in Aula ejuſmodi remedii adhibendi datur commoditas, facile Medicorum

Qui diſcipulos docet ventriculum fovere complexu puellarum.

Vel potius puerorum.

ei ſententiam Magiſter ſuus probaverit, egelidum corpus & ſtomachum pueri, quam puellæ calore efficacius foveri, nec ejus fomenti copiam in Aula ei deeſſe poſſe, in qua præſertim ipſe ſit Tapanta, ac ſimul digitis increpuerit, omnes aulæ familiares nutui paratos habeat, & ad Regis ſui miniſterium, præcipue cubicularium, quoſcumque ipſi libuit pueros admittat: qui etiam grabatum ei ſternere, utque ſatis ei fultum ſit curæ habere, atque in privato conclavi cænitanti cyathiſtare ſolent. quod cum ipſe & alii non ſine ſuſpicione narrantem audiſſemus, Trajani Imperatoris optimi in mentem mihi venit, quem Hiſtoricus in pueriles quidem amores proniorem fuiſſe agnoſcit, hac tamen excuſatione culpæ eximi putat, quod nulli puero vel adoleſcenti per vim illuſerit, ſed non niſi voluntarios amores exercuerit. Sed Cardinalis Baronius eam oppido frigidam perditamque excuſationem judicans, *Quis*, inquit, *negaret imperatori?* quippe penes quem ſpei metuſque cauſæ inveniantur, quibus ejus quod collabuerit obtinendi facultas continetur.

Quorum in Aula Forerus copiam habet.

Cum ipſe in eam pueros admittat, velut eorum Admiſſarius.

Quorum nemo facile ei negaverit Saltem Cardinalis Baronii judicio.

Caput XII.

Voluntatis porrò in Forero ſatis magnum videtur argumentum ejus Cupedia ſive Gula, quam vocant, illud libidinis ſeminarium. Si enim ulla apud nos, ut eſſe debet, Sanctorum Patrum eſt auctoritas, qui non modò nulla prorſus jejunia voluntate ſua ſuſcipit, ſed etiam incerto ac fortaſſis ementito ventriculi refrigerati prætextu Eccleſiæ pręcepto imperata ſolvit jejunia, & quotidie ſe replet Carnibus, potu quoque meri exotici & ab extremis uſque Gadibus magna impenſa advecti venas inflare gaudet, nec eum qua Catholicorum, qua proteſtantium quicquam movet ſcandalum, eum ſine ullo peccati metu cujuſcumque nequitiæ & libidinis, cujus ei copiam ſuppetere apparet, ſuſpectum habere poſſis. Si placet, hac de re S. Hieronymus audiatur, cujus verba ſunt: *Eſus carnium & potus vini, ventriſque ſaturitas, ſeminarium eſt libidinis:* ac propterea *nos* (Religioſi) *quorum converſatio in cœlis eſt, repugnantem carnem, & ad libidinum incentiva rapientem inedia ſubjugamus. Illi arbitrantur Carnes ſanitati congruas qui volunt abuti libidine, & in cœnum*

Forerus nequam facere non modo poteſt, ſed velle etiam merito creditur.

Cum in corpore habeat libidinis ſeminarium.

Cumque tam nulla ei de ſcandalo cura ſit.

S. Hieronymi de Foreri libidinibus judicium.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

demerſi voluptatum ad coitum ſemper exæ-ſtuant, & puellas quidem ac mulieres, ſi ſint,non aſpernantur (quod ſexum à Deo creatum injuria afficere & contemnere ſit religio) ſin earum de fiat copia, *unum quod rebus reſtat egenis*, Horatiano utuntur conſilio *de impetu in vernam faciendo*, ut rumpendi effugiant periculum, nec ſurdis auribus illud Apoſtoli Foreri magiſter inſtillat: *In Chriſto non eſt maſculus, neque fœmina. Omnes enim unum eſtis.* Iterum Hieronymus: *Si quis exiſtimat & abundantia ciborum potionumque ſe perfrui, & vacare poſſe ſapientiæ, hoc eſt, & verſari in deliciis, & deliciarum vitiis non teneri, ſe ipſum decipit, fruſtraque quidam* SIMVLANT, *ſalva fide & pudicitia & integritate mentis ſe abuti voluptatibus, cum contra naturam ſit, copiis voluptatum ſine voluptate perfrui. Quid neceſſe eſt nos* JACTARE *pudicitiam, quæ ſine comitibus & appendiciis his continentia & parcitate fidem ſui facere non poteſt? Apoſtolus macerat corpus ſuum, & anima ſubjicit imperio, ne quod aliis præcipit, ipſe non ſervet: & Adoleſcentula fervente cibis corpore de caſtitate ſecura eſt?* Et Forerus Iberico vino venas inflatus ac ſtomacho ſagina naviter cædenda diſtento ne Vena ejus tenta aliquo ſubire geſtiat ſecurus

Putat caſtitatem ab eo ſimulari.

rus eſt? *Cum totum illud domicilium interioris hominis eſcis ſtipatum, vinis inundatum, decoquendis jam ſtercoribus æſtuans, præmeditatorium efficitur* Foricarum ſeu *latronarum*, ſi Tertulliano credimus, *nihil tam in proximo ſupereſt, quam ad laſciviam ſapere*, nec magis Forire, quam Forare velle. Similiter S. Auguſtinus: *Inter omnia certamina Chriſtianorum, duriora ſunt prælia caſtitatis. nam ibi continua pugna, & rarior victoria. Quanti & quales Epiſcopi & Clerici poſt confeßionem & victoriarum calcata certamina, poſt magnalia & ſigna mirabilia uſquequaque monſtrata, noſcuntur cum his omnibus naufragaſſe*, (ſive in fornicationis, adulterii aut Sodomiæ peccatum lapſi eſſe) *cum volunt in navi fragili navigare?* (ſive peccandi occaſionem non effugere) *quantos Leones domuit luxuria, quæ cum ſit vilis & miſera, de magnis effic.t prædam. Quot columna cœli ceciderunt, ſanctißimi illi Eremitæ, multorum annorum experientia probati, in ſolitudinibus morantes, ætate provecti, immo & miraculis coruſcantes? Et tamen eos de faſtigio converſationis cœleſtis mulieres deturbarunt. Experto crede, expertus loquor, coram Deo non mentior. Cedròs Libani, Duces gregum* (id eſt, Epiſcopos, quos virtus exaltaverat) *ſub hac peſte cecidiſſe reperi: de quo-*

Quod ipſum S. Auguſtino videtur.

Quem experientia id docuit.

rum caſu non magis ſuſpicabar, quam de Ambroſij, vel Hieronymi impudica turpitudine. Et S. Gregorius Magnus: *Plerique certaminis ordinem ignorantes Gulam edomare negligunt, & cætera vitia expugnare nituntur. Sed dum venter non reſtringitur, ſimul cunctæ virtutes per carnis concupiſcētiam obruuntur. Hinc eſt, quod non alius quilibet, ſed Princeps Coquorum* (Foreri geminus germanus) *muros Hieruſalem deſtruxit* (Nabuzardan puta, qui in Græco dicitur princeps coquorum, 4. Reg. 25.) *quia Venter dum non reſtringitur, virtutes animæ perdit*, hominemque minime aptum facit regno cœlorum, quod non niſi ab iis rapitur, qui in Ventrem utuntur violentia. Sanctus denique Bernardus: *Abſtinebo à vino, quia in vino luxuria eſt: aut ſi infirmus ſum, modico utar. Abſtinebo & à Carnibus, ne dum mihi nimis carnem nutriunt, ſimul & carnis nutriant vitia. Panem quoque ipſum tum menſura ſumere ſtudebo, ne onerato ventre ſtare ad orandum tædeat.* Iſti ergo Sancti Patres, ſicut & alii (quorum verba afferre longum ſit) non modò Forerum à plurimis Cupediæ, voracitatis & vinoſitatis ejus conſciis in nefariæ libidinis ſuſpicionem vocari & *Foratorem aut Inforatorem* cenſeri non nollent, ſed neque S. Carolus

Eadem S. Gregorii eſt ſententia.

Et S. Bernardi.

Borro-

Borromæi Confeſſarium Jeſuitam crimine abſolverent, qui commiſerit, ut eum puer cubicularius ipſius Caroli nequam ſecum feciſſe inſimulare auderet, quique crimen peſſimum in eum conferenti crederent, inventurum ſe ſperaret, velut in quadam Divi vita Mediolani edita legitur. Nam vel ſuſpicioni in homine Religioſo locum dari culpa haudquaquam vacat. Sic enim debet virtus ejus lucere, ut qui ex adverſo eſt vereatur, nihil habens malum de illo dicere. *Fruſtra iraſcitur obtrectatori, ſi ei obtrectandi materiam miniſtret. Beatus, qui tam ſanctè tamque graviter diſpoſuit vitam ſuam, ut de eo ſiniſtri aliquid ne fingi quidem poßit, dum adverſus obtrectatorum libidinem pugnat meriti magnitudo: nec fingere quiſquam auſus eſt, quod à nullo putat credendum eſſe*, ait S. Hieronymus epiſt. 4. qui etiam Jeſuitas ſuo de ſe judicio contentos, & alienæ exiſtimationis contemtores authadian arrogantiamque ſuam hoc modo dedocet: *Caveto omnes ſuſpiciones, & quicquid probabiliter fingi poteſt, ne fingatur, ante devita. Quod ſi dixeris, Mihi ſufficit conſcientia mea: habeo Deum judicem, qui meæ vitæ teſtis eſt: non curo, quid loquantur homines: Audi Apoſtolum, Provideamus bona non ſolum coram Deo, ſed etiam coram homi-*

Ieſuita S. Caroli Confeſſarius Sodomiticæ libidinis inſimulatus.

Cujus ſuſpicioni locum Ieſuitæ dare non deberent.

Sed tollere omnem de ſe ſuſpicandi anſam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

hominibus. Pari modo S. Bernardus: *Eſto, ſis continens: ſed ego ſuſpicione non careo. Tolle ſcandali cauſam.* Sed Caroli Confeſſarium neque ipſius Sancti vita, neque iſta aliorum Sanctorum monita movere potuerunt, ut ne male de ſe cogitandi ac loquendi anſæ aliquid relinqueret: quoniam videlicet ipſum Societatis inſtitutum non eadem, qua aliorum Ordinum, adverſus ſuſpiciones cautione ac proviſione munitum eſſe, multaque ſociis licere conſtat, quæ nec ipſos à peccandi occaſione, nec alios à ſuſpicandi cauſa prohibeant.

CAPUT XIII.

Mendax Ieſuitarum gloriatio de S. Carolo.

Quem ſua opera Sanctum evaſiſſe jactitant.

ET tamen tam projecta ad inaniter de ſe gloriandum mentiendumque Jeſuitarum eſt audacia, ut in libello de Zelo Ignatii Madriti edito fol. 28. non dubitent ſcribere: *Inter fructus Societatis non illi tantum numerandi ſunt, quos ipſa per ſe facit, ſed etiam quos alii faciunt per Societatis occaſionem, induſtriam aut exemplum: quales ſunt, quos in S. Carolo fecit Pater Iohannes Baptiſta Ribera Hiſpanus.* Hoc enimvero eſt *in immenſum gloriari in alienis laboribus*, ut faciebant *Pſeudoapoſtoli, operarii ſubdoli, miniſtri Satanæ,*

tanæ, transfigurantes ſe in Apoſtolos Chriſti, 2. Corinth. 10. & 11. Quid prodeſt tandem Origeni, quod ex ſchola ejus velut ex Equo Trojano meri Principes prodiere? *Quis umquam felicior diſcipulis? nempe innumeri ex ſinu ſuo Doctores innumeri Sacerdotes, Confeſſores & Martyres exſtiterunt*, ait Lirimenſis Vincentius. Non diſſimiliter Collegii Cocus nobis gloriabitur, quicquid Jeſuitæ in eo faciunt boni erga Deum & proximos, cjus ſibi gratiam deberi, qui eſcas eis præpararit & ſuavitate ſic condiverit, ut iis eſitandis vitam producere & operam navare poſſent. Sed quam vanum eſſet, quod de S. Carolo jactitant, ex ipſa Ordinis ſui Hiſtoria probe cognitum habebant. Sic enim ibi narratur part. 2. lib. 8. num. 12. *Cardinalis Carolus Borromæus ſive aliorum ſuaſu, cum quibus multum agebat, ſive ſua ſponte, aut divino inſtinctu ad perfectiſsima quæque evolans magis, quam gradiens, in longe auſteriorem, quam vel Pater Ribera, vel quiſpiam de Societate auctor fuiſſet, ſeſe diſciplinam immiſit. Oblectamenta quædam honeſta ſuoque conſentanea loco laxamenta abdicare: non ad exercendum auramque captandam egredi: raro apparere in publico: totos dies inter literarum ac pietatis latere ſtudia; de adſtringenda quin etiam*

Sed in eo per impudenter mentiuntur. Cum ipſa Societatis hiſtoria contrarium teſtetur.

rigidius domeſtica diſciplina menſaque: de eleemoſynis large diſtribuendis: nonnullis item, quibus oneratus ſibi videbatur, ponendis vectigalibus, deque profectione ad Archiepiſcopatus ſui ſedem agere. Eas res perpauci tum probare: plures ægræ mentis triſtitiam, ignaviam, inſaniam vocare. In ſumma Pontifici perſuadent, Nepotem ipſius, ac præcipuum in ſuſtinendo terrarum pondere adjutorem, & unicum agendarum rerum adminiſtrum, enervatum ab Ieſuitis, infatuatum, de mente dejectum: cum REVERA *Patres* (Jeſuitæ) *non niſi moderatiora* QVOTIDIE *inculcarent.* Hæc Jeſuitarum narratio trium nos rerum facit certiores, quæ diligentem merentur obſervationem. Primum eſt, magnam Jeſuitis injuriam facere, qui eos Cardinalibus, præcipueque Pontificum Nepotibus, ſeu fratrum ac ſororum filiis, quicquam ſuadere putat, quod illa dignum ſit perfectione, qua Cardinales ipſis etiam Epiſcopis præſtare oportet. Nullum eſt periculum. ne illis auctores ſint, ut quicquam oblectamentorum prætermittant, ut inter pietatis & literarum ſtudia dies totos lateant, ut menſam omnemque domeſticam diſciplinam adſtringant, ut eleemoſynas large diſtribuant, ut redituum Eccleſiaſticorum parte ſe exonerent, ut valere

Ieſuitæ S. Carolum quotidie à ſanctitatis exercitio avocarunt.

Non eſt periculum, ne Pontificum Nepotes aliquid boni à Ieſuitis diſcant.

valere juſſis Romanis deliciis ad greges ſuos viſendos, & coram verbo, exemplo & eleemoſynis paſcendos, ſe recipiant. Moderatiora ſunt multo, quæ Patres iſti quotidie inculcant. Itaque ſi Carolus Jeſuitarum monitis obtemperaſſet, fortaſſe nunc cum plurimis Pontificum Nepotibus in divitis Epulonis ſinu apricaretur,

Aut ſaltem clauſus tenebris & carcere cæco
Exerceretur pœnis, aut gurgite vaſto
Infectum elueret ſcelus, aut exureret igni.

Alterum eſt, Ieſuitas valde animi incertos eſſe ac dubitare, num perfectioris vitæ & ſanctitatis conſilia & ſtudia à Deo inſpirentur, an ea homines ex ſe ipſis, aut ſaltem aliorum hominum opera, cogitent & ſuſcipiant: cum tamen inter fidei capita ſit, *Omne datum optimum, & omne donum perfectum deſurſum eſſe, deſcendens à patre luminum*, Iacob. 1. *Non eſſe nos ſufficientes cogitare aliquid à nobis, quaſi ex nobis: ſed ſufficientiam noſtram ex Deo eſſe, qui operatur in nobis & velle, & perficere pro bona voluntate* Phil. 3. quod quidem nec ipſi Gentiles dubium habuerunt, cum ita ſit apud Tullium 2. de Nat. Deor. *Nemo vir magnus ſine afflatu aliquo divino umquam fuit. Neminem ſingularem virum, niſi juvante Deo, talem*

Ieſuitæ dubitant, utrum ſanctitatis conſilia Deus Carolo inſpiraverit.

In quo magis impii ſunt quam gentiles.

fuiſſe credendum eſt. Et apud Senecam: *Bonus vir ſine Deo nemo eſt. Ille dat conſilia magnifica & erecta. Si hominem videris interritum periculis, intactum cupiditatibus, inter adverſa felicem, in mediis tempeſtatibus placidum: non ſubibit te veneratio ejus? non dices? Iſta res major eſt altiorque, quam ut credi ſimilis huic, in quo eſt, corpuſculo poſſit* (id eſt major quam humana) *Vis iſtuc divina deſcendit. Animum excellentem, moderatum, omnia tamquam minora tranſeuntem, quicquid timemus optamusque ridentem, cæleſtis potentia agitat. Non poteſt res tanta ſine adminiculo Numinis ſtare.* Adhuc tamen Jeſuitæ incerti certant, hominumne ſuaſu Carolus, an ſua ſponte, an verò inſtinctu divino ad perfectiſſima evolaverit. Tertium eſt, Jeſuitas nimis improbe nunc poſtulare, ut in partem ſanctitatis & meritorum Caroli veniant, cum tam multis ante annis aperte tulerint, ſui Ordinis homines ultro etiam ſanctitatis & perfectionis impedimenta ei monitis ſuis quotidianis objeciſſe.

S. Carolus nihil prorſus Ieſuitis debuit.

Capvt XIV.

Ieſuitæ jactant ſe ha-

FOrtaſſis autem Forerus Inforationis à ſe ſuſpicionem amoliens, fidemque

&

& auctoritatem ſanctiſſimis viris Hieronymo, Auguſtino, Gregorio & Bernardo abrogans Societatis ſuæ jactabit privilegia, & gratiam à Chriſto multo ampliorem ſibi ac ſociis contingere gloriabitur, quam ſanctiſſimis illis Eremitis, miraculorum gloria coruſcantibus, quam cedris Libani, quam cœli columnis, quam gregum Ducibus, Epiſcopis & Clericis, quos illi teſtantur in carnis peccata occaſione corruptos cecidiſſe. Vulgo certè hoc Ieſuitæ faciunt, ut cum in Societatem pueros alliciunt, hoc meliorem Societatis, quam aliorum Ordinum conditionem eſſe prædicent, quod Ignatius à Deo precibus obtinuerit, ut per centum annos inde ab eo die, quo nomotheſiam ejus ſive Regulam Sedes Apoſtolica probavit, nemo Sociorum in letale peccatum incidere queat, adeoque nihil ei quantumvis Saturo, nitido, beneque curato ab humanæ ſatietatis tentatione ſit periculi: cujus gratiæ ac privilegii prorogationem Xaverium in alios ducentos annos à Deo Societati impetraſſe, ab hinc triennium Jeſuitæ in Alſatia plenis buccis gloriabantur. Quo minus autem apud pueros & adoleſcentes rerum imperitos eos talia quis jactare admiretur, ipſi Frederico Borromæo Car-

bere privilegium caſtitatis.

Eoque mendacio multos in Societatem pelliciunt.

Ipſi Borromæo Cardi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nali hac perſuadere conati ſunt.

dinali non dubitarunt tali ſe privilegio venditare, cum dicerent, Deum ſibi ſervientibus neceſſaria minime negare, ſed *affluenter dare habenti, ut abundet.* Habere autem ſe gratiam Voti, qua ſe ad alienam ſalutem procurandam obſtrinxerunt, velut 1. Reg. 2. ſcriptum eſt: *Dat votum voventi, & pedes ſanctorum ſuorum ſervabit.* id eſt, quibus gratiam dedit ut voverent, iiſdem gratiam dabit, ut votum bona fide exſolvant, nec eos permittet cadere ipſius cauſa per univerſum orbem circumcurſantes, omniumque ſe hominum conſuetudini implicantes. Itaque neceſſaria Jeſuitis eſt gratia, ut nihil fœminarum forma, nihil puerorum & ephebórum ſpecie commoveantur, nec inde natura obſcenius ipſis excitata ſingultiat, magiſque tentio, quam tentatio ſubantes & inſolenter æſtuantes derumpat. Sed hac ſua gloriatione non modò Borromæo non perſuaſerunt, verum etiam ita eum ſibi alienarunt, ut in poſterum nec viſos, nec auditos vellet, quemadmodum familiaribus & amicis non ſemel faſſus eſt, ſicut etiam Seminariorum ſuorum Clericos tandem ſcholis eorum interdixit, quod verbis negaret ſe poſſe exprimere nefaria illa, quæ in Braidenſis Collegii eorum ſcholis perpe-

Sed ea re graviſſime illum offenderunt.

perpetrari comperiſſet, quorum cauſa, ſi in ſua foret manu, omnibus omnino ſcholis eos ſe prohibiturum affirmabat, quod me ex ipſomet audiſſe Deum mihi teſtem judicemque adjuro. Nec tamen ulla eis eſt religio in libris Madriti, Dillingæ, Monachii alibique editis tam magnifice gloriari, ut *multo ſe majorem, quam Monachos à Deo gratiam mereri & in ſe ipſis experiri* dicant. quod facile mihi perſuadebunt, ſi quos ipſi proximorum cauſa labores capiunt, aut majores, aut proximis utiliores, aut Deo gratiores eſſe docuerint, quam quos cepit Paulus Apoſtolus, & illæ cedri Libani, illæ cœli columnæ, illi gregum Duces Epiſcopi & Clerici, quos continentiæ gratiam non aliter quam corporis ſui caſtigatione, inedia, ſiccitate, vigiliis, nuditate, frigore, aſſiduaque verborum & operum divinorum meditatione à Deo impetraſſe ac tutatos eſſe conſtat. Et quæ tandem res ſecuritatem Forero præſtare poteſt, ne quod ante aliis Jeſuitis Aululariis Principumque paraſitis, idem ipſi ſimiliter uſuveniat? *Ite ad locum meum in Silo, ubi habitavit nomen meum à principio, & videte quæ fecerim ei*, ait Deus populo Hieroſolymitano *confidenti ſibi in ſermonibus mendacii*, ut alieni caſus exemplo

Ei in votis erat Ieſuitas ex omnibus ſcholis ejicere.

Fore rum terrere debet exemplum Reihingii.

exemplo metum in ſe conciperet Jerem. 7. Pari modo Forerus ſibi dictum putare poteſt: *Noli altum ſapere, ſed time. Si te ſtare exiſtimas, vide ne cadas.* Abi Neoburgum proximæ viciniæ, & vide quid ibi fecerim gemino germano tuo Jacobo Reihingio, qui non minus, quam tu, Pater patratus & quarto Societatis voto illigatus fuit. Hic cum in Aula adſpectaretur, omneſque ob os ejus ora obverterent ſua, non minus ingenii & doctrinæ vim atque eloquentiam in eo ſuſpicientes, quam benevolentiam hominis apud Principem gratioſiſſimi ambientes, ipſe ſuperfluentibus ſe bonis ſaginatum, nullo tamen genere meliorem ſe ipſo factum animadvertens Provincialem Societatis Præſidem ab Aula miſſionem & in Collegium aliquod receptum popoſcit. Ille autem Societatis intereſſe exiſtimans, ut ad latus Principi hæreret, ejuſque in ſocietatem prothymiam ac prolixum animi affectum aleret. Stationem minime deſerere eum voluit. Manſit ergo in Aula tamquam *in terra deſerta & invia & inæquoſa* longe à fontibus Salvatoris, donec ei contigit illud Iſai. 50. *Computreſcent piſces ſine aqua, & morientur in ſiti.* Quadam certe die qui derepente nec opinanti ſupervenerant, Venerabi-

Quem Aula depravavit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nerabilem Patrem venerabundum & patrantem, ac velut Sacerdotem una cum Camillo ſua SACRA DIIS MANIBUS facientem invenerunt. Exinde nec muliebres aſpernatus amores tandem non à Societate tantum, ſed prorſus etiam ab Eccleſia defecit, & malus male periit: velut mihi primarius quidam Cardinalis ab ipſis Jeſuitis acceptum retulit.

Poſt muliebri amore corruptus ab Eccleſia deficeret.

CAPUT XV.

ALiud Jeſuitæ Aulici exemplum ab Epiſcopo quodam, magni Principis Legato, accepi, qui rem veriſſimam eſſe Deum omneſque cœlites perſanctè dejerabat, etſi etiam injuratus vel propter virtutis opinionem, vel ob gratiæ locum, quem apud Principem illum tenebat, omnem oratione ſua fidem merebatur. Nicolaus nempe Coprevicius cum Grætii eſſet in Jeſuitarum Collegio (unde velut mihi ab illuſtri viro fides facta eſt, quatuor in Aulam commeatus ſunt, eorumque unus ſubterraneus) virginibus Aulæ Archiducis Caroli familiaribus tam familiariter uſus fuerat, ut tandem una ex compreſſu illius uterum ferre inventa fuerit. quæ res omnem il-

Similiter exemplum Patris Coprevitii.

Qui virginem in aula Gratienſi vitiavit.

lam

lam Aulam mirè ſolicitam habuit, ut tantum dedecus occultari poſſet, ne ſi enunciatum ad hæreticos promanaſſet, non modo Gynecæi illius pudorem ſugillaret, ſed etiam omne Ieſuitarum nomen ludum omnibus jocumque faceret.

Etſi dedecus illud fuit occultatum.

Hic enimvero re patuit, quem pietatis ſuæ fructum ferant Coprevitii, ſeu Vitia ſua cooperientes, qui totos ſe Lavernæ cultui dediderunt, ac Beatiſſimam Dei genitricem Angelica ſalutatione affari ſe ſimulantes.

Labra movent, tacitique orant ſibi: Sancta Laverna, (videri,
Da mihi fallere, da juſtum ſanctumque
Noctem peccatis, & fraudibus objice nubē.

Magnus Coprevitiorum in Societate numerus.

Quantus verò id genus Lavernionum & Coprevitiorum in Societate ſit numerus, ex Johannis Marianæ, ſummi viri, libro de Morbis Societatis eorumque remediis intelligi poteſt, cujus cap. 14. iſta legimus: *Totum Societatis regimen hunc habere videtur ſcopum, ut quæ improbè in Societate fiunt, injecta terra cooperiantur, & hominum notitiæ ſubtrahantur.* Nihil ergo jam mirandum eſt, iſtum Patrem Coprevitium non modò *Vaſa ſalva retuliſſe* (quod haud ferè *manifeſto mœchi ſolent*) ſed etiam tantum adhuc in Aula Gratiæ tenuiſſe, ut anno 1598. per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

per Hiſpaniæ Reginam Ferrariæ à Clemente VIII. Lubianæ Epiſcopatum Thomæ Cremio obtinuerit. Is quippe quotannis tria florenorum millia Jeſuitis depenſurum ſe receperat, ſi ſibi Epiſcopatum illum *per ſecretam*, quam vocant, *expeditionis viam* conficerent, quę quaſi gratuita eſt & immunis ab onere ſolvendæ Annatæ, ſeu fructuum unius anni, quos Epiſcopatus reddere ſolet. Quo poſtea potitus Coprevitium, gumiam, lurconem & comedonem ſtrenuum, quotidianum fere hoſpitem & coëpulonem habuit, qui abdominis cura minime Forero diſpar Sanctæ Saturitati religioſe ſemper litabat, ita ut quadam die ſumta in ventrem confidentia & plus ſolito madens cum à prandio Epiſcopi ſororem cum aliis matronis ac puellis, quæ ex vicinia ad eam confluxerant, ſub diu in umbra partim nendo, partim penſum exercendo Minervæ operantes inveniſſet, exſerto à ſummis feminibus peculio eas ordine permeieret, ſimul illa Pſalmi verba, quæ in Eccleſiis Sacerdoti aqua luſtrali homines circumferenti ſolent occentari, alta voce decantans, *Aſperges me Domine hyſſopo, & mundabor: lavabis me, & ſuper nivem dealbabor.* Ita quæ Davidi Pœnitentia ex imo pectore

Ieſuita pecuniis acceptis ambienti Epiſcopatum ſuffragantur.

Coprevitius Epiſcopi paraſitus.

Lepidum exemplum Aſpergilli Ieſuitici.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

pectore eruerat, ea Satyri hujus aut olentis capri Penitentio ad ludibrium convertere nihil timuit. De ſimilibus *Hyſſopis* vel *Aſpergillis* Ieſuiticis hiſtoriarum affatim habeo, quibus alius forte dabitur narrandi locus, ut *Phariſæorum* iſtorum *ſermentum* circumſcribatur, ne totam populi Chriſtiani maſſam Hypocriſi ſua corrumpant, *neque quicquam opertum ſit, ut non reveletur, nec tam abſconditum, ut non ſciatur:* quam adverſus illud curam & proviſionem omnibus *amicis ſuis* Chriſtus præcipit, nec ab eo officio ullo mortis metu quemquam deterreri monet Luc. 12. cujus ſenſum & voluntatem ſic nobis Paulus interpretatur Epheſ. 5. *Nolite fieri participes eorum, qui ſunt fornicatores, aut immundi, aut avari* (eſſetis autem participes, ſi diſſimulatione & ſilentio, quaſi quibuſdam tenebris, eorũ immunditiam & avaritiam occultaretis) *Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino* (ita ut veſtrum velut lucis officium ſit cum bona veſtra, tum mala aliorum opera gloriæ divinæ & alienæ ſalutis cauſa manifeſtare) *Vt filii lucis ambulate probantes quid ſit bene placitum Deo* (*omnes enim vos filii lucis eſtis, & filii diei, non noctis, neque tenebrarum*, 1. Theſſ. 5. adeoque veſtrum eſt lucere,

Omnes Chriſti amicos decet fermentum Ieſuitarum circumſcribere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

lucere, & *vigilare*, ſive attendere ab hypocriſi eorum, qui alios fermentare poſſunt) *& nolite* (per ſilentium) *communicare operibus infructuoſis tenebrarum, magis autem redarguite, quæ in occulto fiunt ab ipſis, quæ turpe eſt & dicere. Omnia autem quæ arguuntur, à lumine manifeſtantur. Omne enim quod manifeſtat, lumen eſt.* Atque hujus officii prætermiſſionem Chriſtiani fundi calamitatem, omniumque malorum publicorum cauſam caputque eſſe magnus Ieſuita Alfonſus Salmero perſpicue totidem verbis docet Tomo 5. tractat. 15. *Ex correptionis fraternæ omiſſione totus mundus in maligno videtur eſſe poſitus. Nam ſi is, qui Summi Pontificis locum ſuſtinet, ſuos qui ſibi aſſiſtunt Cardinales & Epiſcopos corrigeret: ſi Epiſcopi ſuos Clericos: ſi Curati ſuæ paræciæ concubinarios, uſurarios atque publicos aleatores: ſi Generales Præpoſiti* (maxime Societatis Ieſu) *ſuos Religioſos: ſi Reges ſuos officiales & miniſtros, Aulæ inſervientes: ſi denique paterfamilias ſuos domeſticos & familiares: & Chriſtianus* QVISQVE *amicum ſuum delinquentem: profecto vix decima pars eorum quæ quotidie admittuntur criminum peccaretur: Sed quoniam nos officio noſtro deſumus, duriſſimam correctionem per Turcam noſtris cervicibus impendentem,*

Et occulta eorum dedecora manifeſtare.

Hujus officii neglectus cauſa eſt omnium calamitatum publicarum.

Et peccatorum, propter quæ illa immittuntur.

per

per mutua Principum Chriſtianorum bella, per hæreticos qui graviſsime Eccleſiam infeſtant, adhibere voluit. Et cum bellua extra viam percuſſa vel ad viam redeat, vel eandem viam feſtinantius perſequatur: nos tamen toties percuſsi belluis deteriores & minus intelligentes, neque peccati viam deterimus, neque per virtutis ſtadium vel curriculum feſtinamus. Verum iſta omnia Forerus infra fiduciam ponit, nec vel alienæ offenſæ ſcandalique metu, vel propter totius orbis corruptelam minus ſecurè in utramvis aurem conquieſcit, modo inanimentis ejus explementa non deſiant, ipſeque in Aula ambabus malis expletis vorare ac lucrari, & ventrem ſuum, Deum magnum, ſaturitate propitiare poſſit. Hunc ergo *durum Capitonem* firmæque frontis, qualem Aula deſiderat, Jeſuitæ, ſi ſapiunt, Madritum arceſſendum curabunt, ut non modò Apiciani Juris librum in Academia explanet & Commentariis augeat & illuſtret, ſed etiam in culina Regia inter patinas jura reddat, cociſque ad iſtunc præcipiat modum,

Forerus nullum nec periculum, nec ſcandalum metuit.

Modo Veneri ſuo ſacrificare poſsit.

Debet in Aulam Hiſpanicam vocari.

Ut Apicium publice interpretetur.

Et in Culina Regis præfecturam gerat.

Hoc ſalſum eſt, hoc aduſtum eſt, hoc lautum eſt parum:
Illud rectè: iterum ſic memento: & ſedulo
Moneat quæ potis eſt pro ſua Sapientia.

Interea unumquicquid quod quidem bel-

liſſimum

liſſimum ſit carpens, & ſubinde cyathos ſorbillans paulatim producat diem. Ita nimirum ſapientiam illam Salomonis ſibi auditam factis teſtabitur Eccleſ. 8. *Laudavi lætitiam, quod non eſſet homini bonum ſub ſole, niſi quod comederet & biberet atque gauderet, & hoc ſolum ſecum auferret de labore ſuo in diebus vitæ ſuæ, quos dedit ei Deus ſub ſole.*

CAPVT XVI.

ET adhuc quidem ea expoſui, quæ Jeſuitæ Regi Catholico & Aulæ ejus partim auditu jucunda attulerunt, partim de ſe magnifice ſunt polliciti, ut vectigali annuo decem millium aureorum nova ſibi conderetur Academia, in qua *profanis vocum novitatibus & oppoſitionibus falſo nominatæ ſcientiæ* omnibus Conciliis, decretalibus Pontificum epiſtolis & præceptis, S. Patribus, ſcholarum doctoribus, & Philoſophiæ Peripateticæ omnem fidem & auctoritatem abrogare, ſibi verò ſapientiæ ad ſummum perductæ fallique neſciæ opinionem comparare, eoque pacto Societatis Imperium fundare ac ſtabilire poſſent. Nunc operæ pretium fuerit cognoſcere, quæ per Pozam ſuum, quem Achillis loco

Societas Pozæ opera conatur Orbis Monarchiam ſibi conficere.

loco in caſtris ſuis numerant, deſignare auſi fuerint, ut viam ſibi ad votorum ſummam munirent. Is quod videret, nihil ad aures Hiſpanorum gratius accidere ſolere, quam ſententiæ illius profeſſionem & propugnationem, qua Beatiſſima Dei genitrix ſine hęreditaria peccati labe concepta ſtatuitur (ſic enim plerique eorum perſuaſum habent, quo puriorem B. Virginem crediderint, eo ſibi impurioribus eſſe impune liciturum, nec tamen ſalutis ſuæ referre, ut ipſi peccatorum ſuorum maculas pœnitentiæ lacrymis eluant, quam ut Mariæ conceptum omni macula vacaſſe prædicent) ejus argumenti librum edidit *Elucidarii* indice ſive titulo: in quo non modo omnes illas laudes & formæ dotes Dei genitrici vindicat, quas Poëtæ Veneri, Circæ, Medeæ, Helenæ, Phrynæ, Thaidi, quaſque Catullus Lesbiæ, Propertius Cynthiæ, Ovidius Corinnę, alii aliis meretriculis impertiti ſunt, proinde ut ſupericulum ſit, ne Hiſpani parum B. Virginem ament, niſi eam quovis ſcortillo formoſiorem credant, ſed etiam mirandos quoſdam corporis & animæ dotes ei affingit, de quibus nemini umquam prius in mentem venerat. Verbi gratia, eam non minus Chriſti Patrem, quam Matrem

Hiſpaniæ populis nihil auditu gratius quam ſententia de immaculata B V. Conceptione.

Eam ergo Poza tuendam ſuſcipit.

Et omnium formoſarum meretricum laudes in B. Virginem confert.

Multasque novas ei affingit.

Facit eam Chriſti Patrem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

trem fuiſſe & omnia quæ pro perpetuo naturæ tenore patrem oportebat ad generationem ejus contuliſſe, eaque re mereri, ut *Matripater*, vel *Patrimater* Chriſti audiat: eam nec ſalivam, nec lotium nihilque omnino excrementorum habuiſſe, idque ſine ullo miraculo ex ſola corporis temperatura, quomodo etiam Chriſti carni eam vim tribuit, ut ex ſimili temperaturæ excellentia nihil ſe admiſcente divina virtute ſolo contactu mortuos in vitam revocare potuerit. Hæc & alia ſe prædicat explorabundum emittere, ut nimirum tentet, ſatisne novitatum ſuarum patientes ſint hominum auriculæ, ut tanto fidentius cætera ingenii prurientis commenta an portenta poſſit extrudere. Ne quis autem hoc nomine opiniones ipſius explodendas contenderet, quod novæ ſint, neque aut cum ſacrorum Conciliorum decretis, aut cum Summorum Pontificum judiciis, aut cum Sanctorum Patrum ſententiis, aut cum Scholarum placitis, aut tandem cum Philoſophiæ Peripateticæ axiomatis & principiis congruant, diſertim ac ſine circuitione nihili ſe iſtorum omnium auctoritatem facere profitetur, cum eos ſæpius deceptos fuiſſe, erroreſque aliis objeciſſe noverit: in quo docendo ac pro-

Multas novas opiniones tentandi cauſa præmittit.

Profitetur contemtum Conciliorum, Patrum & Doctorum. Eiſque plurimos errores objicit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

bando cæterorum, qui umquam Eccleſiam oppugnarunt, Hæreſiarcharum temeritatem, ſuperbiam, mendaciloquium & impietatem longe poſt ſe relinquit. Hic ejus liber cum Romam allatus fuiſſet, triſti etſi juſto edicto notatus, omnibuſque Chriſto fidelibus lectione ejus interdictum fuit. Jeſuitæ verò illum ipſum ejus librum, cenſuram Apoſtolicæ Sedis ludibrio habentes, Lugduni typis elegantioribus mox recudendum curarunt: pro quo etiam Poza varias Apologias edidit novis ſemper fraudibus, mendaciis, gloriationibus, & in Romanos Cenſores injuriis & contumeliis inſignes. Ingrati quidem actionem palam eis intentat, à quibus nec ſuorum, nec Societatis meritorum condignam haberi rationem expoſtulat. Non minus beneficia exprobrat, quibus curia Romana continuò ab Hiſpanica natione afficitur, ſine quibus non diſſimulanter jacit futurum, ut Curialium Culinæ ventriſque focula mox refrigeſcant: quaſi æquum eſſet caduci & temporalis emolumenti cauſa Pontificem Chriſti & Eccleſiæ cauſam prodere, ac ſcientem permittere, ut Catholicæ fidei fundamenta convellantur, ut perfoſſus Eccleſiæ paries fures admittat, ut profanis vocum novita-

Ejus liber Romæ edicto prohibetur.

Sed Ieſuitæ Romanam cenſuram contemnunt.

Et Papam ac Romam ingrati erga Societatem & Hiſpaniam poſtulant.

Vellent Papam temporalis lucri cauſa fidei corruptelas tolerare.

novitatibus feneſtra ſemper pateat: quaſique minus ſit, emolumentum, quod Regi Catholico per cauſam Eccleſiæ adverſus Mahumetanos & hæreticos legionibus & claſſibus tutandæ quotannis de Cleri ac populorum ſpoliis permittitur, ut mutuæ diſſimulationis lucro contentus eſſe poſſit, nec ad tam in quam pactionem Pontificem adigere velle debeat. Cæterum ut Lectori ſpecimen aliquod exhibeatur, ex quo de toto genere Apologiarum Pozearum exiſtimari poſſit, libet afferre cauſæ dictionem pro ſuis novitatibus, qua apud ipſum utitur Pontificem in *Apologia Nationis Cantabricæ* lib. 2. cap. 3. pag. 63. *b. Quæ omnia* (inquit) *Synodus Conſtantinopolitanæ Act.* 1. *ex Salomone probavit ad ea verba:* Beatus qui prædicat verbum inauditum, *id eſt, novum. Idcirco neque antiquos, neque antiqua Neotericis anteponi par eſt, Eccleſia in dies magis illuſtratur.* Hujus argumenti vis tali Syllogiſmo fiet dilucidior:

Mutua Papæ & Hiſpaniæ Regis diſſimulatio.

Poza Concilii auctoritate vult probare, SS. Patres ſibi anteponi non debere.

Quem Spiritus ſanctus doctrinæ cauſa beatum judicat, eum Papa condemnare non poteſt, nec antiquitatem ei præferre debet.

Qui prædicat verbum novum, eum Spiritus ſanctus doctrinæ cauſa judicat beatum.

Igitur qui prædicat verbũ novũ, eum Papa cõ-

demnare non poteſt, nec antiquitatem ei præferre debet.

Aſſumptione ſeu Minore probanda cum Spiritui ſancto, tum in Spiritum ſanctum ſacrilege mentitur. Spiritui ſancto quidem, dum Petro mentitur, id eſt, Pontifici imponere conatur. *Non enim hominibus es mentitus, ſed Deo & Spiritui ſancto*, ait Ananiæ Petrus Actor. 5. In Spiritum vero ſanctum; cujus verba per Scripturam & Concilium prolata partim in contextu, partim in ſenſu adulterat & corrumpit. Textus corruptela duplex eſt, compoſitio & mutilatio. Duo quippe verba facit in unum coaleſcere, pro *In* & *auditum* reponens *Inauditum*, & prætermittit verbum orationi neceſſarium *Obedientium*, cum in Concilio Conſtantinopol. act. 5. ſic legatur: *Beatus qui prædicat verbum inauditum obedientium.* In Græco: Μακάριος ὁ κυρήττων λόγον εἰς ἀκοὴν ὑπακούοντος. In Tomo autem primo Decretalium epiſtolarum Romæ edito pag. 475. Hormiſda Pontifex in epiſtola ad Presbyteros & Diaconos Syriæ (quam dictum Concilium recitat) ita loquitur: *Libenter communicamus dogmata iſta vobiſcum. Dicit enim ſapientiſſimus Salomon: Beatus*

Sed in eo mentitur Spiritui S. Et in Spiritum ſanctum.

Concilii textum corrumpendo.

qui

qui prædicat verbum in aurem obedientis. Gaudium eſt ſiquidem volentes alloqui, & ad rectam viam eos, qui non reluctentur, hortari. In mente autem Pontifex habuit verba hæc Eccleſ. cap. 25. *Beatus qui enarrat juſtitiam auri audienti.* Poza verò ut novitatibus ſuis locum inveniret, falſi ſe alligare nihil dubitavit, fecitque *Beatus qui prædicat verbum inauditum.* Nec eo ſcelere contentus, interpretamentum addit, *id eſt, Novum:* unde porrò cogit, Pontificem præter æquum facere ac poteſtate in deſtructionem fraudemque Eccleſiæ uti, ſi ſanctos Patres & Concilia Pozæ anteponat, & lumine per illum accenſo Eccleſiam defraudet.

Et verba falſo interpretando.

CAPVT XVII.

ITaque propter innumera id genus mendacia, fraudes, impoſturas & Sacræ Scripturæ Conciliorumque corruptelas & adulterationes Pontifex omnes ejus libros tam manu, quam formis deſcriptos edicto damnavit legique vetuit. Sed quoniam neſcio quo conſilio eum diris devovere, ac tamquam manifeſto jam contumacem hæreticum ſacris interdicere diſtulit, Ieſuitæ ſe ab eo metui interpre-

Pontifex omnia Pozæ ſcripta merito prohibet.

Eum tamen non excommunicat.

Hinc Ieſui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ta ſe ab eo metui conjiciunt.

terpretati ſunt, ſicut Florentiæ viro cuidam primario non dubitarunt gloriari, ſi Societati libeat, dimidiam populi Catholici partem nullo negotio ab officio erga Pontificem poſſe eam abducere. Cum ergo Pontifex eis præcepiſſet, ut Pozam Madrito in aliquem ſolum locum relegarent, ubi nec voce, nec calamo peſtiferam doctrinam ſuam propagare, multosque alios venerare poſſet, tantum abeſt, ut imperata ejus exſequi voluerint, ut etiam in ſuprema omnium cathedra Regiæ apud Madritum Academiæ Doctorem ſacrarumque literarum interpretem eum collocarint, ad ejuſque acroaſes Epiſcopos, Hiſpaniæ Magnates & ut quiſque nobilitate & auctoritate præcellere viſus fuit, ſubinde invitarent: quod minime dubium haberent futurum, quod de hæreticis Paulus affirmat: *Sermo eorum ut cancer ſerpit*, velut etiam eventu mox fuit comprobatum. Multo enim plurimos omnium Ordinum in ſuam Poza pertraxit ſententiam, vereque *tranſtulit in aliud Euangelium & faſcinavit non obedire veritati*, nec intellectum ſuum in obſequium Chriſti & Vicarii ejus captivum redigere. Quod enim evidentius faſcinati, devoti carminibuſque illigati animi argumentum excogitari

Ejus juſſa palam contemnunt.

Et Poza hæreſes omnibus Hiſpanis inſtillant.

Magnus Hiſpaniæ Theologus Archiepiſcopus à Poza faſcinatus.

gitari poteſt, quam quod primarius quidam Hiſpaniæ Archiepiſcopus, nemini Theologorum univerſæ Europæ ſecundus, cum prius multa eorum, quæ poſt Poza docuit, luculente libris editis damnaſſet erroriſque ac mendacii conviciſſet, poſtea Elucidario ejus ſemel iterumque lecto, etſi eum Romæ jam condemnatum noſſet, ſe tamen quicquam in eo niſi veritati & pietati congruens negavit inveniſſe? ita ut eorum quæ ipſe magna cum ingenii & doctrinæ commendatione ante docuerat, memoriam ei magico veneficio ademtam fuiſſe, aut ſaltem ipſum oculis faſcino præſtrictis, quæ in Poza legerat, non vidiſſe neceſſe ſit. Nec verò aliud argumenti habet, quod ſupremum Sacræ Inquiſitionis in Hiſpania tribunal inter tot annos adduci non potuit, ut cenſuram Pontificis ratam haberet, ac Pozæ libros vetare & abolere vellet: hoc amplius autem minime interceſſit, quin novas ille ſubinde Apologias Pontifici & Inquiſitioni Romanæ publice opponeret, & criminoſis libellis invidiam eis apud Hiſpanos faceret, eorumque corda ſolicitaret, cum tamen doctiſſimus & graviſſimus quiſque ex illuſtrioribus Religioſorum Ordinibus non in privatis modo

Ipſum Inquiſitionis Hiſpanicæ tribunal erga Pontificem contumax.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

congreſſibus, ſed etiam in ſcholis aut cœnobiis de ſuperiore loco, pariterque in templis pro concione in Pozam & Socios ac laudatores ejus tamquam novitatum amicos, principum adulatores, interverſores veritatis, pacis publicæ turbatores, & lupos vellere ovillo tectos graviſſime inveherentur, Academiarum vero nomine novum fidei Symbolum ex Pozæ libris conflatum, velut novarum & inſtauratarum hæreſion & blaſphemiarum in Deum Cornucopiæ ab earum Procuratore exhiberetur, cujus exemplar hic ſubjicere placet, ut de Ieſuitarum cœptis & molitionibus, deque miſerando Hiſpaniæ ſtatu omnes exiſtimare poſſint.

CAPVT

Capvt XVIII.

IESVITICVM FIDEI SYMBOLVM,
velut Canticum novum:

Ex Ioh. Baptiſtæ Pozæ libris conflatum, unaque cum documentis neceſſariis ab Hiſpanicarum Academiarum Procuratore S. Inquiſitionis Conſilio Madriti exhibitum.

I. Credo in duos Deos. quorum unus filii pater & mater eſt metaphorice in generatione æterna: alter metaphorice mater & pater eſt in generatione temporali: cui conſequens eſt, ut tam Deo patri, quam B. Virgini nomen Matri pater conveniat, tamquam uterque Hermaphroditus eſſet vel Androgynus.

II. Credo in Ieſum Chriſtum, unicum utriuſque filium metaphoricum ſecundum æternam & temporalem generationem.

III. Credo Ieſum Chriſtum, ut hominem, fuiſſe conceptum & natum de Maria Virgine tamquam patre &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

matre metaphorice per virtutem paternam & maternam.
IV. Credo eundem paſſum & mortuum non vere & realiter, eo quod mori non potuit.
V. Credo eum fuiſſe ſepultum etſi vere & realiter non mortuum.
VI. Credo animam ejus deſcendiſſe ad inferos metaphoricè, cum à corpore non fuerit ſeparata.
VII. Credo eadem metaphora eum à mortuis reſurrexiſſe, qua fuit mortuus.
VIII. Credo eum aſcendiſſe in cœlos, ſedere ad dextram patris & venturum ut judicet alios viventes, alios ètiamnum mortuos.
IX. Credo in Spiritum ſanctum, qui locutus eſt per prophetas nonnunquam deceptos.
X. Credo Eccleſiam ex majori parte ſanctam, & ſanctorum communionem.
XI. Credo remiſſionem peccatorum per repentinum Spiritus ſancti adventum ſuper impios.
XII. Credo reſurrectionem carnis ex majore ejus parte, & vitam æternam non ſine aliqua oppoſiti formidine.

Dubium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

DUbium non habeo, multos exterorum viſo primo Symboli articulo ſtatim judicaturos, Jeſuitis propoſitum fuiſſe iniquum poſtulare, ut æquum obtineant. Si enim duos proponant Deos, in quos credere oporteat, hoc ſaltem Hiſpanos à ſe paſſuros impetrari, ut in unum credant: in quo perſuadendo inde à D.Iacobi in Hiſpaniam adventu à multis Sanctorum fuit deſudatum. Nec tamen Ieſuitis ſatis viſum fuit, quod Hiſpaniæ fidem magna ex parte ſubverterunt, & ipſos Epiſcopos, nec eos modo in ſacris literis & Sanctorum Patrum libris hoſpites (ut fere ſunt, qui hodie greges Dei paſcendos ſuſcipiunt) ſed etiam divinarum & humanarum literarum & antiquitatum Eccleſiaſticarum conſultiſſimos, quod denique dolendum eſt maxime, ipſum Sacræ Inquiſitionis Tribunal, illum Hæreſeon quarumcumque ſcopulum, præſtigiis ſuis faſcinarunt & à fide ac reverentia Sedi Apoſtolicæ debita averterunt, ſed non minus Angliæ, Galliæ & Belgii populos ad hæreſes ſuas concipiendas inficere ac præparare annituntur. Ejus conatus documẽtum dederunt publicata in Symbolum Apoſtolicum Cenſura, quam eo conſilio ſibi actam fingunt,

Ieſuitæ jubent Hiſpanos credere in duos Deos.

Vt ſaltem in unum credere eis perſuadeant.

Ieſuitæ non contenti Hiſpaniam hæreſi infeciſſe.

Idem in Gallia, Anglia & Belgio tentant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ut Pariſienſium Theologorum adverſus ſe Cenſuræ auctoritatem abrogarent. Sed cum in Hiſpania iiſdem fere verbis loquendique modis Romanam Cenſuram elevent ac ludificentur, & Cenſores librorum Pozæ (quos Pontificem, Cardinales, eorumque Conſultores Theologos eſſe ſatis norunt) *calumniatores, mendaces, manifeſte falſarios, Hæreticos & fidei Apoſtolicæ Sedi debitæ proditores* eſſe, omnibus perſuaſum velint: nemini paulum modò intelligenti non manifeſtè apparet, eos hoc habere propoſitum, ut vel Symboli Apoſtolici auctoritas paulatim diluatur & obſoleſcat, vel ſaltem ipſis verba ejus ex libidine ſua interpretantibus ſine retrectatione fides adjungatur.

Symboli Apoſtolici auctoritatem imminuendo.

CAPUT XIX.

Impia, ſcelerata & horrenda Anglicorum & Hiſpanicorum Ieſuitarum Cenſura in Symbolum Apoſtolorum, ad explodendam non modo Pariſienſium Theologorum, ſed & Sedis Apoſtolicæ Cenſuram, typis publicata.

Ex Admonitione Ieſuitarum ad Lectorem.

Meri-

MErito ac prudenter timuimus, ne Theologi Pariſienſes homines verſipelles ac ſubdoli ipſum fidei Chriſtianæ Symbolum pari licentia & temeritate (ac noſtros duos libros) profanent. Quorum conatus ſacrilegos ut pro ea, qua pollemus auctoritate præveniamus, è re Catholica futurum arbitramur, idem Symbolum noſtra Cenſura caſtigatum Catholicis omnibus proponere, ne quid in eo deinceps ſuperſit, quod incautis Lectoribus offendiculum objiciatur.

Credo in Deum Patrem Omnipotentem, creatorem cœli & terræ.

Primus iſte Articulus ſi intelligatur, quaſi ſolus Pater ſit Deus, & omnipotens, & creator, filius autem & Spiritus ſanctus ſolum creaturæ ſint: propoſitio eſt impia, blaſphema, individuæ Trinitatis deſtructiva, & pridem in ſacro & Oecumenico Concilio 318. Epiſcoporum adverſus Arii impietatem damnata. Quatenus autem ſoli Patri creationem attribuit, nova eſt, temeraria, erronea, contra communem Eccleſiæ Patrum ac Theologorum omnium ſenſum prolata, cum hactenus receptum ſit tamquam inviolabile decretum, omnes Trinitatis a-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ctiones ad extra eſſe indiviſibiliter toti Trinitati communes.

Et in Ieſum Chriſtum filium ejus unicum, Dominum noſtrum.

Tota hæc propoſitio captioſa eſt & fallax, in quantum omittit Ieſum Chriſtum Filium eſſe naturalem & conſubſtantialem Patri. Sic enim periculoſa eſt & doctrinam inducit hæreticam ſæpius ab Eccleſia in Conciliis Nizæno, Epheſino & Francofurdienſi præſente Carolo Magno damnatam. 2. ratione particulæ unicum, omiſſa præſertim Conſubſtantialis aut Naturalis. Sic enim quatenus propoſitio etiam extenditur ad filios adoptivos, de quibus ipſe Dominus Pſalm.81. ait: Ego dixi, Dii eſtis, & filii excelſi omnes. Et Apoſtolus Rom.8. Quicumque Spiritu Dei aguntur, ii ſunt filii Dei. Si autem filii & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti. falſa eſt, piarum aurium offenſiva, & juſtis omnibus & ſanctis injurioſa. 3. Quatenus eſſe Dominum, quod indiviſa proprietate tribus divinis perſonis æqualiter convenit, ſoli filio attribuit, oblique inſinuans, unicam eſſe divinam perſonam, quæ modo Patris, modo Filii, modo Spiritus Sancti appellatio-

pellatione ſignificatur, hoc jam pridem adverſus Sabellium univerſa Eccleſia tamquam impium atque hæreticum damnavit.

Qui conceptus eſt de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine.

Tota hæc propoſitio æquivocatione laborat, quæ inducere poteſt in hæreſin propter ambiguas particulas De, & Ex: & quia ordinarie de habitudine importat principii componentis, juxta quam innuitur Dominum noſtrum de ſubſtantia Spiritus ſancti factum eſſe, & ita Spiritum ſanctum verè dici poſſe Patrem Chriſti. Ideo propoſitio in hoc ſenſu falſa eſt, doloſa, hæretica, & divinarum originum confuſionem atque everſionem inducens. Similiter quoniam tam particula De, quam particula Ex conſueto more loquendi habitudinem prioris & poſterioris includit, & eatenus inſinuare videtur, Chriſtum poſteriorem Spiritu ſancto, & ante Mariam non fuiſſe, quod pridem adverſus Neſtorium tamquam falſum & hæreticum damnatum eſt: ideo propoſitio hoc ſenſu intellecta hæretica eſt. Denique ſi ita Chriſtus dicitur natus ex Maria Virgine, ut quicquid in Chriſto eſt, ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ex ea natum ſtatuatur, quaſi virgo etiam dici poſſit Mater divinitatis, in hoc ſenſu propoſitio falſa atque hæretica eſt, & in conſequentia valde periculoſa.

Paſſus ſub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & ſepultus.

Hæc propoſitio ambigua eſt, & aliquo ſenſu hæretica: nam cum proprie in cæteris rebus ita actiones & paſſiones ſunt ſuppoſitorum, ut etiam naturæ ejus propria & hypoſtaſis attribuantur, & ob hanc cauſam mortua vel abſciſſa manu non recte propterea homo mortuus dicatur, niſi ipſa natura humana diſſolvatur, ideo periculoſa eſt propoſitio, & juxta obvium illic ſenſum intellecta, quaſi divinitas aliquid paſſa, vel mortua fuerit, non ſolum hæretica eſt, ſed etiam impia & blaſphema.

Deſcendit ad inferos: tertia die reſurrexit à mortuis.

In hac propoſitione quatenus verbum Deſcendit, relatum ad perſonam Chriſti, inſinuare videtur, ipſam quoque divinitatem ad inferos deſcendiſſe, cum tamen divinitas propter immenſitatem ubique exiſtens moveri non poſſit à loco in locum, ac proinde non aſcendere in cœlum

nec

nec ad inferos deſcendere, ideo pericu-
loſa eſt & inducere poteſt in errorem.
Intellecta verò de anima Chriſti, ſi ſen-
ſus ſit animam Chriſti ad pœnas inferni
deſcendiſſe, & eas reipſa ſuſtinuiſſe, pro-
poſitio eſt hæretica, ſcandaloſa, piarum
aurium offenſiva, & ex Calvini doctrina
lib. 2. cap. 16.

Aſcendit ad cœlos, ſedet ad dextram Dei Patris omnipotentis.

Iſta quoque propoſitio intellecta de
aſcenſione Chriſti in cœlum ſecundum
divinitatem, perinde ut ſuperior, falſa &
erronea eſt. Quatenus autem affirmat,
Chriſtum ſedere indefinite, ac proinde
etiam univerſaliter id pro omni tempore
ſtatuere videtur, ideo ſi ita intelligatur,
Chriſtum ſemper ſedere, ut neque ſtet
unquam, neque etiam de loco in locum
moveatur, cum & ſtet, & Sanctus Ste-
phanus ſtantem eum in cœlo viderit, &
Iohannes Apoc. 14. De Virginibus di-
cat, eas Agnum perpetuo ſequi quocum-
que ipſe ierit, propoſitio ſic intellecta
temeraria eſt, & expreſſo Dei verbo con-
traria. Denique in quantum hæc eadem
propoſitio Deo Patri dextram attribuit,
Anthropo morphitarum hæreſin redolet,
& in eum errorem inducit.

Inde-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Inde venturus eſt judicare vivos & mortuos.

Iſta propoſitio quatenus ita aſſerit Chriſtum ita judicaturum eſſe vivos & mortuos, ut negare videatur, Patrem & Spiritum Sanctum judicaturos, cum hæc actio ſuprema atque adeo divinæ authoritatis ſit, eaque externa, ac proinde toti Trinitati communis; ideoque propoſitio hac ratione ad ſolam perſonam Chriſti, multoque magis ad ſolam ejus naturam humanam limitata, falſa, temeraria & erronea eſt. Quatenus autem eadem quoque propoſitio aſſerit, Chriſtum judicaturum eſſe non modo mortuos, ſed etiam vivos, ambigua eſt & fallax. Unde ſi ſenſus eſt, quoſdam homines non eſſe morituros, non prius vita defunctos ad judicium eſſe perducendos, propoſitio nova eſt, temeraria, falſa & erronea, nec non Verbo Dei & communi Patrum totiuſque Eccleſiæ ſenſui contraria.

Credo in Spiritum Sanctum.

Hæc propoſitio maligne propoſita eſt & ex affectata brevitate merito ſuſpecta haberi poteſt. Subdole enim Spiritus Sancti divinitatem, ejuſque à patre & filio proceſſionem tacet. Proinde Arianam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Arianam hereſin redolet, ſchiſmati Græcorum oblique favet, individuamq; Trinitatem diſſolvit.

Itemque tota explicatio divinæ atque individuæ Trinitatis, octo iſtis articulis comprehenſa, manca & periculoſa eſt, avertitque fidelem populum à cultu & reverentia tribus divinis perſonis indiviſe atque inſeparabiliter debita, & ſub prætextu brevitatis & non neceſſariæ explicationis ſubdole totum Trinitatis myſterium evertit, cum tamen perfecta ejus & explicata fides medium ſit ad ſalutem neceſſarium. Vixque tota hæc doctrina excuſari poteſt à dolo, quod nullam de Filii aut Spiritus Sancti divinitate, aut etiam æternitate mentionem faciat, ſed contrarium de Filio in articulo tertio inſinuet.

Sanctam Eccleſiam Catholicam, Sanctorum Communionem.

Propoſitio hæc multiplici periculoſa æquivocatione & affectata obſcuritate errorem tegit. Inprimis enim ambiguum & obſcurum eſt, quid ſit credere Sanctam Eccleſiam Catholicam: Etſi ſenſus eſt adhibendam eſſe fidem definitionibus Eccleſiæ cum excluſione definitionum, quæ fieri poſſent à ſolo ejus capite,

quaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

quaſi Papa extra Concilium nihil defini-re poſſit, quod ſit de fide: propoſitio eſt temeraria, ſcandaloſa & ſummo Pontifi-ci vehementer injurioſa. Deinde dubium eſt, quo ſenſu Eccleſiam dicat eſſe San-ctam. Et ſi ſenſus ſit ſolos Sanctos & non multos malos contineri, propoſitio falſa, & hæretica, & Verbo Dei com-munique Patrum ſenſui contraria eſt. Eo-demque modo rejiciendum eſt, quod de Sanctorum communione adjungitur, ſi inter ſolos Sanctos bonorum ſpiritua-lium communio admittatur, cum fide certum ſit, omnes qui in Eccleſia ſunt, tam bonos quam malos, in bonorum ſpi-ritualium ſaltem aliquorum participatio-ne uniri. At ſi per Communionem San-ctorum non tantum bonorum, ſpiritua-lium ſaltem, ſed quorumcumque etiam aliorum Communio intelligeretur, pro-poſitio eſſet abſurda, à fide & recta ra-tione aliena, & Anabaptiſtarum confu-ſionem induceret.

Remiſſionem peccatorum.

Iſta quoque propoſitio ſub his gene-ralibus terminis concepta, vel falſa, vel periculoſa eſt. Intellecta enim de per-fecta & abſoluta peccatorum omnium, etiam eorum, quæ quotidie committi-mus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

mus, remiſſione jam à Chriſto facta, & nobis ſemel in Baptiſmo applicata: hoc ſenſu hæretica eſt, & Sacramenti Pœnitentiæ deſtructiva.

Carnis Reſurrectionem.

Si intelligatur de Reſurrectione, quaſi jam facta & amplius non ſit futura, propoſitio hæretica eſt, jam olim ab Hymenæo & Phileto aſſerta, & ab ipſo Apoſtolo 2. Timoth. 2. damnata. Intellecta verò de Reſurrectione futura, ſed de carne animali, hoc eſt, quæ iiſdem animalibus deſideriis, operationibus ac neceſſitatibus ſubjecta ſit: propoſitio falſa atque erronea eſt, & Mahometis impietatem ſapit contra expreſſam verbi divini anctoritatem 1. Corint. 15.

Vitam æternam.

Hæc propoſitio quatenus indefinite proponitur, atque ita univerſaliter extenditur ad omnes, excludendo mortem æternam, qua injuſti punientur, falſa, ſcandaloſa & hæretica eſt, januamque vitiis omnibus aperit, & Atheiſtarum hujus temporis impietatem atque inſaniam ſapit.

Cenſoria Notio Ieſuitarum in Symbolum Apoſtolorum explicit feliciter.

CA-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Capvt XX.

Ieſuitæ habent pro prudentia, ſi Symbolum apoſtolorum contemtum reddatur.

ISta eſt prudentia & juſtitia Ieſuitarum, ut quia ſuas novitates Romanis & Pariſienſibus Cenſoribus probare non poſſunt, merito ſe & prudenter facere in eo jactitent, quod ipſa Spiritus ſancti verba numquam niſi cum veneratione & horrore quodam tractanda, ad incudem vocant, & ingeniorum ſuorum laſciviæ ac petulantiæ ſubjiciunt, vereque obſcœnarum Harpyjarum inſtar contactu immundo fœdare non dubitant.

Quartum Ieſuitarum votum de obedientia erga Pontificem.

Et propugnatio pro ejus jure & auctoritate.

Ex iſtis porro omnibus nemini obſcurum aut dubium eſſe poteſt, quo ſpiritu, quibuſve artibus Societas iſta non modò peculiari Voto fidem ſuam Pontifici Maximo ad omnia ejus imperia promtiſſimis animis excipienda devinxerit, ſed etiam tanto ingeniorum certamina jus & auctoritatem ejus ſemper tutata fuerit, ut etiam multo ampliorem ei poteſtatem tribueret, quam vel fidelis & prudens Diſpenſator, qui ſe pro Dei ſervo, non pro Domino gerat, aut poſtulare audeat, aut ultro ſibi ab hominibus delatum admittere animum inducat, vel ſuperiorum ſæculorum Eccleſiæ Patres ac Doctores æquis animis

mis audire potuiſſent, vel denique Regna ac populi paci publicæ ſuæque ſaluti & incolumitati conducibile judicarent. Aſpendii videlicet ritu intus cecinerunt, ut Imperii in omne humanum genus fundamenta ſibi jacerent, eamque ad rem varia privilegia, immunitates & ab omnium Epiſcoporum ditione ac poteſtate exemptiones à Pontifice eblandirentur, quibus opes Societatis fundare ac ſtabilire, & procedente tempore ſuo remigio rem gerere, nec Principibus modò & populis, ſed ipſi etiam Pontifici & Eccleſiæ Romanæ formidini eſſe, & Regibus Catholicis cum Pontifice colliſis ſua ex regnorum calamitatibus commoda comparare poſſent. Qua de re quo minus cuiquam ſit dubium, cunctique eorum Sinonias artes, quibus fatali ſuæ machinæ aditum in omnem Chriſtianam Rempubl. murorum excidio ac ſtrage patefaciunt, non ſolum clarè perſpiciant, verum etiam velut manibus contrectent, quinque hoc loco hujus eorum conſilii & conatus documenta in medium afferam. Primum eorum eſt, quod in ſcripta docti cujuſdam viri diſputatione hoc modo expoſitum inveni.

Proprium Societatis bonum pro Scopo habet.

Vt à Pontifice multa Privilegia obtineant.

Et magnis opibus auctiores.

Societatis Monarchiam ſtabiliant.

Ejus conatus quinque documenta.

Anno 1609. Paulus V. Pontifex Salva-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ieſuitæ Nuncii Apoſtolici Viſitationem impedire conantur.

go Sarzanenſi Epiſcopo, ſuo apud hodiernum Imperatorem Nuntio præceperat, ut Stiriæ, Carinthiæ & Carniolæ Ecclesias perluſtraret, earumque ſtatum & Cleri mores coram inſpiceret atque emendaret. Ieſuitæ extrema fecerunt omnia, ut ne inſpectio ſeu viſitatio illa procederet. Plerique enim provinciarum illarum Sacerdotes ex Ieſuitarum ſcholis profecti munuſcula illis frequenter miſſitabant, adeoque duplici nomine, quamvis palam eſſent improbi, Magiſtrorum patrocinium gratiamque mereri videbantur. Itaque cum aliam Nuncii circumſcribendi & Viſitationis impediendæ viam non viderent, ipſe P. Barth. Villerius, Archiducis Confeſſarius, Aulæ illius primores etiam atque etiam providere monuit, ne committerent, ex quo in omni Politica publicique ſtatus ratione nullam prorſus rem ſapere argui poſſent, ut per occaſionem ejuſmodi Viſitationis externis hominibus, præcipueque Italis provinciarum illarum Italiæ finitimarum ſtatus noteſceret. Sed illi, quos minime fallebat, quæ res animi Ieſuitas angeret, negarunt ſe ſalvo officio juri Pontificis intercedere, aut Archiduci ejus tentandi auctores eſſe poſſe. Nec enim quicquam inter Archiducem finitimoſq;

Quia ſit contra ſtatus rationem.

Vene-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Venetos interfuturum, ſi Pontifex circumſcriptus & impeditus in Clericos imperio ditionique ſuæ ſubjectos arbitratu ſuo inquirere, moreſque eorum ex ſacrorum Canonum præſcripto emendare ac dirigere nequeat. Nuncius igitur provincias illas obiit, & in omnibus tribus SEX SOLOS Sacerdotes invenit, qui non eſſent Concubinarii: quod ipſe mox amicis retulit, cum tantam morum corruptelam vitæque turpitudinem in hominibus ex Ieſuitarum diſciplina profectis negaret ſe ſatis mirari ac deplorare poſſe. Quid nunc? An adhuc dubitabit quiſquam, qua fide Ieſuitæ Pontificis auctoritati ſerviant, cujus imperium minuere, & ſuæ utilitatis cauſa Principi religioſiſſimo contumaciæ erga Sedem Apoſtolicam auctores ac ſuaſores eſſe nulla prorſus religione deterrentur?

In Stiria, Carinthia & Carniola omnes Sacerdotes Concubinarii

Quamvis ex Ieſuitarum diſciplina profecti.

CAPUT XXI.

ALterum documentum eſt, quod ab eodem viro docto ſic inibi enarratur:

Alterum documentum infidelitatis Ieſuitarum erga Pontificem.

Libellus Archiepiſcopi Pragenſis Cardinalis ab Harrach, quem Anno 1624. Summo Pontifici & Cardinalium hæreticæ pravitatis Queſitorum tribunali

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Romam miſit, contemtæ à Jeſuitis Cenſuræ Pontificiæ & juris Eccleſiaſtici ob propriam ſuam utilitatem & ad dominationem in dimidiam quaſi regni Bohemici partem ipſis conficiendam omnibus viribus oppugnati, luculentiſſimum continet teſtimonium. Horribilis illa Sedis Apoſtolicæ ſanctio, quam *Bullam Cœnæ Domini* indigitant, Anathema ſive *Excommunicationem latæ ſententiæ* omnibus Regibus ac Principibus intentat, quicumque *Conſtitutiones pragmaticas*, aut quodcumque decreti genus *faciunt*, ſimiliterque omnibus illis, qui ut ſimilia fiant auctores ſunt, aut *factis utuntur, quæ juri Eccleſiaſtico quomodo libet directe vel indirecte, tacite vel expreſſe præjudicant*. Hanc ſanctionem ut Imperator noſter Chriſtianiſſimus contemneret, nihilique Excommunicationem faceret, Ieſuitæ ei perſuadere laborarunt, quemadmodum libello illo Cardinalis facit planiſſimum. Clemens enim Sextus Pontifex Caroli IV. Imperatoris rogatu anno 1348. Pragenſem Univerſitatem ſive Academiam Apoſtolica auctoritate condidit, quodque ad Doctoratus & Magiſterii, quos vocant, gradus conferendos attinet, ſupremo juri Pragenſis Archiepiſcopi tamquam

Affectant dominatum in dimidiã regni Bohemici partem.

Cæſarem docent contemnere Bullam Cœnæ Domini.

quam

quam ſui Ordinarii perſpicuis verbis ſubjecit, quam non minus ad alia juriſdictioni ejus obnoxiam eſſe, exemplo cæterarum Orbis Academiarum, nemo niſi ſacrorum Canonum imperitus non intelligit, ſicut & ſancta Tridentina Synodus *Triviales ſcholas, ſeminaria & univerſalium ſtudiorum Collegia providentiæ & juriſdictioni Epiſcoporum* demandat. Minime proinde dubium eſt, quin Princeps ſæcularis auctoritate ſua ſuum Epiſcopis in Academias & Scholas jus auferens, aliiſque attribuens, imminutæ Eccleſiaſticæ majeſtatis reus & piacularis, ipſoque jam jure extra Eccleſiæ communionem poſitus, ſacriſque interdictus ſit. Quæritur autem Cardinalis Pragenſis, Ieſuitas ex immenſa Ambitione infinitaque in Cleros ac populos dominandi libidine religioſiſſimo Cæſari auctores fuiſſe, ut Victoriæ Pragenſis divinitus ſibi conceſſæ fructum in Eccleſiaſticæ Iuriſdictionis oppreſſione ponens ſuæ auctoritati & poteſtati jus Archiepiſcopi ſubjiceret, & altitudinem ſuam adverſus Conciliorum & Sedis Apoſtolicæ ſanctiones extolleret. Hoc ut Ieſuitas tam nefariè deſignaſſe Pontifici & S. Officii Cardinalibus fidem faciat, ipſa Bullæ Cæſariæ verba profert,

Et Eccleſiæ Pragenſi jus ſuum auferre.

fert, quam Ieſuitæ Luciferiana ambitione concipiente ac dictante, calamo in atra Phlegetontis unda tincto perſcriptam Cæſari obtulerant, ab eoque promulgari contenderant. Verbi gratia: *Auctoritate noſtra Imperiali & Regia Univerſitatem Carolinam* (hoc eſt, Pragenſem Academiam) *Univerſitati Ferdinandeæ Societatis Ieſu in noſtra civitate Pragenſi pleno in perpetuum jure unimus. Neque huic noſtro conſilio obtendi poteſt qualecumque Carolinæ privilegium* (id eſt, etiamſi Sedes Apoſtolica & Concilium Tridentinum Carolinam Archiep. Pragenſis velut ſupremi capitis ſui juriſdictioni ſubjecerit, nos tamen noſtrum conſilium ſtare volumus, & invito Concilio ac Pontifice eam ab omni jure Archiepiſcopi exeptam Rectori Collegii Ieſuitici noſtra auctoritate ſubjicimus. Sic volo, ſic jubeo, ſit pro ratione voluntas) *quando nos illam ob ejus de merita abolere penitus potuimus, & quoad ea prorſus abolemus, quæ præſenti à nobis erectæ unioni repugnare contigerit.* (Cum enim hæretici ducentis abhinc annis Carolinam Academiam occuparint, & invito ac gemente Archiepiſcopo tenuerint, merito nunc Archiepiſcopus à nobis plectitur, & ſuo in illam jure ſpoliatur. Hoc enim jus mei

Sacrilega Bulla à Ieſuitis fabricata contra Bullam Pontificis.

me Ieſuitæ docent, quomodo & S. Benedictum contendunt omne jus in Monaſteria ſibi quondam conſecrata & ab hæreticis erepta amiſiſſe, nec eorum reſtitutionem poſtulare jam debere, quippe qui ea eripi ſibi paſſus fuerit, cum à Deo quicquid vellet precibus obtinere poſſet.) *Itaque ſupremum hujus totius Univerſitatis Rectorem perpetuis futuris temporibus eum eſſe volumus, qui Collegii noſtri Cæſarii Societatis Ieſu Rector pro tempore exſtiterit, à Superioribus ejuſdem Societatis de more inſtitutus.* Id eſt, quemcumque Patriarcha Ieſuitarum ſuum in Bohemiæ regno Proregem eſſe voluerit. De jure autem, quod in Carolinam habet Archiepiſcopus, ita mox ſancitur: *Præſenti diplomate jus illud auferimus, abrogamus caſſumque eſſe auctoritate noſtra pronunciamus. Inſuper ſubjicimus eidem Rectori omnis & ſingulos Trivialium ſcholarum in urbe Praga Magiſtros, & quoſcumque Pædagogos: qui in omnibus ſeſe dicti Rectoris, aut delegatorum ejus poteſtati, diſpoſitioni, inſpectioni, viſitationi accommodet. Nemini vero prorſus liceat ullam novam pædagogiam, aut cujuſcumque facultatis &c. niſi obtenta inſcripto à Rectore licentiæ inſtituere. quin etiam Rectori* OMNIA *totius Regni Gymnaſia & Treviales ſcholas, ſive jam erectas,*

Volunt eſſe domini Academiæ Pragenſis.

Et juriſdictionem habere in omnes totius regni ludimagiſtros, pædagogos & diſcipulos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

erectas, ſive erigendas ſubjectas eſſe volumus. Poſthæc eadem ſæculari auctoritate Rectori Ieſuitæ conferuntur *jura Inquiſitionis & Correctionis hæreticæ pravitatis, & Cenſuræ librorum, ſive venalium, ſive imprimendorum,* quæ ad Archiepiſcopum & Eccleſiam Pragenſem pertinere, nemini poteſt eſſe dubium Ieſuitæ tamen contemptis Conciliorum decretis ipſamque Bullam Cœnæ Domini ludificantes, *totam Academiam* (ait idem Cardinalis) *de facto uſurpant, bonaque illius Stabilia adminiſtrant, & actus publicos ac ſolennes in ea exercent inconſulto penitus Archiepiſcopo.* An ergo adhuc quiſquam inveniri poterit, quin clariſſime perſpiciat, Ieſuitas Societati ſuæ in regna ac populos Imperium ſolicitè comparare, ejuſque rei gratia Reges cum Pontifice collidere, utique omnem Apoſtolicæ Sedis auctoritatem labefactent & juriſdictionem Eccleſiaſticam invadant, ac Bullæ Cœnæ Domini medium digitum intendant, animos eis addere & exemplum præire?

Præterea Inquiſitionem & librorum Cenſuram.

Cardinales Archiepiſcopi jus invadunt.

Et Cæſarem cum Pontifice collidunt.

C A-

Caput XXII.

Tertium documentum eſt ſacrilega multorum Germaniæ Monaſteriorum aucupatio & occupatio, quæ abhinc quinquennium contigit, & mutatæ Cæſaris fortunæ cauſa potiſſima verêque fundi Germanici fuit calamitas. Cæſar videlicet menſe Martio Anni 1629. Edictum promulgaverat, quo Monaſteria omnia inde ab Anno 1552. à Proteſtantibus occupata veteribus Monachorum Ordinibus, quorum prius fuerant, reſtitui jubebat. Cujus exemplar cum Romam miſiſſet, Pontifex mente Majo ſuo & univerſi Apoſtolici Senatus nomine pietati ejus per literas gratulatus fuit gratiaſque egit, & Edictum ipſum auctoritate ſua ratum eſſe juſſit, tanquam ad Catholicæ Religionis in Germania inſtaurationem inprimis oportunum. Speraverunt autem Ieſuitæ complura opulenta Monaſteria ſuæ Societati datum, inque Collegia, Scholas Seminaria converſum iri, eaque re futurum, ut non pauci Collegiorum Rectores eodem quo Abbates jure eſſent, inque conſenſu Procerum Imperii jus

Tertium documẽtum infidelitatis Ieſuitarum erga Pontificem.

Cæſar Edictum promulgat, quo Proteſtantes occupata Monaſteria prioribus dominis jubet reſtituere.

Id Edictum Pontifex ratum habet ac laudat.

Ieſuitæ ſperaverunt ea Monaſteria ſocietati datum iri.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſuffragii, multa etiam oppida, vicos & caſtella ſuæ juriſdictioni ſubjecta haberent, magna denique ad Patriarchæ ſui amplitudinem dignitatis & opum fieret acceſſio, quippe, qui Magnates Imperii habiturus eſſet imperio ac ditioni ſuæ obnoxios: quam ſuam ſpem minime diſſimulant Iuſtæ defenſ. pag. 274. & Placidæ Diſceptat. pag. 26. ubi pugnant non minus Ieſuitas, quam Abbates, *Imperii Status*, ſive proceres *eſſe, & ſuffragii jus habere poſſe*, tamquam *viros graves & prudentes, cum quibus jam Comites & Barones ſua ſponte negotia tractare, & Principes eorum Conſiliis uti ſoleant.* Quod minime mirandum eſt de illis ſaltem Principibus, quos auri ſacra fames uſque eo infatuavit, ut conſulendis Ieſuitis Conſiliariorum ſalaria ſe lucrifacere arbitrentur.

Vt multi Rectores locum haberent inter Status Imperii.

Cauſam vero ſpei Monaſteriorum obtinendi, duplicem ſibi habere viſi ſunt. Primum quoniam eis de impenſa Cæſaris erga Societatem benevolentia ſatis exploratum eſſet: Deinde, quia perfacile fidem aliis ſe facturos intelligebant, ſe ſolos demum fuiſſe, quorum opera & impulſu tam acer ac præſens Cæſari animus acceſſerit, ut quod quinque ante eum Imperatores velut nimis anceps & arduum tentandum non putaverint, ipſe fidenter

Id eis offendebat Cæſaris erga Societatem benevolentia.

Et quoniam ipſi Cæſarem ad Edicti publicationem impuliſſent.

fidenter nullo periculorum metu ſuſcipere auderet. Neminem proinde vel verbulo interceſſurum arbitrabantur, quin Cæſar opulentiora quæque Monaſteria in diverſis Germaniæ provinciis ſita in Collegia Societatis convertere, ipſorumque operam ſibi præter omnes alios jam olim mirificè probatam ad populos ab erroribus Fidei ad Catholicæ veritatis agnitionem perducendos experiri vellet. Poſtquam verò multo aliter evaſurum, ac ſpe præceperant animoque finxerant, ex pluribus Cæſaris decretis & mandatis, & ex illo, quod dixi, Pontificis reſponſo intellexerunt, incredibile dictu eſt, quam nefariis, impiis, omnique exſecratione deteſtandis machinis & rationibus, ſive mediis, annitendum ſibi putaverint, ut ne Cæſar Edictum illud ſuum, tanta Pontificis gratulatione & Sacri purpuratorum Collegii acclamatione celebratum, ad rem conferret, ſed contra quam profeſſus fuerat, in pleraque Monaſteria à Proteſtantibus recepta Societatem ipſorum immitteret. Hac de re operæ pretium fuerit *Aſtrum inexſtinctum* inſpicere, eruditiſſimi cujuſdam de D. Benedicti familia Sacerdotis librum, anno ſuperiore typis vulgatum, præcipue verò quæ quarta Queſtione de multiplici

Sed multo aliter mox evenit.

Omnia ergo fecerunt, ut Cæſar Edictum non exſequeretur.

Societas velut Hydræ venenatis circumvallata colubris Herculem cum clava invenit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ieſuitarum in Cæſarem contumelia diſtinƈte explicantur. Quoniam verò multis eum librum videre non contigit, nequaquam ab re futurum arbitror, duodecim portenta velut Hydræ capita à Sacerdote illo tamquam Herculis clava armato eliſa & perempta hic enumerari, ut aliis Regibus Principibus ac Rebuspubl. quantos malorum montes inexplebilis Ieſuitarum aviditas & inſanum Monarchiæ ſuæ per fas ac nefas amplificandę magniſque auƈtibus augendæ ſtudium Cæſari conciverit, & in omnem Germaniam importarit, tanto manifeſtius diluceſcat, ipſique alieno doƈti exemplo ſibi quid exuſu ſit, eo reƈtius conſtituere poſſint.

P. Romanum Hajum Benediƈtinum.

Caput XXIII.

Primum & ſecundum Hydræ Ieſuiticæ caput.

PRimum eorum mediorum velut Hydræ capitum fuit Aulæ Cæſariæ & Conſilii ejus univerſi infamatio: alterum Pontificis erga Cæſarem irritatio & ad reſcindendum Ediƈtum ejus tanto cum plauſu Romæ exceptum ſtimulatio. Romam quippe libellum miſerunt ſic inſcriptum: *Animadverſiones in cauſa bonorum Eccleſiaſticorum & Monaſteriorum exſtinƈtorum in Germania.* In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

In quo libello quam enixe omnia fecerint, ut Cæſaris conſiliarios impietatis, temeritatis, hoſtilis erga ſedem Apoſtolicam odii, hæreſeos denique ſuſpectos Romęque inviſos redderent, & Pontificem ad Edicti Cæſaræi reſciſſionem vel abrogationem & condemnationem impellerent, ex iſtis ejus verbis judicari poteſt: *Ante omnia animadvertendum eſt, Cæſarium Conſilium in hunc ſcopum collimare, ut Summus Pontifex à negotio reparationis Germaniæ ad Catholicam Religionem totaliter excludatur, & quicquid in illo fieri expediat, per dictum Conſilium ordinetur ac diſponatur, & per Cæſaris Commiſſarios exſecutioni mandetur. Hoc autem non obſcure colligitur inprimis ex vulgato illo Cæſaris Edicto de Eccleſiaſticis bonis reſtituendis Pontifice non præmonito, neque illius voluntatæ exploratæ, quibuſnam illa eſſent reſtituenda. Neque eſt ſolum excauſio Pontificis à reparatione Germaniæ, quam hujuſmodi Conſilium intendit, ſed in excuſationem* TOTIVS *jugi Apoſtolicæ juriſdictionis per* TOTVM *dictum Imperium collimat. Quod autem dictum conſilium tam* IMPIE & TEMERE *Sedem Apoſtolicam impetat, ex eo provenit, quod aliqui in illo ſint dictæ Sedi peſſime affecti, alii Politici, qui ut Principi applaudant, illius auctorita-*

Atrociſſima contumelia in Cæſarem omneſq. ejus Conſiliarios.

Edictum Cæſaris Pontifici inviſum reddere conantur.

Cæſaris Conſiliarios impietatis & temeritatis erga Pontificem inſimulant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

tem in OMNIBVS *exaltare ſtudent. Nonnulli verò illorum pati non poſſunt ampliſsimam Papalem poteſtatem, & ſignanter, quod Imperialis ſit ei ſubjecta, libenterque vellent, ut Summi Pontifices ſecundum priſcum morem Imperatoribus ſubeſſent: & forte aliqui ibidem non deſunt, qui ſub larva Catholica hæreſin in corde fovent. In eodem Conſilio eſt Abbas quidam Monaſterii Cremſmünſter vulgo nũcupati, profeſſus olim Ciſtertienſis, & nunc Ordinis S. Benedicti.*

Eoſque in hæreſis ſuſpicionem vocant.

Neminem jam uſque eo hebetem & obtuſum temere inventum iri arbitror, quin veriſſimam & juſtiſſimam eſſe agnoſcat iſtam Benedictini illius Sacerdotis epicriſin ſeu Cenſuram: *His nempe hominibus talis eſt cauſa, ut niſi cum optimorum demigratione ſit conjuncta, nulla putetur: diſcordias inter ſuprema Reipubl. Chriſtianæ capita ſeminare credunt eſſe patrocinari veritati, quam ſalvam eſſe negant, quamdiu Principes iſti inter ſe non colliduntur. Hoc eſt flammas in Europa ſuſcitare* (ſicut glorian-tur Patrem Societatis Ignatium eſſe illum, de quo CHRISTVS dixerit, *Veni ignem mittere in terram) hoc eſt ſchiſmati vicina jacere fundamenta: hoc eſt Claſsicum in Aulis Principum canere, hoc eſt, Pontificem Maximum & Imperatorem Auguſtiſſimum inter ſe committere.*

Sunt improbiſsimi famæ alienæ depeculatores.

Et Europæ incendiarii.

Schiſmatis auctores.

CAPVT

CAPUT XXIV.

TErtium Hydræ caput fuit circumventio Pontificis & Romanæ Curię, quibus manifeſto mendacio impoſuere, quaſi OMNIA *fere Germaniæ Monaſteria*, quæ Proteſtantes Catholicis reſtituere juſſi fuerant, *vel ſub ruderibus jacerent, vel ſolo penitus æquata eſſent*, adeoque non niſi *quam plurimis annis & innumeris ſumtibus reædificari poſſent.* Itaque ſi Monachorum Ordinibus reſtituantur, ut ea inſtaurent, & Religioſam in illis diſciplinam obſervent, populoſque Verbi & ſacramentorum adminiſtratione ædificent: eas neque id facturos, & *inſuperabilibus illis difficultatibus legitime apud omnes excuſatos futuros eſſe.* Sed ſi fundi eorum Ieſuitis tranſcribantur, nullam in eis moram fore, quin ſtatim ad operam animabus navandam docendamque juventutem accingantur. Hoc ipſo autem meriti fuere, ut cum Anania illo ſacrilego ex Petri ore audirent: *Cur tentavit ſatanas cor tuum, mentiri te ſpiritui ſancto, & fraudare de pretio agri? Quare poſuiſti in corde tuo hanc rem? Non es mentitus hominibus, ſed Deo.* Vide Aſtri pag. 140.

Tertium Hydræ caput Pontificis circumventio.

Deo, non hominibus mentiuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Quartum Hydræ caput infamia omnium veterum Ordinum Religioſorum.

Quartum caput fuit infamatio omnium veterum Ordinum Religioſorum, quod non hic aut ille Monachus, ſed *ipſi Ordines Dei vineam tibi commiſſam ipſi exterminaverint, quod domos orationis in latronum ſpeluncas converterint, quod multo majus, quam ullum genus hominum, Eccleſiæ damnum intulerint, quod hodie quoque Monaſteriis Germaniæ ſint ulcera, vulnera, putredines, homines otioſi, ignavi, inutilia terræ pondera, ventres pigri, ſtupidæ pecudes*, qui ſibi ipſis conſulere neſciant, ſed *cum Spiritus renovationi quiete vacare voluntat*, de Collegio *Ieſuitarum ſe conferre neceſſe habeant:* ac propterea *Pontificem & Cæſarem in conſcientia obligari*, ut Monaſteria non Ordinibus reſtituant ſed in ſocietatis Collegia convertant. Quam ſcelerate vero & impudenter ſic in veteres Ordines mentiti fuerint, argumento ſit, quod magni nominis Jeſuita Poſtdamus Conzen in Politici ſui voluminis lib. 6. cap. 11. hoc ſanctitatis teſtimonio eos proſequi non dubitavit: *Veteres familiæ Religioſorum priſtinam integritatem rigoremque receperunt, & indies magis magiſque eﬄoreſcunt, magna ſpe meliorem temporum, cum tam ſancta, fortia, Deo ſacratiſſima* (Monachorum) *pectora caliginoſo ſæculo monſtrent contemnere*

In quos ſcelerate eos mentiri.

Ipſa eorum confeſſione demonſtratur.

ſæculi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſæculi pompas, & ſeſe pro nobis apud Deum interponant. Horum ſimilia oculis comperta teſtatus fuit sereniſſimæ & ſanctiſſimæ memoriæ Princeps Guilhelmus Bavariæ Dux ſuis ad fratrem Erneſtum Electorem Colonienſem literis, in quibus erat: N*uper in Suevia majorem partem, & præcipuorum quidem Monaſteriorum meis ipſe oculis tali modo reformata & in tam egregio ſtatu vidi, ut magna inde lætitia cor mihi perfuſum fuerit. Quoties ad ejuſmodi bene reformatum Monaſterium deveni, viſus mihi ſum videre vere priſcam Regulam & veterem Zelum ac pietatem, ſicut ſine dubio ſub ipſa fuit initia, quando fuerunt inſtituta, & ſicut in veteribus libris deſcriptum invenitur.* Et adhuc quiſquam dubitabit, quin Ieſuitæ plus quam quiſquam alter mortalium audire meruerint illam Dei expoſtulationem Pſal. 49. *Peccatori dixit Deus, Quare tu enarras juſtitias meas, & aſſumis teſtamentum meum per os tuum? Tu vero odiſti diſciplinam, & projeciſti ſermones meos retrorſum. Si vid.bas furem* (Monaſteriorum) *currebas cum eo, & cum adulteris (verbum Dei adulterantibus, & in aſtutia ambulantibus, nec ex ſinceritate ſicut coram Deo loquentibus,* 2. Cor. 2. & 4. cum his ergo) *portionem tuam ponebas,*

Et oculato teſtimonio Ducis Bavariæ.

Dei adverſus Ieſuitas ſententia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nebas. Os tuum abundavit malitia, & lingua tua concinnavit doles. Sedens adverſus fratrem tuum loquebaris, & adverſus filium matris tuæ (Eccleſiæ) *ponebas ſcandalum.*

CAPUT XXV.

Quintum Hydræ caput.

QUintum Hydræ caput fuit infamatio ſedis Apoſtolicæ & complurium Romanorum Pontificum, qui Diplomatis ſuis & epiſtolis decretalibus Monachos Regulæ ac præſcripto S. Benedicti ſatisfacere, & *ad ſalutis profectum tendere* teſtantur ac pronunciant, ſi tribus immo etiam ſi quatuor cujuſque hebdomadæ diebus quacumque carne veſcantur, quemadmodum videre eſt in literis Innocentii III. Clementis V. Nicolai IV. Benedicti XII. & Clementis VII. quod illi teſtimonium & ſententiam horribili illo Pontificiæ ſanctionis Carmine muniunt: *Nulli omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatutorum, conſtitutionum, declarationis, &c. infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli ſe noverit incurſurum.* Jeſuitæ tamen iſti comminationi non aliter ac bruto fulmini ſtrenue oppede-

Contumelia in ſedem Apoſtolicam, multoſque laudatiſſimos Pontifices.

Et contemtus dirarum Pontificiarum.

oppedere, & exemplum aliis ad contemnendas Pontificias diras ſe ipſos præbere non dubitant, dum in *Placida Diſceptatione* ſua pag. 22. hac ipſa de cauſa Pontifices exſecrationi ac maledicto ita ſubjiciunt: *Si in exſecratione ſcit & maledicto, qui mutant intentiones fundatorum, qui Monaſteria condiderunt, neſcio quomodo* (Pontifices) *ſalvi eſſe valeant, qui eas nulla Eccleſiæ aut publicæ neceſſitate mutarunt. Dicent, Vſu & conſuetudine ſic fieri ſolet* (ut carnibus veſcamur) *diſpenſatum eſt. Non repugno. Vſus edendi Regulam vicit, intentionem fundatoris mitigavit: diſpenſatio ſuſtulit. Et cauſa quæ?* (cur Pontifices diſpenſarent: utrum Neceſſitas, an publica utilitas? Nequaquam, ſed tantum) *ut Monachi mollius haberentur.* Similiter pag. 16. vitio vertunt Pontificibus, *quod Regulas fundatoris S. Benedicti concupiſcentiæ Fratrum attemperaverint, ut jam Regulam Benedicti non obſervent profeſſione & vita pugnante.* At enim ſine neceſſitate aut publica utilitate legibus quemquam ſolvere, ne vel Deo, vel hominibus datam ſervare fidem neceſſe habeat, hoc S. Bernardo judice eſt *Beſtialem eſſe, nec Diſpenſare, ſed Diſſipare* ſive, Lupi opus facere. Et iſtam *poteſtatem* Pontificis *poteſtatem jus tertii* (quanto magis

Dicunt, Papas eſſe in exſecratione & maledictis.

Quia poteſtate abuſi fuerint in deſtructionem.

Sine neceſſitate aut publica utilitate diſpenſantes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

gis Dei?) *ſine cauſa tollentis, eſſe injurioſam, & contra legem divinam & naturalem, civilem & canonicam*, adeoque *vere poteſtatem Diabolicam*, Canonum conſulti ipſis quoque Ieſuitis aſſentientibus diſertim pronunciant. Quid vero dici tandem cum majore contumelia & ignominia in tot Pontifices poterat, quam eos Diaboli, non Dei poteſtate uſos eſſe, & Eccleſiam non congregaſſe, ſed diſſipaſſe, nec ædificaſſe, ſed deſtruxiſſe, & temeraria Diſpenſatione cauſam fuiſſe, cur Religioſa diſciplina in Monaſteriis relaxata latam Lutheraniſmo aliiſque Hæreſibus feneſtram aperiret? quod Ieſuitæ eodem libro invidioſe inſimulant.

Et Hæreſi Lutheranæ feneſtram aperuerint.

Capvt XXVI.

Sextum Hydræ caput circumventio Cæſaris Cui Confeſſarius ſuus mentitus fuit de Abbatibus Ordinum Procuratoribus.

SExtum Hydræ caput eſt indigna Cæſaris optimi circumventio, cui Confeſſarius ſuus, ut complura Benedictinorum & Ciſtercienſium cænobia Societati conficeret, duplici mendacio callide ſubrepſit & impoſuit. Unum fuit, Abbates Hasfeldenſem & Cæſarienſem nomine congregationum ſeu familiarum religioſarum Bursfeldenſis & Ciſtercienſis *omnia Virginum, quædam etiam obſcuriora virorum Monaſteria*, quæ ipſorum Ordi-

Ordinibus Proteſtantes eripuiſſent, Societati Ieſu ad Collegia & ſeminaria condenda *ſponte ac liberaliter obtuliſſe*. Alterum, id eos feciſſe tamquam dictarum Congregationum *Commiſſarios cum pleniſsima poteſtate ad Cæſaris Regiam miſſos*. Sed in utroque eum ſcientem ac volentem mentitum fuiſſe, iidem illi Abbates privatis publicisque tabulis Deum Divoſque omnes conteſtantur, eique dicam grandem ad Chriſti judicis tribunal denunciant, Epiſcopus denique Viennenſis, quo ille teſte id geſtum ſcripſerat, ſe vero præſente conſcioque quicquam ejus geſtum conſtanter abnegat, ſed nec Abbates illos quicquam alienandi facultatem ullam ſecum attuliſſe, quippe quibus ſatis conſtaret, nihil aliud à Congregationibus ſuis mandatum fuiſſe; niſi ut omnia Ordinum ſuorum Monaſteria reſtitui poſtularent, quæ omnia in ejuſdem Aſtri Quæſtione ſeptima luculentiſſime demonſtrata Lector inveniet. Cæſar tamen fide confeſſario ſuo habita Fridlandiæ Duci & Comiti Tillio ſtatim mandavit, ut in Ieſuitarum uſus complura dictarum Congregationum cænobia in diverſis Germaniæ regionibus ſive Circulis occuparent; id quod & factum fuit, atque alicubi

Cæſar à confeſſario circumventus Monaſteria multa attribuit Ieſuitis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

cubi Jeſuitæ magno cum tumultu & terrore nobilium virginum domicilia ingreſſi, cumque illæ migrare juſſæ reniterentur, parum amanter medias mulieres ulnis circumplexi foras extulerunt, & ex ſuis exædificatas ædibus in malam rem maximam faceſſere juſſerunt, nihilo tamen felicio:i eventu, quam qui Mich. 2. & 3. *Prophetarum* illorum familiæ prædictus legitur, *qui ſeducebant populum Dei in pecunia divinantes*, *qui* tamquam bulimia & Lupina alienorum bonorum fame rabidi *mordebant dentibus ſuis*, & Ezechiæ pio quidem Regi, ſed otioſa & inerti innocentia nimium confiſo, Aulæque ejus optimatibus nihil quæſtu lucroque prius habentibus *pacem prædicabant*, nec niſi ſecunda omnia augurabantur, *qui concupiſcebant agros & violenter tollebant, & rapiebant domos, & calumniabantur Viros & hæreditatem eorum*. Sed nec Mulieribus parcere ſolitos, quamvis illæ tempus omne divinis laudibus decantandis tranſmitterent, ita Deus queritur: *Mulieres populi mei* (ſive negotium publicum gerentes) *ejeciſtis de domo deliciarum ſuarum: à parvulis earum tuliſtis laudem meam in perpetuum*, ut pro nocturna ac diurna earum pſalmodia nunc puerorum vagitus & ejulatus ſub plagoſis pygoribus vapulantium

Qui Virgines ſacras ex Monaſteriis exædificarunt.

Sicut quondam fecerunt avari Prophetæ Regis Ezechiæ.

Alienarum hæreditatum captatores.

Qui fæminas Dei laudatrices domibus ſuis ejecerunt.

lantium audiatur, quorum Prophetarum cum ita ſint Jeſuitæ factis ſuis ſimiles, ut ex eodem puteo aqua aquæ ſimilior peti nequeat, nihil quicquam dubii relinquitur, quin non minus ad ipſos iſta Dei interminatio pertineat: *Ecce ego cogito ſuper familiam iſtam malum, unde non auferetis colla veſtra, & non ambulabitis ſuperbi* (nec diu nobis de cæſare mendaciis circumſcripto gratulandi cauſam habebitis) *quoniam tempus peßimum eſt.* (in quo hæc lugubris paſſim audietur nænia) *Depopulatione vaſtati ſumus. Pars populi mei commutata eſt* (provincia veterem dominum novo mutavit) *quando recedit à me, qui reverſus eſt ut regiones noſtras dividat*, agroſque noſtras militibus ſuis aſſignet? *ſurgite & ite hinc* (alienarum domorum ſubſeſſores) *quia non habetis hic requiem*, nec eſt, quod vobis diuturnam in ſacrarum virginum domiciliis commorationem aut Eberndorfienſem *Quietis domum* polliceamini.

Quorum eventus manet Ieſuitas.

Tamquam cauſam publicarum calamitatum.

CAPVT XXVII.

SEptimum Hydræ caput eſt impoſtura & circumventio Lectorum, quibus ſumma vi perſuaſum voluerunt, *Iura Pontificia & Cæſaria* OMNESQVE *ſapien-*

Septimum Hydræ caput.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Mendacium de communi Iuriſconſultorum ſententia de Monaſteriis vacantibus.

ſapientes ita ſentire, Monaſteria Germaniæ ab hinc ſexaginta annos à Proteſtantibus occupata *eſſe exſtincta, eaque cauſa nemini de jure debita, ſed ad Pontificis arbitratum liberamque diſpoſitionem devoluta*, ita ut ea Pontifex in alios, quam quos eorum conditores cum Eccleſia pacti ſunt, uſus convertere quibuſque velit donare poſſit, quod contra in eodem Aſtro pag. 118. & paſſim alibi luce meridiana clarius fit, NEMINEM unquam ita ſenſiſſe & docuiſſe, eamque doctrinam, quam Ieſuitæ *juris regulam, & indubitatam, receptiſſimam Canonicamque eſſe* aſſeverant, perſpicue Canonum ſanctionibus & omnibus earum Interpretibus adverſari, neque ante exortam iſtam controverſiam à quoquam mortalium auditam, hoc amplius autem ab ipſo Cæſaris Confeſſario aliiſque Ieſuitis conſultatione ad Cæſarem ſcripta impugnatam ac damnatam fuiſſe, ſicut eam legentibus Aſtri pag. 288. Manifeſte apparet. Optimo proinde jure dici poteſt, quod etiam cum animæ meæ periculo ad horrendum ſupremi Iudicis tribunal teſtificari paratus ſum, nihil eſſe cauſæ, cur quiſquam credat, magis aut Lutherum aut Calvinum de Eccleſiæ Catholicæ doctrina & fide mentientes, quam

Cum tamen nemo umquam ita ut ipſi ſenſerint.

Cum etiam ipſi Ieſuitæ paulo prius contrarium docuerint.

Ieſuitæ non minus mendaces, quam Lutherus aut Calvinus.

quam Ieſuitas de ſacrorum Canonum ſententia mendaces & impoſtores ſe præbuiſſe, nec umquam in univerſo terrarum orbe inventos fuiſſe, in quibus pariter atque in Ieſuitis impleta cerneretur illa S. Petri prophetia: *Erunt in nobis Magiſtri mendaces, cor exercitatum avaritia habentes, qui in avaritia fictis verbis de vobis negatiabuntur.* Væ autem omnibus illis, præcipueque Principibus, quorum animas quæſtui habent. quos etiam conſiderare & *diſponere ſermones in judicio* par eſt, quam Chriſto pro ſe rationem reddituri ſint, quod ab hominibus Avaritiæ & tam multiplicis fraudis atque impoſturæ compertos & convictos tam parum caverint, eiſque animas ſuas tanta cum ſecuritate credere perrexerint, cum ſcriptum ſcirent: *Avaro nihil eſt ſceleſtius. Hic enim & animam ſuam* (quanto magis animam proximi) *venalem habet* (Diabolo eam exiguo lucro licitanti addicturus) *quoniam in vita ſua projecit intima ſua*, id eſt, omnia miſericordiæ viſcera ex animo ejecit, ut nec ſua illum, nec aliorum animæ quicquam miſereſcat, Eccle. 10. O Principes, ô Principes, *miſeremini* ſaltem vos *animæ veſtræ placentes Deo*, Eccle. 30. Placebitis autem *ſervientes ei in timore*, nihilq; negligentes.

De Principum animabus in avaritia negotiantur. Principes in conſcientia obligantur à Ieſuitis ſibi cavere.

Si enim ſunt Avari, ſine dubio nihil illis poteſt eſſe ſceleratius & crudelius Principes debent timere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

gentes. *Beatus homo, qui ſemper eſt pavidus*, Proverb. 28. *Homo ſapiens, in* OMNIBUS *metuit & in diebus delictorum attendit ab inertia*, id eſt, quamdiu in eo eſt ſtatu ut poſſit delinquere, animadvertet omnia, nihilque negliget, Ecclſ. 18. *Qui timet Dominum, nihil negligit*, Eccleſ. 7. *Qui* autem *negligit viam ſuam, mortificabitur*, Proverb. 19. *Eſt via quæ videtur homini recta, noviſſima autem ejus ducunt ad mortem. Vir iniquus* (ſive Avarus, *nihil* enim *eſt iniquius, quam amare pecuniam*, Eccle. 10.) *lactat amicum ſuum, & ducit eum per viam non bonam*, Proverb. 16. *A Conſiliario* proinde *ſerva animam tuam* (maxime vero ab eo, cui conſcientiæ credis arcana) *prius ſcito* (& diligenter inquirito) *quæ ſit illius neceſſitas*, quid vel ſibi, vel ſuis putet neceſſarium, Eccle. 37. quia *Inventi ſunt in populo meo impii, inſidiantes quaſi Aucupes* alienorum prædiorum & fundorum captatores) *laqueos ponentes & pedicas ad capiendos Magnates. Sicut decipula plena avibus* illicibus, *ſic domus* aut Collegia *eorum plenæ dolo. Ideo magnificati ſunt & ditati, incraſſati ſunt & impinguati, & præterierunt ſermones meos peſſime. Cauſſam viduæ non judicaverunt* (non eis curæ fuit, ut Eccleſiæ ſponſo viduatæ, hoc eſt, Epiſco-

Inertiam & negligentiam fugere.

Et Conſiliarios maxime Confeſſarios diligentiſſime explorare.

Quia illi ſunt pleni dolo.

Ad ſuum quæſtum omnia revocant.

Epiſcopo vel Abbate, alterius ſponſi fidei ac tutelæ mandarentur, ſed ipſi earum doti inhiarunt) *cauſam pupilli non direxerunt, & judicium pauperum non judicaverunt* (quorum patrimonium ſunt opes Monaſteriorum) *Numquid ſuper his non viſitabo, dicit Dominus? aut ſuper gentem hujuſcemodi non ulciſcetur anima mea?* Ierem. 5.

Capvt XXVIII.

OCtavum Hydræ caput eſt ſuaſoria Sacrilegii, quoniam contenderunt *Pontificem & Cæſarem in conſcientia obligari, ut ultimas defunctorum voluntates nulla neceſſitate reſcindant irrituſque faciant, & bona ac prædia*, quæ certis pactis legibus pii homines Eccleſiis donarunt aut teſtamento reliquerunt, *in alios uſus convertant*, non quod ulla ejus rei ſit neceſſitas, aut magna & evidens Eccleſiæ utilitas (quo ſane caſu Pontifici voluntates teſtamentorum pro poteſtatis plenitudine mutare fas eſt) ſed quod propter magna ſocietatis merita æquius ſit Ieſuitas alienas hæreditates cernere, quam veteres Monachorum Ordines ad patrum ſuorum patrimonia, id quod divinæ humanæque leges jubent, poſtliminio perveni-

Octavum Hydræ caput. Suaſio ſacrilegii & Eccleſiaſticorum bonorum in alios uſus transferendi.

Idq; propter injuſtum lucrum Societatis.

Cæſar profeſſus fuerat ſe curaturum ut Monaſteria iis reſtituerentur, pro quibus condita fuerant.

venire. Cæſar tamquam juſtitiæ patronus & Eccleſiarum advocatus Romam ſcripſerat, ſe ſalvo Principis & Advocati officio permittere non poſſe, *ut Pontifex Monaſteria ex Proteſtantium manu vindicata aut vindicanda ſub prætextu majoris boni ab iis Religioſorum Ordinibus, quibus à primæva fundatione conſecrata fuerant; ad alios Ordines transferat*, ſed omnino ſibi curandum eſſe, ut ſuo quæque Ordini reſtituantur. *Coram Deo enim vix ac difficulter excuſari poſſe, ſi ſimiles in jure divino ſtabilitæ fundationes contra Fundatorum mentem & inſtitutum aliò convertantur & applicentur: prout & in jure communi ſalubriter ordinatum & cautum, ne defunctorum ultimæ voluntates & diſpoſitiones ullatenus mutentur, ſed in ſtatu ſuo inviolabiliter relinquantur.* Iſtam Cæ-

Propterea à Confeſſario ſuo laudari merebatur.

ſaris profeſſionem & conteſtationem Confeſſarius ejus, ſi quicquam in eo fidei, religionis & conſcientiæ fuiſſet, non modo comprobaſſet, ſed ultro etiam laudaſſet, eoque nomine plurimum ei gratulatus eſſet, maxime cum ipſum

Sicut à Papa & Cardinalibus eo nomine laudatus fuit.

Pontificem & univerſum ſenatum Apoſtolicum tantam ei gratulationem feciſſe ac gratias egiſſe, & per Oratorem ejus Principem Sabellum, ſimiliterque per Nuncium Apoſtolicum promi-

ſiſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſiſſe ſciret, nihil adverſus illam ejus voluntatem in Monaſteriorum cauſa Romæ tentatum iri. Ille autem quod videret per illud Cæſaris propoſitum ſeu *reſolutionem* ſpem omnem de multorum Monaſteriorum opibus & honorum prerogativa Societati ſuæ lucri faciendis irritam fieri & evaneſcere, aliquid brevibus Gyaris & carcere Acherontico dignum faciendum ſibi arbitratus eſt, ut ne tam optata rei ex uſu Societatis & Patriarchæ ſui voto gerendæ ſibi effluerct occaſio, cui ſimilem proximis centum annis numquam redituram omnes uno ore Socii fremebant. Cæſarem igitur libello monuit, *in literis ejus Romam miſſis propoſitiones contineri ſcandaloſas, temerarias, & erroneas, cum fidei Catholicæ principiis non ſatis cohærentes, plurimumque juri & auctoritati Pontificis detrahentes:* ac propterea ad officium ejus pertinere, *ut eas propoſitiones contra mentem ſuam obreptitie in literas illas incaute à non nemine intruſas fuiſſe* ac ſibi diſplicere teſtatum faciat. Aliter ſi faceret, *ac pertinaciter vellet errorem defendere, graviorem ei cenſuram* (id eſt, excommunicationem) *ab Apoſtolica ſede metuendam eſſe.* Quis jam in iſto Confeſſariorum genere non agnoſcat illos pii regis Ezechiæ & Principum ejus

Ille autem Cæſarem acerrime propterea reprehendit.

Et Excommunicationem ei denunciavit,

Sicut pſeudoprophetæ regis Ezechiæ.

Prophetas, qui ut paulo prius demonſtravi, *mordebant dentibus ſuis & prædicabant pacem*, Si in mulierum Dei laudes canentium domos deliciarum immiſſi eſſent: *Si quis autem non dediſſet in ore eorum quippiam, ſuper eum ſanctificabant prælium*, ac tamquam *divini oculi pupillam læſiſſet, ipſi æternæ ſalutis diſpendium, ejus ſimiliter poſteris Deum malefactorum ultorem* comminabantur, quomodo Moguntinæ provinciæ Jeſuitas Cæſaris Conſiliarios ipſis ad Monaſteriorum adeptionem non ſuffragantes terruiſſe, in Anatomia Societatis pag. 95. ipſis eorum verbis docetur. An vero hoc non eſt *magiſtrorum* illorum *mendacium* opus, *quos in populo Dei futuros & fictis verbis in avaritiæ de hominum animabus negotiaturos* Petrus prædixit? Non eſt hoc illud ipſum facere, quod pſeudoprophetis Deus ſic exprobrat Ezech. 13. *Mœrere feciſtis cor juſti mendaciter, quod ego non contriſtavi, & ininterficitis animas quæ non moriuntur?* Cum enim Cæſar juſtiſſime faceret, pariterque divina & humana jura ſancte coleret, ac propterea Deo ipſi placeret, ab ejuſque Vicario magnis ferretur laudibus, bellus iſte Confeſſarius mærorem ei offerre, & animam ejus quæ non moriebatur interficere, id eſt, qui nihil morte

Et regis Sedechiæ.

te dignum admiſerat, eum lethalis culpæ reum agere non pertimuit. Cui ſane eſt, quod ſodales ſui gratulentur, ejus manſuetudinis principem ei obtigiſſe, cujus animæ *venenum aſpidum ſub labiis* abconditum propinare, id eſt, ſacrilegium ſuadere impune poſſet. Alio enim prædi-tus ingenio ac more tanti ſceleris auctorem aut ſuaſorem merito mactaret infortunio, aut ſaltem iſtis Chriſti verbis à ſe repelleret: *Vade poſt me Satan, ſcandalum es mihi, non enim ſapis ea, quæ Dei ſunt, ſed quæ ſunt hominum.* Sic quippe viſum eſt Spiritui ſancto & Epiſcopis cum Symmacho Pontifice in ſexta ſynodo congregatis ſancire: *Valde iniquum & ingens ſacrilegium eſt, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel pro ſalute vel requie animarum ſuarum uniuſquiſque Eccleſiæ contulerit, aut certe reliquerit, ab his, quibus hæc, ſervare maxime convenit, Chriſtianis & Deum timentibus hominibus, & ſuper omnia à Principibus in aliud transferri vel converti permittatur.*

Cæſaris Confeſſarius crucem merebatur. Quia Cæſari auctor fuit ingentis ſacrilegii.

CAPUT XXIX.

NOnum Hydræ caput eſt contumax & ſeditionabunda adverſus Imperii Romani fulcra diſputatio, qua vel

Nonum Hydræ caput Doctrina

ſeditioſa Imperii pacem turbare idonea. ab infeſtiſſimo Cæſaris & Imperii hoſte haud fere quicquam æque peſtiferum excogitari poterat. Sunt autem duo ejuſmodi fulcra, Imperii ſatum & pacem ac felicitatem publicam ſuſtinentia. Unum eſt Cæſaris auctoritas, alterum ejuſdem ſumma juris in Imperio reddendi & ſanctionem de Religionis pace interpretandi & exſequendi poteſtas, quorum utrumque inviolatum ac velut ſacroſanctum haberi ſalutis omnium vehementer intereſt. Auctoritatem Cæſaris dupliciter Jeſuitæ imminuiſſe inveniuntur. Primum enim tales in eum culpas contulerunt, quibus odium illi & contemptum conflari neceſſe erat, quæ duo principes ſunt omnium imperiorum evertendi cauſæ, ſicut viciſſim Amor & Reverentia ſeu Reſpectus Principatui robur afferunt ſalvumque præſtant. Odium Cæſar in ſe commoveat neceſſe eſt, ſi ea credatur feciſſe, quorum cauſa graviore Pontificis cenſura notari, ſive diris devoveri & ſacris interdici meruerit. Iſta quippe non niſi poſtremæ & ad ſummum perductæ malitiæ pæna eſt: ac propterea Ieſuitæ *Imperatorem aut Regem à Papa excommunicatum & ipſo regni jure excidere Tyrannumque fieri, ac ſine ullo piaculo interfici poſſe* docent, quæ una eſt

Duo Imperii fulcra.

Ieſuitarum mollitiones contra auctoritatem Cæſaris.

Odium ab hominibus in eum concitant.

Dum eum dicunt meritum ut excommunicetur & Imperium ei abrogetur.

Deute-

Deuteroſeon illarum, propter quas irritum ſit Dei præceptum de reddendo Regibus honore debito. Itaque Turſellinus Ieſuita in ſua Hiſtoriarum epitome nihil inter ſententiam anathematis & regni abrogationem facit diſcriminis: *Bonifacius* (inquit) *Octavus Philippo Pulchro Galliæ Regi iratus eum anathemate percuſſum regni jure ſpoliavit. Et Gregorius* XIV. *Henricum Regem Navarræ anathemate notatum regni jure privavit.* Atqui Cæſarem anathemate feriri meruiſſe perſpicue Jeſuitæ contenderunt. Ut enim ſupra monui, Confeſſarius ejus nulla uſus circuitione denunciaverat, ſi maneret in ſententia, quam ſuis ad Principem ſabellum literis complexus erat, & Pontificis jus ac poteſtatem in Monaſteriis ſuo arbitratu adverſa conditorum voluntate alio transferendis circumſcribere atque impedire pergeret, *graviorem ei ſedis Apoſtolicæ cenſuram* ſive excommunicationem *fore metuendam.* Ille vero tantum abfuit, ut facti eum pœniteret, Pontificique à ſe interceſſum nollet, ut iſta Confeſſarii ſui comminatione tamquam caſſa terricula ſtrenue contemta a.d. 25. April. anno 1630. novis ad eundem ſabellum datis literis, priores literas ratas eſſe voluerit, iteratoq; ei toti-

Propter pertinaciam in opinionibus erroneis contemta Confeſſarii admonitione.

totidem verbis propoſiti ſui conſtantiam teſtatus fuerit, *jam ante nobis conſtat de enixa voluntate ac reſolutione noſtra, quæ eſt, ut Monaſteria ei loca ſacra è manibus adverſariorum vindicata non niſi iis Ordinibus, quibus a primæva fundatione conſecrata fuerint, reſtituantur. Nec dubitamus vos iſtic quoque diligenter curaturos, ut juſtiſſimæ illi intentioni noſtræ ſtetur, nec quicquam in contrarium à Pontifice concedatur. Attamen ut ipſi Ordines magis magiſque agnoſcant, Imperialem noſtram ſolicitudinem ſibi quacumque occaſione conſtare* (nec Jeſuitarum machinis à propoſito demoveri) *iterato vobis committimus, ut invigiletis, ne & in hoc particulari præpropere quicquam Romæ ſtatuatur, quod Ordinum juribus quoquo modo præjudicare poſſit.* Jam vero de iſta Cæſaris in propoſito ſuo tamquam juſto conſtantiam Confeſſarii ejus judicium habemus, in libello ejus ab ipſis Jeſuitis publicato, eam nimirum eſſe *pertinaciam in propoſitionibus temerariis, erroneis & ſcandaloſis, cum fide Catholica pugnantibus & juri ac poteſtati Pontificis detrahentibus.* Jeſuitæ ſimiliter in Juſta defenſione ſua poſtquam Cæſaris perſeverentiam, ſive ut ipſi interpretantur, pertinaciam ex iſtis aliiſque ejus literis compertam habuerunt, adhuc tali

eum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

eum cenſura notare non ſunt veriti: *literas ejus à jure prorſus alienas eſſe, & veritati & ſacris canonibus adverſari, in iiſque ipſum ſedis Apoſtolicæ auctoritatem ac jura imminuere, Eccleſiaſticas cauſas ad forum ſuum trahere, Pontifici leges præſcribere & Eccleſiaſticam immunitatem lædere.* quæ omnia nihil aliud habent argumenti, quam Cæſarem eſſe Tyrannum & anathemate notari atque Imperio exui dignum, quippe qui nec à Confeſſario monitus errorem mordicus retinere dubitet. Cujuſmodi inſimulatione quin Odium in Cæſarem commoveatur, nemini niſi ſenſus communis penitus experti dubium eſſe poteſt.

Capvt XXX.

Sed quoniam monente in politicis Ariſtotele *multo plura Imperia Contemptus quam Odium evertit*, longe atrocioris injuriæ & ad labefactandum Imperii ſtatum potentiora cenſeri debent, quæ Jeſuitæ ad contemptum Cæſaris pertinentia in totius Orbis conſpectu deſignare auſi ſunt. Primum Confeſſarius ſuus ei oſcitationem & in maximi rebus momenti negligentiam libello exprobrat, *quod literas Romam dederit cum*

Ieſuitæ Cæſarem in contemtum adducunt.

Publice & privatim oſcitantiam & ſupinam negligentiam ei exprobrantes.

mandatis ei rationibus non tantum temerariis, erroneis, ſcandaloſis, injuſtis & impiis, ſed etiam menti ac voluntati ejus è diametro oppoſitis, quas certum ſit à non nemine Miniſtrorum ejus obreptitiè in literas illas fuiſſe intruſas. Deinde autem cum Cæſar novis, ut dixi, literis Romam & ad plures Epiſcopos datis teſtatus eſſet, ſe priores illas ſcripſiſſe rataſque habere, *& in enixa voluntate ſua illis expreſſa conſtanter permanere*, inventi ſunt Jeſuitæ tanta affecti audacia, ut in Iuſta defenſione ſua mendacii eum inſimularent, omninoque ipſo ignorante & invito ejus argumenti literas ſcriptas fuiſſe contenderent. *In epiſtolas* (inquiunt) *ad Oratorem Cæſareum & quoſdam Dominos Epiſcopos datas præter & contra Cæſariæ Majeſtatis ſcientiam ac voluntatem inſertum eſt, eum ſalva conſcientia Pontifici permittere non poſſe, ut Monaſteria Epiſcoporum menſis uniantur, aut in Commendam dentur, aut penſionibus graventur, aut alteri Ordini, quam cui dicata ſunt, ſub prætextu majoris boni concedantur: quæ omnia ſunt falſiſſima. Nam Cæſar talem mentem numquam concepit, ſed unus aliquis homo imprudenter & temerarie ea præter aut contra mentem ſuæ Majeſtatis, in literas intruſit.* Jam Lectoris eſſe volo judicium, quicquamne cum ma-

Atq; etiam Mendacii eum inſimulantes.

jore

jore Cæſaris contumelia dici à quoquam potuerit. In Aſtro quidem inexſtincto pag. 188. hanc invenio epicriſin, quam haud vereor, ne ipſe Imperator veriſſimam & æquiſſimam eſſe non agnoſcat: *Hac in re accuſat optimum & Auguſtiſſimum Principem de craſſa & ſupina negligentia & incuria, quod hujuſmodi rationes ad Oratorem & alios ſæpius propria manu ſubſcribens non attenderit, quidnam ſubſcriberet: non interrogaverit, quid literæ ſolito prolixiores continerent: quod eas rationes ſubſcribens numquam quam viderit, numquam legerit, de iis nihil umquam antea audierit: quod ſubſcripſerit errores, falſa, ſcandaloſa, cum principiis fidei Catholicæ non ſatis cohærentia: quod in Aula ſua aſſumat, amet ac remuneretur homines, vel etiam Conſiliarios peſſimos, qui contra ejus voluntatem epiſtolas concipiant, intrudant tam enormia, qui infideliter ipſi referant, qui ſecreti ſenatus, vel Aulici Conſilii decretis contraveniant, qui erronea, falſa ſcandaloſa, libertati Eccleſiaſtica contraria ſubſcribenda porrigant, qui ſigillo Cæſaris abutantur, taliaque roborare, & falſariorum inſtar Cæſarem Principes Imperii, alioſque fallere temerarie præſumant. Hæc omnia ab Imperatore ſciri ac tolerari, eumque adeo extra culpam eſſe minime poſſe.* Ut enim

Atrocitas injuriæ Cæſari à Ieſuitis facta.

Prover. 22. ſcriptum eſt: *Gloria Regum eſt inveſtigare ſermonem, & præeſſe in ſollicitudine* (Rom. 12.) nihilque negligere, quod ad populorum ipſis commiſſorum ſalutem pertineat. Eos quippe Deus ſuos in terris Vicarios conſtituit, ut ſint *Terrori mali operis, vindices in iram ei qui malum agit, ut quiſquis malum fecerit, eos timeat,* Rom. 13. Vult ergo eos Leones eſſe, quibus nemo barbam impune vellat: non autem Oviculas, quos quiſquis velit ſuo arbitratu uſque attondeat. Sic enim ipſe Spiritus ſanctus docet Proverb. 16. *Indignatio Regis nuncii mortis: & vir ſapiens placebit eam.* Proverb. 20. *Sicut rugitus Leonis, ita & terror Regis: qui provocat eum, peccat in animam ſuam. Rex qui ſedet in ſolio judicii, diſſipat omne malum intuitu ſuo. Diſſipat impios Rex ſapiens, & incurvat ſuper eos fornicem.* Prover. 24. *Time Dominum & Regem, & cum detractoribus* (Regis) *non commiſcearis: quoniam repente conſurget perditio eorum, & ruinam utriuſque quis novit?* Eccl. 10. *In cogitatione tua Regi ne detrahas, & in ſecreto cubiculi tui ne maledixeris diviti* (ſeu potenti) *quia & avis cæli portabit vocem tuam, & qui habet pennas, annunciabit ſermonem*, id eſt, numquam homines deſunt, qui Reges & Principes,

Reges decet eſſe Leones non Verveces.

Nemo ſubditorum impune eis detrahere debet.

non

non aliter quam Aves rancida cadavera odore perſequantur, & in Aulas eſuri convolent. Iſti quæ adverſus Reges in ſinu eorum effuderas tutiſſimiſque auribus depoſuiſſe viſus fueras, gratiam eorum aucupantes enunciabunt, tibique ruinam & perditionem afferent. Reges enim officii memores etiam eos, qui de privatorum fama detrahunt, ſeverê mulctant, nedum illi ſuos obtrectatores impune auferre ſinant, quod de bono nomine ad bene ex uſuque publico imperandum tam ipſis neceſſario detraxerint. David certe *vir ſecundum cor Dei* (1 Regum 13.) *qui pavit Iſrael in innocentia cordis ſui, & in intellectibus manuum ſuarum deduxit eos* [Pſal. 77.] quod Regem erga detractores, & peccatores terræ, ſeu publice noxios, nec ſibi tantum peccantes, officium ſit, ſuo eos exemplo hoc modo docet Pſal. 100. *Detrahentem in ſecreto proximo ſuo, hunc perſequebar* [ſive ut eſt in Hebræo, *interficiebam*] *ſuper oculo & inſatiabili corde* [Hebraice, *lato corde*] *cum hoc non edebam* [nam *latus corde jurgia concitat*, ſive ut eſt in Græco, *Vir inexplebilis concitabit litem*, ſicut nunc Jeſuitarum exemplo cum maxime apparet, Proverb. 28.] *Non habitabit in medio domus meæ, qui facit dolum* [ſicut Jeſuitas

A Davide Reges officium debent diſcere.

multipliciter feciſſe oſtenſum eſt] *qui loquitur mendacium, non firmabitur in conſpectu oculorum meorum* [nemo autem periculoſius umquam mentitus eſt, quam Cæſaris Confeſſarius ejuſque participes] *In matutino interficiebam omnes peccatores terræ, ut diſperderem de civitate Domini omnes operantes iniquitatem.* Hujus exemplum parum imitatus fuerat rex Ezechias, ſed ſuæ ſibi pietatis conſcius & multiplici divinæ erga ſe benevolentiæ documento confiſus, in munere ſuo ſomniculoſius verſari cæperat, & ipſo interea *in domo Domini pſalmos ſuos decantante*, Principes ejus, Aulæque proceres, per occaſionem *ædificandæ arcis Sion*, Templique multo opere adverſus externos hoſtes muniendi iniquiſſimis exactionibus populum deglubebant, nec minus avariſſimi *Sacerdotes in mercede docebant*, & inexplebiles *Prophetæ* ſeu Confeſſarii *in pecunia divinabant ac Mulieres* cantatrices, Dei laudibus vacantes, *de domibus ſuis ejiciebant:* quibus rebus uſque eo Deus fuit offenſus, ut niſi eum Ezechias & Principes acta pœnitentia placaſſent, urbem Jeruſalem ipſumque templum funditus everſurus fuerit, Mich. 2. & 3.

Cavere autem Ezechia negligentiam.

Quæ toti regno futura fuit capitalis.

CAPUT

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

CAPVT XXXI.

EX quibus planiſſime apparet, quam indigna Jeſuitarum in Cæſarem ſit contumelia, cum in eo tantum regalis officii negligentiam libris editis incuſant, ut nec ipſe curæ habeat, quid de rebus longe maximi momenti ad ſedem Apoſtolicam & ad Imperii Principes perſcribat, & Miniſtros ſua credulitate & lenitate, ignoſcentia ac manſuetudine tam Otioſis animis abuti, ſibique os ſublinere, fucum facere & illudere patiatur, nec gladio ſibi in mali operis timorem dato eorum infidelitatem ulciſci, ſuæque dignitati infuturum tempus conſulere animum inducat: non aliter ac ſi eſſet Imperator Hiſtricus aut ſcænicus, idemque parum decenter partes ſibi mandatas tractare ſciret. qualia de optimo maximo Principe vel intra privatos parietes prædicantem non facile quiſquam niſi graviter offenſus ferendum ſibi putaret. Jeſuitis tamen verecundiæ non eſt in orbis terrarum Theatro ſic eum ob omnium oculos ad irriſum & contemptum traducere, totque tam ingentia in ſocietatem beneficia iſta novi generis cõtumelia remunerari, ut jam parata omnibus

Ieſuitæ in Cæſarem contumelioſi.

Ac ſi eſſet Imperator in comœdia.

bus

bus ſit excuſatio, ſi eis omnia Cæſaris juſſa contemnere & ludibrio habere, nec mandata ejus quicquam morari eiſque parere & dicto audientes eſſe libeat. Dicent enim: Qui ego ſcire poſſum, aut credere neceſſe habeo, iſtam Cæſaris mentem ac voluntatem eſſe, cum Jeſuitæ, interque eos ipſe Cæſaris Confeſſarius, non modo intra privatos lares, ſed etiam libris editis teſtentur & conquerantur, eum oſcitare aliaſque res agere, & abdicata omni Reipubl. cura nullius conſcientiæ & fidei Miniſtris ſe ipſum credere & rerum ſummam permittere, ac fere quotidie literis & mandatis impia, iniqua, ipſiuſque menti & voluntati è diametro oppoſita continentibus nomen ſuum manu ſua ſubſcribere? Hem tibi, Chriſtianiſſime Imperator, gratiam quam tui tibi Jeſuitæ reponunt! hem, qui monitis & exemplis ſubjectos tuos *te honorificare, tibique debita, timorem, honorem & tributum reddere* doceant! Nec tamen nihil eſt, quod eis pro tanto tui contemptu debere te arbitror. Faciunt enim te Dei ſimilem, ut non minus quam ille de te profiteri poſſis: *Ego Vermis ſum, & non homo: opprobrium hominum & abjectio plebis. quoniam circumdederunt me canes multi [canes impudentiſſimi, qui neſcierunt ſaturitatem,*

Docent alios exemplo ſuo Cæſarem contemnere, ejuſque literis & mandatis refragari.

Cæſar verbis Dei de contumelia Ieſuitarum conquirendi cauſam habet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ritatem, Iſai. 56.] *concilium* ſeu Societas *malignantium obſedit me. Factus ſum tamquam vas perditum, quoniam audivi vituperationem multorum in circuitu, in eo dum convenirent ſimul adverſum me accipere animam meam conſiliati ſunt. Cogitaverunt ſupplantare greſſus meos: funes extenderunt in laqueum, juxta iter ſcandalum poſuerunt mihi. Acuerunt linguam ſuam ſicut ſerpentes: venenum aſpidum ſub labiis eorum. Molliti ſunt ſermones eorum ſuper oleum, & ipſi ſunt jacula* [Pſal. 21. 30. 54. & 139.] *Audite cœli, & auribus percipe terra, Filios enutrivi & exaltavi: ipſi autem ſpreverunt me. Væ genti peccatrici, populo gravi iniquitate, ſemini nequam, filiis ſceleratis! blaſphemaverunt ſanctum Iſraël, abalienati ſunt retrorſum.* Recte autem Imperator longius hoc carmẽ contexuerit, nec minus ſua fecerit, quæ mox Deus dictis ſubtexit: *conſolabor de hoſtibus meis, & vindicabor de inimicis meis.* Hoc enim ſi faciat, hic ei operis fructus promittitur: *Cum feceris judicia tua in terra, Iuſtitiam diſcent habitatores terræ, Cunctus enim populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumeſcat ſuperbia.* Iſai. 1. & 26. Deuter. 17.

Ieſuitæ animæ Cæſaris inſidiantur.

Cæſaris eſt injuriam iſtam ulciſci.

Saltem ut aliis ſit timori.

Deinde autem injuriæ erga Cæſarem indignitatem auget Irriſio, cum edito

Ieſuitæ Cæſarem palã illudunt.

Iuſtæ

Iuſtæ defenſionis libro in iſta ejus fronte præ ſe ferunt, ſe exiſtimationem illius ac dignitatem tueri, cum tamen toto libro nihil æque habeant propoſitum atque omni eum exiſtimatione ſpoliare, & odioſum multis [ut jam demonſtravi] cunctis vero contemptum efficere, haud ſecus atque impii illi milites, *qui Ieſum induerunt purpura, & ſpinea corona capiti ejus impoſita flexis ante eum genibus ſalutarunt eum, Ave rex Iudæorum, caput ejus arundine percutientes eumque conſpuentes:* ut non minus Imperatori conveniat, quàm Corinthiis, quod eis Clericos *à Deo vocatos in Societatem filii ejus Ieſu* facere ſolere Paulus ſic commemorat: *Libenter ſuffertis, ſi quis vos in ſervitutem redigit, ſi quis accipit, ſi quis devorat, ſi quis extollitur, ſi quis in faciem vos cædit.*

Sicut impii milites Chriſtum.

CAPUT XXXII.

Ieſuitarum molitiones adverſus ſummam Cæſaris jurudictionem.

ALterum Imperii Fulcrum eſſe dixi ſupremam Cæſaris in Imperio juriſdictionem, perquam iis, qui adverſus ſanctionem de Religionis pace injuriam ſibi factam, ſeque domiciliis aut fundis everſos ac ſpoliatos queruntur, judicium reddit & ſuum cuiq; tribuendum curat. Hanc ſuperioribus demum annis non-

nonnulli Proteſtantium controverſiam facere cœperunt, ut Monaſteria & alia Eccleſiaſtica bona ſive occupare, ſive olim occupata retinere poſſent. Atque iſtud caput & origo fuit hujus pluſquam Trojani incendii, quo univerſa pene Germania conflagravit atque etiamnum fumat: quoniam quos ſacra bonorum illorum fames invaſerat, Cæſarem controverſiarum de id genus cauſis Iudicem eſſe pernegabant, ac velut rem, quæ ad Religionem pertineret, non niſi ſententia Arbitrorum ex utraque litigantium parte pari numero lectorum amice componi oportere contendebant. Quod poſtulatum manifeſte iniquum eſſe & exitium Imperio minari, ipſi Saxo & Brandenburgicus Electores ac plerique alii Euangelicorum Ordinum, ſed & Spirenſis Dicaſterii Aſſeſſores, etiam qui Catholici non eſſent, ingenue fatebantur, ac ſolum Imperatorem ejuſque loco & auctoritate Aulici & Spirenſis tribunalis Conſiliarios in ejuſmodi cauſis judices ſedere ac jura litigantibus reddere poſſe agnoſcebant. Nec verò alia Catholicis Germaniæ Principibus & Ordinibus Anno 1610. Fœderis ineundi cauſa fuit, niſi ut iſtam Cæſaream juris dicendi poteſtatē armis tuerentur, quoniam niſi

Quam non minus quã quidam Proteſtantium oppugnant.

Qui eo pacto præſens Germaniæ excitarunt incendium.

Velut Saxo & Brandenburgicus jam abhinc 40. annis timuerant.

niſi ea ſalva aliter maturum rei Catholicæ in Germania interitum ac funus imminere intelligebant. Et Imperator edicto illo ſuo, quo Proteſtantes quicquid Eccleſiaſticorum bonorum poſt conditam Religionis pacem involaſſent, miſſum fieri & Catholicis reſtitui juſſit, aliud non egit, quam quod declaravit, ſe legitimum iſtiuſmodi cauſarum Iudicem eſſe, cujus ſententia & ſanctionis illius de pace interpretatione omnes ſtare oporteat. Nec verò Proteſtantes quod contra afferrent, curque jus Cæſaris circumſcriptum & impeditum irent, quicquam invenerunt, donec tandem exorta eſt Ieſuitarum importunitas & audacia: qui quod de ſacrilega Monaſteriorum aviditate nihil prorſus ulli Proteſtantium concederent, juris autem ad ea Societati ſuæ lucrifacienda multo minus, quam illi, haberent [quippe, qui ſacrorum Canonum ſanctionibus teneri ſe fateantur, Monaſteriorum ad alios uſus converſionem graviſſime vetantibus, cum Proteſtantes nihil Canonas morentur, nec iis ſeſe obligari putent, tum etiam eorum ſe filios & hæredes prædicent, qui Monaſteria condiderunt, poſteriſque ſuis ad inopiam redactis præſidium ibi eſſe, & hoſpitium atque alimenta præberi voluerunt]

Cæſar edicto ſuo profeſſus eſt ſe in cauſis Monaſteriorum eſſe legitimum Iudicem.

Ieſuitæ minus juris habent ad Monaſteria, quam Proteſtantes.

Et tamen Cæſari negant juriſdictionem competere in Monaſteriorum cauſis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

luerunt] apertius & contentioſius, quam ullus Proteſtantium, Cæſaris Ius, poteſtatem & officium oppugnare, & Pontifici judicium de litibus in Imperio exortis vindicare animum induxerunt, non quod cordi haberent Cæſarem à ſuſcipiendo piaculo ſeu mortali peccato prohibere, & jus ſuum Pontifici ſalvum conſervare, ſed tantum ut Pontificis gratia eo officio conciliata alienarum hæreditatũ facilius potirentur. Quotieſcumque enim ſatis obſequentem videntur habere Cæſarem, ultro ei auctores eſſe non dubitant, falcem ſuam in Pontificis meſſem mittendi, & judicium de cauſis Eccleſiaſticis ſibi arrogandi, ſuaque auctoritate Eccleſias & opes earum quibus libeat auferendi & ipſis condonandi: quod etiam jure eum facere poſſe, atque adeo debere argumentis vincere conantur, exploſo Lateranenſis Concilii Canone: *Si quis Principum donationem rerum Eccleſiaſticarum ſibi vindicaverit, ut ſacrilegus judicetur.*

Eamque adſcribunt Papæ.

Cujus gratiam in eo aucupantur.

Alias Cæſarem docent falcem ſuam mittere in meſſem Pontificis.

Eique ſacrilegium aperte ſuadere.

Caput XXXIII.

Eius porrò doctrinæ ſacrilegiorum magiſtræ ſpecimen illuſtriſſimum meis ipſe vidi oculis in autographo literarum, quas Moguntini Ieſuitæ totius provin-

Ejus rei illuſtre exemplum.

provinciæ nomine & Provincialis Rectoriſque ſui auctoritate poſtrid. Calend. Octob. anni 1629. & a. d. 15. Jan. 1630. ad primarium quendam Cæſaris Conſiliariorum dederunt. In iis literis Conſiliarii illius *Conſilium & auxilium maxime ſe flagitare, unice optare & verò ſperare* ajunt, ut Cæſar inſcio & inconſulto Pontifice Monaſterium Clarævallis in ſuburbano Moguntiæ agro ipſis donet, idq; *deſubito* & clandeſtino, ne quid ejus Pontifici aut aliis Romanorum ſuboleat, ſicq; *aliquid objiciatur impedimenti. Romæ enim* [inquiunt] *paucos numeramus amicos, qui benevole nos audiant. Cæſaris* DONATICIAS, *Commiſſoriales & Exſecutoriales literas tacite præſtalabimur.* Nec tamen ſatis habent ex dono Cæſaris uno illo Monaſterio potiri, ſed ſumma ope connituntur, ut multo plurima eadem ſacrilegæ donationis via in poteſtatem ſuam redigant, velut hæc ipſorum verba planum faciunt: *Hoc Clarævallis Monaſterium, ſi Moguntino Societatis noſtræ Collegio adderetur, multas eidem utilitates afferret,* MAXIME *ob paſcua & prata, quæ habet multa. Cum illo, quod* NUNC *petimus* [cras ſcilicet alia petituri] *ſi conjunctum ſit aliud Monaſterium Oppenhemii ſitum, quod Mariæ Corona dicitur, Cæſaria beneſi-*

Ieſuitæ queruntur ſe Papa & pleriſque Romanis uti minus benevolis.

Plura Monaſteria ſæculari Cæſaris auctoritati inſcio Pontifice conantur obtinere.

beneficentia nobis DONATUM, *eum ſperamus Collegii Moguntini ſtatum efficiet, qualis eſt maximorum.* Nunc operæ pretium eſt cognoſcere, quantæ aſtutiæ & calliditatis modum improbi iſti Captatores & Hæredipetæ Cæſarem doceant, ut minore invidia, nullaque impedimenti aut remoræ occaſione Monaſterium S. Franciſco ſacrilegæ eripi, & Ignatio Loyolæ ejuſque malis ovis donari poſſit: *Si Imperatoris* [inquiunt] *auctoritate & nomine Monaſterium initio occuparetur & adminiſtraretur* [diſſimulato, quod nobis dare illud cogitet] *non erunt, qui contra moveant. Si per extraordinarios Commiſſarios, qui* JUS *examinent,* DICANT, *&* DESUBITO EXSEQUANTUR [id eſt, non citatis, nec auditis Franciſcanis, quorum res agitur, multo minus cauſa ad Forum Pontificis & Eccleſiæ remiſſa] *multæ quas malevoli ſuſcitabunt remoræ cadent.* Id eſt, Franciſcanæ familiæ Generalis Miniſter homo malevolus eſt, quoniam ſuo Ordini ſua recuperare, quam nobis abligurrienda mavult relinquere. Cavendum ergo erit, ne reſciſcat, Cæſarem illud Monaſterium nobis donare velle. Poſtquam verò Cęſaris Cōmiſſarii omnia Monaſterii bona à Palatinatus incolis recupe-

Fraudulentia quam Ieſuitæ Cæſari præmonſtrant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

recuperarint, noſque in poſſeſſionem ejus immiſerint, tum Franciſcani poſtulationes & proteſtationes ſuas ſero & nequicquam interponent: & nos erimus *Beati poſſidentes.* Sed quoniam non vacant metu, ne Imperatorem ſcrupulus aliquis male habeat & conſcientia remordeat [quippe, qui literis Romam datis teſtatus fuerit, *ſe in conſcientia ferre non poſſe, ut in jure divino ſtabilitæ fundationes contra Fundatorum mentem & inſtitutum alio convertantur & applicentur, & Monaſteria ſub prætextu majoris boni alii Ordinis, quam cui dicatæ ſunt, concedantur*] propterea & ipſum & Conſiliarios ejus omni talis religionis modo exſolvere ſatagunt, & plura ſacrilegia quotidie nullo metu perpetrare hoc modo docent: *Probabo opinionem hanc* CERTAM, *Imperatorem non modò poſſe optimo jure, prudenter, pie ac religioſe Monaſteriorum quondam emortuorum reditus Societatis uſibus aſſignare, verum etiam* UT PLURIMUM [id eſt, quod ad plurima Monaſteria attinet] *in conſcientia coram Deo ad id obligari: & Conſiliarios ejus, ſi Deo & Imperatori fideles ſint, idem* OMNIBUS *modis* [ſive juſtis, ſive injuſtis, quia *Vnde habeas quærit nemo, ſed oportet habere*] *ſuadere & curare debere, graviter vero peccaturos* [id eſt, perjuros perfidoſque

Quia Cæſar videtur eſſe paula religioſior.

Ieſuitæ omnem ei ſcrupulum eripere conantur.

Et contendunt, eum coram Deo obligari ut ſacrilegium committat.

Sacrilegas ſuas opiniones volunt haberi pro certis.

fidoſque fore) *ſi obſtent aut diſſuadeant.* Hæc ergo illorum eſt *Opinio*, ſed *Certa, abſque ulla*, ut ajunt *oppoſiti formidine.* quia *perfecta caritas* & Monaſteriorum ſacra fames *foras mittit timorem.* Nunc audiamus Mathematicam illam demonſtrationem, cujus vi quod lignum eſt lapi deſcit, & Opinio fit ſcientia: *Catholica* (inquiunt) *Religio magis creſcere non poteſt, quam ſi* PLVRIMI *ſint adſcripti militiæ Ieſu, qui pro ea pugnent eamque diſſeminent: quales Collegia Societatis Ieſu nutriunt, edocent, quaque verſum emittunt. Quare nec Imperator magis juverit Eccleſiæ ſalutem, quàm ſi Societatis Collegia promoverit. Qui ergo hujus conſilii auctor eſt, optimum agit Conſiliarium, qui contra, is ſuadet quod facit contra Eccleſiam, contra Imperatorem & contra multorum ſalutem.*

Mathematica eorum demonſtratio.

Sed vereor, ne Mathematica iſta demonſtratio ſit acutior & ſubtilior, quàm ut ſatis eam Cæſar & Conſiliarii ejus percipere queant. Operæ ergo fuerit pretium vim diſputationis nonnihil declarari, quod fiet ſi duplex argumentum diſtincte ad formam redigatur dialecticam hoc modo:

Adeo acuta & ſubtilis, ut eam Cæſar & Conſiliarii non percipiant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

CAPUT XXXIV.

De Officio Cæſaris.

Syllogiſmus Ieſuiticus.

Cæſar non modo jure poteſt, ſed etiam in conſcientia coram Deo obligatus eſt facere quicquid juvat Eccleſiæ ſalutem & religionis incrementum, peccat verò mortaliter, ſi id facere prætermittat.

Monaſteria vacantia dare Ieſuitis juvat Eccleſiæ ſalutem & religionis incrementum, quia ſic Ieſuitarum ſtrenuorum Chriſti militum creſcet numerus.

Itaque Cæſar non modo jure poteſt, ſed etiam in conſcientia coram Deo obligatus eſt Monaſteria vocantiæ dare Ieſuitis, peccat verò mortaliter, ſi id facere prætermittat.

Pari modo annis ſuperioribus ſub propoſitione ſua aſſumſerant:

Archiepiſcopo Pragenſi abrogare jus & poteſtatem in Academiam Pragenſem, & dare Ieſuitis, juvat Eccleſiæ ſalutem.

Omnes Scholas, ludimagiſtros, pædagogos, typographos & bibliopolas totius regni Bohemiæ ſubjicere Ieſuitarum juriſdi-

juriſdictioni, juvat Eccleſiæ ſalutem.

Ieſuitas facere Cenſores librorum & Inquiſitores hæreticæ pravitatis per totum Bohemiæ regnum, juvat Eccleſiæ ſalutem.

Itaque in conſcientia coram Deo obligatus eſt Ieſuitas facere Dominos quaſi totius regni Bohemiæ, peccat verò mortaliter, ſi id facere prætermittat.

QUid autem vetat, quin ſimiliter & iſta aſſumant? Omnes Cæſaris Principumque Conſiliarios, familiares & domeſticos Jeſuitis uti Confeſſariis juvat Eccleſiæ ſalutem. Et P. Lamermannum idem eſſe Cæſari, quod Regi Aſſuero fuit Pater Mardochæus, juvat Eccleſiæ ſalutem, ita ut dubitandum non ſit, ex honore & gloria Lamermanni eundem Jeſuitas fructum capturos, quem Mardochæi exaltatio Judæis attulit, de quo Eſth. 8. & 9. ita legimus: *Mardochæus de Palatio & de conſpectu Regis egrediens fulgebat veſtibus regiis, coronam auream portans in capite, & amictus ſerico pallio atque purpureo. Iudæis ergo nova lux oriri viſa eſt, gaudium, honor & tripudium: in tantum ut plures alterius gentis & ſectæ eorum Religioni & cæremoniis jungerentur. Grandis enim cunctos Iudaici*

Omnes Cæſaris miniſtri debent Ieſuitis peccata confiteri.

Cæſar in conſcientia obligatur P. Lamermannum honorare inſtar Mardochæi.

nominis terror invaſerat. Nam & provinciarum judices, & Duces, & procuratores & omnis dignitas, quæ ſingulis locis ac operibus præerat, extollebant Iudæos timore Mardochæi, quem Principem eſſe Palatii & plurimum poſſe cognoverant. Quid ni ergo Cæſar in conſcientia obligatus ſit, omnem Aulam ſuam ad peccatorum exemologeſin ſolis Ieſuitis faciendam adigere, & Lamermannum facere Principem Palatii & veſtibus Regiis fulgenti auctoritatem conciliare maximam? Sic enim grandis cunctos Ieſuitici nominis terror invadet, multoque P L V R E S alterius gentis & ſectæ Ieſuitarum Religioni jungentur, tametſi (ut Paulus ait 1. Cor. 10.) *non in* P L V R I B V S *beneplacitum eſt Deo.* οἱ γὰρ πλεῖς οἱ κακοὶ, *Plures enim mali.* Non diſſimiliter Ieſuitæ in Placida Diſceptatione Opinionis ſuæ certitudinem de Cæſaris Officio & Præter officio demonſtrari ſibi viſu ſunt hoc modo diſputantes:

Sic enim plures fient Ieſuitæ.

Cæſar in conſcientia obligatus eſt non alligare os bovi trituranti, id eſt, non prohibere eum victu neceſſario.

Societatis Ieſu eſt Bos triturans, vitula elegans atq, formoſa, docta diligere trituram (*Ier. 46. Oſe. 10.*) *ſive ad verbi & Sacramentorum adminiſtrationem idonea.* Ergo

Alius Ieſuitarum ſyllogiſmus vere Cornutus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ergo Cæſar in conſcientia obligatus eſt non alligare ei os trituranti, nec victu neceſſario eam prohibere, ſed dare ei prata & paſcua Vaccarum vetularum & claudarum, quarum ſubtritæ uſque ad talos ſunt ungulæ, id eſt Religionum veterum ad nihil jam utilium, ita ut de Cæſare gloriari Societas poſſit: In loco paſcuæ ibi me collocavit, *Pſal.* 22.

At enim hoc potius eſt demonſtrare Societatis Vitium, quam Cæſaris Officium, cum multo amplius contineat complexio, quam quantum ex conceſſis effici debuit. Non autem plus inde cogitur, quam Cæſarem non debere victu neceſſario Societatem privare. Id quod perſpicuè Paulus docet 1. Timoth. 5. *Qui laborant in verbo & doctrina Presbyteri, duplici honore digni habeantur. Dicit enim Scriptura: Non alligabis os bovi trituranti. Et, Dignus eſt operarius cibo ſuo.* qui cibus eſt *Merces* illa, quæ illi ſola ab hominibus debetur. qua nihil amplius nec ipſis Apoſtolis poſtulare Chriſtus permiſit. qua de re Paulo credere nos par eſt, ſic de ſe cæteriſq; Apoſtolis prædicanti: *Habemus poteſtatem manducandi & bibendi* (quæ apponunt nobis illi, quibus euangelizamus) *ſicut & cæteri Apoſtoli.*

In Eccleſia miniſterio occupatis debentur ad vitam neceſſaria, ſed ſupervacua non item.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Dominus enim ordinavit iis qui Euangelium annunciant, de Euangelio vivere. Non tamen uſus ſum hac poteſtate, ne quod offendiculum dem Euangelio : ſed ſine ſumptu auditorum pono Euangelium, atque etiam cum egeo (rebus victui & amictui neceſſariis) *nulli oneroſus ſum, ſed in omnibus ſine onere me* auditoribus *ſervo & gratis Euangelizo, ut plures lucrifaciam.* 1. Cor. 9. & 2. Cor. 11. *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti ſimus, nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & laqueos diaboli, à quo captivi tenentur ad ipſius voluntatem*, 2. Tim. 2. & 1. Tim. 6. Tantum ergo eſt, quod Societati in area Dei homines velut grana ab errorum aut peccatorum glumis verbi & ſacramentorum miniſterio tamquam Ungulis exterenti vel ſeparanti à Cæſare & Principibus debetur. quo ſi docta illa Vitula non ſit contenta, ſed alienis ſpoliis ditari & ſupervacua accipere poſtulet, merito Cæſar veretur, ne in diaboli laqueos inciderit, ab eoque ad ipſius voluntatem captiva teneatur, neve Aquilonari ſtimulo agitata, ſive ſupervacuis ſeptemtrionalium Monaſteriorum opibus ſaginata laſciviat & calcitet, ſicut Jerem. 46. ſcriptum eſt : *Vitula elegans atque formoſa Ægyptus : ſtimulator ab*

Societas eſt Vitula aquilonari ſtimulo agitata.

ab Aquilone veniet ei (*Ab Aquilone* autem *venit aurum* Job. 37.) *Mercenarii ejus* (*Sacerdotes in mercede docentes & prophetæ in pecunia divinantes*, Mich. 3.) *quaſi Vituli ſaginati verſi ſunt.* Talibus porro Vitulis quam minime tutum ſit Eccleſiæ cauſam credere, 2 Reg. 6. & 1. Paral. 13. *Arcæ Dei* figura docemur. quæ cum plauſtro impoſita veheretur, nihil propius factum fuit, quam ut humi effunderetur, *quia Boves laſcivientes & calcitrantes inclinaverant eam*, ut omnino caſura fuerit, *niſi Oza manum extendens eam ſuſtentaſſet.*

Cui laſcivienti Eccleſiæ cauſa parum tuto creditur.

In ſuperioribus autem Syllogiſmi propoſitione eſt quiddam ambigue dictum, quod diſtinctionis indiget. Eccleſiæ quippe ſalus & religionis incrementum dupliciter juvari poteſt, modis nempe vel juſtis, honeſtis & prudentiæ ſpiritus conſentaneis, vel iniquis, turpibus & carnis aut ſæculi prudentia dignis. Cæſaris officium eſt Eccleſiam juvare illius, non hujus generis rationibus ac modis. Atqui Monaſteria adverſis ſacrorum Canonum ſanctionibus & eorum, qui ea condiderunt voluntatibus, veteribus Ordinibus erepta Ieſuitis tranſcribere, hoc eſt Eccleſiam juvare velle modo iniquo, turpi & prudentia ſpiritus alieno. Gran-

Cæſar Eccleſiæ ſalutem & religionis incrementum juvare debet modis juſtis & honeſtis.

Sed Monaſteria dare Ieſuitis eſt injuſtum & turpe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

de ergo nefas Cæſar contraheret ac ſacrilegio piacularis fieret, ſi mendoſa iſta Ieſuitarum demonſtratione propoſiti ſui conſtantiam convelli ac labefactari pateretur, ab eoque demutaret, quod toties publicis privatiſque tabulis profeſſus fuit, ſe nimirum nec debere, nec poſſe, nec velle committere, ut defunctorum voluntates reſcindantur irritæque fiant, & invito jure divino Monaſteriorum bona alteri Ordini, quam cui dicata ſunt, ſub majoris boni prætextu concedantur.

Caput XXXVI.

De Officio Conſiliariorum Cæſaris.

Alius Ieſuitarum Syllogiſmus.

Quicumque Conſiliarius Cæſari diſſuadet, ne juvet Eccleſiæ ſalutem, is facit contra Eccleſiam, contra Cæſarem & contra multorum ſalutem.

Quicumque obſtat, ne Monaſteria vacantia dentur Ieſuitis, is Cæſari diſſuadet, ne juvet Eccleſiæ ſalutem.

Ergo quicumque Conſiliarius obſtat, ne Monaſteria vacantia dentur Ieſuitis is facit contra Eccleſiam, contra Cæſarem & contra multorum ſalutem,

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

& conſequenter eſt Deo & Cæſari infidelis, ac propterea ipſe & poſteri ejus ſentient Deum ultorem malefactorum, & cum æternæ ſalutis diſpendio experietur ſe Societatem pupillam oculi Domini læſiſſe.

AT enim hominum mendaciſſimi & mendiciſſimi mendosè vos colligere nemo eſt Conſiliariorum Cęſaris, quin ſua ſponte intelligat. Qui obſtat, ne contra divinas & humanas leges Ordinibus Monaſteria ſua eripiantur, ſed ſuadet ſua Monachis reſtitui, eoſque inſtaurandam Religioſam diſciplinam compelli, is Cæſari conſulit, ut maximè juvet Eccleſiæ ſalutem & religionis incrementum. Monachi ènim ex D. Benedicti formula viventes ſunt Boves quatuor Ungulis triturantes, & quidem Ungulis æreis, quales ad Trituram Areæ Dei neceſſarias eſſe Mich. 4. ſic docemur: *Deus congregavit gentes multas, quaſi manipulos areæ. Surge & tritura filia Sion, quia ungulas tuas ponam æreas, & comminues*, ſive ungulis teres, *populos multos & interficies Domino rapinas eorum*. Id eſt, gentiles & hæreticos, qui diaboli laqueis captivi tenentur, liberabis, eoſq; gladio ſpiritus *occides & mãducabis*,

Eccleſiæ intereſt veteribus Ordinibus ſua reſtitui Monaſteria.

Ipſoſque Ordines reformari.

Sic erunt Boves in area Dei triturantes quatuor ungulis æreis.

Cum Societas duabus tantum ungulis trituret.

ac velut victimas Deo immolabis. Harum verò ungularum duas habent cum Ieſuitis communes, duas verò proprias. Communes ſunt verbi prædicatio & Sacramentorum adminiſtratio. Illam tamen Ieſuitæ habeant Corneam, ſed Monachi Aëream: quia Ieſuitæ ex præſcripto vivente, non prædicant niſi ex actibus vitæ Contemplativæ, cum omnis eorum lectio, meditatio & oratio ad Actionem velut Finem præcipuum referatur, *ut Dicant:* ſed Monachi prædicant ex habitu, plenitudine & abundantia Contemplationis, vitam totam præcipue Contemplationi dicantes, *ut* à Deo *Diſcant:* ſicut Ieremias ſua Contemplatione & clamore, ſive oratione, diſcere à Deo meruit ſermonem grandem & triturandis populis idoneum. Ierem. 33. *Hæc dicit Dominus, clama ad me, & exaudiam te, & annunciabo tibi grandia & firma, quæ neſcis.* id eſt, novas *adinventions meas, quas præparavi his, qui plus me diligunt* (majorem ex aſſidua pulchritudinis meæ contemplatione amorem concipientes) *quas oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcenderunt,* 1. Reg. 2. & 1. Corinth. 2. Ac tales ſunt *Scribæ docti ad regnum cœlorum* (ſive ad Eccleſiæ ædificationem) *qui de* Sacræ Scri-

Quarum unam, nempe Prædicationem verbi, habeant Corneam.

Contemplativi proferunt vetera & nova.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Scripturæ *theſauro proferunt nova & vetera*, Matth. 13. Ieſuitæ vetera tantum vaticinantur, ab aliis audita, aut in SS. Patrum & Monachorum libris inventa. *Multi enim cibi ſunt in novalibus Patrum, & aliis congregantur abſque judicio*, quia maximos labores capiunt potius ut alii vetera dicant, quam ut nova ipſi à Deo diſcant, Proverb. 13. Itaque *cum jam deberent Magiſtri eſſe propter tempus, adhuc imbecilles ſunt ad audiendum ſermones grandes & firmos*, quos Deus Contemplatoribus annunciat, *& ſunt ſicut parvuli expertes ſermonis juſtitiæ, quibus lacte opus ſit, non ſolido cibo*, Hebr. 5. Tales minime perfectos Doctores eſſe, & Corneam tantum, non Aëream Ungulam ad terendos areæ manipulos afferre, S. Gregorius Magnus ita diſertim affirmat: *Quicquid ſubditis Doctor proponit ad normam rectitudinis aut de Exemplis electorum accipit, aut de doctrina ſacri eloquii, aut ex Revelatione internæ Contemplationis. Si ſolum Exempla bonorum noverit, aut ſi ſacræ Scripturæ etiam quis eruditus ſit, & Contemplationis revelatione caruerit, in ordine Prædicationis vir* PERFECTVS NON *erit. Dei namque debet eſſe docibilis, qui ſuſcepto prædicationis officio docere homines cupit.* Mo-

Ieſuitæ non niſi vetera vaticinantur.

Ac propterea ſemper manent pueri.

Et imperfecti Tradicatores.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Monachi trituram etiam calamo exercent.

nachos verò tamquam perfectos Prædicatores & per revelationem Contemplationis à Deo doctos trituram in area Dei non minus calamo, quam ſermone exercere, Prophetarum Exemplo docemur. Iſai. 21. *Super ſpeculam Domini ego ſum, ſtans jugiter per diem: & ſuper cuſtodiam meam ego ſum, ſtans totis noctibus* (id eſt, voluntas mea eſt in lege Domini, & in ea meditor die ac nocte, velut ſpeculator pro Eccleſia agitans excubias) *Tritura mea, & filii areæ meæ, quæ audivi à Domino, annunciavi vobis.* id eſt, mihi contemplanti à Deo revelata vos doceo, ſcribens in libro, in quo clamabo uſque ad conſummationem ſæculi. Ita quippe facere juſſus ſum, Iſai. 30. *Scribe ſuper buxum, & in libro diligenter exara illud, & erit* (ſcriptura tua) *in die noviſſimo in teſtimonium uſque in æternum.* Habac. 2. *Super cuſtodiam meam ſtabo, & figam gradum ſuper munitionem, &* CONTEMPLABOR *ut videam, quid dicatur mihi. Et reſpondit mihi Dominus, & dixit, ſcribe viſum* (ſeu ſermonem tibi revelatum) *& explana eum ſuper tabulas, ut percurrat qui legeret eum.* Sic ſatis probatum arbitror, duas Ungulas, quibus ſolis Societas Ieſu manipulos terit, non minus Monachis adeſſe, ſed alteram earum,

Annunciando aliis quæ Deus ipſis revelat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

rum, nempè Verbi prædicationem Ieſuitis eſſe Corneam ſive imperfectam, Monachis verò Aëream ſeu perfectam, tamquam ex Contemplationis abundantia manantem, cum eorum *caritas magis abundet in omni ſapientia & in omni ſenſu atque intellectu ſpirituali*, Philip. 1. Coloſſ. 1.

CAPUT XXXVII.

DEinde habent Monachi Regulæ convenienter viventes duas Ungulas, quibus Ieſuitæ carent, etiam qui optima fide Regulam ſuam cuſtodiunt, quæ ſunt *Magna virtus, & Magna gratia apud Deum & homines.* Magna virtus eſt *omnis patientia, ſignum Apoſtolatus*, 2. Cor. 6. Magna gratia eſt, quam eis conciliat beneficentia, communio & hoſpitalitas, ſive opum ipſis non neceſſariarum hilaris & fidelis in advenas & egentes diſtributio. De omnium quatuor Vitulæ triturantis Ungularum vi & efficacitate in filiis areæ Dei terendis, ipſius Dei hoc eſt judicium. 2. Tim. 2. *Servum Dei oportet eſſe docibilem & patientim* (ſive Ungula doctrinæ & patientiæ triturare) *ſi forte Deus illis, qui reſiſtunt, det pœnitentiam ad cognoſcendam veritatem*, 2. Ti-

Duæ Monachorum Ungulæ, quibus caret Societas.

Magna virtus & magna gratia.

Ungula doctrinæ & patientiæ.

2. Timoth. 4. *Erit tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed à veritate auditum avertent, ad fabulas autem convertentur. Tu ergo homo Dei prædica verbum, opus fac Euangeliſtæ in omni patientia & doctrina.* 1. Cor. 4. *Sic nos exiſtimet homo tamquam diſpenſatores ſacramentorum Dei.* Actor. 4. *Virtute magna reddebant Apoſtoli teſtimonium Chriſto, & Gratia magna erat in omnibus illis. nec enim quiſquam egens erat inter illos, quoniam de agrorum & donorum pretiis ante pedes eorum depoſitis dividebatur ſingulis prout cuique opus erat.* 1. Tim. 3. *Epiſcopum oportet eſſe doctorem & hoſpitalem* Hebr. 13. *Beneficentia, communionis & hoſpitalitatis nolite oblivíſci. Talibus enim hoſtiis promeretur Deus*, ſive acquiritur gratia magna apud Deum, 2. Cor. 9. *Hilarem datorem diligit Deus.* Eccleſ. 7. *Pauperi porrige manum tuam, ut perficiatur propitiatio & benedictio tua* (ſive gratia apud Deum & homines) *Gratia enim dati eſt in conſpectu omnis viventis.* id eſt, datum vel beneficentia omnium gratiam danti conciliat. Prov. 22. *Qui pronus eſt ad miſericordiam, benedicetur. De panibus enim ſuis dedit pauperi. Victoriam & honorem acquirat, qui dat munera: animam autem aufert accipientium*, id eſt, miſericordiæ

Vngula Sacramentorum.

Vngulæ magnæ virtutis & magnæ gratiæ.

Vngula gratiæ.

&

& beneficentiæ operibus vincet Diabolum *fortem armatum*, ejuſque atrio expugnato *ſpolia dividet, animaſque captas à robuſto ſalvabit*, Iſai. 49. Iam de Magna Gratia ſatis omnibus notum eſt, eam Ieſuitis nequaquam adeſſe, cum ſua eos Regula nulla hoſpitalitatis & beneficentiæ lege obliget, ipſique *manus porrectas ad accipiendum, ad dandum* verò *collectas habeant*, Eccleſ. 4. Sed nec Magnam in eis Virtutem inveniri ac propterea vix ullum imitationis vitæ Chriſti & Apoſtolorum in vita eorum veſtigium apparere, etiam cum Patris ſui Ignatii nomotheſiæ convenienter vivunt, vel ex iſtis cuivis judicare proclive fuerit. Matth. 11. *A diebus Iohannis Baptiſtæ uſque nunc regnum cœlorum* (ſive Eccleſiæ miniſterium) *vim patitur, & violanti rapiunt illud*, operæque faciunt pretium in hominibus triturandis. Iohannis autem erga ſe ipſum Violentia in eo ſpectata fuit, quod *Venit non bibens vinum, nec manducans panem, nec veſtibus mollibus*, & cum perſpicuo quamvis vitæ periculo Phariſæos & Scribas, ipſumque regem Herodem de peccatis ſuis liberrima voce caſtigans. Sic Iohannes in area Dei triturare cœpit, quam trituræ rationem Chriſtus *uſque nunc*, id eſt, perpetuo

Ieſuitis parlam eſt deeſſe ungulam magnæ Gratiæ.

Carent etiam ungula magnæ virtutis.

Quæ à dieb. Iohannis Baptiſtæ ſemper in Eccleſia requiritur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

perpetuo in Eccleſia obſervari oportere ſatis aperte docuit. quam vero nec Chriſtus ipſe, nec ejus incitatores Apoſtoli Violentiam in rapiendo regno cœlorum miſſam fecerint, quamq; ea omnes Eccleſiæ miniſtros uti voluerint, ex his Pauli verbis apparet, 1 Cor. 4. *Nos Apoſtoli uſque in hanc horam* (à diebus Iohannis uſq; nunc) *& eſurimus, & ſitimus, & nudi atq; inſtabiles ſumus, purgamenta hujus mundi facti ſumus. Vos autē* (Clerici *à Deo vocati in Societatem filii ejus Ieſu*) *jam ſaturati eſtis, jam divites facti eſtis, & ſine nobis* (id eſt, ſine ulla noſtri imitatione) *regnatis. Rogo vos, imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chriſti.* Et 2 Cor. 4. 6. & 11. *In omnibus exhibemus nos ſicut Dei miniſtros*, non modò *in Verbo veritatis* (ut illud libere loquamur, hominibus placere nihil ſoliciti, nec offenſæ metu *utilium quicquam eis ſubtrahentes*, Act. 20. *Si enim quæreremus hominibus placere, Chriſti ſervi non eſſemus*, Gal. 1.) Sed etiam *in multa patientia in tribulationibus, in neceſſitatibus, in anguſtiis, in labore & ærumna, in vigiliis & jejuniis multis, in fame & ſiti, in frigore & nuditate, ſemper mortificationem Ieſu in carne noſtra circumferentes, ſicut egentes* (votumque paupertatis exſolventes) *multos autem locupletantes*, nec beneficentiæ & communionis

Ea ergo Chriſtus & Apoſtoli in triturando uſi ſunt. Et omnes Eccleſiæ miniſtros ea uti voluerunt.

nionis obliti, ac de his quæ *manibus laborantes* lucramur, quæque *fratres de abundantia ſua noſtram inopiam ſupplentes in uſum nobis mittunt*, aliis etiam liberaliter *ad ea quæ ipſis opus ſunt miniſtrantes*, 2. Cor. 8. Phil. 4. Act. 20. Iſta igitur fuit Chriſti & Apoſtolorum vita ac Triturra, à qua Ieſuitarum vitam procul abhorrere ac mutare, nec ad ejus ſimilitudinem ita prope, ac Monachorum vitam, accedere, cum omnes clare vident, tum ipſi Ieſuitæ (ut ſupra monui) anno 1564. in reſponſo Academiæ Pariſienſi dato ingenuè faſſi ſunt. Ita quippe de ſe profitebantur: *Nolumus ut quiſquam intelligat, nos eſſe ad eum modum Religioſos, quo Monachos, quibus ob quandam excellentiorem vitæ rationem nomen Religionis tribuitur. nec enim nos dignos eſſe arbitramur, qui tam ſanctum & PERFECTVM vitæ genus profiteamur.*

Ieſuitæ Pariſiis publice ſcripto profeſſi ſunt, ſuum inſtitutum longe eſſe infra perfectionem Monachorum.

CAPVT XXXVIII.

PAlam igitur infideles eſſent Cæſaris Conſiliarii, ſi eos, qui excellentiorem vitæ rationem tenent, bonis ſuis ſpoliari, eaq; ad alios, qui digni non ſunt, tam ſanctum & perfectum vitæ genus profiteantur, transferri ſuaderent: eum præſer-

præſertim quod utrorumque in triturandis populis juvandaque Eccleſiæ ſalute & Religionis incremento ſit laboris pretium & utilitas, res ante oculos poſita clare vociferetur S. Bonifacius exiguo tempore Germaniam, S. Anſgarius Daniam, Sueciam, Norvegiam & Gothiam, alii ejuſdem Ordinis Benedictini alia regna ac populos, univerſus denique Ordo triginta tria regna triturarunt, & ab hæreſi aut Paganiſmo ad Chriſti Euangelium adduxerunt, quatuor illis, quas dixi, Ungulis armati. Oſtendant Ieſuitæ, ſi poſſunt, ſolas triginta tres domos in omni Germania, quas ſuis ungulis, ac non potius *Principis edictis, minis & pœnis* triverint, & ab hæreſi ad Eccleſiæ communionem revocaverint. Quæ igitur inſania, quis furor eſſet, Monachos paſcuis & pratis ſuis pellere, & in ea Hircos iſtos, non niſi Cornibus, id eſt, partim *inani ſermone*, partim Principum *auſteritate ac potentia* inſtructos immittere? quos præſertim palam ſit ab eo ipſo, quo ſe venditant, vitæ inſtituto tam longe receſſiſſe, ut in neminem æque illa Dei querela conveniat Ierem. 23. *Factus eſt curſus eorum malus, & fortitudo eorum diſsimilis*, quippe qui Pontifici præter omnes alios Religioſos fidem

Solus Benedictinus Ordo triginta tria regna trituravit & Chriſto ſubjecit.

Ieſuitæ in Germania nec triginta tres domos.

Cum magis Hirci ſint, quam Boves triturantes.

Et à primo curſu ſuo multum degeneraverint.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

dem ſe & obedientiam peculiari voto polliceri glorientur, ſimul autem ſuæ utilitatis cauſa Cæſarem Pontificis jus invadere, juriſdictionem Eccleſiaſticam ſibi arrogare, & inſcio atq; invito Pontifice Monaſteria nefarie & ſacrilegè Ordinibus antiquis erepta ſiniſtro liberalitatis genere aliis largiri doceant: qui ſi non æque docilem ſe illis præbeat, nec minoris injuſtitiæ reum ſe fore ſtatuat Ieſuitas ad Monaſteria admittendo, quam Proteſtantibus ea permittendo, ſtylum illi repente vertunt ac partes mutant, jamque nec ſuum Imperatori jus ſalvum eſſe poſtulant, ſed omnem de controverſiis inter Imperii membra Monaſteriorum cauſa exortis judicandi facultatem Pontifici tranſcribunt: quoniam videlicet ſatis exploratum habent, ſi Cæſar Pontificem Romanæ Curiæ ingenio uti, deque Monaſteriis arbitratu ſuo ſtatuere permittat, ut nulla divini humanique juris religione alia Cardinalibus *in Commendam concedat*, alia Epi*ſcoporum* prodigorum maleque rem gerentium *menſis applicet*, alia *penſiones annuas* Aulæ Pontificiæ vernalis præſtare jubeat, futurum ut eorum *quam plurima ſub majoris boni prætextu Societati ad Gymnaſia & Collegia in quibusvis Germaniæ* partibus

Cæſaremque adverſus Pontificem ſtimulent.

Rurſumque utilitatis ſuæ cauſa jus Cæſari ereptum ad Pontificem transferant.

Quoniam à Curia Romana ſe in prædæ Societatem receptum iri ſperant.

partibus inſtituenda, fundanda ac dotanda concedat. Sic enim faciendi *gravem in conſcientia obligationem* eſſe prædicant, nec Pontificem ſine turpiſſima ingrati animi nota aliter facere poſſe perſuaſum habent, cum ipſi ſoli eo ſe Imperatorem impuliſſe glorientur, ut Proteſtantibus Eccleſiaſticorum bonorum reſtitutionem Edicto imperaret. Ipſius quidem certe Confeſſarius P. Lamermannus literis ad Abbatem Cæſarienſem a. d. 17. Sept. Anno 1630. datis [quæ Aſtri pag. 223. recitantur] Edicti Cæſarii publicationem ſua unius opera confectam eſſe hoc modo prædicat: *Plus omnibus laboravi. Novit Imperator conatus meos, ſolicitudines & crebras ſolicitationes. Novit* ME UNUM *moviſſe* [ſeu primum motorem atque auctorem fuiſſe] *& tamdiu urſiſſe, quoad evincerem de recuperatione omnium bonorum Eccleſiaſticorum poſt tranſactionem Paſſavienſem ab hæreticis occupatorum.* Nec tamen hoc eum glorioſius, quàm verius, jactare arbitror, cum Carolum Auriam Ducem Turſium, qui eodem anno Catholici Regis Oratorem apud Cæſarem agebat, dolenter de illo queſtum ſciam, quod cum Ratiſponæ una cum Electore Bavaro etiam atque etiam conſiderare eum monuiſſet, quam periculoſæ

Cum ipſi ſoli Cæſarem ad Edictum publicandum perpulerint.

Velut Lamermannus gloriatur.

Idque verum eſſe teſtatur Dux Turſi.

culoſæ

culoſæ plenum opus aleæ futurum eſſet, ſi Cæſar in Edicti ſui exſecutione animo pertendens Electores Saxonem & Brandeburgicum à ſe alienaret, atque ad virium conſociationem cum cæteris Proteſtantibus & Seciæ Rege faciendam adigeret: ille oculis pervicaciæ teſtandæ apertis ſibi reſponderit: *Stabit, ſtabit Edictum Cæſaris: nec refert, ſi illius cauſa non modo Auſtriæ, ſed omnino omnium regnorum ac provinciarum ſuarum jacturam facere neceſſe habeat, modo animam ſuam poßit ſalvam facere, quod fruſtra ſperat, niſi Edicto exſecutionem præſtet.* Sicut autem hanc ei laudem tribuere omnes oportet, eum plus omnibus laboraſſe, vel potius unum ſolum Cęſari cum Edictum illud extudiſſe, tum voluntatis in eo exſequendo conſtantiam perſuaſiſſe: ita non minus certa res eſt, eum *fictis verbis* tam de anima Cæſaris, quam de omnibus ejus fortunis *negotiatum eſſe*, nec tam animæ illius ſalutem, quam magnum Societatis ſuæ quæſtum & potentiæ incrementum habuiſſe propoſitum. Hoc ego novem argumentis validiſſimis ac tantum non vim mathematicæ demonſtrationis habentibus docere poſſum. Sed Cæſaris & Conſiliariorum ac Miniſtrorum ejus honori conſu-

Qui Lamermanno ingens Cæſaris periculum conſiderandum propoſuerat,

Sed ille clauſis oculis monitum ejus repulit,

Et in avaritia de anima deque omnibus fortunis Cæſaris negotiatus fuit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

conſulens iis nunc exponendis ſuperſedeo, cum præſertim quæ jam Aſtro publicato ſatis conſtant, ac vulgo quoque nota ſunt, neminem dubitare patiantur, quin nullo genere major Lamermanno de Ferdinandi ſui, quam de Amurathis Turcici Imperatoris anima curæ ſit, nec vel ipſe, vel participes ejus, de Vitelliana hereſi Ieſuitæ, religioni habeant propter ſocietatis ſuæ emolumentum apertiſſime nullaque circuitione de Cæſaris jure ac poteſtate detrahere. Nam ecce tibi cum Imperator in Edicto ſuo ſe controverſiarum de Monaſteriis, quæ Proteſtantes invaſerant, legitimum eſſe Judicem profiteatur, ac velut Iudex ferat ſententiam, & antiquis Monachorum Ordinibus tanquam lege agentibus ac jus ſuum perſequentibus Monaſteria reſtitui præcipiat, Spirenſis quoque Dicaſterii Aſſeſſores jura litigantibus reddere jubebat: Ieſuitæ in juſta defenſione ſumma vi pugnant, falſiſſimum eſſe, quod aut Imperator, vel ejus loco Spirenſe Tribunal de id genus cauſis judicium, aut Ordinis antiqui juris quicquam habeant ad ea vindicanda, propterea quod & *Monaſteria illa omnia ſint exſtincta ac de jure nemini debita, adeoque ad jus & arbitrium Pontificis devoluta, &*

Cæſar ſe in cauſa Monaſteriorum profitetur Iudicem, & antiquos Ordines eſſe legitimos actores.

Id Ieſuitæ contendunt eſſe mendacium.

Cæſar

Cæſar ejuſmodi cauſas ad forum ſuum trahens, jura & auctoritatem ſedis Apoſtolicæ immunuat, Eccleſiaſticam immunitatem lædat, id denique faciat, quod à jure prorſus ſit alienum, & graviorem ſedis Apoſtolicæ cenſuram mereatur. Pontifices per patientiam toleraſſe, ut Cæſar & Spirenſes Ordinib. Monaſteria reſtituerent: *ſi tamen res deducta fuerit in judicium, exigente juſtitia non debere tolerari*, ut Cæſar Iudicis munere fungatur: cui porro conſequens eſt, Edictum Cæſaris ipſo jure nullum eſſe, nec virium quicquam habere oportere. Proteſtantes proinde Ieſuitis Magiſtris diſcunt Edicto illi tanquam vitioſo & injuſto repugnare, haſque exceptiones opponere. I. Cæſarem non eſſe legitimum iſtarum cauſarum judicem. II. Ordines Monachorum nullum agendi jus habere. *Monaſteriorum* enim *profeſsi, qui jus aliquod in illis habebant, omnes mortui ſunt: & in eo* NEMO *hominum jam reperitur, qui ſibi jus & actionem vindicare poſsit.* Nam Ieſuitæ, qui jus ſibi vindicant, dum Papam & Cæſarem contendunt, *in conſcientia obligari, ut quam plurima ſocietati Monaſteria concedant*, Homines cenſeri non debent, ſed ipſiſſimi Cacodæmones. III. Cæſarem & Spirenſes Areopagitas *non ſecundum juſtitiam*,

Solum enim Pontificem eſſe competentem judicem, & Ordines nullam actionem habere. Et ſententias Cameræ Spirenſis ſecundum Monachos nihil habere juſtitiæ.

Ieſuitæ proteſtantes docent rebellare Cæſari.

juſtitiam, ſed ſecundum quandam æquitatem proceſſiſſe, dum eis Monaſteria adjudicarunt, quibus de jure non debebantur. qua de re in Aſtro agitur pag. 191. & 198.

Et ipſa imperii fundamenta convellunt.

Et adhuc cuiquam dubium eſſe poteſt, quin ſacerrimi omnium bipedum ſacra Monaſteriorum fame impulſi totum imperium à fundamentis commovere tentaverint, & Proteſtantibus Cæſaris jus circumſcribendi ac juſtiſſimis ejus Edictis & mandatis repugnandi auctoritatem dederint, arma denique rebellionem ſpirantibus ultro commodaverint?

CAPUT XXXIX.

Decimum Hydræ caput ſugillatio Papæ Vrbani.

DEcimum Hydræ caput eſt, hodierni Pontificis ſugillatio, minimeque occulta officii neglecti exprobratio, quod immunitati Eccleſiaſticæ vindicem ſe non præbuerit, & Imperatorem cauſas Eccleſiaſticas ad forum ſuum trahere paſſus, hoc amplius autem declarationibus in Edicto Cæſario poſitis Apoſtolicam benedictionem impertitus fuerit, atque etiam viſis Cæſaris poſtulatis in epiſtola ad Sabellum Principem data, partim per eundem Sabellum, partim per Nuncium ſuum ei receperit, nihil adverſus

Quod Apoſtolicæ ſedis jura prodiderit.

adverſus poſtulata illa Romæ tentatum, *nec ullum Monaſterium vel in Commendam cuiquam datum, vel Epiſcoporum menſis incorporatum, vel penſionibus gravatum, vel in Scholas, aut Ieſuitarum Collegia converſum iri.* Eo namque pacto cum ipſe Cæſarem legitimum controverſiarum de Eccleſiaſticis bonis judicem eſſe agnovit, deque jure ſuo plurimum imminuit (ſi fas eſt credere) tum omnem Ieſuitis, præcipueque Lamermanno fidem abrogavit, ei auctoritatem ejus diluit. Ille enim lamentabili libello Cæſarem de animæ ſuæ periculo ingentique ſcandalo admonuerat, quod impietate literarum ſuarum ad Sabellum & Epiſcopos miſſarum plurimis abjeciſſet, & Pontificii anathematis fulmen animi ad ſaniorem ſententiam receptu antevertere hortatus fuerat. Lata proinde Pontificis culpa fuit, qui mandata illa Cæſaris, quæ Lamermannus temeritatis & ſceleris condemnaſſet, ac Romanis uſque eo in offenſu eſſe monuiſſet, rata habere & Apoſtolica benedictione proſequi non dubitaverit. Iam quippe Lamermannus in judicio de Cæſaris actionibus faciendo turpiter allucinatus videatur neceſſe eſt, & in mendacio de Pontificis offenſa. Sic à Cæſare deprehenſus non habet, cur in

Et Cæſaris mandata rata habuerit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

poſterum multum ſe fidei & auctoritatis apud Cæſarem inventurum ſperet: quæ ipſi cauſa fuit, cur in ſermone apud amicum dolenter quereretur, ſi ex duodecim poſtulatis, quæ principio anni animo concepiſſet, totius anni decurſu unum modò à Cæſare impetratum auferret, ſatis æquo ſe eſſe animo. Cæſarem enim Miniſtris ſuis omnium rerum fidem habere, eique ab illis perſuaderi, Confeſſario velut ſacrificulo minimè magnam politicarum & civilium rerum eſſe intelligentiam. Multo autem veri eſt ſimilius, non aliam ejus rei cauſam eſſe, quã quod Cæſarem minime fugiat, Confeſſarium eſſe Aſpendium intuſque canere, & omnia ad ſuam & propinquiorum atque ad ſocietatis ſuæ utilitatem revocare. Quam vero auctoritati Pontificiæ non expediat, ab eo Confeſſarii Cæſarii fidem auctoritatemque dilui, id enim Ieſuitæ cenſent vel Hiſpaniarum Regum exemplo diſcere debuiſſe: quos conſtat Miniſtrorum ſuorum, quibus regnorum ac provinciarum regimen mandarunt, actiones quantumvis nefarias ac tyrannicas non temere reſcindere aut reprehendere, multo minus ſuppliciis vindicare, quod imperii publici rationem poſtulare judicent, ut ſalva illis ſit, nec

Nec Regum Hiſpaniæ morem imitatus fuerit.

vileſcat

vileſcat aut diluatur apud populos ſubjectos auctoritas. At enim Pontifex, opinor, non videtur cauſæ quicquam habere, cur Ieſuitas ſuæ, quam Vitellianæ Monarchiæ, ſtudioſiores cenſeat, eorumque mendaciis ac fraudibus, quibus Vitellii ſui imperium ſtabilire & amplificare connituntur, pondus auctoritatemque addere, eaque cauſa juſtiſſimum Cæſaris decretum improbare irritumq; facere velle debeat: quæ quidem res ita bilem eis movit, ut velut gravi accepta injuria Pontificem per Cæſaris latus Cenſoria notione configere perpetuoque nominis infamia injuſtum poſteritati tradere nequaquam religioni habuerint. Poſtquam enim Romæ mandata Cæſaris probari rataque manere, nec adverſus ea quicquam contra tentatum iri compererunt, nihilo eo cauſa minus in *Iuſta defenſione* ſua ea temeritatis & ſceleris incuſare auſi ſunt: quod nihil eſt aliud, quam eorum approbatori Pontifici grandem auctoritatis Apoſtolicæ culpa ſua imminutæ & juris Eccleſiaſtici turpiter proditi dicam impingere, qua de re videri poteſt Aſtri pag. 189. 193. & 201.

Sed Papa ſatis intelligit, Ieſuitas Aſpendios eſſe & intus ſibi canere.

Caput XL.

Vndecimum Hydræ Caput.

Suaſio perfidiæ, perjurii & violandi divina & humana jura.

VNdecimum Hydræ Caput eſt ſuaſoria perfidiæ ac perjurii, & tyrannicæ violationis juris gentium omniumque divinarum & humanarum legum: quorum ſcelerum Pontifici & Cæſari auctores & hortatores eſſe non dubitant, ut ad cernendas Divorum Benedicti, Bernardi, Auguſtini, Norberti aliorumque cœlitum hæreditates ipſi admittantur. Hoc ſatis ſcio pleriſque maxime paradoxon, inopinatum & omnino incredibile ad aures perventurum. Et tamen in Aſtro inexſtincto tam id luculente demonſtratum invenitur, ut qui eum librum legere voluerint, animo præcipere queant, ipſa Veritatis evidentia ſe ſubactum iri, ut poſt homines natos agnoſcant ac fateantur nuſquam terrarum inventos fuiſſe tam omnino nullius conſcientiæ, fidei, honeſtatis ac pudoris Doctores, an Doctores; quorum ſi quis ingenium ac morem ex ipſis eorum ſcriptis perſpexerit, fieri nullo modo poteſt, ut eos poſthac vel conſcientiæ arbitros ac moderatores, vel liberorum ſuorum magiſtros habere, & vel viſos, vel auditos velit, niſi aut faſcinatus planeque oculis

Sceleratiores Doctores nullo umquam tempore videntur fuiſſe, quam inter Ieſuitas.

ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ac mente captus ſit; aut quæ tantorum ſcelerum Magiſtri docent, ea diſcere gaudeat, & opere exercere nihil dubitet: non quin plurimi in Ordine ipſorum ſint viri boni omniſque culpæ expertes, ſed quod eos nulla nota à cæteris eorum diſſimilibus ſecernat, quorum hoc ipſo commiſeratione digna ac deploranda eſt conditio: id quod Lectores meos etiam atque etiam meminiſſe velim, ne me innoxios alienam culpam luere velle quiſquam exiſtimet. Priuſquam vero ſpecimina quædam in mediũ afferam, ex quibus quod de doctrina eorum perfidiæ ac perjuriorum magiſtra dixi, manifeſte omnibus appareat, præmouendi ſunt Lectores, Cæſarem in literis Romam miſſis, quid ſui eſſet ſenſus & judicii de ſua & Pontificis auctoritate, jure & officio, ſatis aperte tuliſſe. Cujus quidem judicii tres omnino partes ſunt. I. Pontificem legibus non obligari, ſi aut neceſſitas, aut magna & evidens Eccleſiæ utilitas *plenitudini poteſtatis* locum faciat, & diſpenſationem imperet aut poſtulet. Hoc verbis illis ad Sabellum Cæſar ſignificat: *Vobis committimus, ut ſanctitatem ſuam de pia hac intentione noſtra, quæ eſt, ut ſuum cuique tribuatur, plene edoceatis: quæ omnia tamen*

Salvo honore eorum, qui in ſocietate boni manent.

Cæſaris judicium de ſua & Pontificis auctoritate, jure & officio.

ea dexteritate proponetis, ne periculo aut offenſioni illic locum dare, aut in eo, quod à libero ſanctitatis ſuæ arbitrio pendet, modum ſtatuere, ſed ea ſolum, quæ ſalutarem reſolutionem noſtram turbare poſſent, avertere & præcavere velle videamur. II. Nullam eſſe neceſſitatem defunctorum ultimas voluntates mutandi, & Monaſteriorum fundationes in jure divino ſtabilitas contra Fundatorum mentem aliò convertendi & ſub prætextu majoris boni alteri Ordini, quam cui dicata ſunt, concedendi: cum veterum Ordinum inſtauratio ſit ſalutare medium ad Hæreſes perimendas & Religionem Catholicàm recuperandam, cumque *illis velut fulcris Religio olim innixa fuerit.* III. Cum adeo nulla ſit defunctorum voluntates mutandi, & Monaſteriorum opes contra Fundatorum mentem ad alios uſus conferendi neceſſitas, ſe ſalvo Eccleſiarum Advocati officio & jurejurando Imperii Ordinibus dato nec ipſum talia facere, *nec Pontifici*, ut quicquam adverſus illas fundationes tentet, *permittere ac diſſimulanter ferre poſſe.* Hoc Cæſaris judicium Pontifex aſſenſu ſuo comprobavit, eoque pacto ſibi quoque nefas eſſe agnovit, Monaſteria invitis divinis humaniſque legibus nulla ſubigente neceſſitate

Quod ejus judicium ipſe Pontifex comprobat.

tate ad alios transferre, & contra transactionem ſedis Apoſtolicæ cum Germanica natione Epiſcopis eripere jus, quod habent *Monaſteriis providendi, Abbates electos confirmandi & benedicendi, & Annatas* ſive unius anni reditus cum conſecrantur ab eis acceptandi. Quod etiam jus Imperator *vi & obſtinatione cujuſdam Capitulationis vindicare ac tueri debere* fertur, velut Aſtri pag. 216. videre eſt. Iam Ieſuitæ intelligentes, ſi Cæſar & Pontifex in fide jurando firmata maneant, nihil prædæ fore prædatoribus, & bolos tam grandes atque opimos, quos jam ſpe devoratos habuerant, ſibi è faucibus ereptum iri, ſe denique ludibrium omnibus debituros, quod Cæſarem ad Edicti illius promulgationem impellendo aliis leporem excitaverint, ſumma ope ſibi connitendum & manibus pedibuſque enixe omnia facienda cenſuerunt, ut eoſdem à fidei & juris-jurandi religione abducerent. Primum enim univerſe contenderunt, iſtas Cæſaris ſententias *eſſe erroneas, temerarias, ſcandaloſas, cum fidei Catholicæ principiis non cohærentes, à jure & veritate prorſus alienas, & auctoritati ac juri ſedis Apoſtolicæ detrahere, & Eccleſiaſticam immunitatem lædere:* ac propterea Cæſarem

Seque obligatum agnoſcit, ut maneat in fide Germanicæ nationi data.

Ieſuitæ Papam & Imperatorem hortantur fidem datam frangere.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

eas improbare aliterque facere debere, quam ſententiis iſtis præ ſe tulerit. Niſi enim id faciat, ſed in errore pertendat, *graviore cenſura* plectendum fore. Hoc vero nihil eſt aliud dicere, quam Cæſarem excommunicationem mereri, ſi ſuum cuique tribuat, ſi Eccleſiarum Advocati fungatur officio, ſi ſtet pactis & jusjurandum ſervet, quo Imperii Ordinibus ſe obſtrinxit. Atque hoc eſt, quod Confeſſarius ejus in libello ipſi oblato, & poſtea cæteri Ieſuitæ in *Iuſta defenſione* ſua ſummis ei viribus perſuadere laborarunt.

CAPVT XLI.

Papam Ieſuitæ docent non ſtare Concordatis Germaniæ,

IN ſpecie autem primum docuerunt, Pontificem in Monaſteriorum cauſa pactis minime obligari, neque Concordata cum Germanica natione inita ſervare oportere, cum cauſa iſta ſit Extraordinaria, id eſt, cum in ea magna Ieſuitarum res agatur, quos homines valde Extraordinarios eſſe nemo negare poteſt, quippe in quorum Societate *nullus ordo, ſed ſempiternus* confuſionis *horror inhabitet*. Hac de re ipſorum verba ſunt pag. 186. *Etiam Papa pacta & promiſſiones ſervare debet cum eæ ſint de jure na-*

Propter cauſam Extraordinariam.

turali

turali ac gentium. Id vero intelligi debet, ut Papa Concordatis ORDINARIE *derogare non poßit: licet ſecus ſit, Si* EXTRAORDINARIA *ad bonum publicum Eccleſiæ neceßitas poſtulet,* hoc eſt, ſi Jeſuitis multa & magnifica exſtruenda ſint Collegia. Tum Papa Concordatis derogare & invito naturali gentiumque jure fidem datam violare, ſuumque Germaniæ Epiſcopis jus auferre, & Monaſteria jurisdictioni eorum eximere poteſt. Deinde docuerunt, Pontificem & Cæſarem religioni habere minimè debere, ut defunctorum voluntates ac ſuprema judicia reſcindant irritaque faciant cum aliena bona Jeſuitis transſcribere, & S. Benedicti aliorumque cælitum hæreditatem ad degeneres Ignatii filios transferre ſit Aequitatis, & conditorum ſi minus verbis, ſaltem menti ac voluntati conſentaneum. Hæc quippe eorum in Juſta defenſione verba ſunt pag. 22. 23. & 264. *Quis non videat Fundatores, quippe qui nihil aliud ſpectare credendi ſunt quam majorem Dei gloriam & Eccleſiæ Catholicæ bonum, ſtatim hujuſmodi translationi aſſenſuros eſſe, & ſuam voluntatem juſtißimo Eccleſia Prælatorum judicio ac diſpoſitioni ſubjecturos? Et ſic oportet diſtinguere inter ultimæ voluntatis, ſeu piæ*

Qualis eſt privata Societatis utilitas.

Quam Pontifex & Cæſar pro ſumma lege habere debent.

Cum major Dei gloria & Societatis commodum realiter idem ſint, nec niſi ratione diſtinguantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

fundationis mutationem & ultimæ voluntatis ſeu piæ fundationis benignam interpretationem ſive epiikiam. Nam in tali caſu non tollitur teſtatoris aut fundatoris voluntas, ſed in melius commutatur. Similiter Placid. diſcut. pag. 20. & 21. *Nemo fundatorum conditiones poſuit futuris Pontificibus, ut monaſteria non liceret in alios uſus magis neceſſarios utileſque Eccleſiæ convertere. Non igitur contra intentionem Fundatoris venitur, ſi poſt tot annos in melius mutatur.* At enim ejuſmodi benigna interpretatione omnia divina & humana jura nefari è violari adeo certum eſt, ut ipſe Vincentius Filiutius Ieſuita ſcribere non timuerit: *Pontifex tam ex officio, quam quaſi ex contractu cum iis, qui bona Eccleſiæ reliquerunt, obligatus eſt lege divina & naturali tam illis, quam iis, in quorum emolumentum relicta ſunt, non alienare, adeo ut ſi contrarium fiat, injuria fiat Fundatoribus, quorum voluntate legitima & rationabili non ſtatur: lædatur utilitas publica cultuſque religionis: fiat injuria Religioſorum ſucceſſoribus: quæ tanto major eſt, ſi præter jacturam bonorum fortunæ, Famæ quoque periculum adſit, quod tunc accidit, quando bona ita ſine cauſa auferuntur, ut detur aliis probabilis ſuſpicandi occaſio, factum id eſſe vel propter ignorantiam, inertiam, inſcitiam, vel propter vitam*

Itaq, contra Societatis commodum nulla lex, nullumque teſtamentum quicquam valet.

Alii tamen Ieſuitæ docent Pontificem Monachis nihil poſſe adimere, ut det aliis.

Sin id faciat, teneri eum ad reſtitutionem damni & honoris.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

vitam flagitioſam ſucceſſorum. Itaque tenetur Pontifex & juſtitia reparare id quod intereſt, tam in famæ & exiſtimatione, quam in bonis temporalibus. Quam porro nihil omnino eorum quæ Eccleſiis donata & relicta ſunt, poſthac à mutationibus tutum ſit futurum, ſi Pontifex iſtis perfidię magiſtris auſcultet, eodem Aſtro pag. 151. & 153. ſic demonſtratur: *Quid difficile occurret in poſterum, quod per epiikiam & benignam interpretationem non poßit eludi? aut quæ rerum circumſtantiæ tandem non admittant ejuſmodi benignam interpretationem? quæ demum literæ, quæ ſigilla, quæ jura manebunt intacta & inconvulſa ſi per aſſertam benignam cujuſlibet interpretationem omnia exſtinguere licebit? Quodnam Monaſterium tandem manebit ſecurum ab hujuſmodi benigna interpretatione, cùm hæc ratio ſit Tranſcendens, & non tantum contra Monaſteria à Proteſtantibus reſtituenda, ſed etiam contra numquam ſpoliata ex æquo procedat & militet? præſertim cum dicant Ieſuitæ, pro reparatione fidei Catholicæ* NIHIL UTILIUS *poſſe excogitari, quam ut in* QUIBUSVIS *Germaniæ partibus Collegia Societatis* QUAM PLURIMA *ex recuperatis bonis Eccleſiaſticis & Monaſteriis tam virorum, quam fæminarum inſtituantur, fundentur ac dotentur.*

Quantum iniquitatis habeat Ieſuitarum æquitas.

CAPVT XLII.

Ieſuitæ Cæſarem ut Advocatum Monaſteriorum docent propter ipſos pejerare.

TErtio Cæſarem docuerunt *vi* quidem *juramenti ſui, & quia ſit ſupremus Eccleſiarum Advocatus ac defenſor, obligari & cogi jura ac bona veterum Ordinum tueri & ab hoſtibus recuperare:* Si tamen quam plurima Monaſteria Jeſuitis donare velit, non jam ullam ei juriscurandi religionem, quin id faciat, obſtare poſſe. Ei rei duo dixerunt argumenta. Unum, quia jusjurandum tali caſu ſervare ſit *contra mentem & praxin Majeſtatis ſuæ*, (ut in libello ſuo Confeſſarius ejus loquitur) hoc eſt, quia jam ante Cæſar plus ſemel contra quam juratus fuerat fecerit, Monaſteria Ordinibus ablata Jeſuitis donando. Cui conſequens eſt, neque poſt hac eum adeo religioſum aut ſcrupuloſum eſſe oportere, quin eodem modo à jurejurando Jeſuitarum cauſa diſcedat. In qua argumentatione non alia eſt conſecutionis ratio, quam quæ illa Ciceronis ſententia continetur: *Qui ſemel verecundiæ fines tranſierit, eum bene & naviter oportet eſſe impudentem.* Cui conſentaneum eſt, quod Machiavellus non tam probat, quam conſuetudine fieri monet, homines

Duobus argumentis. Quia juramentum ſervare ſit contra mentem & praxin Majeſtatis ſuæ.

Qui enim ſemel pejeravit, non debet poſtea eſſe ſcrupuloſus in fide ſervanda.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nes male rem gerere, ſi neſciant omnino boni eſſe, aut omnino perfecteque improbi, ſed medias inſiſtant vias, ut nempe ſibi nec in virtute, nec in vitio ſatis conſtent, alternis Catones, alternis Vatinii, nec probe memores verbi illius Apoc. 22. *Qui nocet, noceat adhuc: & qui in ſordibus eſt, ſordeſcat adhuc.* Recte autem Ordinum Advocatus in Aſtro ſuo huic Jeſuitarum argumento iſtas Iuriſconſultorum ſententias reponit pag. 146. *Non debemus attendere ſolum quid factum ſit, ſed potius quid faciendum ſit. Quæ à communi jure exorbitant, nequaquam ad conſequentiam ſunt trahenda.* Et pag. 184. *Non exemplis, ſed legibus judicandum eſt. Et quæ gratioſe alicui conceſſa ſunt, non debent in argumentum trahi.* Alterum eorum argumentum eſt, quia Cæſarius hoc violandi jurisjurandi magna pecuniarum impenſa emerit, ac propterea nulla eum lex ad ſervandum illud alliget. *Tanto* (inquiunt) *ſumptu Monaſteria ab Hereticis vindicavit, ut jure poſſit repetere ſumma pecuniæ, quam omnia eorum bona vix fortaſſe conſtituerent. Hanc ergo ſummam ſi liberaliter condonat, jure merito novus fundator, dotator & patronus Monaſteriorum cenſeri & agnoſci debet, immo quaſi Emtor. Nam in illis reſtituendis ærarium afflixit,*

Quia etiam Cæſar pejerandi licentiam magnis ſumtibus emerit.

xit, æs alienum contraxit. Ideo magna eſſet ingratitudo honorem illum negare recuperatori, Placid. Diſcept. pag. 6. & 37. quorum ſimilia habet Iſta defenſio pag. 469. *Etſi verum eſt Cæſarem vi juramenti obligari ad tuenda jura ac bona Monaſteriorum, inde tamen non recte quiſpiam inferre poterit, Cæſari Eccleſiam ſaltem titulo gratitudinis obligatam non eſſe, ut voluntati ejus acquieſcat.* quod perinde eſt ac ſi quis diceret: Eleemoſyna in caſu neceſſitatis eſt Iuſtitia, ac propterea Chriſtus de eleemoſyna loquens monet *ne juſtitiam noſtram faciamus coram hominibus, & ut videamur*, Matth. 6. Sicut & Proverb. 21. ſcriptum eſt: *Iuſtus tribuet, & non ceſſabit.* Itaque dives vi Iuſtitiæ obligatur in neceſſitate ad cibum pauperi dandum. non tamen inde quis inferet, Pauperem ſaltem titulo grati animi non eſſe obligatum, ut ſibi patiatur à divite colaphos impingi in caput, & latera fuſte & ligno dedolari, ſeque lumbifragio mactum dimitti. Eis ergo ſic diſputantibus recte in Aſtro pag. 185. regeritur: *Non amat, non deſiderat Cæſar eam gratitudinem, quæ ſine juſtiſſimis Religioſorum Ordinum lacrimis offerri non poteſt. Non delectatur ea gratitudine, qua videat Ordinibus pro tot millionibus auri ad bellum Germanicum*

Monachi eſſent ingrati in Cæſarem, niſi ab eo ſibi Monaſteria eripi paterentur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

manicum expenſis, pro tam fidelibus ſervitiis ipſi & Imperio huc uſque præſtitis non niſi ſuorum jurium & Monaſteriorum ſuppreſsionem & exſtinctionem rependi. Nimirum longe certius eſt, Cæſarem aliquot auri milliones, ut jura ac bona ſua tueri ac recuperare poſſet, à Religioſis Ordinibus accepiſſe, quam Ordinum causâ vel teruncium expenſum tuliſſe. Nec tamen eorum modo pecuniis fuit adjutus, ſed etiam cum ipſorum precibus tum Divorum illorum auxilio, quorum hæreditates ſimul cum regnis ac provinciis ſuis bello vindicabat, quod futurum Pſalm. 82. ita prædictum fuit: *Omnes Principes eorum qui dixerunt, Hæreditate poſsideamus ſanctuarium Dei, faciet illis Deus ſicut Siſaræ: contra quem de cælo dimicatum eſt. Stellæ manentes in ordine & curſu ſuo adverſus Siſaram pugnaverunt*, Iudic. 5. Stellæ ſunt ſacri Religioſorum Ordines. Daniel. 12. *Qui ad juſtitiam* (verbo & exemplo) *erudiunt multos, fulgebunt quaſi ſtellæ, & in medio nationis pravæ ac perverſæ lucebunt ſicut Luminaria in mundo*, Philip. 2. Hi ſunt, quos rapinis ſuis Proteſtantes ad capienda precum & ſupplicationum arma bellumque ſpirituale adverſus ipſos gerendum compulerunt, ut Mich. 2. legimus: *Deſuper*

Cæſar nihil impenſarum Monachorum cauſa fecit. Sed ſua recuperavit adjutus Monachorum pecuniis & precibus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Et cæleſti ope ſanctorum Monachorum cum Chriſto regnantium. Illis tot ſuas victorias debet.

Deſuper tunicam pallium ſuſtuliſtis, & eos qui tranſibant ſimpliciter, convertiſtis in bellum. Horum conditores, duces ac patriarchæ & majores ſunt illi, de quibus Apoc. 19. ſcriptum eſt: *Vidi Beſtiam & Reges terræ & exercitus eorum congregatos ad faciendum prælium cum Chriſto & exercitibus in cælo, qui ſequuntur eum in equis albis, veſtiti byſſino albo & mundo. Byſſinum autem ſunt juſtificationes ſanctorum.* Iam ergo videt Cæſar, cujus opus fuerint tot victoriæ, quas annis ſuperioribus obtinuerat: non Militum ejus, ſed Ordinum Religioſorum, & Divorum cælitum, qui Ordines condiderunt, quique ſub ſignis eorum per multa ſæcula Chriſto militantes *vicerunt, & veſtiti ſunt veſtimentis albis, & ſederunt cum Chriſto in throno ejus*, ipſoque duce *in juſtitia judicant & pugnant*, Apoc. 3. & 19. de quorum pugna & victoria Apoc. 17. ita fit mentio: *Reges impii cum agno pugnabunt, & vincet illos Agnus, & qui cum illo ſunt vocati & electi & fideles.* Quiſquis ergo Cæſari ſuadet, ut Sanctis Ordinum conditoribus hæreditates ſuæ eripiantur & alienis dentur, hic ei auctor eſt, ut bellum adverſus cœleſtes illos Reges, hoc eſt, adverſus Agnum ipſum ſuſcipiat, quippe qui ſunt *unum cũ Agno,*

Quibus ſi ſuas adimat hæreditates.

Bellum adverſus illos & ipſum Chriſtum ſuſcipit.

in

in quibus Agnus ſe futurum & apud eos manſionem facturum prædixit, Iohan. 14. & 17. Itaque Cæſarem vinci neceſſe eſt, ſi Monaſteria auferat Ordinibus & det Ieſuitis: quod ipſi eum contra quam juratus fuit facere non modo poſſe, ſed etiam debere docent, & perjurii ipſorum cauſa ſe alligare ac reum facere hortantur. Sunt enim iſta eorum verba: *Hoc rerum ſtatu Cæſar ſub gravi obligatione in conſcientia tenetur, ut ex bonis Eccleſiaſticis & Monaſteriis tam virorum, quam fœminarum, Gymnaſia & Scholas, Collegia item ac domicilia quam plurima Patrum Societatis Ieſu in quibuſvis Germaniæ partibus inſtituat, fundet ac dotet.* de quo videatur Aſtri pag. 185. quo loco animadverſionem meretur, quod minime ſatis habent utilitatis ſua cauſa perfidiam ac perjurium Pontifici & Cęſari ſuadere, ſed hoc amplius contendunt, id Regulæ atque inſtituto & profeſſioni ipſorum Convenire, ita ut graviter peccet Ieſuita, qui Principi, cui eſt à Confeſſionibus, neceſſitatem juris ipſorum cauſa pejerandi non diligenter rebuſque relictis inculcat. In Iuſtæ namque defenſionis proæmio num. 13. totidem verbis pro Lamermanni ad Cæſarem libello cauſam dicunt: *Lamermannus officii obligatione*

In quo certò vincetur. Ieſuitæ aperte Cæſari perjurium ſuadent.

In eoque ſe officium fa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

cere & Regulæ Societatis parere prædicant.

ſecundum conſcientiam permotus epiſtolam ad Cæſarem perſcripſit: in eoque recte egit (quod Cæſari jurisjurandi violandi, nec aut in Edicto ſuo, aut in volũtate pluribus literis Romam miſſis declarata conſtanter permanendi auctor fuit) *& aliter agere non debuit. Immo ſi Cæſarem non monuiſſet, reprehenſionem meritus fuiſſet, tamquam boni Confeſſarii officio ſecundum Societatis noſtræ Regulas non recte functus.*

Nam Regula jubet Confeſſarios Principum omnia ad majorem Dei gloriam referre.

Id eſt ad Societatis lucrum.

Quod lucrum impeditur per Cæſaris jusjurandum.

In Regula ſcilicet *Omnia ad majorem Dei gloriam* referre, & quoniam eadem Regula pro explorato habet, Societatem ipſorum illuſtrandæ & amplificandæ gloriæ divinæ appoſitiſſimum vereque unicum telum & inſtrumentum eſſe, nihil Societatis emolumento conducibile prætermittere, & omnia incremento ejus obſtantia tollere jubetur. Iam vero jusjurandum illud, quo ſe Cæſar Pacem Religionis conſervaturum, & Ordinum Imperii jura ac bona legibus ac legionibus tutaturum, Advocati Eccleſiarum & Iudicis officio functurum, Monaſteria Ordinibus per vim erepta recuperaturum, nec ad alios tranſlaturum Deo teſte recepit ac promiſit, incremento Societatis vehementer obſtat. Peccaſſet ergo Lamermannus parumque ſancte Societatis Regu-

Regulam habuiſſet, niſi Cæſarem monuiſſet, eum ſalva conſcientia in fide & ſacramenti Imperio dicti religione permanere nequaquam poſſe, ſed ita cogitare ſecum debere, jusjurandum rei Catholicæ juvandæ ac ſervandæ, non perimendæ ac perdendæ cauſa inventum fuiſſe, nec *iniquitatis vinculum* eſſe oportere. Futurum vero iniquitatis vinculum, ſi eo ſe Cæſar obligari ac retineri patiatur, quo minus quam plurima Germaniæ Monaſteria ad Societatem Ieſu transferantur.

Eum ergo Confeſſarius ſuus hortari debet, ne jusjurandum ſervet. Cum illud ſit vinculum iniquitatis.

Caput XLIII.

CUr autem plurimum ea res iniquitatis habeat, quatuor argumentis docere conati ſunt, quorum primum eſt, quia Societas quotidie numero creſcat, nec tanta habeat vectigalia, quanta in victum tot Sociis ſint neceſſaria, qua de re ipſorum verba ſunt: *Cum à paucis retro annis numerus Religioſorum Societatis in Germania multum auctus ſit, & in dies augeatur, conſequens eſt, ut proventus quoq; pro ſuſtentatione neceſſarii augeantur qui cum aliunde hoc rerum ac temporum Statutis haberi non poßint, Cæſar in conſcientia obligatur, ut ex recuperatis* Mona-

Id Ieſuitæ quatuor argumentis docent. Trimum Multi quotidie fiunt Ieſuitæ. Itaque danda eis ſunt Monaſteria, unde vivant.

Monaſteriis quam plurima Societati fundet Collegia. Quid ei autem potius conſequens ſit, Cęſarem obligari, ut totam Societati donet Carinthiam, cujus alienandi jus habet, cum ea quæ ſemel Deo conſecrata ſunt Monaſteria, in alios uſus convertere nec per divinas, nec per humanas leges ei liceat? Quæ vero eſt neceſſitas, ut ad Societatem quotidie *Plures accedant thynni & cetaria creſcant?* cum per Monachos ad majorum ſuorum ſimilitudinem redactos totum ſeptemtrionem ad Eccleſiæ communionem brevi tempore reductum iri, tot ſuperiorum ſæculorum exempla ſpondeant. Præterita quippe ſunt umbra & figura futurorum. Itaque *Sapiens qui ſcit præterita, de futuris æſtimat.* Sapient. 8. *Quæ futura ſunt, jam fuerunt, & Deus inſtaurat quod abiit.* Eccleſ. 3. Si ergo Cæſar majores ſuos imitatus ſynodorum opera veteres Religioſorum Ordines in priſtinam ſanctitatem reformet, eundem ſe laboris ſui fructum mox capturum merito ſpe præcipit, quem illos cepiſſe conſtat, ut annis non multis regna vaſtiſſima ex regione & umbra mortis ad claram Catholicæ veritatis lucem adducta cernerent. Ita nihil attinebit Ieſuitas Diaboli artibus uti ad homines in Societatem ſuam

Sed potius Cæſar eis donare debet Carinthiam, cujus donandi jus habet.

Nulla eſt neceſſitas ut plures fiant Ieſuitæ.

Cum Monachi reformati longe Ieſuitis ſint utiliores.

Cur multi fiant Ieſuitæ, cauſa eſt, quia Diabolicis artibus in Societatem illiciuntur.

ſuam illiciendos, quod illi ſe Ignatii patris ſui imitatione facere minime diſſimulant. In ejus quippe vita à Maffeio deſcripta Romæque edita lib. 3. cap. 11. ita ſcriptum habemus: *Ignatius miræ fuit ſolertiæ in ſolicitandis mortalibus, & à Diaboli ſervitute ad Chriſti obſequium traducendis: ac quibus Artibus Dæmon ad animarum perniciem utitur, eaſdem ipſe quoad liceret ac fas eſſet ad hominum ſalutem transferebat. Voluntates ac naturas eorum quibus cum ageret feſtine odorari, ambitioſis ſplendidas avaris utilia, voluptuoſis jucunda proponere, & ſuo quod ajunt* HAMO *vel* ESCA *quemque piſcari.* At enim Chriſtus & Apoſtoli non Hamo piſcati ſunt, nec Eſca vel gloriæ, vel utilitatis, vel voluptatis piſces ceperunt aut capere docuerunt, ſed *Rete* modo *in dextram navigii partem laxarunt in capturam* (Luc. 5. Iohan. 21.) ut tantum ſpiritualia & æterna bona animis affectanda, nihil de ſæcularibus & caducis cogitandum docerent. Et tamen omnia oſtenderunt ad munus Piſcatoris animarum utilia, velut de ſe Deus profitetur Iſai. 48. *Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, & gubernans te in via, qua ambulas,* in via nempe miſericordiæ & veritatis, non Avaritiæ aut duplicitatis. *V-*

Ieſuitæ piſcantur Hamo: Chriſtus & Apoſtoli laxabant retia in dextram navigii partem.

niverſæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

niverſæ enim *viæ Domini miſericordiæ & veritas requirentibus teſtamentum ejus*, Pſal. 24. Paulus ſimiliter ad Epiſcopos Act.20. *Nihil ſubtraxi utilium, quo minus docerem vos. Non enim ſubterfugi, quo minus annunciarem vobis* OMNE *Dei conſilium* [de rebus ad munus veſtrum utilibus. *Conſilium in hoc do, hoc enim vobis utile eſt*, 2.Cor. 8.] OMNIA *oſtendi vobis, quoniam* Eccleſiæ miniſtros *oportet meminiſſe verbi, illius quod dixit Chriſtus, Beatius eſt magis dare, quam accipere.*

Sed Diabolus Ieſuitas alium piſcatum docuit.

Sed Diabolus longe diverſam auditoribus ſuis facit acroaſin, eoſque monet meminiſſe verſiculi illius Enniani, *Vnde habeas, quærit nemo: ſed oportet habere:* Qua ſua doctrina abducit homines à ſimplicitate Chriſti, ut *duplici corde & maligne ad Deum accedant* [Eccl.1.] quodque ſuæ ipſorum gloriæ, utilitatis aut voluptatis cauſa atque haud ſcio an *propter regnum cælorum*, ſeu Pygiacam juriſdictionem faciunt, paupertatem, obedientiam & caſtitatem voventes, id Deo imputent, ac *propter regnum cælorum* facere credi velint. A quo Diaboli artificio ſic nos Paulus deterret 2.Corinth.11. *Timeo ne ſicut ſerpens Evam ſeduxit aſtutia ſua* [quam Hamo ſuo captavit, & ſplendida ac jucunda ei propoſuit] *ita corrumpantur*

Ieſuitæ duplici corde ad Deum accedunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

tur ſenſus veſtri, & excidant à ſimplicitate quæ eſt in Chriſto, per pſeudoapoſtolos, operarios ſubdolos, miniſtros Satanæ transfigurantes ſe in Apoſtolos Chriſti, qui eos quibus euangelizant in ſervitutem redigunt, qui accipiunt [non dant] *qui devorant* [*domos viduarum*, ſive Eccleſiarum ſponſo orbatarum, Matth. 23.] *qui extolluntur* [ſuumque vitæ genus longe perfectiſſimum eſſe gloriantur, & *ſupra modum Apoſtoli* videri poſtulant, 2. Corinth. 12.] *qui in faciem alios cadunt*, ſua eis beneficia ac merita exprobrantes. Ex quibus apparet, iſtos Corinthiorum Presbyteros *vocatos à Deo in ſocietatem filii ejus Ieſu* [velut 1. Corinth. 1. docemur] non aliter quam hodierni Ieſuitæ faciunt, dociliores ſe Satanę, quam Chriſto & Paulo præbuiſſe diſcipulos, & perſuaſum habuiſſe, licere ac fas eſſe uti Artibus Diaboli, & Hamatili piſcatu homines captare atque in ſocietatem ſuam illicere, quos quis maneat exitus, hoc modo prænunciatur Iſai. 19. *Mærebunt Piſcatores, & lugebunt omnes mittentes in flumen Hamum.*

Habent ſenſus corruptos & alienos à ſimplicitate Chriſti.

Oraculum de Hamatili Ieſuitarum piſcatu.

CAPVT XLIV.

Secundum argumentum.

Ieſuitæ habent bonum appetitum.

Ergo danda eis ſunt Monaſteria devoranda.

ALterum Argumentum eſt, quia Ieſuitæ bonum habeant appetitum, eiſque velut fame aridis dentes dentiant, & magnum percurrant murmura ventrem, nec alia res, quam Monaſteriorum opes iratum ac latrantem ſtomachum eorum placare, & inteſtinorum poſſit murmur compeſcere. Verba ipſorum ſunt Iuſtæ defenſ. pag. 392. *Patres Societatis* (viri deſideriorum) *deſiderant & APPETVNT bona Monaſteriorum non propter ſe* (hoc Iupiter Diique omnes procul avertant, ut Ieſuitæ, cum *Patres* ſint, *ſibi à filiis theſaurizari* poſtulent, & bona aliena propter ſe ipſos potius, quam ad majorem Dei gloriam appetant) *ſed ut ſint in ſuſtentationem plurium ad fidei Catholicæ propagationem incumbentium.*

Ieſuitæ Patres eſuritionum.

Sed ô famelica hominum natio, vereque eſuritionum Patres, in mentem vobis eſſe oportuit, quod Romanæ fidicen lyræ non minus vere, quam ſuaviter canit:

Hydropicis ſimiles.

Creſcit indulgens ſibi dirus Hydrops,
Nec ſitim pellit, niſi cauſa morbi
Fugerit venis, & aquoſus albo
Corpore languor.

Medi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Medicina vobis opus eſt, quæ alvum ducat; non cibo, qui inanimenta expleat. Bulimia non implendo, ſed vacuando curari poſtulat. *Iuſtus comedit & replet animam ſuam: venter autem impiorum inſaturabilis*, Proverb. 13. *Avarus non implebitur pecunia, & qui amat divitias, fructum non capiet ex eis*, Ecclеſ. 5. *Inſatiabilis oculus cupidi, in parte iniquitatis non ſatiabitur, ſed* TOTUM *in hamo ſublevabit, & congregabit in rete ſuum*, Eccleſ. 14. Habac. 1. *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem & laqueum diaboli, & deſideria multa nociva, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum eſt cupiditas, quam quidam appetentes erraverunt à fide, & inſeruerunt ſe doloribus multis*, 1. Timoth. 6. Nam & primum fidei caput ſive articulum non credunt, eſſe ſcilicet unum Deum, eumque patrem omnipotentem, qui neceſſaria dare filiis velit & poſſit (nam & Aurum faciunt Deum, quod pluſquam Deum diligunt, ejus cauſa injuſte facere & Deum offendere non dubitantes, & De voluntatem aut facultatem ſuos alendi deeſſe putant) & cum alienarum opum, quas vident, potiores fieri nequeunt, dolent animiſque anguntur & cruciantur. Nullum proinde

Medicina vacante, non cibo replente curari debent.

Avaritia enim impleri nequit.

Avari errant à fide.

Et inſerunt ſe doloribus multis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

inde aliud morbi habent remedium, quam ut avidum doment Spiritum, & oculos compeſcant, cauſamque morbi, quæ eſt ſupervacuorum cupiditas, ex animo ejiciant, velut Proverb. 23. monentur: *Noli laborare ut diteris, ſed prudentiæ tuæ pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere: quia facient ſibi pennas quaſi aquilæ, & volabunt in cælum.* Et Luc. 12. *Nolite quærere, quid manducetis aut quid bibatis: & nolite in ſublime tolli* (id eſt, ne erigite oculos ad opes, ſupervacuas, quas ſine peccato habere non poteſtis) *Hæc enim omnia gentes mundi quærunt.* Etſi nec eruditiores gentilium oculis ſuis tam alte ſubvolare permiſerunt, ut ſupervacua & inania expeterent.

Ieſuitæ primum omnium avaritiam ſuam ſanare debent.

Eſt enim Epicuri ſcitum: *Si ad naturam vives, numquam eris pauper: ſi ad opinionem, numquam eris dives.* quod Seneca ſic explanat: *Exiguum natura deſiderat, opinio immenſum. Naturalia deſideria finita ſunt: ex falſa opinione naſcentia, ubi deſinant non habent. nullus enim terminus falſo eſt. Via eunti aliquid extremum eſt, error immenſus eſt.*

Ne ſupervacua appetant.

CA-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Capvt XLV.

Tertium Argumentum eſt, quia bonam Ieſuitæ de Pontifice & Cæſare ſpem habeant: ad quos cum hic *ſermo Dei factus ſit, Vos Dii eſtis* (Iohan. 10.) minime decere, ut Ieſuitas eis fretos ſpes ſua confundat. Aliter quippe Dii iſti multis deſperationis cauſam afferrent, ut abirent clanculumque ſe ſuſpenderent. *Si Pontificis* (inquiunt) *atque Cæſaris conſilium, ut ſperare licet, de bonis quibuſdam Eccleſiaſticis ad Scholas & Gymnaſia applicandis ſucceſſum habiturum ſit, dubitari non poteſt, Patrum Societatis operam adhibitum iri.* At enim fulmine iſto hæc eorum ſpes diſſipatur Ierem. 17. *Maledictus homo, qui confidit in homine, & qui ponit carnem brachium ſuum, & à Domino recedit cor ejus. Erit enim quaſi myricæ in deſerto, & non videbit cum venerit bonum.* Idumæos certe, filios Eſau, non diſſimiliter olim perdidit injuſta alienorum bonorum cupiditas, & fiducia quam in cavernis Petræ inque Collis altitudine, tamquam in gratia & favore Pontificis & Cæſaris, collocatam habebant, velut oracula prophetarum docent, quæ non magis

Tertium argumentum.

Ieſuitæ de Papa & Cæſare bene ſperant.

Non ergo ſpes ſua debet eos confundere.

Eſauitas olim ſimiliter ut Ieſuitas perdidit avaritia & ſpes in ope humana.

Populus Idumæus figura Ordinis Ieſuitici.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

de Eſauitis, quam de imitatoribus & cognatis eorum Ieſuitis interpretari licet. Ierem. 49. *Ecce parvulum dedi te in gentibus* (Societatem inter Religioſos minimam) *contemptibilem inter homines. Arrogantia tua decepit te, & ſuperbia cordis tui: quia habitas in cavernis Petræ* (totque privilegiis à Petri ſucceſſore munitus es) *& apprehendere niteris altitudinem collis* (id eſt, Celſitudinem Principum tibi præſidio futuram ſperas, in quorum gratiam malis pariter boniſque artibus irrepſiſti, quo argumento Ieſuitæ Iuſtæ defenſ. pag. 160. prædicant: *Auſtriæ & Bavariæ Principes, qui Monaſteriorum tranſlationes à Sede Apoſtolica impetrarunt, nos indefenſos non relinquent,* quando ſcilicet Papa priorum Pontificum, à Ieſuitis eorumque ſuffragatoribus circumventorum, acta reſcindet, ac Monaſteria Ordinibus ſuis reſtitui jubebit, tum Auſtriaci & Bavari arma pro Ieſuitis adverſus Pontificem capient, id perinde eſt ac ſi dicerent, quicquid Sabini ſomniaverint, haud dubie evadet exituque comprobabitur) *Cum exaltaveris quaſi Aquila nidum tuum, inde detraham te. Periit conſilium à filiis* (Societatis) *inutilis facta eſt ſapientia eorum. Vaſtatum eſt ſemen ejus* (ſeu Tirones aut

Novitii)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Novitii) *& Fratres ejus* (qui Fratres NollBrüder.
Nolares prohibentur) *& vicini ejus: & non erit.* Pſal. 136. *Memor eſto Domine filiorum Edom, in die Ieruſalem: qui dicunt, Exinanite, exinanite uſque ad fundamentum in ea*, & omnem Benedicti familiam domiciliis & latifundiis ſuis evertite, interque Epiſcopos, Cardinales, Principes, Milites & Ieſuitas Monaſteria & bona eorum partite. Abd. 1. *Propter iniquitatem in fratrem tuum Iacob* (ordinem S. Benedicti) *operiet te confuſio & peribis in æternum. In die cum ſtares ex adverſo, quando extranei ingrediebantur portas ejus, & ſuper Ieruſalem mittebant ſortem* (Monaſteria dividentes) *tu quoque eras quaſi unus ex eis.* Ezech. 35. *Hæc dicit Dominus ad te mons Seir. Audivi univerſa opprobria tua, qua locutus es de montibus Iſraël* (id eſt, de antiquis Monachorum Ordinibus, quos libris editis infamaſti) *dicens, Deſerti, nobis ad devorandum dati ſunt* (Pontifex & Cæſar in conſcientia obligantur Monaſteria exſtincta in Ieſuitarum Collegia convertere) *ſicut gaviſus es ſuper hæreditatem domus Iſraël, eo quod fuerit diſſipata, ſic faciam tibi. Diſſipatus eris mons Seir, & Idumæa omnis*, & omnis populus dicat, Amen.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

CAPUT XLVI.

Quartum argumentum. Ieſuitarum inſtitutum & profeſſio eſt vivere ex rapto.

QUartum Argumentum eſt, *quia inſtitutum Societatis peculiariter ad hoc tendat, ut Collegia inſtituantur,* ex Monaſteriorum nempe ruinis aut alienorum bonorum rapinis, à quibus Societatis inſtitutor & conditor Ignatius cum etiamnum ad legionem bellator eſſet, minime alienus fuiſſe, nec à ſolita militum rapacitate quicquam demutaſſe ſine ulla ejus contumelia creditur. Ut enim ipſi agnoſcunt Placidæ Diſceptat. pag. 25. *Negotiator ſuas fraudes, Miles ſuas Rapinas ſibi objici, utcumque patitur, nec tam tener animoque mollis eſt: ut nota mundo delicta taxari indignetur.* Etſi autem militiam mutavit, ac ſimul cum Sociorum ne dicam Furum manipulo Chriſto Imperatori Sacramentum dixit, non propterea Rapinam omnem ejerare neceſſe habuit, cum de illo ſcilicet ex vulnere cruris claudicante Iſai. 33. prædictum fuerit: *Tunc dividentur ſpolia prædarum multarum: Claudi diripient Rapinam.* Nec tamen animas modo captivas *à Forti tollere, & quod ablatum eſſet à Robuſto ſalvare* debuit (Iſa. 49.) ſed etiam (ſi fas eſt credere, quod filii ejus jactitant,

Cum conditor Societatis fuerit miles rapinis aſſuetus. De quo prædictum eſt fore raptorem animarum.

Atque etiam alienarum opum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

jactitant, eundem qui in illo fuit, hodie quoque in Societate Spiritum vigere) opes & facultates alienas *non quidem propter ſe*, quod vulgo faciunt milites (hoc enim Iohannes ſic eis interdixit: *Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis, & contenti eſtote ſtipendiis veſtris*, Luc. 3.) *ſed ad majorem Dei gloriam* aliis, qui Eccleſiæ minus ſunt utiles, auferre potuit. Scriptum quippe eſt Proverb. 13. *Bonus relinquit hæredes filios & nepotes: & cuſtoditur juſto ſubſtantia peccatoris.* Et Sapient. 10. *Iuſti tulerunt ſpolia impiorum.* Cum igitur veteres Monachorum Ordines ſint peccatores & impii, Societas verò ut Bellarminus in prefatione Gemitus Columbæ teſtatur, ſit juſta, *vivumque & verum Eccleſiæ membrum*, (quam propterea *ad plāgendum* invitat, *ut Deus alios Religioſos relaxatos convertat*, quo ipſo ſatis aperte fert, reliquos Ordines non eſſe viva & vera Eccleſiæ membra, unde haud dubie Societas *ſtans hæc apud ſe orat: Deus gratias ago tibi, quia non ſunt ſicut cæteri Ordinum Religioſorum, velut etiam hic Benedictinus & Franciſcanus*) quis intercedere auſit, ne Monachorum hæreditates Ieſuitæ cernant, & ſubſtantiam Monaſteriorum velut ſpolia auferant? Societas nempe

Non quidem propter ſe. Sed ad majorem Dei gloriam.

Monachorum Ordines ſunt peccatores & impii. Ieſuitæ vero juſti.

Societas eſt mulier, cui Deus dat gratiam ſpoliandi Aegyptum.

nempe eſt Mulier illa, de qua ſub figura & futuri umbra Deus Exod. 3. dixit: *Poſtulabit mulier à vicina ſua & ab hoſpita ſua* (à D. Benedicti familia) *vaſa argentea & aurea ac veſtes. Et dabo vobis gratiam coram Aegyptiis, & ſpoliabitis Aegyptum.* Nec verò Benedictini, Ciſtertienſes aliique Ordines ſe à Societate ſpoliatos diffitentur, bona vero gratia ſua id factum pernegant: in quo Ieſuitæ eos probi Religioſi officio nequaquam fungi inſimulant. *Hic enim* (inquiunt) *ita animo comparati eſſe debent, ut ſi ſua ſibi* (à Ieſuitis) *eripiantur, de Rapina bonorum gaudeant*, Placidæ diſceptat. pag. 23. ad rationem nonam. At enim Monachi tantum ab eo abſunt, ut ſeſe à Ieſuitis patrum ſuorum hæreditate ſpoliari gaudeant, ut recte ſe Machabæorum exemplum imitari putent, iiſdemque quibus illi verbis de ſe profiteantur: *Neque alienam terram ſumpſimus, neque aliena detinemus: ſed tempus habentes, vindicamus hæreditatem patrum noſtrorum, quæ injuſte ab inimicis noſtris aliquo tempore poſſeſſa eſt*, 1. Machab. 15. In captatoribus verò & Hæredipetis Ieſuitis Phariſæos illos ſe agnoſcere prædicant, qui *in ſublime tollebantur, quicquid altum eſt hominibus* appetentes,

Ieſuitæ avari & captatores ſicut olim Phariſæi.

petentes, & *ſub prolixæ orationis* & impenſarum *ad ædificanda prophetarum ſepulchra*, inque maritima & pedeſtria itinera *proſelytos facientibus* neceſſariarum *obtentus, quodque inſtructi per legem eſſent duces cæcorum, lumen eorum, qui in tenebris ſunt, eruditores inſipientium, magiſtri infantium* (Rom. 2.) *viduarum domos devorabant, & in ſe confidebant tamquam juſti, & aſpernabantur cæteros*, ejuſmodi carmine aut formula *apud ſe orantes : Deus gratias ago tibi, quod non ſum ſicut cæteri hominum, raptores, injuſti, adulteri, velut etiam hic publicanus : aforis denique parebant hominibus ſpecioſi & juſti, intus autem pleni erant hypocriſi, iniquitate, rapina & omni ſpurcitia*, Matth. 23. Luc. 11. 12. & 16.

CAPVT XLVII.

DUodecimum Hydræ Jeſuiticæ caput eſt Cardinalium, Epiſcoporum, Principum ſæcularium & Militum ſolicitatio & ineſcatio, quos in prædæ partem vocant, & Monaſteria atque opes eorum, quæ pauperum ſunt patrimonia, inter ſe docent dividere, tantum ut ipſi quoque in ſacrilegii Societatem ab eis admittantur. quam etiam doctrinam eis ſe perſuaſiſſe, eaque re factum

Duodecimum Hydræ caput. Cardinalium, Epiſcoporum, Principum & Militum ineſcatio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

eſſe, ut plurima Monaſteria reclamantibus divinis humaniſque legibus contra eorum, qui ea condiderunt, ſanctiones, omni dirarum eo Thyeſtearum precum genere munitas, aliis uſibus applicarentur, magnifice gloriari non dubitant. Sunt enim hæc ipſorum verba in Placida Diſceptatione.

Ieſuitæ gloriantur factum quod ipſi de Monaſteriis faciendum ſuaſerant.

Pag. ſeu columna 4. *Quædam Monaſteria data ſunt aliis Monachis, quædam promiſſa etiam Ordinibus militaribus, plurima data ſunt & dabuntur Epiſcopis, quædam Clericis ſæcularibus, quædam Societati, multa in belli ſumptus Principibus ſæcularibus ad certos annos. Quare hæc quæſtio*, utrum Monaſteria contra fundatorum mentem alio poſſint transferri, *ad omne hominum genus pertinet. Eadem enim debet eſſe in dando, petendo, accipiendo juſtitia, magnumq; in damnando Pontifice, Cæſare, Cardinalibus, Epiſcopis, Principibus, Ordinibus* (Militaribus & Monaſticis) *& Doctoribus* ſive Ieſuitis *periculum.*

Mendaciis ſuis Papam & Cæſarem circumvenerunt.

At enim prius Cæſarem Ieſuitæ, tum Pontificem circumvenerunt, alia de Iure, alia de Facto mentientes. v.g. Abbates Ordinum veterum in Cæſaris regia procuratores, tamquam *plenipotentiarios*, ſive omni auctoritate inſtructos

gratæ

gratæ voluntatis erga Cæſarem reſtandæ cauſa ei permiſiſſe, ut multa Monaſteria alio transferat: Monaſteria pleraque *eſſe exſtincta & ſub ruderibus jacere :* Veterum Ordinum Monachos non habere homines, qui in propaganda & conſervanda fide Catholica operæ pretium facere queant, cum pleriq; ſint *ventres pigri, ſtupidæ pecudes, inutilia terræ pondera:* Jeſuitas *multos eſſe, & ſemper fore doctrina, prudentia, virtute atque Apoſtolico Spiritu præditos: Societatem ipſorum habere aromata à putredine præſervantia,* ita ut numquam corrumpi aut à priſtino Spiritu & virtute degenerare poſſit. Hujuſmodi artibus & mendaciis Pontifici & Cæſari impoſuerunt : adeoque omnes iſtæ Monaſteriorum tranſlationes obreptitiæ ſunt ipſoq; jure NVLLAE : quas bonæ conſcientiæ Pontifex aliquando reſcindet irritaſque & infectas reddet, ſicut Cœleſtinũ III. & Innocentium III. laudatiſſimos Pontifices feciſſe conſtat. Verum Societas fieri poteſt, ut quoniam ſe tanta ſpe decidiſſe videt, ac Monaſteria partim penes Proteſtantes manſiſſe, partim in poteſtatem eorum rediiſſe intelligit, ſua nunc faciat verba mulieris illius meretricis coram Salomone de puero diſceptantis: *Nec mihi, nec tibi ſit, ſed dividatur.*

Itaque Monaſteriorum trãſlationes ipſo jure ſunt nullæ.

Ieſuitarum de jure mẽdacium, quo Cæſari impoſuerunt.

Pag.6. *Cæſar poteſt ex Monaſteriorum bonis, & aliquando obligatur dare aliis Monachis, militibus, Eccleſiarum* ſive Epiſcoporum *debita ſolvere* (maxime quando ſupervacuis impenſis in Jeſuitarum Collegia aut ſpectacula ſcænica factis rem confregerunt) *novas parochias inſtituere, veteres augere, templa reſtaurare. Atque hic multiplex Iuſtitiæ ratio invenitur. Aes alienum Eccleſiarum diſſolvit: Rempublicam opis egentem adjuvat. Ex juſtitia quoque Pontifex, Cæſar, Epiſcopi, Principes obligantur provinciis providere de animarum ſalute: Doctores paſtoreſque numero & facultate docendi ſufficientes mittere. Quod ſi in Militem, corporum & opum defenſorem, cenſus Eccleſiaſticus* BENE *impenditur, quanto magis in Ieſuitas Doctores, qui animas ſervant?*

Non militum arma defendunt corpora & opes Chriſtianorum.

Hinc apparet, quantoperæ Jeſuitæ Cæſari de jure mentiti fuerint, Jus ſcilicet faſque faciunt, Militibus dare bona Monaſteriorum, ut æquius juſtiuſque credatur, ea dari Jeſuitis. quaſi verò minus piaculum ſit, Deo bona ſua eripere, quam à mercatoribus & nobilibus prædam agere, ut ſit unde ſtipendia militantibus pendantur. Qui verò ſunt illi, qui corpora & opes Chriſtiani populi defendunt, legiones ne Militum cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Amalec incampeſtribus ſub duce Joſua ſignis collatis depugnantium, an verò *Moyſes in vertice collis* manus ad Deum elevans? Id verò, ſic nos Scriptura docet Exod. 17. *Cum Moyſes manus levaret, vincebat Iſrael: ſin autem paululum remiſiſſet, ſuperabat Amalec.* Et Judic. 4. *Moyſes Amalec confidentem in potentia ſua & in exercitu ſuo, non ferro pugnando, ſed precibus ſanctis pugnando dejecit. Sic erunt univerſi hoſtes Iſrael,* ut nimirum non Militum manibus, ſed hominum Deo cohærentium precibus & meritis ſuperentur.

Sed ſanctorum Monachorum orationes & merita.

Et Judic. 5. diſcimus victoriam Barac opus fuiſſe non Militum ejus, etſi animis armiſque paratiſſimorum, ſed *ſtellarum de cœlo adverſus Siſaram* pro Dei populo *dimicantium:* quo pacto S. Gregorius, quod Romam Langobardi obſidione diuturna capere non potuerint, ancillarum Dei in Monaſteriis manus levantium precibus & lacrymis acceptum referendum eſſe confitetur.

Romam defenderunt orationes Virginum Monialium.

Ut facile exiſtimari queat, quo animo Jeſuitas laturus fuerit, qui cenſus ſacrarum Virginum rectius in milites & ludimagiſtros impendi docent, & fœminarum *Virginitatem* velut *ſolitariam, recluſam, otioſam, ſibi ſoli vacantem* præ ſua *virginitate publica, negotioſa, prædicante* (an

Etſi eos Ieſuitæ præ ſua Virginitate contemnunt.

prædicante) *& animarum zelo ardente* contemnunt (Placid. Diſcept. pag. 43.) ac propterea *domibus deliciarum ſuarum eas ejicere, à parvulis* ſeu novitiis *earum Dei laudem in perpetuum auferre*, & in domiciliis earum *Requiem* ſibi quærere non verentur, velut *Prophetas* illos *in pecunia divinantes & pacem Ezechiæ regi ac principibus prædicantes* facere ſolitos Mich 2. & 3. legimus. At enim Paulus iſtos ſolitarios, recluſos, & orationi diu noctuque inſtantes nequaquam ſibi ſolis vacare, ſed ſemper ſolicitos eſſe, multumque labore pro aliorum ſalute & perfectione capere perſpicue affirmat Coloſ. 4. *Epaphras ſervus Chriſti ſemper ſolicitus pro vobis in orationibus, ut ſtetis pleni & perfecti in omni voluntate Dei. Teſtimonium illi perhibeo, quod habet multum laborem pro vobis.* Longe autem majus eſſe hominum ejuſmodi ſemper orantium laboris pretium, quam illorum, qui Verbi & Sacramentorum adminiſtratione occupantur, Iacob. 5. ſic docemur: *Orate pro invicem, ut ſalvemini. Multum enim valet deprecatio juſti aſſidua.* (Ecce, quomodo orationes ſalutem hominibus conficiant) *Elias homo erat ſimilis nobis, & oratione oravit, deditque cœlum pluviam, & terra dedit fructum ſuum.* Cœli ſunt, qui

Paulus teſtatur Monachos multum pro ſalute hominum laborem habere.

Et ille labor multo plus hominibus prodeſt, quam Ieſuitarum occupatio.

qui *enarrant gloriam Dei*, ſive prædicatores, ut Paulus interpretatur Rom. 10. Terra ſunt audientium corda, Matth. 13. Homines ergo Eliæ ſolitario & in Contemplationis monte oranti ac jejunanti ſimiles, orationibus ſuis faciunt, ut *cœli dent pluviam*, id eſt, ut prædicatores ſalutarem doctrinam loquantur, utque *Terra det fructum ſuum*, id eſt, ut auditores agant pœnitentiam & credant Euangelio, ſalvique fiant, ex quo perſpicuum fit, auditorum pœnitentiam, fidem & ſalutem non prædicatoribus, ſed Contemplatoribus orantibus deberi, & horum ſolitudinem eſſe matrem tot filiorum, quos negotioſa Ieſuitarum inertia nullo jure ſibi vindicat, velut Iſai. 49. & 54. prædictum fuit: *Lætare ſterilis quæ non paris* [non prædicas verbum, adeoque Chriſto per Euangelium filios gignere non cenſeris] *decanta laudem & hinni* [pſalmodiæ vacando] *quæ patiebas: quoniam multi viri deſerta magis, quam ejus quæ habet virum. Et dices in corde tuo: Quis genuit mihi iſtos? ego ſterilis, & non pariens, tranſmigrata & captiva* [ſive incluſa] *& iſtos quis enutrivit? ego deſtituta & ſola: & iſti, ubi hic erant?* Itaq; Paulus cum omni ſanctitate ſua, cumque gratia, miraculorum, quam habebat, nondũ pro-

perum

Monachorum vita Contemplativa eſt fœcunda mater multorum filiorum.

Paulus ſanctorum orationes plus

prodeſſe cenſebat, quam ſuam ſanctitatem, prædicationem & miracula.

perum Euangelii ſui curſum, aut proſperum prædicationis ſucceſſum promittere ſibi auſus eſt, niſi ſanctorum orationes ſibi quidem oſtium ſermonis aperuiſſent, auditoribus vero *oſtium Fidei*, Act. 14. Ejus rei indicium ex his ejus verbis fieri potuerit. 2. Theſſ. 3. *Orate pro nobis, ut ſermo Dei currat & clarificetur, ſicut & apud nos.* Coloſſ. 4. *Orationi inſtate pro nobis, ut Deus aperiat nobis oſtium ſermonis ad loquendum myſterium Chriſti, ut manifeſtem illud ita ut oportet me loqui.* Epheſ. 6. *Orate omni tempore pro me, ut detur mihi ſermo in apertione oris mei cum fiducia, ita ut audeam prout oportet me loqui.* Et adhuc Jeſuitæ perſuaſum aliis volunt, ſe demum eſſe animarum ſervatores, & hanc laboribus ſuis mercedem deberi, ut Monaſteria hominibus multum & utiliſſimum pro aliorum ſalute laborem capientibus auferantur & ſibi dentur, cum tamen nihil ſint aliud, quam *æs ſonans & cymbalum tinniens*, 1. Cor. 13. *qui alios docent, ſe ipſos non docent*, Rom. 2. in quos convenit illud Eccl. 37. *Vir peritus multos erudivit* (dignoſque pœnitentiæ fructus facere, omnia ſæcularia deſideria abnegare, & carnem ſuam crucifigere docuit) *& animæ ſuæ ſuavius eſt* (nihilque plus quam quivis de populo jejunat,

Ieſuitarum labor inanis & ſine fructu.

junat, paupertatem vovit, ut paupertatem effugeret, obedientiam vovit, ut multis imperaret, caſtitatem vovit ac *ſeipſum caſtravit* fortaſſe non tam *propter regnum cælorum*, quamque ut paulo prius monui propter regnum culorum & pygiacam provinciam, ut epheborum natibus jura poſſit reddere, eaque theoria oculis epulas præbere) *Quia ſophiſtice loquitur* (dicens, & non faciens) *odibilis eſt. Omni re defraudabitur* (nec docendo quicquam aliis proderit) *Non eſt enim illi data à Domino gratia*, alios inducendi, ut *in humeros* ſuſcipiant *onera gravia, quæ ille imponit, digito autem ſuo non vult ea movere*, Matth. 23.

CAPUT XLVIII.

Ieſuitæ contendunt Monaſteria ſine ſacrilegio poſſe aliò transferri.

PAg. 15. *Ex Monaſteriis Epiſcopatibus ſuccurritur & parochiis, dantur Commendæ bene meritis, & accipiuntur. Hæc omnia Sacrilegio deputare hominis eſt leges ignorantis.*

At enim Spiritui ſancto & ſextæ Synodi Patribus viſum eſt ingens Sacrilegium, bona Eccleſiis donata in alios, quam quos donatores voluerunt, uſus convertere. Apoſtolici & Synodici Decreti verba ſunt: *Valde iniquum &*

ingens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Sed Spiritus ſanctus contrarium docet.

ingens ſacrilegium eſt, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel pro ſalute aut requie animarum ſuarum unuſquiſque Eccleſiæ contulerit, aut certe reliquerit, in aliud transferri aut converti permittatur. Itaque ſi

Nec refert quod ſæpe tales translationes fiant.

Jeſuitis fides eſt, ſpiritus ſanctus, ab eoque inſpirati Symmachus Papa & Concilii Patres Leges ignorarunt. Nec refert, quod Jeſuitæ defendunt, *uſitatum hoc eſſe in Eccleſia*, ſeu conſuetudine fieri, *ut Ordines Ordinibus ſubſtituantur.* Fit

Pontifices enim vel circumventi, vel neceßitate aut publica utilitate moti leges ſolvunt.

enim, ut Pontifices falſis narratibus circumveniantur, aut extraordinaria legibuſque ſoluta utantur poteſtate, cujus jus eis facit juſta cauſa, hoc eſt vel magna & evidens Eccleſiæ utilitas vel neceſſitas, ſi nempe Ordinis ejuſdem deſint Monachi quos in Monaſteriis Ordini conſecratis collocari expediat, aut ſi Principes ea mutari tam improbe contendant, ut gravioris mali vitandi cauſa Pontifex eis refragari timeat: quo caſu Principes ſacrilegii coram Deo nequaquam abſolvuntur. Fit etiam, ut Pontifices dominandi libidine depravati, ſeque ſervos eſſe, obliti, *dicant in cordibus ſuis, Moram facit Dominus meus venire, & incipiant conſervos ſuos percutere,* ſive injuriis afficere, *manducentque & bibant cum ebrioſis* (Matt. 24.) id eſt, Eccle-

'el etiam oteſtate butuntur.

ſiarum

ſiarum facultates, quæ ſunt pauperum patrimonia, cum caris ſuis abligurriant, ut multis hominum millibus fame pereuntibus profundiet inexſaturabiles paucorum ventres Romæ diſtendantur: quod & Chriſtus futurum præſignificavit, & opere impleri multa jam ſæcula viderunt. Ita uſu venit, quod ait Comicus, *Mores perduxerunt leges in poteſtatem ſuam.* quodque eſt Sapient. 14. *Convaleſcente iniqua conſuetudine hic error tamquam lex cuſtoditus eſt, & Tyrannorum imperio colebantur figmenta*, ſive *gentium ſimulacra.* qualia ſunt Epiſcopi, *qui os habent, & non loquuntur* (nec Verbum Dei prædicant) *oculos habent, & non vident* (cum tam officium eorum ſit *videre viſiones* ſeu ſacras literas, Iſai. 29. & *diligenter agnoſcere vultum pecoris ſui, & conſiderare greges ſuos*, Prover. 27.) *aures habent, & non audiunt* (nec ſapientum monita, nec *pauperes vociferantes, quibus non eſt adjutor*, Iob. 29.) *nares habent, & non odorant* (eoque fit, ut Jeſuitarum conſuetudine non indelectentur, qui ſe tamen alii ulpicique pleniores eſſe, quam Romanos remiges, & nauteam hircumque ab aliis ſapere, hoc eſt, in orbe univerſo inviſos & infames eſſe ultro confitētur) *manus habent, & non palpant* (adeoque

Vitioſus ac iniquus mos numquam peccato vacat.

Qualis mos eſt quod Epiſcopi ſint ſimiles Idolis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

que nihil boni operis faciunt) *pedes habent, & non ambulant* (non *currunt viam mandatorum Dei*, Pſal. 118. nec *ante oves vadunt, exemplum bonorum operum in omnibus ſe ipſos præbentes*, Johan. 10. Tit. 2.) *nec clamant in gutture ſuo* (ac velut *Idola Regibus nec benedicunt, nec maledicunt*, Baruc. 6. ſed quicquid libeat, agere eos ſinunt) *Similes illis ſunt, qui faciunt ea* (Pſal. 113.) id eſt, nullo genere meliores, qui ſua vel electione, vel confirmatione ejus notæ Paſtores Chriſti gregibus præficiunt. An ergo quia jam more fit, ut tales ſubrogentur Epiſcopi, hinc Jeſuitæ cogent & efficient, graviſſimo vacare peccato ſive ipſos, ſive eorum ſuffragatores & confirmatores? Quanto Religioſo homine, de Societate præſertim Jeſu gloriante foret dignius, ſi velut tuba exaltarent vocem ſuam, nec iſtas modo vitii probrique plenas ineptiſſimorum hominum electiones & comprobationes, ſed etiam ſacrilegas Monaſteriorum profanationes tralatitio & obſoleto illo Commendarum & Adminiſtrationum ſchemate opertas, jamque non ſemel ſacrorum Conciliorum & Pontificum decretis notatas, damnatas ac vetitas, propheticorum oraculorum fulmine ſic percellerent? *Propter Sion*

Contra quos omnes Religioſi velut tubam debent exaltare vocem ſuam.

non

non tacebo, & propter Ieruſalem non quieſcam. Ego repletus ſum fortitudine ſpiritus Domini, judicio & virtute, ut annunciem Iacob ſcelus ſuum, & Iſrael peccatum ſuum: Audite hoc Principes domus Iacob, qui abominamini judicium, & omnia recta pervertitis: qui ædificatis Sion in ſanguinibus, Ieruſalem in iniquitate: qui odio habetis bonum, & diligitis malum. Propter hos cauſa veſtri Sion quaſi ager arabitur, & Ieruſalem quaſi acervus lapidum erit. Iſai. 62. Mich. 3. *In præceptis Patrum veſtrorum nolite incedere, nec judicia* (aut morem eorum iniquum) *cuſtodiatis*, Ezech. 20. *Ne ſequamini turbam ad faciendum malum. quia lata porta & ſpatioſa via eſt, quæ ducit ad perditionem, & multi ſunt qui intrant per eam*, Exod. 23. Matth. 7. *Ne queratis vobis comites ad ſupplicium, nec gaudeatis: quia plures inveneritis. Non enim propterea minus ardebitis, quia cum multis ardebitis.* S. Auguſtin. homil. 50. de Pænitent.

Sicut veri prophetæ fecerunt.

Conſuetudo & exempla prava aliorum neminem excuſant.

Caput XLIX.

PAg. 21. *Iuſtas eſſe cauſas Monaſteriorum fundationes in meliores uſus convertendi, jam Pontifex, Cæſar, Epiſcopi, Principes judicarunt & verbis & factis. Data ſunt Monaſteria in belli ſumptus, data*

Ieſuitæ prædicant multa Monaſteria à Cæſare alio eſſe tranſlata.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

data MVLTA *Epiſcopis, data ad ſeminaria, data Parochiis.*

Supra Cæſaris verba ex compluribus ejus literis recitavi, quibus judicat, ſe ſalvo Eccleſiarum Advocati officio ſalvoque jurejurando, quo ſe Imperii Ordinibus obſtrinxit, nec ipſum Monaſteria in alios uſus poſſe convertere, nec Pontifici, ut id faciat, permittere. Et Pontifex, reſpondit, ſe iſtam ejus voluntatem ratam & gratam habere, nihilq; Romæ contra tentatum iri. Ex quo certi ſumus, eos ita judicaſſe, nullas eſſe Monaſteriorum alio convertendi cauſas, & ſacramenti religionem Cæſari obſtare, ne adverſus eorum, qui Monaſteria condiderunt, ſanctiones quicquam ſtatuere de illis poſſit. Cui eorum ſententiæ qui ſubſcribunt, ſimul illud ſentiunt, quod Filiutii Jeſuitæ verbis ſupra oſtenſum eſt, *Pontificem & Cæſarem tam ex officio, quam quaſi ex contractu cum iis, qui Eccleſiæ bona ſua reliquerunt, obligatos eſſe lege divina & naturali tam illis, quam iis, in quorum emolumentum relicta ſunt, ea non alienare : & ſi contrarium fiat, eos injuriam facere Fundatoribus, lædere utilitatem publicam cultumq; Religionis : facere etiam injuriam ſucceſſoribus Religioſorum, & ex juſtitia teneri reparare id, quod intereſt, tam in fama & exiſtima-*

Etſi Cæſar agnovit, nullas eſſe ejus rei juſtas cauſas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſtimatione, quam in bonis temporibus. Atq; hoc conſentaneum eſſe communi Theologorum & Juriſconſultorum atque etiam primariorum Jeſuitarum ſententiæ in Aſtro inexſtincto quæſt. 3. num. 4. & 5. accuratè demonſtratur. Verum tamen ſi ita eſt, ut hic Jeſuitæ jactant, ut Imperator ſe de juſtiſſima ſententia, ipſi etiam Pontifici probata, Confeſſarii ſui artibus & dolis demoveri paſſus aliter fecerit, quam juratus fuerat, quamque ſe facere debere & velle tot publicis privatiſque tabulis fidem firmaverat, non eſt cur cauſam mutatæ ejus fortunæ tantarumque calamitatum, quæ ipſi poſtea omnibuſque Germaniæ Catholicis incubuerunt, longius arceſſamus. Quod enim Sedechiæ Regi Judæ & Principibus ejus Jerem. 34. & 37. contigiſſe diſcimus, *in figura factum eſt noſtri, ſcriptum eſt autem ad correptionem noſtram, in quos fines ſæculorum devenerunt*, docente Apoſtolo 1. Corinth. 10. Illi gratam quaſi voluntatem ſuam Deo teſtatam facientes, quod Chaldæorum exercitus ſoluta Hieroſolymę obſidione diſceſſiſſet, *converſi erant, & fecerant quod rectum erat in oculis Dei, & inierant pactum in conſpectu Dei in templo ejus, ut unuſquiſq; ſervos & ancillas Hebræi generis manu emitteret, ac nequa-*

Itaque minime mirandum ejus fortunam fuiſſe mutatam.

Quem eventum ex Sedechiæ regis exemplo augurari ſibi poterat.

quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

quam dominaretur eis, & dimiſerant eos liberos. Sed converſi deinceps retraxerunt ſervos & ancillas quos dimiſerant liberos, & ſubjugaverunt ſibi in famulos & famulas. Lucrum quod eis iſta ſententiæ & propoſiti mutatio mox attulit, iſta Dei comminatione continetur: *Regem & Principes ejus & ſacerdotes, & omnem populum, qui prævaricati ſunt fœdus meum & reduxerunt ſervos & ancillas ſuas: dabo eos in manus inimicorum ſuorum. Et reducam Chaldæos qui receſſerunt à vobis, & præliabuntur adverſus civitatem hanc. Sed etiamſi percuſſeritis omnem exercitum Chaldæorum, & derelicti ex eis fuerint aliqui vulnerati, ſinguli de tentorio ſuo conſurgent, & capient hanc civitatem, & incendent eam igni. Ecce ego prædico vobis libertatem, ait Dominus, ad gladium, ad peſtem & ad famem: & dabo vos in commotionem cunctis regnis terræ.* Eat nunc aliquis & miretur, cur Cæſar juſtiſſimi propoſiti Jeſuitarum ſuorum impulſu mutati, totque Monaſteriorum in vitis divinis & humanis legibus alio tranſlatorum hoc nunc precium ferat, ut domi ſuæ inimicos Reges ac Principes ſumma imis miſcere, ferro & flamma graſſari, omnia denique ex libidine agere videat, ac neque in ſervis ſuis quicquam

quam

quam fidei inveniat, omniſque ejus fortuna divino nudata præſidio ac propemodo ſolo arundineo Hiſpanorum baculo innixa tenui filo pendere videatur.

CAPVT L.

PAg. 24. *Ordines Monaſtici honori ſibi ducunt, ſi ex ſuo corpore Religioſi ad Epiſcopatus aſſumantur, ſi quædam Monaſteria in Epiſcopatus evehantur: nec intentionem fundatorum, nec jura Ordinis objectant. Cur igitur ægre ferrent, quædam Monaſteria Cardinalibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis cedere?*

Habent Monachi cauſam gaudendi, nec tam ſibi, quam populis gratulandi, ſi qui ex Monaſteriis ad Epiſcopatum vocentur, cum Monaſteria demum vera ſint Epiſcoporum ſeminaria, in quibus homines ea diſcunt & facere aſſueſcunt, quæ Epiſcopos præſtare oportet, ſi ſe & alios ſalvos cupiant. *Epiſcopum* quippe *oportet eſſe Doctorem, Sacerdotem, Hoſpitalem*, Humilitatis magiſtrum, *egentem & multos locupletantem*, ſive ad victum neceſſariis donantem, *alimentis & quibus tegatur contentum, patientem, manſuetum, in omnibus* denique *exemplum bonorum operum*, 1. Timoth. 3. &

Monaſteria ſunt vera Epiſcoporum ſeminaria. In quibus diſcuntur & exercentur virtutes Epiſcopo neceſſariæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

6.& 2.Timot 2.Tit.2.& 2.Corinth.6. Quomodo vero talia erit, qui numquam fuerit in ſchola, in qua talia verbis & exemplis docentur? quomodo erit *ſcriba* à Deo *Doctus ad regnum cœlorum, qui de ſacræ* Scripturæ *theſauro proferre poßit nova & vetera*, ſi non multis annis *voluntas ejus fuit in lege Domini, ut in ea meditaretur die ac nocte?* quomodo magnam, raram & difficilem illam virtutem *Humilitatis honoratæ* exercebit, cui quotidiana Humilitatis pręcepta, exempla, adjumenta & exercitia, quæ extra Monaſteria nuſquam habentur, numquam contigerunt? Abeſſe ergo non poterit, quin ſuo exemplo verum faciat illud Pſalmi 49. *Homo cum in honore eſſet, non intellexit: Comparatus eſt jumentis inſipientibus & ſimilis factus eſt illis.* quomodo vero faciet Miraculum illud grande, quo Epiſcopos teſtimonia Dei oportet reddere credibilia, ut *ſciat* ſimul *abundare & penuriam pati* (Philip.4.) *fortitudinem gentium devorare*, ſeu ſuperare, *& in divitiis eſſe admirabilem* (Iſai.61.) *eſſe divitem, & poſt aurum non abire nec mala facere, cum poßit*, ſed facere ut *eleemoſynas ſuas enarret Eccleſia ſanctorum*, Eccl.31. Iſta omnia præſtare eſt *facere mirabilia in vita ſua*, & divinæ potentiæ dare ſpecimen, quod multo

Epiſcopus debet ſcire nova & vetera.

Debet exhibere Humilitatem in honore.

Et paupertatem in abundantia.

Quæ ſunt Miracula,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

multo majoris momenti eſſe ad Euangelium hominibus perſuadendum, quam multorum mortuorum reſuſcitationem, diſertim S. Chryſoſtomus affirmat Homil. 46. in Matth. Atque hac ipſa de cauſa Spiritus Sanctus in pluribus Conciliis Epiſcopos non aliunde legi juſſit, quam ex Benedictinorum Monaſteriis: quoniam cum ex formula vivunt ſanctique Patris ſui præſcriptum cuſtodiunt, omnem vitam in ſacrarum literarum meditatione conſumunt, & tam Humilitatem, quam Paupertatem copioſam & opulentam, in alendis egentibus & hoſpitibus ſuſcipiendis occupatam, exemplo, uſu & exercitatione ſibi familiarem facilemque reddunt: id quod tantus Pontificum, Cardinalium, Epiſcoporum & Abbatum numerus teſtatum facit, quos nec honores, nec opes, quibus calcandis tanto tempore adſueti fuerant, depravare potuerunt, quin cum ob alia ſingularium virtutum exempla, tum præcipue ob Humilitatem honore & imperio affectam, & Paupertatem opulentam ac beneficam multoſque locupletantem beatis Divorum ordinibus Eccleſiæ decreto adſcribi mererentur. Quidni ergo Monachi ſibi honorificum, populis vero ſalutare ducant, ſi quos

quæ Epiſcopus facere tenetur. Conciliorum decretum, ut Epiſcopi ſumantur ex Monaſteriis Benedictinis.

Ubi duæ illæ virtutes verbo & exemplo docentur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Deus ex medio ipſorum ad animarum regimen evocet, ut quas diuturno ſtudio labore & exercitio ſibi compararunt virtutes, eas jam *ſuper candelabro poſiti omnibus qui in Dei domo ſunt lucere* ſinant, *ut videant homines opera eorum bona, & glorificent Patrem, qui in cœlis eſt?* Matth. 5. Contra ea juſtiſſimam dolendi ac populi ſortem deplorandi cauſam habent, cum Epiſcopos ex ſuilibus, aut porcorum caulis ſive Haris legi vident, *qui nutriti in croceis amplexantur ſtercora* (Thren. 4.) hoc eſt, molliter educati & honorari aſſueti, *hujus mundi lucra*, honores, opes & voluptates adamant, quæ tamen *arbitrari debuiſſent ut ſtercora propter eminentem ſcientiam Chriſti utque Chriſtum lucri facerent* (Phil. 3.) quod Pauli imitatione Monachi faciunt, ſeque Chriſto dignos præbent milites, de quibus prædictum fuit Zachar. 9. & 10. *Erunt quaſi fortes, aurum conculcantes ut lutum platearum in prælio: & bellabunt* (ſeu triumphabunt) *quia Dominus cum eis* (in quo eos confortante omnia poſſunt, in honore præſtare Humilitatem, & in abundantia Paupertatem) *& confundentur adſcenſores equorum.* quales ſunt Epiſcopi pedeſtrem Chriſti militiam, ſive humilitatis & paupertatis exercitia aſpernati, &

Dolendum eſt Epiſcopos legi ex medio Porcorum.

Stercora amplexantium.

Epiſcopi Chriſto pedibus, non equo militare debent.

& equis vehi ſoliti, hoc eſt, *in ſublime ſe attollentes quodque altum eſt hominibus* appetentes, honores puta & opes (Luc. 12. & 16.) qui *contenti non ſunt alimentis & quibus tegantur, ſed volunt fieri divites, ex eoque incidunt in tentationem & laqueos Diaboli* 1. Timot. 6. Tales non ſunt *arbores fructiferæ in domo Dei* (Pſal. 51.) *non olea cum pinguedine, non ficus cum dulcedine, non vitis cum liquore Deum & homines lætificante*, ſed ſunt infelix lignum, *Rhamnus* cum ſpinis duris & acutis, quæ Chriſto interprete ſunt *fallacia divitiarum ſolicitudo ſæculi & Concupiſcentia*, ſive Avaritia, Ambitio & Voluptates vitæ, Matt. 13. Cum ergo tales Rhamnos *reliqua ligna ſuper ſe Reges conſtituunt, ut ſub umbra eorum requieſcant*, nec in vita ſua Epicuri porco digna ab eis inquietentur, ibi enim vero uſu venit, ut *egrediatur ignis de rhamno, & cum ipſum, tum cedros Libani devoret.* Judic. 9.

Aliter non ſunt arbores fructiferæ, ſed Rhamni.

Unde egreſſus ignis ipſos & alios devorat.

Caput LI.

Nec vero minor aut diverſa Monachis gaudendi cauſa eſt, ſi eorum Monaſteria Epiſcopatus honore exaltentur, ut nimirum & ex ipſorum collegio lectus Abbas idem ſit populi Epi-

Abbates ſimul eſſe E-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

piſcopos nihil novi eſt. ſcopus: quales abhinc ſexcentos annos omnes fere totius Europæ Epiſcopos fuiſſe, & pleroſque ingentium meritorum cauſa inter Divos adſcriptitios ſive Indigetes numerari conſtat. Nec enim id vel conditorum voluntati refragatur, vel jura Ordinis ulla ex parte imminuit: quod longe ſecus eſt, ſi Monaſterium deſinat eſſe Monaſterium, res Chalcedonenſis Concilii Canone interdicta. Ac propterea Innocentius III. nec honorem Eccleſiæ, nec divini cultus amplificationem ſatis juſtam eſſe cauſam cenſuit, cur ex Monaſterio Pontifex Epiſcopatum facere poſſit: ut omnibus appareat, quanto minus cauſæ ſit, cur Monaſteria in Ludimagiſtrorum domicilia aut Gymnaſia convertantur. Ipſa Pontificis verba ſunt in epiſtola ad Gulielmum Cardinalem Rhemenſem Archiepiſcopum: *Pervenit ad audientiam noſtram, quod ad ampliationem divini cultus & honorem Eccleſiæ Gallicanæ in caſtro tuo Moſobin in Abbatia ejuſdem caſtri diſpoſuiſti novum Epiſcopatum erigere. Nos ejus rei liberam tibi facultatem auctoritate Apoſtolica concedimus, ita tamen ut ab eodem Monaſterio Monachi nullatenus excludantur: ne forte venire contra ſanctiones Canonicas videremur, quibus provida fuit deliberatione ſtatu-*

Monaſteria ſemper debent manere Monaſteria.

Neque ulla ex cauſa in aliud mutari.

ſtatutum, ut quæ SEMEL *Deo dedicata ſunt Monaſteria,* SEMPER *maneant Monaſteria: cum & hodie generaliter ſtatuatur, ut* ORDO *Monaſticus, qui in aliquo Monaſterio ſecundum Benedicti Regulam dignoſcitur inſtitutus,* PERPETVIS *ibidem temporibus inviolabiliter obſervetur.* Sed aut fallor, aut Ieſuitæ Innocentium leges ignoraſſe inſimulabunt, qui neſcierit, *neminem Fundatorum futuris Pontificibus conditiones poſuiſſe* (Placid. Diſcept. pag. 20) *& Papam eſſe ſupra jus & extra jus eſſe omnia & ſuper omnia, & de poteſtate abſoluta poſſe quicquid vult, & quam diu vivit, poſſe mutare quadrata rotundis:* quod quamvis Canonum Interpretes intelligi velint *clave non errante, & de iis tantum, quæ juris ſunt poſitivi:* Ieſuitæ tamen Clavem nihil errare, nec minus divini & naturalis juris legibus ſolutam eſſe Pontificis poteſtatem contendent, ſi quid in iis mutari, aboleri, irritumque fieri Societati ipſorum expediat. Ea quippe *Extraordinaria eſt cauſa*, quæ Pontificem omnis divini humanique juris obligatione liberat, atque ipſos Indigetes ſeu beatorum hominum ſpiritus in cœlo regnantes nutui ejus ditionique ſubjicit. Quod autem plus ſatis cauſæ habeant Monachorũ Ordines, cur graviter ferant

Maxime quæ ſunt Ordinis S. Benedicti.

Ieſuitæ Papam hortantur violare ſacros Canones.

Dicunt eum non poſſe errare, ſi Societatis cauſa contra Canones faciat.

Imo ipſos ſanctos in cœlo ſuam voluntatem Pontifici ſubjicere.

 hære-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

hęreditates patrum ſuorum Cardinalibus & Epiſcopis commendari, ſive adminiſtrandas committi Monaſteria nefas fuerit ſpiritui ſancto non credere, cujus ea de re judicium habemus in Lateran. Concil. ſub Leone X. totidem verbis declaratũ: *Quoniam ex Commendis Monaſteriorum Monaſteria ipſa tam in ſpiritualibus, quam in temporalibus graviter læduntur, quippe quorum ædificia partim Commendariorum negligentia, partim avaritia vel incuria collabuntur, & indies divinus cultus in eis magis diminuitur: volumus & SANCIMVS, ut cum illa per obitum Abbatum vacaverint nullo modo poßint commendari: ſed de perſona idonea eis ita provideatur, ut illis idonei Abbates prout decet præfuturi ſint.* Idem ipſum Tridentina ſynodo ſancitum videmus. Et Clemens V. in quadam Conſtitutione, quæ in Canonum codice legitur, ſibi velut oculato teſti credere omnes poſtulat, iſtas Monaſteriorum Commendationes non modo nihil utilitatis illis afferre, ſed etiam cum ipſis, tum multorum animabus & corporibus, tum deniq; Romanæ Eccleſiæ *ad noxam redundare*, ac propterea bonæ conſcientiæ Pontificem non modo nullum Monaſterium *ſub Commenda, Curæ, Cuſtodiæ aut Adminiſtrationis titulo ſive perpetuo, ſive ad* certi

Spiritus ſanctus prohibuit Monaſteria dari cuiquam in Commendam.

Quia id maximorum malorum cauſa ſit.

certi temporis ſpatium cuiquam poſſe committere, ſed etiam debere *omnes* talium Cõmendarum *proviſiones caſſare, annullare & decernere, ut de cætero non habeant aliquam roboris firmitatem*. Et adhuc quærere Ieſuitæ audent, *Cur ægre ferrent Ordines Monaſteria eorum Cardinalibus in Commendam dari, aut Epiſcoporum menſis incorporari, aut in Societatis Collegia converti?* Quid ergo futurum putabimus, ſi umquam quemquam hiulcæ iſtius gentis & alienas hæreditates eſurientis lupi inſtar inhiantis Pontificatu potiri contingeret? Nempe paſſim triſte illud carmen exaudiretur: *Veteres migrate coloni*. Vitelliani gregis Pontifex Iulianum Apoſtatam nobis redderet, nec minus quam ille ſalſus inveniri vellet. Et ſicut ille Chriſtianos monebat, ut aures eorum illis Chriſti verbis aſſidue perſonarent, *Beati pauperes:* ſimiliter ipſe hanc Placidæ Diſceptationis cantilenam Monachis cantaret: *Viri Religioſi ita animo comparati eſſe debent, ut de Rapina bonorum ſuorum gaudeant*, Sed hoc Deus omen obruet, atque *in ira ſua conturbabit eos, & devorabit eos Ignis. Fructum eorum de terra perdet, & ſemen eorum de filiis hominum. Cogitaverunt conſilia, quæ non potuerunt ſtabilire*, Pſal. 20.

Væ Monachis, ſi quis umquam Ieſuita fieret Pontifex. Ille enim imitaretur Iulianum Apoſtatam. Et Monachos bonis ſpoliatos juberet gaudere.

Capvt LII.

Epiſcopi à Monaſteriis adjuti ad tolerandas belli impenſas.

PAg. 34. *Epiſcopi gravia damna paßi ſunt, æs alienum contraxerunt. Ipſi auxilio Monaſteriorum vacantium egent, petunt & accipiunt.*

Fortaſſis autem non minus verum eſt, non neminem eorum à ſubjecto populo & à Diæceſis ſuæ Abbatibus ad belli pro Religione ſuſcepti & geſti impenſas plus exegiſſe, quam contuliſſe: æs autem alienum non alio magis nomine contractum habere, quam quod profundum Societatis ventrem, *qui numquam dicit, ſufficit*, quantiſcumque jacturis expleri à ſe poſſe perperam perſuaſum haberet, nec minus dapſiliter & profuſe ſumptus faceret, quam ſi immortale ſibi aurum foret, ita ut impenſas cum fructibus commetiri parum meminiſſet. Quanto ergo æquius fuerat Epiſcopos Collegiorum Ieſuiticorum, quam Monaſteriorum compotes fieri, cum Ieſuitarum maxime cauſa rem confregerint? Haud etiam ſcio, quam bene nonnullis Monaſteria petiiſſe & accepiſſe verterit: ne forte in eis oraculum illud Ierem. 12. opere impletum fuerit: *Paſtores multi demoliti ſunt Vineam meam, conculcave-*

Quidam opes ſuas Ieſuitarum cauſa prodegerunt.

Quibuſdam Monaſteria obtinuiſſe peßime vertit.

runt

runt partem meam, dederunt portionem meam deſiderabilem in deſertum ſolitudinis (*Illuſtrem* vero *Chriſti portionem eſſe Monaſteria,& Paſtores* ſive Epiſcopos *ea ſervili opera mancipare,eorumque jura uſurpare velle* Concilii V. Toletam Patres Can. 51. conqueruntur,quanto vero cum pretio maloque ſuo id illi faciant, ſic porro Propheta exſequitur) *Seminaverunt triticum,& ſpinas meſſuerunt: Hæreditatem acceperunt, & non eis proderit. Hæc dicit Dominus adverſum omnes vicinos meos peßimos* (nemo autem æque Deo vicinus & conjunctus eſt atque Paſtor, ejus vices gerens, velut ipſe Zach. 13. docet: *Framea ſuſcitare ſuper Paſtorem meum & ſuper virum cohærentem mihi*) *qui tangunt Hæreditatem, quam diſtribui populo meo* (cum facultatis Monaſteriorum ſint patrimonia pauperum, ut S. Bernardus ait) *Ecce ego evellam eos de terra ſua, & domum Iuda evellam de medio eorum ſuper omnes vias deſerti venerunt vaſtatores,quia gladius Domini devorabit ab extremo terræ uſque ad extremum ejus, & non eſt pax univerſæ carni.* Hæc ſi pleriſque Germaniæ Epiſcopis uſu veniſſe ante oculos eſt ac paret, ſi verum eſt, quod hic Ieſuitæ prædicant eos tetigiſſe Hæreditatem Chriſti,quã pauperibus diſtribuerat, ſive

Ut ipſis & patriæ vaſtatores Deus & gladium immitteret.

Cujus rei gratiam Ieſuitis debere ſe noverint.

Monaſteria in Commendam aut mentis ſuis incorporanda accepiſſe: an dubitabimus quin Jeſuitæ ſacrilegiorum auctores & conſultores fundi Germanici calamitas & capitalis Reipubl. peſtis ac pernicies cenſeri debeant?

CAPVT LIII.

Ieſuitæ Monaſteria faciunt Myſorum prædam.

PAg. 45. *Ex iis*, quæ hoc libro toto diſputavimus, *concluditur Monaſteria diverſi Ordinis poſſe Ordinibus militaribus tribui: poſſe Epiſcopis vel ad tempus dari, vel incorporari ad ſolvendum æs alienum* (in magnificis Jeſuitarum ædificationibus, inque ludorum ſcœnicorum apparatu impendiorum collatione adjuvandis maxime contractum) *poſſe eadem ratione* (ſine iiſdem de cauſis) *ſæcularibus Principibus ad tempus dari: poſſe quædam in ſeminaria, ſcholas*, (Jeſuitarum) *collegia, hoſpitalia converti.*

Hoc enimvero eſt utilitatis ſuæ cauſa, ut multa ſcilicet Monaſteria avidiſſimis Jeſuitarum faucibus ingerantur, Cardinales, Epiſcopos, Principes & Milites in prædæ partem advocare, & ad coëundam ſecum ſacrilegii ſocietatem cohortari ac piaculares facere. Quis jam Lutherum miretur eodem plane vocis calamiq;

Ieſuitæ eodem quo Lutherus

calamiq; claſſico Principes ac Civitates ad occupanda, devoranda, inque ſuccum & ſanguinem convertenda Eccleſiarum ac Monaſteriorum bona excitaſſe, cum ipſos Principum & Epiſcoporum Confeſſarios Jeſuitas, qui adhuc locorum perſuadere hominibus contenderant, ſibi Monaſteria invitis obtrudi, ſeque non niſi coactos & dolentes ea accipere, nunc poſito pudore palam libris editis impias iſtas, nefarias ac ſacrilegas Monaſteriorum profanationes velut non modo permiſſas, ſed etiam neceſſarias atque Eccleſiæ inprimis conducibiles Principibus & Epiſcopis commendare & conſulere videamus? Quorum conſilium quantum impietatis habeat, quantumque cum ipſis, tum omnibus eo utentibus, tum denique regnis & populis detrimentum, vel dicam exitium & interitum importaturum merito metuatur, ex Dei cum Verbo, tum opere à nobis judicari poteſt. Verbum ejus eſt Principes à ſocietate hominum S. Benedicti hæreditatem inhiantium hoc modo deterrentis Proverb. 1. *Fili mi, ſi te lactaverint peccatores, ne acquieſcas eis. Si dixerint, veni nobiſcum, inſidiemur ſanguini* (inſidioſa & mendaci narratione Pontificem circumve-

claſſico Principes ad deſtruenda & ſibi vindicanda monaſteria excitant.

Eorum ſuaſoriam eſſe impiam & reipubl. perničioſam docetur Dei Verbo.

niamus, ut cum venia ejus Monaſteriorum opes, quæ ſunt panis egentium, ſanguis & vita pauperum noſtri juris faciamus) *Abſcondamus tendiculas contra inſontem fruſtra: deglutiamus eum ſicut infernus viventem & integrum, quaſi deſcendentem in lacum. Omnem pretioſam ſubſtantiam reperiemus: implebimus domos noſtras ſpoliis. Sortem mitte nobiſcum. Marſupium unum ſit omnium noſtrum. Fili mi, ne ambules cum eis. Pedes enim illorum* (non *calceati in præparationem Euangelii pacis*, ſed per ſcrupoſam & ſpinoſam avaritię viam) *ad malum currunt, & feſtinant ut effundant ſanguinem* (quod faciunt Monaſteriorum vectigalia pauperibus alendis conſecrata & Monachorum fidei credita adverſis conditorum voluntatibus domos ſuas advertendo. nam *Panis egentium eſt vita pauperum, qui defraudat illum homo ſanguinis eſt*, ſive homicida, Eccleſ. 34.) *Ipſi quoque contra ſanguinem ſuum inſidiantur, & molliuntur fraudes contra animas ſuas, quia ſemitæ omnis avari animas poſsidentium rapiunt*, ſive in gehennam abducunt, Proverb. 20. *Ruina eſt homini devorare Sanctos, & poſt vota retractare*, id eſt, illi ruinam & excidium domibus ſuis parant, qui bona Sanctis cœlitibus conſecrata devorant, quæque Deo pii homines

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nes ex voto obtulerunt, ea in alios uſus convertunt. Pſalm. 82. *Super populum tuum malignaverunt conſilium*, (id eſt, in populi fraudem, cui ſacrilega crudelitate ſurripitur, quicquid Monaſteriis demitur) *& cogitaverunt adverſus ſanctos tuos* (quorum honori Monaſteria fuerunt conſecrata) *Dixerunt, Venite, & diſperdamus eos de gente, & non memoretur nomen Iſrael ultra* (ut ſcilicet irritum fiat, ipſoque exitu vanitatis arguatur oraculum Iſaac de S. Benedicto Monachorum Patriarcha, cujus Iſrael ſive Iacob figura fuit, Geneſ. 27. *Benedixit ei, & erit Benedictus. Omnes fratres ejus ſervituti illius ſubjugavi: qui maledixerit ei, ſit ille maledictus: & qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur*) *Omnes Principes eorum, qui* (à Ieſuitis in ſacrilegii conſortium illecti) *dixerunt, Hæreditate poſſideamus ſanctuarium* DEI: *fient ut ſtercus terræ: implebuntur facies eorum ignominia, confundentur & peribunt.* Ierem. cap. 30. *Electam te vocaverunt Sion* (qua voce *Viſionem* ſeu *Contemplationem* ſignificari Auguſtinus teſtatur in Pſal. 64. ut DEI familiam rerum divinarum Contemplationi vacantem compellari intelligamus) *Omnes qui comedunt te, devorabuntur, & univerſi hoſtes tui in captivitatem* *Idem docetur Dei opere.*

ducen-

ducentur: & qui te vaſtant, vaſtabuntur, cunctoſque prædatores tuos dabo in prædam.

CAPVT LIV.

Exemplum ſacrilegi Achan.

OPus DEI fuit ſacrilegi Achan ſupplicium Joſ. 6. & 7. Cum enim DEVS ex ſpoliis urbis Jericho *Omne aurum, argentum & æs anathema fieri*, id eſt, ſibi conſecrari *inque theſauris ſuis reponi* juſſiſſet, ſicq, populum monuiſſet: *Cavete, ne de his quippiam contingatis, & ſitis prævaricationis rei & ſub peccato ſint atque turbentur omnia caſtra Iſrael*, ſive univerſus populus: Achan concupiſcentia tentatus inde auri & argenti pauxillum abſtulit & abſcondit. quo ejus ſacrilegio DEVS irritatus, ut populus ſuus ab hoſtibus in fugam ageretur, nec pauci corruerent permiſit. Cujus rei cauſam exquirenti Ioſuæ reſpondit: *Pollutus eſt populus anathemate, nec poterit ſtare ante hoſtes ſuos, eoſque fugiet. Anathema eſt in medio tui Iſrael. Non ergo ero ultra vobiſcum, donec deleatur ex vobis, qui hoc contaminatus eſt ſcelere.* Quid ergo jam habent Germaniæ Catholici, quod opis divinæ ſpem eis afferat, cum manifeſte multiplici anathemate ſint polluti, niſi conterant eos, qui ſua ſo-

Exemplum Regis Ezechiæ.

riis

riis ſuis tanti eos ſceleris alligarunt? Opus etiam DEI futura erat urbis Hieroſolymæ & regni Iudaici everſio ipſiuſque Templi excidium, niſi Rex Ezechias & Principes ejus Michææ monitu cum aliorum peccatorum ſuorum, tum nominatim hujus pœnitentiam egiſſent, quod eis à DEO ſic exprobratum ſupra retulimus: *Sacerdotes in mercede docebant, & Prophetæ in pecunia divinabant & ſeducebant populum meum pacem* regi & regno *prædicantes, ſi dediſſent in ore eorum quippiam* (prægrandes alienarum hæreditatum bolos) *mulieres populi mei* (familias religioſas) *ejeciſtis de domo deliciarum ſuarum: à parvulis* (ſeu novitiis) *earum tuliſtis laudem meam in perpetuum* (pro pſalmodia vagitus & ejulatus puerorum virgis vapulantium in Monaſteria inducentes) *Surgite & ite, quia non habetis hic requiem*, cum Monachos ſacraſque Virgines inquietaveritis. DEI similiter opus fuit Hiſpanorum ex civitatibus domibuſque ſuis exterminatio, graviſſimumque Saracenicæ ſervitutis jugum eorum cervicibus impoſitum, velut locuples teſtis eſt Carolus Magnus Imperator, qui ætati qua id contigit ſuppar ac prope æqualis fuit, cujus capitulorum lib. 7. verba ſunt: *Novimus multa Regna*

Exemplum Hiſpaniæ ſub Saracenorum jugum miſſæ

&

& Reges eorum propterea cecidiſſe, quia Eccleſias ſpoliaverunt, reſque earum alienaverunt, & Militibus loco ſtipendii dederunt. Quapropter nec Fortes in bello, nec in fide ſtabiles fuerunt (ſed inciderunt in hæreſes) *nec victores exſtiterunt, ſed terga multi vulnerati & plures interfecti verterunt, regnaque & regiones, & quod pejus eſt, regna cœleſtia perdiderunt, atque propriis hæreditatibus caruerunt, & hactenus carent. Qualiter Dominus talium criminum ultrices pœnas per Saracenos & alios populos venire permiſerit, cunctis earum geſta legentibus liquet, & niſi nos ab his caveamus, ſimilia nobis ſupervenire non dubitamus.* Simile Dei opus fuit ingens Caroli Craſſi Imper. & univerſæ Germaniæ ac Galliȩ calamitas, ipſiuſque Imperij diviſio, & à Carolinga domo ad Witikindæam tranſlatio. qua de re Helmoldi verba ſunt Chronici Sclavorum lib. 1. cap. 7. *Carolus Roma rediens cum grandi exercitu Nordmannos juxta Moſam fluvium apprehendit: quos obſidione coarctans, quinctodecimo demum die ad deditionem compulit. Captos ergo Tyrannos Danorum non ea quæ decuit ſeveritate hoſtes* DEI *ultus eſt, ſed ad ſui dejectionem & gravem Eccleſiæ ruinam parcens impiis accepto ab eis jurejurando & fœderis conditione ampliſſime donatos abire permiſit.*

Quod Dei opus & ſacrilegiorum pœnam fuiſſe Carolus Magnus teſtatur.

Exemplum Caroli Craſſi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſit. *At illi Regis inertiam irridentes, ubi noxia libertate potiti ſunt, rurſus in unum conglobati tantas ſtrages* (in Imperio) *dederunt, ut crudelitas modum exceſſerit. Quid multa? Vrbes cum civibus, Epiſcopi cum toto grege ſimul obruti ſunt: Eccleſiæ illuſtres cum fidelium caterva ſimul incenſæ ſunt. Quamobrem Carolus accuſatus in Curia* (id eſt, in Comitiis Imperii) *& ob ſtultitiam regno fuit depoſitus.* qua de re in Annalibus ita ſcribit: *Regni optimates cernentes à Carolo Imperatore non modo vires corporis, verum etiam animi ſenſus diffugere, Arnolfum ultro in regnum attrahunt, & ſubito facta conſpiratione ab Imperatore deficientes ad Arnolfum certatim tranſeunt, ita, ut in triduo vix aliquis remaneret, qui ei ſaltem officia humanitatis impenderet* (menſa nempe inſtruenda, lecto ſternendo, aqua de puteo petenda) *cibus tamen & potus ex Moguntini Epiſcopi ſumptibus adminiſtrabatur. Erat res ſpectaculo digna, & æſtimatione ſortis humanæ mirabilis. Mittit ergo Carolus ad Arnolfum ex Imperatore effectus egenus, ex deſperatis rebus, non de Imperii dignitate, ſed de victu quotidiano cogitans, tantum alimẽtorum copiam ad ſubſidium vitæ præſentis* SVPPLEX *expoſcit. Miſeranda rerum facies, videre Imperatorem opulentiſſimum* (hæreditario jure

Cujus culpa Dani & Sueci omnẽ Gerviam vaſtarunt.

Ipſeque Imperio fuit privatus.

Et ab omnibus famulis deſertus.

Supplex victum mendicat.

jure Germaniæ, Galliæ, Italiæ & bonæ Hiſpaniarum partis dominum, qui arbitratu ſuo Imperii Principatus dare poſſet, rurſumque eripere) *non ſolum fortunæ ornamentis deſtitutum, verum etiam humanæ opis egentem. Conceßit autem Arnolfus nonnullos Fiſcos in Alemania, unde ei alimonia præberetur.* Quantum porrò detrimenti mox ipſo defuncto Imperii Romani Reſpublica ceperit, in Annalibus Fuldenſibus hoc modo exponitur: *Anno* 888. *Mortuo Carolo Reguli in Europa & regno Caroli ſui patruelis* (id eſt, in Gallia.) *excrevere. Nam Berengarius filius Eberhardi in Italia ſe Regem fecit, Rudolfus autem filius Conradi ſuperiorem Burgundiam apud ſe ſtatuit regaliter obtinere. Inde itaque Ludovicus filius Boſonis, & Vvito filius Lamberti Galliam Belgicam, nec non Provinciam prout Reges habere poſuerunt. Odo filius Rodberti uſque ad Ligerim fluvium & Aquitanicam provinciam ſibi in uſum uſurpavit.* Iam tantarum non ipſius modo Caroli, ſed etiam Germaniæ & Galliæ miſeriarum, præcipue verò corruptorum Caroli conſiliorum & imminutarum mentis virium non alia fuit cauſa, quam unum ſolum S. Emmerami monaſterium Embriconi Ratiſponenſi Epiſcopo commendatum, ſive

Ipſoq; mortuo regnum dividitur. Multæque provinciæ ab eo deficiunt. Sibique novos Reges imponunt. Omnium illorum malorum cauſa fuit unum Monaſterium Epiſcoporum commendatum.

ſive in Commendam datum : cujus rei teſtem habemus ipſum Imperatorem Arnolfum, cujus Diploma Ratiſponæ exſtat, in quo ſic legitur : *Omnium ſucceſſorum noſtrorum magnitudo cognoſcat, quod poſtquam patruus meus Carolus Imperator pro petitione Embriconis S. Emmerami Eccleſiam præſtavit,* NVMQVAM *poſtea habuit victoriam, nec corporis & animæ ſanitatem uſque ad finem vitæ ſuæ.* Eant nunc Imperator & Germanię Principes, & quærant, quis ille fuerit, qui omnem imperii ſtatum uſque à fundamentis commoverit, Cæſaris conſilia corruperit, & florentem ejus fortunam everterit, ingentes malorum & mœrorum montes in omnes Germaniæ provincias invexerit, adeo denique rem redegerit, ut metus haud abſit, ne nos quod factum prius fuit, iterum nunc fieri, & Caroli Craſſi atque Imperii fatum à DEO inſtaurari videamus. Sed omen DEVS obruat, & in Ieſuitas, omnium iſtorum malorum architectos, veraque fundi Chriſtiani calamitate quicquid offenſi eſt convertat.

Hinc Imperator & Principes certi eſſe poſſunt, Ieſuitas omnium Imperii calamitatum cauſam eſſe.

CA-

CAPVT LV.

Quartum documentum infidelitatis Ieſuitarum erga Pontificem.

QUartum infidelitatis Jeſuiticæ erga Pontificem documentum eſt, Romanæ Curiæ doctrina Romæ propugnata, in Galliis autem oppugnata, & impietatis, ſceleris ac peſtilentiæ graviter ore & manu condemnata. Anno quippe 1625. Romæ librum ediderunt à Patriarcha cæteriſque Societatis totius primoribus approbatum, tamquam in quo nihil doceatur, niſi quod Catholicæ fidei per omnia congruat. Is ita inſcribitur: *Antonii Sanctarelli de Societ. Ieſu tractatus de Hæreſi & de poteſtate ſummi Pontificis.* In eo vero leguntur ſententiæ iis conſentaneæ, quas multo prius Salmero, Gregorius de Valentia, Bellarminus, Suarez, Sà, Richeomus, Heiſſius, & alii, velut *fidei dogmata, tenendas & credendas*, libris editis docuerant. Videlicet, *Papæ ac Chriſti unum eſſe tribunal, Papam jus & poteſtatem habere in ſpiritualia ſimul & in omnia temporalia, & in eo de jure divino eſſe utramq; poteſtatem, nec eam modo in ædificationem*, ſicut Apoſtolis data fuerat, *ſed etiam in deſtructionẽ: adeoque Papam etiam ſine concilio poſſe Imperatores & Reges non tantum propter Hæreſin,*

Ieſuitæ Pontifici prius utrumque gladium tribuerant.

Et poteſtatem etiam in deſtructionem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reſin, ſchiſma aut quodvis crimen populo intolerabile, ſed etiam propter inſufficientiam, quodque perſonæ eorum ſint inutiles, regno privare, atque etiam interficiendos jubere, ac populos ſubjectos relaxato jurisjurandi vinculo poteſtati eorum eximere atque ab obedientiæ & fidei debito liberare, & ipſum regnum alteri Principi donare, & armis invadendum ſibique ſubjugandum permittere: Regem à Papa ſive Hæreticum, ſive alias vitioſum aut inutilem judicatum, ac propterea per ſententiam ejus velut ſuperioris regni jure privatum, jam jus & auctoritatem imperandi amiſiſſe, nec ultra Regem eſſe, ſed Tyrannum, & à quovis de populo occidi poſſe: Clericos etiam nequaquam ulli Regum eſſe ſubditos, ac propterea nullum ab eis læſæ Majeſtatis crimen committi, etiamſi rebellionem in Reges moliantur & monitis atque exemplo populos rebellare, & obedientiam, fidelitatem, tributum, & omnia obſequia Principibus negare doceant: Apoſtolos Regibus de facto tantum, non etiam de jure ſubjectos fuiſſe. Sed poſtquam Sanctarelli liber in Gallias allatus fuit. Pariſienſis Academia, ac proprie Sorbonicum Theologorum Collegium, quod per octo jam ſecula Catholicæ fidei propugnaculum, iſtam Curiæ Romanæ & Societatis Ieſuiticæ doctri-

Ejuſque juri & libidini Reges omnes ſubjecerant.

Ieſuitarum doctrinam iſtam Pariſienſis Academia terribili ſententia condemnat.

nam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nam atroci decreto publice condemnavit & proſcripſit, velut *exitialem ac peſtilentem, meritoq; damnandam, averſandam, deteſtandam & abhorrendam, cum ſit nova, falſa, erronea, Verbo Dei contraria, Pontificiæ dignitati odium concilians, ſchiſmati occaſionem præbens, ſupremæ Regum auctoritati à Deo ſolo dependenti derogans, Principum infidelium & Hæreticorum converſionem impediens, pacis publicæ perturbativa, Regnorum, Statuum, Rerumque publicarum everſiva, ſubditos ab obedientia & ſubjectione avocans, & ad factiones, rebelliones, ſeditiones, & Principum parricidia excitans.* Ejuſdem vero ſententiæ eſſe totam Eccleſiam Gallicanam paulo ante declaraverant teſtatumque fecerant *Cardinales, Archiepiſcopi, Epiſcopi, totuſque cœtus Eccleſiaſticus in Comitiis generalibus Cleri Galliæ conſtitutus*, in cenſura libri Ieſuitici, cujus titulus erat, *Admonitio ad Regem*, Lutetiæ publicata, a d. XIII. Decemb. anni M. DC. XXV. ubi teſtantur, *Chriſtianam Religionem de Auctoritate Regum longe alia proponere credenda*, non minus ſcilicet Chriſtianis, quàm paganis aut ethnicis Regibus, jus ſuum ſalvum eſſe oportere, nec cuiquam fas eſſe obedientiam & fidelitatem negare Principi hæretico, nedum alioqui vitioſo,

Idem facit tota Eccleſia Gallicana.

Catholica fides de obedientia debita Regib.

vitioſo, multo minus inutili. *Lex* (inquiunt) *divina vetat, quod humana non permittit, dum omnem fraudem atque contradictionem ſervis erga Dominos prohibet. Quid ergo ſi iniqui fuerint? Abſit ut cujuſquam impotētiam, libidinem & injuſtitiam probemus. Sed ſi ſenſum Scripturæ quæris, nulla ex parte rebellandi conſilium habemus: ſalva Religione parendi præceptum habemus. Quamvis fortunas eripiat, libertatem tollat, ſervitio premat & quæcunque Deus Regem poſtulantibus futura denunciat, in ſuorum ſubditorum ruinam meditetur, tamen parendum eſt Regi, quantumvis dyſcolo, quia Deus eum inſtituit: parendum eſt Domino, quantumvis moleſto, quia Deus cum eum talem futurum prævideret, nihilominus præpoſuit. Regem ut parentem, ſi bonus eſt, amare: ſi malus eſt, ex divinæ voluntatis decreto ferre debemus. Quid ſi Religionem ipſam expugnet, ferro ſæviat, rurſus ad martyrium fideles vocet? quantumvis Hæretici* (Ieſuitæ puta, omneſque aliter ſentientes) *reclament, tamen ſi Euangelio acquieſcere volumus, ſatius eſt fuſo ſanguine cœleſtem victoriam reportare, quàm educto gladio Chriſtianæ patientiæ famam lædere,* & iterum cum Petro gladium accipere, nec velle, ut Chriſtus iterum in membris ſuis calicem bibat, quem illi Pater dedit)

Etiam injuſtis.

Et fidei Catholicæ perſecutoribus.

Hebr 10. Patientia nobis neceſſaria eſt.

Quamdiu autem hæc lex obligabit? *donec qui venturus eſt, veniet. Apoc. 13. Hic eſt patientia & fides ſanctorum.*

dedit) *Quam quidem noſtram ſententiam improbare nemo poteſt, niſi qui Chriſti præceptum ſimul & exemplum improbet: niſi Martyribus, cum rebellare poſſent, modeſtiæ gloriam eripiat, & creſcenti Eccleſiæ ignaviam exprobrare velit, quod numero fortior, ferrum Imperatoribus, quo ſæviebant, non extorſerit. Ea ſiquidem eſt non Chriſtianorum, ſed Hæreticorum contumacia, qui vel leviſſimo metu Religionis* (id eſt, cum primum ſuſpicantur futurum, ut Rex Hæreticus vel excommunicatus liberum Catholicæ religionis exercitum nonnihil impediat) *ad arma concurrunt, leges calcant, jura violant, & à Deo ordinata poteſtati, qua poſſunt via reſiſtunt* (omninoque ſuæ libertatis & utilitatis cauſa injuſte agere, quam propter Chriſtum imitandum & confitendum injuſte pati malunt) *Chriſtus autem jam tum natus, immo naſcens, immo antequam naſceretur, ad Edictum Cæſaris advolavit, neque denegavit obedientiam, cui jus imperandi tradiderat: ſub ejus Prætore quamvis innocens accuſari non erubuit: judicium quantumvis iniquum patienter tulit: vim illatam, crucem oblatam, mortem denique non recuſavit, quamvis in manu legiones Angelorum adeſſent: quamvis in ſua morte videret in vitam omnium Chriſtianorum ſenten-*

Hæreticorum eſt Religionis prætextu arma in Reges movere.

Et malle injuſte facere, quam injuſte pati.

Contempto exemplo Chriſti Et Apoſtolorum & Martyrum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſententiam ferri. Eccleſiæ priſcos Annales revoluite, parem in Apoſtolis, parem in Diſcipulis patientiam invenietis, parem in Martyribus conſtantiam. Cum jam late propagata fides eſſet ubique, qua patebat orbis Romanus, Chriſtiani in carnificina crudelitatis ferro, flamma, belluis fidem probabant atque patientiam: neque inter optimam conſcientiam & iniquiſſimam fortunam conſtituti provocabant ad arma, quibus ſumptis numero pares exſtitiſſent, & virtute ſuperiores: cum urbes, inſulas, municipia, caſtra ipſa, Senatum, forum impleviſſent, & omnes tam libenter ad cœleſtem victoriam per ſupplicia properarent. Quare alias leges quam à Chriſtiana diſciplina profectas quærant, qui ſatius eſſe putant rebellare, quam pati. Vnde novum jus (Religionis prætextu rebellandi) *è cœlo defluxit, ut credant nobis licere, quod Apoſtolis & Martyribus non licuit?* (ut jam fas credatur, Regi baptizato ſuum in ſubjectos jus abrogare, quod Petro & Paulo adverſus Neronem non licuit?) *an in fide propagata jus erit, quod in naſcente & jam adulta nefas fuit? Nuſquam Chriſtianus aliud eſt: unum Euangelium, & idem Ieſus. Qui aliter ſentiunt* (ut Gregorius II. Gregorius VII. Bonifacius VIII.) *fidem in factionem convertunt, & ex aliena crudelitate ſibi*

Chriſtiani certe non ſunt.

Cum à primigeniæ Eccleſiæ fide deſciverint.

Quod hominibus altum eſt affectantes. Cum magna injuria Dei. Et Catholicæ fidei.

(non Chriſto) DOMINVM (temporale) *& gloriam quærunt. Non autem minorem injuriam Deo faciunt, poteſtatem de Regibus judicandi quam ipſe ſibi ſoli reſervavit, ei præripientes, quàm Regibus ipſis ſolius Dei judicio ſubjacentibus. Magnam etiam injuriam faciunt Fidei, qui eam putant ſalvam eſſe non poſſe, niſi Regum jus pereat, & gentium jura ſubvertantur.*

CAPVT LVI.

Eccleſiæ Gallicanæ ſententia eſt conveniens ſanctorum Patrum ſententiæ.

ATque hæc eſt Eccleſiæ Gallicanæ & Pariſienſium Theologorum ac Iuriſconſultorum de ſuprema nulliq; in terris obnoxia Regum auctoritate, deque temporali Pontificis poteſtate ſententia, perſpicuis ſanctorum Chryſoſtomi, Auguſtini, Gregorii Magni, Bernardi, aliorumque Patrum verbis conſentanea: quam nec Eccleſia Romana umquam damnavit, nec quiſquam Pontificum ea quæ Pater in cœlis, non caro aut ſanguis revelaſſet, ſapientium & loquentium. Quid hic Ieſuitas noſtros conſilii cepiſſe putabimus, cum doctrinam ſuam iſto Pariſienſis Academiæ & univerſi Cleri Gallicani decretorio ſtylo confoſſam, ſeque ad Hæreticorum gregem relegatos compererunt? Non modo

modo fecerunt, quod eſt Chamæleontis, ut rerum ſibi proximarum colores intuentibus reddant, ſed etiam velut viris Sodomitis dignum erat, *peccatum ſuum prædicaverunt, nec abſconderunt*, Iſai. 3. Apertiſſime quippe tulerunt, Societatis ingenium nihil aliud eſſe quam arundinem vento agitatam, ad omnemque gratiæ & offenſæ humanæ auram mobile atque infidum eſſe, ita ut illa etiam, quæ falſa, impia, nefaria & peſtifera eſſe cum animis ſuis ſtatuunt, ea nihilominus ad colligendam aut retinendam hominum benevolentiam, aut ad offenſam potentium declinandam, voce ac ſtylo docere, ac tamquam fidei capita ad animarum ſalutem neceſſaria maximo ingeniorum certamine propugnare non dubitent. Ut enim legere eſt in capitibus ſive *articulis interrogatoriis* Curiæ ſeu Parlamenti Pariſienſis cum P. Cottoni Provincialis Societatis aliorumque trium Ieſuitarum reſponſo, ad d. XIV. Martii anni M. DC. XXVI. cum eis delecti Senatores exprobraſſent, quod Societatis Patriarcha Vitellius Sanctarelli librum Romæ approbaſſet, reſponderunt illi, *ſe tantam ejus imprudentiam magnopere reprehendere atque ex ſummis viribus incuſare*, etſi hoc uno cul-

Ieſuitæ ſunt chamæleontes.

Societas eſt arundo vento agitata.

Quæ falſa & pernicioſa judicat, aliis tanquam articulos fidei proponit credenda.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Societas Ieſuitica aliam Romæ, aliam Lutetiæ fidem & conſcientiam habet.

culpam ejus elevare conabantur, *quod aliter facere non potuerit, niſi ut probaret, quod Curiæ Romanæ placeret.* Rogantibus deinde, idemne ipſum crederent, quod in Sanctarello Vitellius probaſſet. *Suam verò fidem ei ex toto contrariam eſſe* reſponderunt. *Sin autem Romæ eſſetis, quid faceretis? Idem nempe ipſum faceremus, quod qui ibi ſunt, faciunt.* Quo audito quidam ſenatorum: *Aliam ergo*, inquit, *conſcientiam Romæ habetis, aliam Lutetiæ. Deus nos ab ejuſmodi Confeſſariis cuſtodiat.* Tandem cum collatis inter ſe capitibus aliquandiu conſultaſſent, profeſſi ſunt, *eandem ſuam & Sorbonici Collegii eſſe ſententiam, ſeque iis, quæ Domini de Clero cenſuiſſent ſubſcripturos.* Biduo poſt tres articulos à Parlamento ipſis propoſitos ſubſcripſerunt, iſtos puta.

Pariſiis Curia Romanæ doctrinam condemnat.

1. *Rex ſtatum ſuum non niſi à Deo & gladio ſuo debet recognoſcere.*
2. *Rex ſolum Deum, mortalem vero neminem, in regno ſuo ſuperiorem agnoſcit.*
3. *Papa non poteſt nec Regem, nec Regnum ejus ſupponere interdicto* (ſeu ſacris interdicere) *nec ſubditis relaxare ſacramentum fidelitatis ei debitæ propter quamcumq; cauſam & occaſionem.*

Hoc

Hoc amplius autem in ſubſcriptione ſua profeſſi ſunt, *ſe malitioſam & peſtiferam de Regum auctoritate Sanctarelli doctrinam deteſtari, ac paratos eſſe diverſam ſententiam velut veram quacumque occaſione vel ſanguinis vitæque impenſa confirmare.* Quis autem tam vacui capitis aut obeſæ naris ſenatores illos eſſe credat, ut iſti eorum profeſſioni vel minimum fidei adjungere animum inducant: cum biduo ante tam nulla circuitione confitentes audiſſent, Patriarcham ſuum cum Romæ ſit, neceſſe habere quod Curiæ placeat probare, ſeque ſi ibidem eſſent, idem ipſum haud dubie facturos eſſe? Sed quicquid ſit de eo, quod credunt, iſtud quidem certe planiſſime hinc apparet, eos Pontifici minime fideles eſſe, ſed auctoritatem ejus pro eo ac ſibi expedire recteque in rem Societatis conducere judicant, alias ſuper Reges extollere alias vehementer imminuere & circumſcribere, ut ei nec Anathematis & Interdicti jus in Reges concedant. Adeo verum eſt, quod ſi id de ſe prædicare ſolent, *Ieſuita eſt omnis homo:* non quo modo de ſe Apoſtolus gloriatur, *Omnia omnibus factus ſum, ut omnes facerem ſalvos:* cum ipſis hoc potius ſit propoſitum, ut omnes faciant

Ut malitioſam & peſtiferam.

Ieſuitarum inconſtantia in fide erga Pontificem.

Ieſuita eſt omnis homo.

faciunt fatuos. qualem eſſe oportet, qui cum duplicitatis ac fraudulentiæ eorum tot videat opera ac teſtimonia, præcipue vero ipſam eorum confeſſionem, adhuc tamen vel minime rei fidem habere illis audeat. Longe certe fieret ab eo ſapientius, qui vel compertiſſimam veritatem ex ore Ieſuitico profectam de mendacio ſuſpectum habere inciperet: cum ſicut ipſis gloriantibus *Ieſuita eſt omnis homo*, ſimiliter teſtante Dei ſpiritu *Omnis homo ſit mendax:* quo exemplo ſenex ille Comicus de ſervo, quem mendacii manifeſtum prehenderat facturum ſe autumat.

Sed omnis homo mendax.

Si illum ſolem mihi ſolem eſſe dixerit,
Ego Lunam credam eſſe, & Noctem,
qui nunc eſt Dies.

CAPUT LVII.

Quinctum documentum. Infidelitatis Ieſuitarum erga Pontificem. Eccleſiæ Romanæ doctrinam Catholicam

QUintum Infidelitatis eorum erga Pontificem & ſedem Apoſtolicam documentum eſt, non jam aliqua Curiæ Deuteroſis aut humana traditio, ſed Eccleſiæ Romanę doctrina ab omnibus Catholicis omni tempore & loco credita, cum ſermonibus & libris, tum etiam factis multipliciter oppugnata, ut jam non magis Ieſuitis & eorum in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Hiſpania aſſeclis ac ſubſcriptoribus, quam Germaniæ Proteſtantibus, Galliæ Hugonotis, aut Angliæ Puritanis, ſacroſancta ſit ſedis Apoſtolicæ & ſucceſſoris Petri auctoritas. Qua de re qui explorato quod verum eſt ſtudet cognoſcere, legat *ſedis Apoſtolicæ Cenſuram* adverſus omnes Iohannis Baptiſtæ Pozę libros, qua manu, qua formis æneis deſcriptos: inſpiciat etiam *Hæreſeos Actionem*, quam ſumma vir innocentia & ſingulari divinarum humanarumque literarum ſcientiâ præditus Franciſcus Roales non uni modo Pozæ, ſed univerſæ etiam Societati non jam Ieſu, ſed Iudæ palam in totius orbis conſpectu intentavit, cujus etiam proſequendæ cauſa Romæ ad S. Inquiſitionis Tribunal ſe ſtitit *cum obligatione ad talionem*, ſupplicium nempe in Hæreticos Conſtitutum capite perſoluturus, niſi rebus maxime neceſſariis vincat planumque faciat, Ieſuitas eſſe Hæreticos, quovis Ariano, Lutherano, Anabaptiſta aut Calviniano deteriores & peſtilentiores. Ut autem de illorum erga Pontificem infidelitate quod dixi fiat manifeſtius, ſubtexam hic rerum capita, quæ in illa Roalis denunciatione diligentiorem Lectoris animadverſionem mereri videntur. Tamquam.

multipliciter oppugnant.

Id liquet ex ſedis Apoſtolicæ cenſura. Et ex Roalis Actione in Ieſuitas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ejus accuſationis capita notabilia.

1. Poza libris editis jactat, ſe in Petra ſtare, nec à Pontifice in jus vocari aut cohiberi poſſe.

2. Sedis Apoſtolicæ & Generalium Conciliorum judicia in doctrinis & perſonis damnandis nulla & prava interdum fuiſſe, & fore.

3. Liberum eſſe præter & CONTRA ſanctorum Patrum & Doctorum ſententiam in Religionis doctrina innovare.

4. Poza peſtiferas ſuas doctrinas lingua vulgari publice docet, ac furtivis typis evulgat.

5. Plures in Hiſpania Principes, Epiſcopi, Prælati, Doctores, fœminæ & ſimpliciores Diabolicis Pozæ artibus in Hæreſin ſunt inducti.

6. Societas Pozam favore, plauſu & auctoritate ſua commendavit, & foro conſcientiæ, ſacris pulpitis & publicis cathedris præfecit, ut tanto facilius Hæreſes & novitates ſuas plurimis perſuaderet.

7. Multi in Hiſpania falſa Pozæ ſcripta, & ſacræ doctrinæ corruptelas incaute approbarunt & temere ſubſcripſerunt: & ſupremi Aulæ Magnates ei patrocinantur.

8. Omnia Pozæ ſcripta, & reliquo-

rum

rum Jeſuitarum defenſiones, approbationes, commendationes & plauſus ad fidei Catholicæ deſtructionem tendunt, viamque ad omnem Hæreſin, immo ad Atheiſmum in Hiſpaniam aperiunt.

9. Roales obſervato caritatis ordine ſuperiores & amicos Pozæ privatim primo admonuit.

10. Deinde ipſum Pozam cum ſeptem Sociis ad diſputationem vocatum coram pluribus Hiſpaniæ Magnatibus de multiplici crimine falſi, & Læſæ Majeſtatis ac fidei publicæ ex libris ejus coarguit & convicit.

11. Iſtud Roalis officium ſine fructu fuit ob Pozæ & Sociorum ſuperbiam, fraudes, modoſque agendi Diabolicos.

12. Roales Inquiſitores, Nuncios Pontificis, Aulæ proceres, Cardinales, Epiſcopos, Prælatos, Doctores, Magiſtros, omnes denique publice & privatim monuit, ut caverent à fermento Hæreticorum Jeſuitarum, atque à falſis Doctoribus attenderent.

13. Roales perfecit, ne Poza à Tribunali Inquiſitionis pro Qualificatore aut Cenſore admitteretur.

14. Inquiſitio Hiſpanica Romanæ Inquiſitionis cenſuram adverſus Pozam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

zam noluit ratam habere, ſed cum gravi ſcandalo & periculo Edicti Romani exſecutionem protraxit.

15. Jeſuitæ quotidie inſolentiores nec Papæ, nec Cardinalibus parcunt, ſed eos accuſant ut calumniatores, mendaces, Hæreticos, manifeſtos falſarios & fidei Apoſtolicæ ſedi debitæ proditores.

16. Poza Hæreticorum dogmata in Conciliis allegata dolo malo citat & obtrudit tamquam eſſent dogmata Conciliorum.

17. Idem Conciliorum doctrinam pro Hæreticorum erroribus damnat.

18. Idem innumera Conciliorum, Patrum & Doctorum, immò etiam ſacræ ſcripturæ loca & ſenſa impudentiſſimè corrumpit, falſat, hæreticè intorquet.

19. Idem aliter quam Eccleſia docet, aliter ſcientiarum inſtrumenta diſponit, ordinem univerſæ ſcholæ confundit, totius Theologiæ locos demolitur, omnem in ea auctoritatem elevat, & Apoſtolicam ſedem contemnit.

20. Idem viros doctos in reprobum ſenſum traxit, faſcinavit & decepit, ut pravæ ejus doctrinæ ſubſcriberent.

21. Poza ſub ſalvo conductu & impu-

impunitate oblata Romam vocatus renuit comparare.

22. Pozæ damnatio univerſam tangit Societatem: quoniam illa contemſit legitimam ejus condemnationem in Curia Romana, & Academiarum ac Religioſorum Ordinum clamores: & Pozam poſt doctrinam ejus Romæ condemnatam in primaria Theologiæ cathedra Madriti collocavit, & Aulæ Hiſpanicæ frequenter, privatim & publice, certatim commendavit & fovit.

23. Doctores & Patres Societatis ſuis impenſis curarunt diſſeminanda Poza dogmata Romæ damnata, & librorum exemplaria gratis diſtribuerunt.

24. Ipſa Societas quædam publicavit ſub nomine totius Societatis & in cauſa & pro cauſa ſocietatis, ita ut Societas Pozæ cauſam pro cauſa totius Societatis habeat.

25. Ieſuitæ meruerunt, ut publice cogantur Hæreſin abjurare utque à munere in Scholis docendi penitus amoveantur.

26. Ieſuitæ ſcholis totius orbis per fas & nefas inhiant, ut eas evertant, & juventutem ac reliquas ætates & ſtatus peſtifera ſua doctrina inficiant.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Caput LVIII.

In Hiſpania hoc tempore vigent Hæreſes Romæ condemnata.

EX iſtis omnibus liquere jam arbitror, quis hoc tempore ſit Hiſpaniæ ſtatus. Nimirum Principes, Epiſcopi, Prælati, Doctores, Magiſtri, ut innumerabiles alii taceantur, Diabolicis Jeſuitarum artibus faſcinati, decepti & in reprobum ſenſum tracti ſunt, ut pravam Pozæ doctrinam probent, interque fidei capita habeant, liberum eſſe contra Generalium Conciliorum & SS. Patrum ac doctorum ſententiam novas in Religione doctrinas comminiſci ac ſequi, nec Pontificem id prohibere jus eſſe: nullam in Cenſura ſedis Apoſtolicæ & Conciliorum Generalium adverſus perſonas ac doctrinas eſſe certitudinem: Cenſores Romanos Pozæ condemnatores eſſe Hæreticos, & fidei quam Apoſtolicæ ſedi debent proditores. Quis ergo jam non agnoſcat, Hiſpaniam non minus nunc peſtifero Hæreſis veneno, quam Germaniam, eſſe imbutam, ejuſque conditionem hoc ipſo multo miſerabiliorem, quod in Germania nulli ſint Epiſcopi, nulli Antiſtites aut magni Doctores, qui ſedis Apoſtolicæ & Pontificis judicium, cenſuram & auctoritatem

Miſerabilior Hiſpania, quam Germania conditio.

tem uſque eo contemnant. Itaque pro exploratò haberi debet, propediem aut omnem Hiſpaniam fore hæreticam & ab Eccleſiæ Romanæ communione ſeparatam, aut exoritura in ea funeſtiſſima diſſidia & civilium bellorum incendia, quod in varietate ſententiarum de Religione nequaquam evitari poſſe, omnium ſæculorum & populorum complurium exempla comprobant. Itaque vere jam Hiſpania Ignatium ſuum ab Igne nomen traxiſſe agnoſcet, qui venerit Ignem mittere in terram, & Trojanum patriæ conflare incendium, ut Hiſpaniæ eveniat, quod Tyro Deus interminatur Ezech. 28. *Producam Ignem de medio tui, qui comedat te.* Certè quod ſupra Forerum Jeſuitam in Germania feciſſe demonſtravi, non minus Poza in Hiſpaniis opera ſua perfectum iri portendit, ut etiam in ipſo locum inveniat illud Salomonis: *Vir Belial fodit malum, & in labiis ejus Ignis ardeſcit. Homo perverſus ſuſcitat lites, & verboſus ſeparat Principes.* Itaq; mittetur ſanguis invidiæ, nec jam Gallia habebit, cur Hiſpaniam accuſet, quod Ignigenos iſtos Vulcani irati filios ipſi immiſerit, quorum doctrina de Regibus excõmunicatis (quod Pontificis nutu abs quivis de populo occidi,

Hiſpaniæ imminent bella civilia.

Ieſuitæ veri Hiſpaniæ & Germaniæ Incendiarii.

Ieſuitæ cauſa paricidii duorum Galliæ Regum.

occidi poſſint) complurium ſicariorum manus armavit, & duos Francorum Reges nefario paricidio ſuſtulit. Longe enim atrocior eſt tot animarum cædes, quam in Hiſpania nupero ac novitio Pozæ dogmate, & cum maxime nunc faciunt: cui etiam Hiſpaniæ niſi maturo ad meliorem mentem receptu providet, haud leve imminet periculum, ne magno ſuo malo experiatur, quid illud argumenti habeat, quod de populo Iſraelitico propheta prædicat Oſe. 10. *Dimiſum eſt cor eorum, nunc interibunt. quia nunc dicent, Non eſt Rex nobis, non enim timemus Dominum* (cujus vicarium contemnimus) *& Rex quid faciet nobis?* Hoc vero ſpecimen eſto Fidei, quam erga Pontificem præ cæteris Religioſorum Ordinibus Societas profitetur. Poſtquam ſcilicet ſpes ſua ipſis refrixit, nec Societati Pontificem obſecundare, & in affligenda D. Thomę auctoritate ad divina cujuſdam omninoq; falli neſciæ doctrinæ opinionem atq; famã ſuffragari velit apparuit, alienæ perſonæ ferendæ finem fecerunt, & Cornua ſua, ſive gratiam, qua in Regia Hiſpanica plurimum ſe pollere noverant, in ipſum Pontificem & conſcriptos Sacri Collegii Patres palam obvertere auſi ſunt. Itaque illi ſero jam ſentiunt, ſe in ſinu Serpentem

Multo tamen majorem in Hiſpania cædem fecerunt.

Cur Ieſuitæ fidem erga Papam deſeruerint.

Pontifices ſocietatem

tem tanto tempore foviſſe, magnoq; cum dolore & animi fluctuatione experiuntur, quam non de nihilo dia Salomonis ſententia monuerit: *Qui delicate à pueritia nutrit ſervum ſuum, poſtea ſentiet eum contumacem.* Sin autem (quod non pauci cenſent) ex ipſorum quoque parte ſubinde occaſio datur Deo veterem ſuam iterandi querelam: *Filios enutrivi & exaltavi: ipſi autem ſpreverunt me:* nempe idem ſibi alios facere, novum magis, quam iniquum videri eis par eſt, cum juſtitiæ divinæ regula ſit. *Per quæ peccat quis, per hæc & torquetur*, Sapient. 11. Cujus exemplum in Rege Sedechia ſcriptura ſuppeditat, qui Deo & ſervo ejus Nabuchodonoſori rebellans, ſpreto quo ipſi ſe devinxerat, fidelitatis ſacramento (Ezech. 17.) eo ipſo idem ſibi facere, ſeque ludibrio habere ſervos ſuos docuit, Ierem. 38. quo illi nomine Deum ſic inſultari jubet: *Vbi eſt grex tuus, qui datus eſt tibi, pecus inclitum tuum? Quid dices, cum viſitaberis?* (& per quæ peccaſti, per hæc & torqueberis?) *Tu enim docuiſti eos adverſum te, & erudiſti in caput tuum. Numquid non dolores apprehendent te, quaſi mulierem parturientem?* Ierem. 13.

velut ſerpentem in ſinu foverunt.

Et nunc Reges intelligite: erudimini, qui judicatis terram.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

SEDIS APOSTO-
LICÆ CEN-
SURA

I.

Adverſus novam, falſam, impiam & Hæreticam Societatis Ieſu doctrinam nuper in Hiſpania publicatam.

II.

Adverſus novam & Peſtiferam ſectam mulierum Ieſuitiſſarum, Friburgi Helvetiorum à Ieſuitis nuper introductam.

Cui acceſſit

ACTIO HÆRESIS IN SOcietatem Jeſu ad ſummi Pontificis & Sacræ Inquiſitionis Tribunal.

EDITÆ

ROMÆ EX TYPOGRAPHIA Rev. Cameræ Apoſtolicæ Anno 1631. & 1632.
Mediolani ex Typographia Collegii Ambroſiani 1633.

ANNO M. DC. XLI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Ominus gravina Ordinis Prædicatorum S. Theologiæ Profeſſor in Cathedra S. Thomæ Aquinatis Neapoli, in libro adverſus Paulum Laimannum & Iacobum Kellerum, alioſque Ieſuitas, qui inſcribitur, Congeminata vox Turturis, *edituſque eſt Neapoli Anno* 1633. *Cap.* 16. *pag.* 435.

Quid non effutivit Iohannes Baptiſta Poza, à quo ut de Puteo abyſſi Sycophantiarum fumus exhalavit, & inter cætera Paradoxa, acri cenſura digna digneque cenſurata ſolem Eccleſiæ S. Thomam obſcurare conatus eſt, hanc profundam abyſſum impetendo tam in libello ſupplice ad Iudices veritatis directo, quam in Elucidario, quam in Apologiis: ut merito anno 1628. ſuſpenſus ſit in Indice à Cenſoribus Romanis, cumque nec velle ſubjici Cenſura ſuperiorum contentione horribili, & contentioſa averſione, multis in eoſdem ſchiſmatico ſtylo idem Poza editis reſpon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reſponſionibus Apologeticis reclamaſſet, nunc iterum cum omnibus operibus ſuis ſuſpenſus eſt in hanc formam, quæ ſequitur:

DECRETVM.

Sacræ Congregationis Eminentiſsimorum & Reverendiſsimorum Dominorum S. R. E. Cardinalium à ſanctiſſ. D. N. Vrbano Papa Octavo ſanctaque ſede Apoſtolica ad Indicem librorum, eorundemque permiſsionem, prohibitionem, expurgationem & impreſsionem in Univerſa Republica Chriſtiana ſpecialiter deputatorum ubique publicandam.

Sacra Indicis Congregatio Eminentiſſ. & Reverendiſſimorum D. D. S. R. E. Cardinalium infra ſcriptos libros damnat & prohibet, mandans omnibus & ſingulis cujuſcumque gradus & conditionis ſub pænis in Indice librorum prohibitorum contenſis, ne ullus in poſterum eos imprimere, legere aut quovis modo apud ſe retinere audeat, & ſi quis aliquos illorum habuerit, ut ſtatim omnes à præſentis Decreti notitia locorum Ordinariis aut Inquiſitoribus conſignet.

Libri

Libri autem ſunt.

Johannis Baptiſtæ Pozæ Societatis Jeſu Cantabri Opera omnia.

Libellus Anonymus inſcriptus: *Memorial a los Iuezes de la Verdad y Doctrina.*

Libellus Anonymus inſcriptus: *Libellus quidam ſupplex, cui titulus, Ad Iudices Veritatis & doctrinæ, defenditur.*

Liber inſcriptus: *Sanctiſſ. Domino D. N. Vrbano Papæ Octavo, natio & cognatio Cantabrica Iohannis Baptiſtæ Poza è Soc. Ieſu, in cauſa Iudiciali Tomi primi Elucidarii, cujus initium eſt: Beatiſſime Pater, Cantabricum Dominium & Cognatio Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu, ad pedes Sanctitatis Veſtræ abjecta partes judicialis defenſionis Tomi primi Elucidarii ultro ſuſcipiunt.*

Liber inſcriptus: *Sanctiſſimo Domino D. N. Vrbano Papæ Octavo. Cognatio Cantabrica Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu in cauſa judiciali Tomi primi Elucidarii, cujus initium eſt, Beatiſſime Pater. Doctor D. Iohannes de Vribe & Yarza nomine cognationis Cantabricæ Iohannis Baptiſtæ Poza è Societate Ieſu ad pedes Veſtræ Sanctitatis abjectus partes judicialis defenſionis Tomi primi Elucidarii ultro ſuſcipit.*

Libellus ſine titulo, cujus initiũ: *Sennor*

El

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

El Doctor Don Iuan de Vribe y Yarza en ſu nombre, y en el de los parientes y deudos del Padre Iuan Baptiſta Poza de la Compannia de Ieſus.

Et quicumque alii tractatus, Apologiæ, Informationes, Libelli ſupplices, vel quovis alio nomine expreſſi pro defenſione Elucidarii Deiparæ, ſive doctrinæ præfati Iohanni Baptiſtę Poza, tam prelo mandati, quam manuſcripti.

In quorum fidem manu & ſigillo Eminentiſſ. & Reverendiſſ. Domini Cardinalis Pij, Sacræ Congregationis Præfecti præſens Decretum ſignatum & munitum fuit Romæ die 9. Sept. Anno 1632.

C. Epiſcopus Portuenſis Cardinalis Pius.

Locus ○ Sigilli.

Fr. Io. B. Marinus Ord. Præd. Mag. & S. C. Secr.

Die 28. menſis Sept. Anno 1632. ſupradictum Decretum affixum & publicatum fuit ad valuas Curiæ, & in acie Campi Floræ aliis locis ſolitis & conſuetis Vrbis per me Andream Scalmanum Sanctiſſ. D. N. Papæ Curſorem.

Auguſtinus de Bolis pro Mag. Curſor.

ROMAE, ex Typogr. Rev. Cameræ Apoſtol. M. DC. XXXII.

ACTIO

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ACTIO HÆRESIS
In Societatem Ieſu.

EPIPHANEIA ET PLEROPHORIA MAGISTRI FRANCISCI ROALES,

Hoc eſt,

Manifeſtatio & ſatisfactio in luce totius Eccleſiæ ſanctæ Dei, & univerſæ Reipublicæ, pro aſſerta juſtitia Edictorum & ſententiæ ſacræ Congregationis Eminentiſſimorum Cardinalium in Cenſura librorum, qua Iohan. Baptiſtæ Pozæ è Societate Ieſu Opera omnia, & quælibet in favorem ejus ſcripta damnantur.

Sanctiſſime Pater, Imperator, Reges, Principes, &c.

SI quando Hæreſes, ut probati manifeſti fiant oportuit eſſe: maxime eas eſſe nunc temporis, oportuit, multo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

rum caritate refrigeſcente, qui nuper ad ſua deſideria coacervant ſibi Magiſtros, Perfectionis ſtudium, ſanctorum Patrum doctrinas evertunt, à veritate avertunt animos, ad fabulas & ſæculi ſapientiam convertuntur: & quo voti compotes fiant, Eccleſiam Romanam, veritatis magiſtram, parum curant, ſanam doctrinam non ſuſtinent, omnia interius exteriuſque interturbare, & ſacra profanis commiſcere non deſinunt. Exivit jam diu ex his, imo inter hos divina providentia permittente adhuc eſt, omnium ſanctæ Eccleſiæ Dei adverſantium peſſimus quidam Poza: qui cum pietatis conſtitutus ſit publicus in Chriſti republica anteceſſor, factus eſt omnium errorum prævius, condus promuſque, notorius hæreticorum ſectator dogmatiſta: dum opponit ſanctiſſimo Pontifici Romano, ſcripta ſua merito jureque damnata uno Deo niti: dum jactat, doctrinas ab Eccleſia ſanctiſſime prohibitas impie adverſus Spiritum ſanctum defenſans, ſe in petra ſtare, petramque in qua ſtat, licet inſaniat mare, non poſſe commoveri: denegat Eccleſiæ & ejus capiti poteſtatem ipſum in jus vocandi aut cohibendi: affirmat ſedis Apoſtolicæ & ſacrorum Conciliorum generalium judicia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

dicia in doctrinis & perſonis damnandis poſt omnem diſquiſitionem juxta formam juris factam (quod ultimi judicii eſt in Eccleſia, cui Spiritus ſanctus aſſiſtit) nulla & prava quandoque fore, fuiſſeque de facto: docet liberum ſibi futurum præter Doctorum & Sanctorum Patrum ſententiam, imo & contra, in Religionis & pietatis doctrina innovare, & alia plura enormia horrendaque dictu, in quibus Illuminatos, Tertullianiſtas, Libertinos, Proteſtantes & alios omnes Hæreſiarchas, imitari aut ſuperare videtur. Nec proprio contentus lapſu errores ſuos in dies dilatare ex animi deliberatione, ſummo ſtudio & ſolicitudine curat improba, non ſolum munus Magiſtri publici obiens Laicos Nobiles, & promiſcuæ plebis viros ſimplices, alioſque teneræ ætatis auditores peſtiferas ſuas doctrinas lingua vulgari publice edocens, verum etiam contra civiles & Eccleſiaſticas ſanctiones, in perniciem totius Reipublicæ Catholicæ in lucem editas typis doloſis & furtivis, Auctore, Typographo & Officina ſuppreſſis vel fictitiis evulgans, ſacræ paginæ, Conciliorum, Sanctorum Patrum & Doctorum Scholaſticorum depravationibus, ſophiſmatis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

paralogiſmis, mendaciiſque impudentiſſimis refertas, compoſitus arte Diabolica ad fallendum. Nec fefellit mendaciorum & Hæreſeon patrem ſucceſſus. Plures ſunt, proh dolor! in Hiſpania (ut de fœminis aliiſque ſimplicioribus taceam) viri Principes, Epiſcopi, Prælati, Doctores, morum probitate, doctrina ac religione præſtantes, quibus Pſeudocatholicus hic dogmatiſta voce, ſcripto, concionibus, prælectionibus, libris, occaſionem præbuit ruinæ; dum favore, plauſu & auctoritate ſuæ Societatis laudatur, commendatur, foro conſcientiæ, ſacris pulpitis & publicis cathedris præficitur: plures, qui falſis ejus ſcriptis & ſacræ doctrinæ corruptelis, pietati fictæ & ſubdolæ fidem adhibentes, incaute approbarunt, temere ſubſcripſerunt. Et quoniam animus à malitia liber non percipit malitiam, Magnates etiam Aulæ ſupremi patrocinati ſunt candore & innocentia.

Propterea ego Franciſcus Roales Presbyter Theologus Hiſpanus, Magiſter Salmaticenſis, parentibus Petro Roales & Maria Munnioz è vetuſta Caſtellanorum gente in oppido Valdemoro Toletanæ Diœceſis quadraginta quatuor annos abhinc natus, olim in Re-

gio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

gio S. Laurentii prope Scorialem Collegio à ſanctiſſimis Hieronymianæ familiæ Eremitis pietatis, artium liberalium & Theologiæ ſtudiis, auſpiciis juſſuque Philippi Tertii Regis Catholici educatus, apud Salmaticenſes deinceps in S. Mariæ Magdalenæ Collega Theologus Academiæ Deputatus, & publicus Mathematum Profeſſor, adaucto ob linguarum & aliarum rerum qualemqualem peritiam honorario à Rege & ſupremo Senatu ſtipendio, tandem Principi Emanueli Filiberto & Regi Catholico Philippo IV. inter Sacerdotes honorarios à ſacris, Sereniſſimo Hiſpaniarum Infanti Ferdinando à ſtudiis literariis: cum matura inſpectione facta certo ſcirem omnia ſcripta & doctrinas dicti Pozæ, ſuorumque defenſiones, approbationes, commendationes & plauſus in deſtructionem potius, quam in ædificationem fidelium & fidei Catholicæ tendere, viamque ad omnem Hæreſin, imo ad Atheiſmum in Hiſpaniam aperire: memor officii mei erga Regem Catholicum, cui debeo quicquid ſum, erga amicum Regis, cui ob maxima in me collata beneficia obſtrictus ſum, erga patriam, erga Religionem & Rempublicam pro quibus natus

 ſum

ſum mortem oppetere: nec oblitus debitæ correctionis & caritatis erga PATRES (ſic enim audire volunt) admonui primum Prælatos, Præpoſitos & amicos dicti Pozæ privatim, ipſumque Pozam poſtea coram aliis ſelectis ſeptem viris domeſticis & Collegis ſuis ad colloquium & diſputationem inter me & illum ab ipſorum Societate ſpecialiter deputatis, in conſpectu Megiſtanum Hiſpaniæ, Ducis Lermenſis, Ducis de Ixar, Comitis Salinarum, Comitis Saldaniæ, & multorum aliorum Nobilium virorum, qui vocati præſentes adfuere, ipſum inquam perſonaliter conſtitutum, ſuoſque coargui palam de multiplici crimine falſi, & ſcandalo commiſſo ſcienter & cum dolo in ſcriptis ab ipſomet libellis, à ſuis approbatis atque editis, nomineque TOTIVS SOCIETATIS evulgatis, pravo exemplo læſæ Majeſtatis, & fidei publicæ; quæ læſa in Societatem clamat adhuc. Id cum ob Pozæ & ſuorum ſuperbiam, fraudes, modoſq; agendi Diabolicos non ſatis eſſet: Principibus miniſtris Aulæ & Curiæ regiæ ſuggeſſi, ut mature Pozæ & SOCIIS ejus obviam irent, ne Regi Catholico, amicis Regis, & toti Reipublicæ imponerent, primates candidiores

didiores & optimos quoſque occulte quam blandiſſime ſeducentes, ſub doctrinæ & Religionis prætextu religionem & doctrinam peſſudantes. Et in hac ſuggeſtione, ut in aliis, eos quibus facta eſt, ſatis graves & honeſtos teſtes habeo.

Tandem per viam denunciationis clam, & per publicam demum Accuſationem ad Tribunal ſanctiſſimæ Inquiſitionis Hiſpaniarum palam inſtiti, Legatis Apoſtolicæ Sedis apud Catholicum, Præſidi ſupremi Senatus Caſtellæ, Academiis, Eminentiſſimis Cardinalibus in Hiſpania, Epiſcopis, Religioſorum Ordinum præpoſitis, Doctoribus & Magiſtris, ubicumque & quoſcumque alloqui datum eſt, innoteſcere faciens, quale & quantum periculum ac pernicies ex Pozæ ſuorumque doctrina, audacia, novitate, falſitate, Eccleſiæ Catholicæ imminebat. Nec interim ſubterfugi privatim & publice ſemper & ubique quo minus annunciarem omnibus in Aula, in plateis, in compitis (ut ſæpe de hoc me petit Poza in Apologiis, ſuique gratiſſimo mihi crimine accuſant) caverent à fermento hæreticorum, attenderent falſis Doctoribus: idque opportune, importune in omni patientia feci in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

ſpe fore, ut ſanctiſſimi Tribunalis Judiciis Hiſpani in tempore medicinam adhiberent. Et ſane illud obtinui, propter quod accuſationem præcipue inſtitueram, ſcilicet ne Poza deſignatus ſanctiſſimæ Inquiſitionis Qualificator aut Cenſor in dehoneſtamentum illius ſacroſancti Tribunalis & Sedis Apoſtolicæ irreverentiam hoc munus exerceret. Cautum id. Quod ad reliquum, ab actione non deſtiti, proſequi ad tempus diſtuli, expectans ſi forte Poza & ſui reſipiſcerent, ſcirentve confuſi erubeſcere, ſatiſque fore exiſtimans ſemel atque iterum pro cauſa totius orbis ſcripta ſua ſuorumque fautorum defenſoria prava & impia Romæ fuiſſe damnata per ſacræ Congregationis Eminentiſſimorum Cardinalium edicta, ut in Hiſpania ad regulam illam primam & ſupremam Curiæ & Sedis Apoſtolicæ rata haberetur aut fieret eorundem ſcriptorum prohibitio. Sed cum videam indies non ſine gravi ſcandalo & periculo protrahi Edictorum exſecutionem in Hiſpania, & Pozam ſuoſque inſolentiores in pejus quotidie ruere, tum ingeminatis vulgatiſque magno numero publicis Apologiis & libellis famoſis Latina & vulgari lingua clam editis Cenſores & accu-

accuſatores Romanos & Hiſpanos ad Fidei & librorum expurgandorum Tribunalia ab his in jus vocari, calumniatores, mendaces, manifeſto falſarios, imo hæreticos & proditores fidei, quæ Sedi Apoſtolicæ debetur, compellari: inſuper negligentiæ, ſupinæ ignorantiæ, conniventiæ, venalitatis, malignitatis Diabolicæ & læſæ Majeſtatis crimine viros doctos Hiſpanos & Italos reos fieri, nec S. Inquiſitionis miniſtris, Eminentiſſimis Cardinalibus, vel Sanctiſſimis Summis Pontificibus, omni humano divinoque jure ſuſque deque habito parcere: Ideo ego dictus Magiſter non quod magis idoneus, ſed quod alii gravioribus occupentur, aut illis reſpondere tanti non faciant: neque ex eo, quod ad Pozæ & fautorum ejus damnationem aſſerta juſtitia Sacræ Congregationis, Judices, Cenſoresve doctrinæ his opus habeant, quod eſſet Solem facibus juvare, ſed (quoniam non omnium eſt ſcientia) ne ſimpliciores minuſve cautum per inanem Philoſophiam decipiantur: tum etiam quod neceſſitas mihi incumbit, & proſequor injuriam publicam propriamque. Is enim ſum, quem potiſſimum ſui & ſuorum adverſarium, & ab initio accuſatorem agno-

 ſcit,

ſcit, & quem in primis læſum vult, & in jus per fas & nefas tacite & ſimulate vocat Poza ſuique (quod mihi glorioſum eſt ab his, de his, ad hos & inter hos) ideo inquam ex plena animi deliberatione, propria electione, & conſcientia non errante ad id cogente, in obſequium ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, hoc eſt, in obſequium Regis Catholici, ad majorem gloriam Dei & ſanctiſſimæ immaculatæ Virginis Deiparæ, pro aſſerta juſtitia Eccleſiæ Romanæ in cenſura librorum, pro doctrina fidei & ejus ſacroſanctis Tribunalibus, pro patria, pro Academiis Hiſpanis, & præcipue pro Principatu Cantabriæ, quorum omnium publicam læſionem ſimul, & injuriam meam vindico, coram Veſtra ſanctitate & coram Eminentiſſimis Cardinalibus Sedis Apoſtolicæ Rom. Judicibus delegatis in luce totius Eccleſiæ Catholicæ & Reipublicæ Chriſtianæ animo, & hoc publico ad omnes fideles ſcripto compareo, paratus & corpore comparere quotieſcumque legitime jubebor, & Pozam ejuſque fautores de prava, falſa & hæretica doctrina coram, palam & incontinenti convincere, atque omnia quæcumque à me ſcripta ſeu dicta ſunt, vera probare præſto ſum. Nec recuſo

aut umquam recuſavi, imo ſtare volo profiteor ad Tribunal, quo me Poza & ſui advocant, coram ipſiſmet Judicibus, qui in cognitionem hujus cauſæ de Poza & ſcriptis ſuis prævenerunt, rationem mei redditurus, pro fide reſponſurus, veritatem defenſurus.

Item coram Deo & hominibus notum facio teſtorque omnibus & ſingulis hanc publicam manifeſtationem & ſatisfactionem ad publicas itidem Pozæ & ſuorum damnatas Apologias inſpecturis, per me non ſtare, quo minus fiat in judicio, aut extra, coram Judicibus, aut aliis viris doctis, reorum & actoris ſecretus aut publicus congreſſus & confrontatio: quam ſæpe ob victam & hæreticam Pozæ & ſuorum expoſtulationem & provocationem ad ſui majorem confuſionem poſtulavi, quando eum quoad ſcripta detuli ad hæreticæ pravitatis Inquiſitores ſupremos in Hiſpania, & iterum illam denuo, ſi expediat liceatve mihi per eos, quorum intereſt, poſtulo accuſans Pozam in præſentia quoad ſcripta, & quoad perſonam, tamquam novatorem, falſarium, hæreticum notorium, dogmatizantemq; Hæreſiarcham: qui hæreticorum allegata ſcripta ſenſaque formaliter hære-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

tica pro doctrina à Spiritu ſancto ſacris Conciliis dictata ſuppoſuerit, docuerit & ſcripſerit, ſcienter & ſtudio, & ex animi propoſito ante & poſt accuſationem, cum eadem etiam poſt legitimam damnationem & inexcuſabilem notitiam ſæpe iterum repetens & ingeminans longe deterius defenſaverit: & è contrario ſacrorum Conciliorum doctrinam, tamquam hæreticorum errore, turpiſſime damnaverit: innumera Conciliorum, ſanctorum Patrum, Doctorum Scholaſticorum, imò & ſacræ paginæ loca & ſenſa impudentiſſime corruperit, falſaverit, intorſerit hæreticè, ut nova principia præter & adverſus totius Eccleſiæ Catholicæ mentem introduceret, & contra expreſſam, communem, ab omnibuſque receptam Doctorum & Patrum ſententiam novas doctrinas, de quarum ſingularitate gloriatur, inveheret. Qui ut aliter ſcientiarum inſtrumenta diſponere, ordinem univerſæ Scholæ confundere, totius Theologiæ locos demoliri, omnem in ea auctoritatem elevare conatus, Apoſtolicam Sedem contempſerit, Chriſtum Dominum ejuſque ab omni labe puriſſimam & immaculatam matrem Virginem inhonoraverit, apparatum ad cunctas hæ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reſes inſtruxerit, viam ad Atheiſmum aperuerit, Regem & Principes ſeducere tentaverit, viros doctos, ut jactat, in reprobum ſenſum traxerit, faſcinaverit, deceperit, ut pravæ ſubſcripſerint doctrinæ, exemplo peſſimo: quæ omnia licet per ſe ex ſcriptis & geſtis Pozæ, & fautorum ſint notiſſima, judicialiter tamen per probationes luce meridiana clariores facti, evidentia nota faciam, in lucem Eccleſiæ ea exponens, reorum voto & inſtantia, qui cogendos ad id eſſe accuſatores ingeminant: ut qui voluerunt corrigi ſecreto, corripiantur cum opprobriis.

Nec Diſputationem renuo, quamvis ſuperflua videatur in re judicata, & in iis, quæ expoſitione aut propoſitione tantum indigent, qualia ſunt quæ hîc deferuntur: tamen poſtulat & hanc hæreticorum more Poza; in uſuque aliquando Eccleſiæ fuiſſe ex abundanti contra pervicaces, ut in ſimili nunc, non eo inficias. Ergo ut iſtorum infringatur audacia, & ora obſtruantur impiorum, diſputationi præſto ſum. Sed quia Poza dum ſuos accuſatores & Cenſores Hiſpanos ac Romanos crimine falſi & proditionis fidei, quæ Sedi Apoſtolicæ debetur, reos facit, in primis

 me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

me accuſat & advocat Romam, conviciatus de more ſcriptis publicis libellis famoſis typis editis: prævaricatur tamen & renuit vel ſub ſalvo conductu & impunitate oblata (ut fatetur) vocatus comparere & ſtare provocationi per ipſum, & qui ab ipſo ſunt, evulgatæ: licebit ei per me ex ſupererogatione & indulgentia (quod eſt contra omne jus & fas) per Procuratorem audiri, nec enim abſentiam curo, ubi culpa præſens eſt: atque ut Procuratori locus ſit, & quilibet ex Pozæ favoribus Sociiſve experiri mecum poſſint, quoniam illius membri putridi contagia, damnatio & accuſatio ex reorum allegatione & ipſa rei veritate UNIVERSAM TANGUNT SOCIETATEM: defero & advoco in jus ex quovis ordine & ſtatu quoslibet hujus cauſæ fautores, defenſores & patronos, præcipue Præpoſitos, doctores & Cenſores ex ipſius Societate, omnes illos, qui ſcripta & prava manifeſte Pozæ dogmata approbarunt ſubſcriptione directè, indirectè commendatione, ſilentio, conniventia: cum de crimine Falſi læſæ Majeſtatis & fidei teneantur: maxime quatenus poſt ſcriptorum legitimam, ſanctiſſimamque in Curia Romana damnationem, poſt

publicam

publicam famam & rumores de Pozæ Hæreſi, inſolentia, novitate, ſingularitate & falſitate doctrinæ de Conciliorum, ſanctorum Patrum, Scholaſticorum & totius Eccleſiæ contemptu: poſt tot clamores publicos Academiarum Salmanticenſis & Complutenſis, Religioſorum Ordinum, concionatorum ex ſacris pulpitis, Magiſtrorum ex Cathedris publicis, accuſatorum & doctorum virorum in Hiſpania & Italia voce ac ſcripto: poſt multa etiam typis edita Catholicorum volumina in Pozam, tamquam in Puteum abyſſi, Hæreticum, Hæreticorum diſcipulum, Miniſtrum Diaboli, ſucceſſorem Lutheri (his enim coloribus per pios & Catholicos viros deſcribitur) qui contra articulos fidei doceat ſacræ doctrinæ ſenſa depravet, corrumpat: poſt hæc inquam, omnibus his non obſtantibus, & penitus à Pozæ Societate ita contemptis, ut excuſationem non habeant, magno ſcandalo, & in totius Chriſtianæ Reipublicæ damnum, Regi Catholico & ejus Miniſtro primati virum adeo ſuſpectæ & omnino depravatæ doctrinæ ad publicas prælectiones in Collegii Imperialis ſcholis Regiis, tum in cathedra Novatoria palam & ſuſpecta de placitis Philoſophorum

phorum anteceſſorem, tum in ſacra pagina primarium Doctorem propoſuerunt, vel probarunt, veluti Hiſpaniarum juventuti ediendæ maxime idoneum, Principibus, ſenatui & univerſæ Regiæ Curiæ frequenter, privatim & publice certatim commendarunt, foverunt, applauſerunt: cum ex conſueta ſuorum, quam jactant, circumſpectione & probatione continua, ex fama publica, rumore, clamore, & omnibus non ſine dolore memoratis ſupra dictis perſpectum habere debuiſſent, hunc hominem, eaque in quibus peccat, manifeſte publica facta ſint & notiſſima notorietate juris factique.

Nec ſolum approbata & laudata ſunt à Societate & ejus Theologis damnanda damnataque hujus pſeudocatholici Doctoris ſui ſcripta & opera: verum quod majus eſt, quædam per ipſos Doctores & Patres Societatis ad pravæ & novæ doctrinæ ſemina longius propaganda, aliis & aliis Typographis in diverſa loca mandata, ſtudio, ſolicitudine, correctione & expenſa Patrum ipſorum typis edita contra ſui ordinis ſtatuta, contra expreſſa ſacrorum Conciliorum & ſummorum Pontificum decreta: & quod maxime notatu dignum eſt,

eſt, exemplaria vulgari ſermone Hiſpano conſcripta vulgo Doctorum & ſtudentium fuere diſtributa gratis & amore oſtiatim per Societatis ipſius Patres & Doctores, Danaos dona ferentes, igneſque ſuppoſitos cineri doloſo, equo Palladio. Quædam itidem nomine TOTIVS SOCIETATIS, & in cauſa & pro cauſa Societatis, in lucem publicam data ab ipſamet, per ipſam inter Miniſtros Regios, Primates & viros Nobiles ex Aula, ex ſenatu, ex Curia, ſunt diſperſa per libellos in Regem & Rempublicam falſarios & proditorios. Alia item habita primum pro Roſtris coram pleno Societatis conventu & Curia Regia, deincepſque publici juris facta, publice Madriti à Societate habentur venalia. Alia inter Nobiles privataſque perſonas ſciente & probante Societate per diribitores & amanuenſes manu ſcripta diſpertiuntur. Plura denique Anonyma, plura ſuppoſitis & fictitiis nominibus ſimiliter edita diſtrahuntur vulgataque diſſeminantur.

Quæ omnia cum multiplici crimine falſi redarguantur, impietatemque contineant manifeſtam, ut ex hujus actionis proſecutione patefiet, auctores, fauto-

fautores, laudatores, Doctores, vulgatoreſque ejuſmodi ſcriptorum & libellorum ſaltem ſuſpecti habendi ſunt de vehementi, incurreruntque crimen Falſi & læſæ Majeſtatis in re doctrinæ & fidei graviſſima, ſilentio, conniventia, ſimulatione, fautoria: de quibus merito veniunt accuſandi. Et ego dictus Magiſter in eos ſimul & in Pozam, tamquam in Reipublicæ & veræ pietatis hoſtes publicos, Actionem hanc, prout melius & efficacius poſſum & debeo, publicam inſtituo, tum ad partis inſtantiam provocatus, tum neceſſitate ſalutis boni publici & Famæ propriæ coactus, non ex odio, aut ex alio pravo cordis affectu, quod in verbo Sacerdotis per Deum juro teſtorque & ad hæc & ſingula ſupradictorum probanda & demonſtranda teneri & COGI VOLO SVB POENA TALIONIS, & qualibet alia extraordinaria pro arbitrio Superiorum, ſub quorum correctione ſemper ſto. Et poſtulo ex ſupra relatis hujus accuſationis capitibus, cum de eorum CONSTET veritate, ut Poza homineſque Societatis hujuſmodi ad normam juſtitiæ & æquitatis debito rigore coërceantur, SVSPECTI & PERICVLOSI in negotio Fidei

dei, Eccleſiæ & Reipublicæ deinceps habeantur, dignique qui PVBLICE ABIVRENT, aut PVRGENTVR, & qui à MVNERE DOCENDI in collegiis, ut ſanæ doctrinæ & Rebuspublicis NOXIO penitus AMOVEANTVR: ne ad Pozæ & ſimilium exemplum totiùs Orbis ſcholas, quibus PER FAS & NEFAS inhiant, avertant, indeque juventutem & reliquas ætates ac ſtatus inficiant: quod de hac olim Societate graviſſimi viri prædixere, & hodie illuſtriores in Eccleſia virorum doctorum cœtus & Academiæ ex ſocietate ipſa, & rei veritate confirmant. Et ſubſcribo ut infra.

M. Franciſcus Roales.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

PARADIGMA ſive Exemplum in ſpeciem doctrinæ Pozæ & ſuorum.

IN diſſertationis ſeu declarationis hujus exemplum ex plurimis hæc ſint Themata.

Primum. Tot apologias ſtare pro ſe, quod exſtant Concilia, ait Poza. Oſtendam, tot eſſe accuſationum capita, & Hæreſis indicia contra Pozam ejuſque fautores, quod clauſulas Conciliorum pro ſe adducunt, imò in pluribus tot eſſe delicta, quot verba. Et hæc aſſertio omnium, quæ à me exponenda ſunt, eſt fundamentum baſiſque, unde dicendorum ſpecimen & initium eſt capiendum.

Secundum. Reum ſe eſſe damnationis æternæ, niſi ſeveritatem manifeſtet: item, ſe ſcribere, ne Eccleſia veritate privetur, ait Poza. Oſtendam, Pozam in hoc uno ſibi conſtare, quod ſemper & ubique, etiam cum veriſſima dicit, falſo loquitur & mendax eſt: in hoc item uno eſſe veracem, quod ipſe menda-

mendacem ſe prodit, ipſe Hæreticum ſe oſtentat.

Tertium. Se de Eccleſiæ cultu in Curia Romana judicari: neſcire item an ullus ſit doctor, qui magis Eccleſiam exornaverit illuſtraveritque, de ſemetipſo ait Poza. Oſtendam, omnium adverſantium Eccleſiæ ſanctæ Dei Hæreticorum nunc temporis & retro, peſſimum impudentiſſimumque Pozam exſiſtere: quod exemplis Hæreſiarcharum Lutheri & Eutychetis, cum quibus ipſe Poza ſe componit, atque etiam ex aliorum parallelo palam fit.

Quartum. Se, quæ ſanctiſſimam Deiparam maxime commendant, docere: de puritate Virginis judicari à ſacra Congregatione Eminentiſſimorum Cardinalium, ait Poza. Oſtendam, nullum umquam exſtitiſſe pietatis puriſſimæ Conceptionis adverſarium æque noxium, ac Poza impius: cui ſi fides adhibenda eſt, ſanctiſſima Virgo Deipara cauſam (quod abſit) perdidit: Poza & ejus fautores ſociique juſtitiam cauſæ pietatis prodidere: in quo crimen læſæ majeſtatis divinæ & humanæ committunt manifeſte.

Quintum. Adverſari antiquæ Eccleſiæ DEI, Chriſto & Matri ſanctiſ-

ſimæ

ſimæ eos, qui ſcripta ſua damnant, ait Poza. Oſtendam, omnes & ſingulos, qui prava damnataque ſcripta Pozæ, aut ipſum per apologias ſe defenſantem defenderunt, foverunt, approbarunt, commendarunt (niſi eos excuſet innocentia ex deceptione aut ignorantia) ſuſpectos fore de fide: correctione aut monitione maxime indigere.

Deſcendam & propius ad hæc Themata: Exempli gratia, ad allegationem Conciliorum: per decades & hecatondadas delicta Pozæ & fautorum enumero. nec enim minoribus numeris capiuntur. In uno Concilio ſexto generali centies, bis centies & amplius delinquitur. In eodem unico Concilio quadragies verba Hæreticorum pro verbis, doctrina & ſententia Concilii falſo allegat & repetit Poza ſuique. In uno Concilii unius Hiſpani XV. Toletani exemplo referendo (quod incredibile dictu eſt) bis centies peccant, correctione & damnatione digni ſunt. Item in unico tractatu primo lib. 3. Elucidarii ſupra vigeſies falſo aut prave allegat Poza Concilia. Dicam aliquid majus. In uno folio Elucidarii lib. 4. tract. 3. cap. 1. pag. 909. & 910. in Complut. editione, quod incipit, *Pertinent*, uſque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

uſque ad finem ſ. *Vbique.* quadragies & amplius Conciliorum loca & ſenſa falſo citat & refert in favorem hæreticorum, ab Hæreticis palam, & ex eorum ſententia contra Eccleſiam Catholicam: ita ut in eodem folio unico fere bis centies redarguatur falſum docere & innuere pro Hæreticis, contra veritatem rei, mentem Conciliorum & S. Romanæ Eccleſiæ auctoritatem: quod ex collatione ipſa textuum Conciliorum cum Poza palam facio. Neque hyperbolice hæc ſcribo, ſed Chriſtiana & fideli veritate, quod teſtor Deum juroque. Loquor enim coram Deo, coram ſummo Pontifice, coram Principibus totius Eccleſiæ & univerſæ Reipublicæ, quos omnes iterum atque iterum per venerandam ſanctiſſimam Trinitatem de more olim Eccleſiæ conjuro, hæc humilitatis meæ non deſpicere, nec me unum ex puſillis expoſitum offenſioni contemnere. Judicio ſto, lege & jure ago, in luce ſanctæ Eccleſiæ me inique compellantibus pro cauſa Fidei ſatisfacio, atq; ut inimici veritatis confundantur, minimus inter Salmaticenſes Magiſtros, quo ſanæ doctrinæ Romanæ Eccleſiæ faciem hac diſputatione adverſariis præluceam, illis adſum. In ea ſic me geram, ut non
niſi

niſi manifeſta illis objiciam, brevibus enthymematis, brevioribus interrogatiunculis experiar: eiſdem auctoribus, eiſdem codicibus utar, quos Poza & ſui commendant laudantque. quin potius ipſis teſtimoniis & locis fideliter allegatis ibidem, quibus illi errores adſtruunt, ipſos vincam, nec Pocam ſine ipſo umquam conveniam. Inſuper omnes conditiones ab eo accipiam, quæ poſſint cum ipſius doctrina ſubſiſtere, etiamſi communes cum Lutheranis & Proteſtantibus comminiſcitur. Nullum Tribunal in Eccleſia, nullos judices recuſo: nullius in me injuriam metuo, nec timeo, ubi non eſt timor. Humanum favorem non ambio: puniri ſi merear, non deprecor. Adſint vel ſub impunitate (quæ jamdiu in Curia Romana illis offertur, ſed criminis conſcientia diffidunt) quorum intereſt. Interim me arbitrio ſuperiorum, diſſertationem hanc, & quæ illam conſequuntur, ſubmitto, publici juris facio & ſubſcribo. Mediolani tertio Non. Octob. 1633.

M. Franciſcus Roales.

IM-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

IMPRIMATUR.

Fr. Franciſcus Carenus, Lector Theologus Vicarius S. Officii Mediolani.

Ioh. Paulus Mazuchellus pro Reverendiſs. D. Vicario Generali Curiæ Archiepiſ.

Comes Majoragius pro excellentiſsimo Senatu.

Iohannes Baptiſta Pozæ Societatis Ieſu Theologus in principio Apologiæ Miſcellaneæ, quæ exſtat Romæ penes D. Franciſcum Roalem.

MUlti ex noſtræ Societatis devotis & amicis non ſine cauſa admirantur & ſcire deſiderant, cujuſmodi nova occaſio ex parte noſtra data fuerit ad tempeſtatem tam generalem & publicam contra Societatem nuper coortam: ita ut ex pulpitis & cathedris, tum in congreſſibus privatis, non aliter de nobis verba fiant, ac de genere hominum, de pergravibus delictis jam convictorum, & obſequium Deo ac Reipublicæ præſtari exiſtimetur, ſi crimina noſtra publicentur, ut univerſi nos cognoſcant, ſibique à nobis caveant, tamquam à genere ficto & fraudulento, ab hominibus ambitioſis & ubique ſe admiſcentibus, lucrum captantibus, & opum cumulan-

 darum

darum avidis, adulatoribus Principum, quorum favores & familiaritates veritate venundata captemus, hoſtibus vitæ ſtrictioris, amicis deliciarum, quodque pejus eſt, de doctrinæ pravitate ſuſpectis, contemtoribus ſanctorum, Doctorum amicis novitatum & pacis publicæ turbatoribus. Quæ omnia, & alia eorum ſimilia atque etiam deteriora, quoniam non dicuntur ab hominibus plebejis, ſed à viris gravibus, doctis & religioſis, non in qualicumque loco, ſed pro concione: ſicut probabiliter ex bona intentione naſcuntur, ita minime dubium eſt, quin minore ſcrupulo dicantur, & majore credulitate audiantur, quam Chriſtianæ veritati ſit conſentaneum.

Idem in Brevi Relatione de turbis Salmaticenſibus annorum 1626. 1627. *&* 1628.

Inter Magnas perſecutiones, quæ in diverſis Chriſtiani orbis provinciis Societatem Ieſu afflixerunt, Hiſtoriam & ſtyli operam meretur incendium proximis annis contra eam in Salmaticenſi Academia exortum: ubi æmulatio contra Societatis filios concitavit primarias Europæ Univerſitates, illuſtriores Ec-

clesiæ

cleſiæ Ordines religioſos, perſonas propter auctoritatem & doctrinam maximi in regnis Caſtellæ nominis: ut Societatem in eo vulnerarent, quod in ea maximi pretii æſtimatur, nimirum in juventutis inſtitutione, in doctrinæ ejus ſecuritate, in motum integritate, & inſtituti ſui profeſſione.

Ibidem cap. VII.

Hiſpaniæ Univerſitates ad Regem Catholicum typis publicarunt memorialem libellum adverſus Societatem noſtram. In eo homines noſtros vocant arrogantes, ambitioſos, avaros, inſatiabiles, ſuſpectos de ingentibus furtis regiorum vectigalium, aſſentatores & adulatores, impoſtores pietatis velo tectos, importunos & Regi moleſtos, promiſſores rerum profanarum piaculo non vacantium, tamquam profeſſionis mathematum, rei militaris & rei nauticæ, Religioſos cum opibus & Aulicisſmo, implicantes ſe occupationibus & negotiis ſæcularibus, interverſores veritatis, infamatores virtutis, duplices, mendaces, veri occultatores, everſores regni, lupos in veſtimentis ovium, immunitatem ab omni jure & lege ſibi poſtulantes, homines diabolicæ induſtriæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Cacodæmones, inimicos doctrinæ divi Thomæ aliorumque veterum Patrum ac Doctorum.

P. Provincialis Societatis Ieſu in Moravia, in epiſtola ad Abbatem quendam Sacræ Cæſariæ Majeſtatis Conſiliarium.

Venit hora, in qua arbitratur QVISQVE, obſequium ſe præſtare Deo, cum de Jeſuitis MALA OMNIA ſuſpicatur & ſentit & loquitur. Nec Religioſus pene ullus, nec Politicus (*ſeu ſæcularis Catholicus*) nec Hæreticus Jeſuitas aut religioſe vivere, aut veritatem loqui exiſtimat.

Oſeæ VIII.

Factus eſt in nationibus, quaſi vas immundum.

FINIS.

S. D. N.

S. D. N.

Dn. Vrbani divina providentia Papæ VIII.

SVPPRESSIO
Prætenſæ Congregationis Jeſuitiſſarum.

ROMÆ,

Ex Typogr. Rev. Cameræ Apoſtolicæ.

M. DC. XXXII.

ANNO M. DC. XLI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Iſai. 27.

Mulieres venientes & docentes eos: Non eſt enim populum ſapiens.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

URBANUS

EPISCOPUS SERvus Servorum DEI *ad perpetuam rei memoriam, &c.*

PASTORALIS Romani Pontificis, qui cura Vineæ Domini Sabaoth ineffabili ſuperni Patrisfamilias providentia concredita eſſe dignoſcitur, Solicitudo in id præcipue incumbit, ne in agrum Dominium operarii ſine delectu temere ſe ingerant, ſata diſſipent, conſita evellant, zizania inferant, & adulterinas in eo plantas ſuper inducant. Licet autem orthodoxis Lateranenſis & Lugdunenſis Conciliorum generalium ordinationibus diſtricte prohibitum eſſet, ne quis novæ Religionis inſtituendæ Auctoritatem ſibi arrogare præſumeret, pariterque fel. rec. Joannis XXII. virorum, & piæ mem. Clementis V. Romanorum Pontificum, Prædeceſſorum noſtrorum, Salutaribus Conſtitutionibus mulierum cœtus Auctoritate privatâ, & de facto inſtituti, tanquam exitioſi palmites, damnati & ſublati

 fuiſſent,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

fuiſſent, & nihilominus (prout non ſine gravi animi noſtri moleſtia acceperamus) in nonnullis Italiæ & Ultramontanis partibus, certæ mulieres ſeu Virgines Jeſuitiſſarum nomine aſſumpto, citra ullam Sedis Apoſtolicæ approbationem ab aliquot annis in unum venire ſolitæ, vitæ Religioſæ ducendæ prætextu peculiarem, & diſtinctum à cæteris habitum uſurpaſſent, ædificia in Collegiorum formam redegiſſent, domos probationum erexiſſent, in eiſque ſuperiorem, ac prętenſæ Congregationis ſuæ Generalem indito Prępoſitæ titulo, & attributi facultatibus bene viſis conſtituiſſent, in illiuſque manibus, Paupertatis, Caſtitatis & Obedientiæ vota, ad inſtar ſolemnium emittere, clauſuræque legibus non adſtrictæ, pro libitu divagari, ac ſpecie ſalutis animarum promovendæ, aliaque opera permulta ſexus & ingenii imbecillitati & modeſtiæ muliebri, ac virginali præſertim pudori minime convenientia, & quæ viri ſacrarum litterarum ſcientia, rerum uſu, vitæque Innocentia ſpectatiſſimi difficile admodum, & non niſi magna circumſpectione adhibita aggrediuntur, attentare, & exercere conſueviſſent. Nos excreſcentes in agro militantis Eccleſiæ vepres mature evelle-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

re ſatagantes, venerabili Fratri Aloyſio Epiſcopo Tricarienſi, noſtro & Apoſtolicæ Sedis in partibus inferioris Germaniæ Nuncio, & nonnullis locorum Ordinariis dedimus in mandatis, quatenus propoſitis gravibus periculis, & ſcandalis exinde reſultantibus, mulieres, ceu Virgines præfatas ex parte noſtra Apoſtolica ſerio monitas à temerario incepto, ad ſaniora conſilia revocare conarentur, verum quia illæ DEI timore, ac noſtro & Sedis Apoſtolicæ reſpectu poſthabito in grave animarum ſuarum præjudicium, & bonorum omnium offenſionem, arroganti contumaciâ, paternis & ſalutaribus monitionibus noſtris nedum paruerunt, ſed etiam indies ſimilia attentare, ac multa ſanæ doctrinæ adverſantia proferre non erubeſcunt: Nos tantam temeritatem acriori Cenſura coercendam, & plantas iſtas Eccleſiæ Dei noxias, ne ulterius ſe diffundant, radicitus evellendas & extirpandas eſſe decrevimus. Habita itaque cum Venerabilibus Fratribus noſtris. S. R. E. Cardinalibus adverſus hęreticam pravitatem generalibus Inquiſitoribus, ab eadem Sede ſpecialiter deputatis, matura conſultatione, de illorum unanimi conſilio & aſſenſu, Conciliorum præfatorum de-

cretis, eorundemque Prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærentes prætenſam Congregationem mulierum, ſeu Virginum Jeſuitiſſarum nuncupatarum, illarumque Sectam, & ſtatum abortus ſui primordio nullos & invalidos, nulliuſque roboris vel momenti fuiſſe & eſſe, Apoſtolica Auctoritate, tenore præſentium decernimus, & declaramus. Et quia de facto proceſſerunt, eadem Auctoritate, & penitus ſupprimimus omnino & extinguimus, perpetuæque abolitioni ſubjicimus, & ab Eccleſia DEI ſacroſancta funditus tollimus, delemus, & abrogamus, ac pro ſuppreſſis, extinctis, evulſis, deletis, & abolitis ab omnibus Chriſti fidelibus haberi, & reputari volumus, & mandamus, nec mulieres & Virgines hujuſmodi ad votorum præfatorum obſervationem ullo modo teneri, aut obligari volumus. Inſuper aſſertas viſitatrices, Rectrices, & Præpoſitam Generalem, ac alias quaſcunque Congregationis, & Sectæ hujuſmodi officiales, quocunque nomine appellatas, officiis & muneribus ſuis de facto uſurpatis, omnino privatas eſſe, & fore decernimus, pariter & declaramus, & quatenus opus ſit, privamus, illaſque ab eiſdem officiis, & muneribus omnino amovemus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

vemus, easque omnes, & ſingulas mulieres, ſeu Virgines, quæ voti, ſeu uniuſcunque alterius vinculi promiſſionis, vel cujuſvis cauſæ prætextu ad aliquam Obedientiam ſe obligatas putarent, ab ea, & quocunque vinculo, & promiſſione hujuſmodi, etiam rata, & injurata abſolvimus, & totaliter liberamus. Adhæc mulieribus ſeu Virginibus, & aſſertis earum ſuperioribus, præfato, & quocunque alio nomine nuncupatis, in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac ſub Excommunicationis majoris pœna ipſo facto incurrenda, à qua nonniſi à nobis ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo conſtitutæ abſolvi poſſint, præcipimus, & mandamus, ut extra hujuſmodi Collegia & domos, ubi hactenus habitarunt, aliæ ab aliis ſeorſim degant, nec inſimul ad aliquod ſpirituale, & temporale conſultandum, ſeu peragendum, aut de eo quovis modo tractandum conveniant, ſuſceptum per eas de facto, ut præfertur, habitum ſtatim deponant, nec illum amplius reaſſumant, minuſque alias Virgines, ſeu mulieres ad illum admittant, vel recipiant, nec ulli earum ad hoc conſilium, auxilium, vel favorem, directe, aut alias quomodolibet præſtent, vel pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Religioſis ſeu prætenſæ Congregationis aut Sectæ hujuſmodi ſequacibus ullo modo ſe gerant, mulieres etiam ac Virgines, quæ eo animo vota, licet de facto, ut præfertur, emiſerunt, uti in illo ſtatu ab Apoſtolica ſede reprobato, ea emiſſuræ non fuiſſent, utpote conditione, ſub qua tacite voverent, non impleta à votorum hujuſmodi obligatione omnino ſolutas, & liberas eſſe declaramus. Quæ autem in quæcunque eventum vovere voluerunt, cum earum vota ſint ſingelicia, honeſte vivere, ſeorſum tamen ab aliis hujus reprobati Status ac prætenſæ Congregationis, ſeu Sectæ, & ab omnibus ſupra prohibitis abſtinentes in ſæculo, poterunt ſub Ordinarii Obedientia, & cum uſu non dominio bonorum, ſed tantum cum facultate, quam illis miſericorditer concedimus, de illis in vita & in morte, ad uſus pios digerendi ab inteſtato etiam ad eos devoluendi, qui Paupertatis voto ab his mulieribus non emiſſo, illis ſucceſſuri fuiſſent. Et in eventum, in quem aliquæ ex mulieribus ſeu Virginibus præfatis, ad conjugalem ſtatum tranſire voluerint, eis permittimus, ut Matrimonium, ſervatis alias ſervandis contrahere poſſint, eiſque Apoſtolicam Benedictionem, & quatenus opus

opus ſit, cum omnium votorum de facto, ut præfertur, emiſſorum relaxatione impertimur. Quoniam vero ſecundum Apoſtolum, qui matrimonio jungit Virginem ſuam, benefacit, & qui non jungit, melius facit, eaſdem mulieres & Virgines per viſcera miſericordiæ Chriſti, quo poſſumus, paterno charitatis affectu monemus, & in Domino hortamur attente, ut deſiderij, quod ſe Regularis vitæ ducendæ teneri oſtenderunt, memores, tollant jugum Domini ſuperſe, & abnegantes ſemetipſas, & ſæcularia deſideria, approbatum, ab eadem ſancta Sede aliquem Sandimonialium Ordinẽ quanto citius ingrediantur, inibique fideli, & pia promiſſione, vota voveant DEO JACOB, & innocentes manibus & mundo corde, in aſſiduo ſpiritualium operum exercitio ſuperædificantes, exhibeant ſe illuſtriorem gregis Chriſti portionem, lampadeſque ſuas flamma Charitatis ſuccenſas prudenter aptent ſponſo Cœleſti obviam ituræ, Decernentes præſentes litteras, omniaque & ſingula in eis contenta etiam ex eo, quod prætenſæ Congregationis vel Sectæ mulieres aut Virgines hujuſmodi, vel alii quicunque in præmiſſis ſeu eorum aliquo intereſſe habentes, ſeu habere quo-

 modo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

modolibet prætendentes, eis nullatenus conſenſerint, nec ad ea vocatæ, & auditæ, ſeu vocati & auditi, minuſque cauſæ, propter quas eædem præſentes emanarint, adductæ verificatæ, ſeu alias ſufficienter, aut etiam nullatenus juſtificatæ fuerint, nullo unquam tempore de ſubreptionis, obreptionis, Nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato & ſubſtantiali, ſive etiam ex eo quod in præmiſſis, ſeu eorum aliquo ſolemnitates, & quævis alia ſervanda & adimplenda, ſervata, & adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio Capite à Jure, vel facto aut ſtatuto vel conſuetudine aliqua reſultante, ſeu etiam enormis, enormiſſimæ, & totalis læſionis, aut quocunque alio colore, etiam in corpore Juris clauſo ſeu occaſione, vel cauſa etiam quantumvis juſta, rationabili & privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmiſſorum neceſſario exprimenda foret, aut quod de voluntate noſtra hujuſmodi & aliis ſuperius expreſſis, ſeu relatis, nihil alibi appareret, ſeu aliter probari poſſet, notari, impugnari, invalidari, retractari, in Jus vel controverſiam revocari, aut ad terminos Juris & reduci, vel adverſus illos

reſtitu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reſtitutiones in integrum aperitionis, oris, reductionis ad viam, & Terminos Juris, aut aliud quocunque Juris, facti gratiæ, vel Juſtitiæ, remedium impetrari, ſeu quomodolibet concedi, aut impetrato, vel conceſſo quempiam uti, ſeu juvari in Judicio, vel extra poſſe, neque ipſas præſentes ſub quibusvis ſimilium vel diſſimilium gratiarum, revocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus pro tempore quomodolibet faciendi, comprehendi, ſed ſemper ab illis excepta, perpetuoque validas, firmas & efficaces exiſtere, & fore; ſuoſque plenarios, & integros effectus ſortiri, & obtinere, ac per omnes & ſingulos, ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit, in futurum inviolabiliter obſervari, ſicque & non aliter in præmiſſis omnibus & ſingulis per quoſcunque Judices, ordinarios & delegatos, etiam Cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos & Nuncios, aut alias quavis Autoritate, & poteſtate fungentes in quavis cauſa, & Inſtantia, ſublata eis & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & Auctoritate, ubique judicari, & definiri debere, irritum quoque,

&

& inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis Auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabilibus Fratribus, ac dilectis Filiis noſtris & Apoſtolicæ Sedis Nuncius, nec non Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & aliis locorum ordinariis, ubilibet exiſtentibus, per Apoſtolica ſergita mandamus, ut ſtatim atque præſentes noſtræ litteræ, ad eorum, & cujuſlibet eorum notitiam, quo quomodo pervenerit, illas ſolemniter publicent, & publicari faciant, ac in eis contenta quæcunque debitæ executioni demandent, & demandari procurent, per ſe vel alium, ſeu alios prout in Domino judicaverint expediri. Contradictores quoſlibet & Rebelles ac præmiſſis non parentes, per ſententias, Cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque oportuna Juris, & facti remedia, omni & quacunque appellatione, recurſu, & reclamatione remotis compeſcendo, invocato etiam adhoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus, quatenus opus ſit recolendæ memoriæ, Bonifacii Papæ VIII. etiam prædeceſſoris noſtri, de una & in concilio generali edita de duobus dictis cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcun-

buſcunque. Ut autem præſentes, & in eis contenta quæcunque, ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis de ejus ignorantia prætendere poſſit, volumus pariter & mandamus, quod eadem præſentes, per aliquem, ſeu aliquos ex verſoribus noſtris ad Eccleſiæ Lateran. & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Urbe, nec non Cancellariæ Apoſtolicæ valvas, ac in acie campi Floræ affigantur, & publicentur, & cum inde amovebuntur eorum Exempla in eiſdem locis affixa dimittantur, quæ ſic publicatæ & affixæ poſt duos menſes à die publicationis computandos, omnes & ſingulos quos concernunt, perinde afficiant, & arctent, ac ſi unicuique illorum perſonaliter notificatæ & intimatæ fuiſſent, quodque illarum tranſumptis impreſſis Sigillo alicujus Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, & manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſuppreſſionis, extinctionis, ſubjectionis, ablationis, deletionis, abrogationis, liberationis, præcepti, declarationum, decretorum, privationis, amotionis, abſo-

lutionis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

lutionis, permiſſionis, impartitionis, monitionis, hortationis, voluntatum & mandatorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, Indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud S. Petrum. Anno Incarnationis M.DC.XXXI. Idibus Januarii. Pontif. noſtri octavo.

Eg. Dat. A. Rondininus.

Viſa de Curia A. Hurandus.
G Montanus, &c.

MAGISTRATA IN Secretaria Brevium.

IN Dei nomine, Amen. Anno à Nativitate Domini noſtri Ieſu Chriſti 1631. *die vero* 21. *Menſ. Maji, Indict.* 14. *Pontificatus autem Sanctiſsimi in Chriſto Patris, & D. Vrbani, divina providentia Papæ Octavi Anno ejus octavo.*

Supra dictæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ & affixæ fuerunt ac dimiſsis copiis ad Baſilicas SS. Ioannis Lateran. nec non Principis Apoſtolorum urbis, & in Cancellaria Apoſtolica in acie campi floræ, &c.

Matthias Spada M. Curſorum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

SOCIETATIS IESV

NOVUM FIDEI SYMBOLUM

In Hiſpania promulgatum:

Ejuſdem

Notio Cenſoria in Symbolum Apoſtolorum.

Habac. I.

Adſpicite in gentibus, & videte, & admiramini, & obſtupeſcite: quia opus factum eſt in diebus veſtris, quod nemo credet, cum narrabitur.

ANNO M. DC. XLI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

JESVITICVM FIDEI SYMBOLUM

velut

Canticum novum.

Ex Ioh. Baptiſtæ Pozæ libris conflatum, unaque cum documentis neceſſariis ab Hiſpanicarum Academiarum Procuratore S. Inquiſitionis Conſilio Madreti exhibitum, & ad Sacroſanctum Romanæ Inquiſitionis Tribunal deportatum à Franciſco Roales Theologo Salmaticenſi & Catholici Hiſpaniarum Regis Sacellano.

I. CRedo in duos Deos, quorum unus filii pater & mater eſt metaphorice in generatione æterna: alter metaphorice mater & pater eſt in generatione tem-

temporali : cui conſequens eſt, ut tam Deo patri, quam B. Virgini nomen Matri pater conveniat, tamquam uterque Hermaphroditus eſſet, vel Androgynus.

II. Credo in Ieſum Chriſtum, unicum utriuſque filium metaphoricum ſecundum æternam & temporalem generationem.

III. Credo Ieſum Chriſtum, ut hominem fuiſſe conceptum & natum de Maria Virgine, tanquam patre & matre metaphorice per virtutem paternam & maternam.

IV. Credo eundem paſſum & mortuum non vere & realiter, eo quod mori non potuit.

V. Credo eundem fuiſſe ſepultum, etſi vere & realiter non mortuum.

VI. Credo animam ejus deſcendiſſe ad inferos metaphoricè, cum à corpore non fuerit ſeparata.

VII. Credo eadem metaphòra eum à mortuis reſurrexiſſe, qua fuit mortuus.

VIII. Credo eum aſcendiſſe in cœlos, ſedere ad dextram patris, & venturum, ut judicet alios viventes, alios etiamnum mortuos.

IX. Credo in Spiritum ſanctum, qui locutus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

locutus eſt per prophetas nonnumquam deceptos.

X. Credo Eccleſiam ex majori parte ſanctam, & ſanctorum communionem.

XI. Credo remiſſionem peccatorum per repentinum Spiritus ſancti adventum ſuper impios.

XII. Credo reſurrectionem carnis ex majore ejus parte, & vitam æternam non ſine aliqua oppoſiti formidine.

Habet hic Lector ſpecimen novæ Ieſuitarum doctrinæ, qua illi Hiſpaniam imbuerunt, & magnam partem à doctrina, quam Eccleſia Romana didicit, alienarunt, ut jam Hiſpaniæ eadem de Religione diſſidia & bella civilia metuenda ſint, quæ Germaniam, Galliam, Belgium, Angliam, aliasque Europæ regiones tam miſere vaſtarunt, niſi tamen Hiſpani alienis malis doctiores facti ad ſaniora conſilia receptum habent, & Spiritus Sancti monita exſequuntur.

Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Proverb.26. *Cum defecerint ligna, exſtinguetur ignis: & ſuſurrone detracto, jurgia conquieſcunt.* Proverb.22. *Ejice deriſorem, & exibit cum eo jurgium, ceſſabuntque cauſæ & contumeliæ.*

IMPIA,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

IMPIA, SCELERATA & Horrenda Anglicorum & Hiſpanicorum Ieſuitarum Cenſura in Symbolum Apoſtolorum, ad explodendam non modo Pariſienſium Theologorum, ſed & Sedis Apoſtolicæ Cenſuram, typis publicata.

Ex admonitione Ieſuitarum ad Lectorem.

MErito ac prudenter timuimus, ne Theologi Pariſienſes homines verſipelles ac ſubdoli ipſum fidei Chriſtianæ Symbolum pari licentia & temeritate (ac noſtros duos libros) profanent. Quorum conatus ſacrilegos ut pro ea, qua pollemus auctoritate præveniamus, è re Catholica futurum arbitramur, idem Symbolum noſtra Cenſura caſtigatum Catholicis omnibus proponere, ne quid in eo deinceps ſuperſit, quod incautis Lectoribus offendiculum objiciat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Credo in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem cœli & terræ.

PRimus iſte Articulus ſi intelligatur, quaſi ſolus Pater ſi Deus, & omnipotens, & creator, filius autem & Spiritus ſanctus ſolum creaturæ ſint propoſitio eſt impia, blaſphemia, individuæ Trinitatis deſtructiva, & pridem in ſacro & Oecumenico Concilio 318. Epiſcoporum adverſus Arii impietatem damnata. Quatenus autem ſoli Patri creationem attribuit, nova eſt, temeraria, erronea, contra communem Eccleſiæ Patrum ac Theologorum omnium ſenſum prolata, cum hactenus receptum ſit tamquam inviolabile decretum omnes Trinitatis actiones ad extra eſſe indiviſibiliter toti Trinitati communes.

Et in Ieſum Chriſtum, filium ejus unicum, Dominum noſtrum.

TOta hæc propoſitio captioſa eſt & fallax, in quantum omittit Ieſum Chriſtum filium eſſe naturalem & conſubſtantialem Patri. Sic enim periculoſa eſt & doctrinam inducit hæreticam ſæpius ab Eccleſia in Conciliis Nicæno, Epheſino & Francofurdienſi præſente Carolo Magno damnatam. 2. ratione

tione particulæ unicum, omiſſa præſertim Conſubſtantialis aut Naturalis. Sic enim quatenus propoſitio etiam extenditur ad filios adoptivos, de quibus ipſe Dominus Pſalm. 81. ait: Ego dixi, Dii eſtis, & filii excelſi omnes. Et Apoſtolus Roman. 8. Quicunque Spiritu Dei aguntur, ii ſunt filii Dei. Si autem filii & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti, falſa eſt, piarum aurium offenſiva, & juſtis omnibus & ſanctis injurioſa. 3. Quatenus eſſe Dominum, quod indiviſa proprietate tribus divinis perſonis æqualiter convenit, ſoli filio attribuit, oblique inſinuans, unicam eſſe divinam perſonam, quæ modo Patris, modo Filii, modo Spiritus ſancti appellatione ſignificatur, hoc jam pridem adverſus Sabellium univerſa Eccleſia tamquam impium atque hæreticum damnavit.

Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto, natus ex Maria Virgine.

TOta hæc propoſitio æquivocatione laborat, quæ inducere poteſt in hæreſin propter ambiguas particulas De, & Ex: & quia ordinarie de habitudine importat principii componentis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

nentis, juxta quam innuitur Dominum noſtrum de ſubſtantia Spiritus ſancti factum eſſe, & ita Spiritum ſanctum vere dici poſſe Patrem Chriſti. Ideo propoſitio in hoc ſenſu falſa eſt, doloſa, hæretica, & divinarum originum confuſionem atque everſionem inducens. Similiter quoniam tam particula De, quam particula Ex conſueto more loquendi habitudinem prioris & poſterioris includit, & eatenus inſinuare videtur, Chriſtum poſteriorem Spiritu ſancto, & ante Mariam non fuiſſe, quod pridem adverſus Neſtorium tamquam falſum & hæreticum damnatum eſt: ideo propoſitio hoc ſenſu intellecta hæretica eſt. Deniq; ſi ita Chriſtus dicitur natus ex Maria Virgine, ut quicquid in Chriſto eſt, ex ea natum ſtatuatur, quaſi Virgo etiam dici poſſit Mater divinitatis, in hoc ſenſu propoſitio falſa atque hæretica eſt, & in conſequentia valde periculoſa.

Paſſus ſub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus & ſepultus.

HÆc propoſitio ambigua eſt, & aliquo ſenſu hæretica: nam cum proprie in cæteris rebus ita actiones & paſſiones ſunt ſuppoſitorum, ut etiam naturæ ejus propria & hypoſtaſis attri-

attribuantur, & ob hanc cauſam mortua vel abſciſſa manu non recte propterea homo mortuus dicatur, niſi ipſa natura humana diſſolvatur, ideo periculoſa eſt propoſitio, & juxta obvium illic ſenſum intellecta, quaſi divinitas aliquid paſſa, vel mortua fuerit, non ſolum hæretica eſt, ſed etiam impia & blaſphema.

Deſcendit ad inferos: tertia die reſurrexit à mortuis.

IN hac propoſitione quatenus verbum Deſcendit, relatum ad perſonam Chriſti, inſinuare videtur, ipſam quoq; divinitatem ad inferos deſcendiſſe, cum tamen divinitas propter immenſitatem ubique exiſtens moveri non poſſit à loco in locum, ac proinde non aſcendere in cœlum nec ad inferos deſcendere, ideo periculoſa eſt & inducere poteſt in errorem. Intellecta vero de anima Chriſti, ſi ſenſus ſit animam Chriſti ad pœnas inferni deſcendiſſe, & eas re ipſa ſuſtinuiſſe, propoſitio eſt hæretica, ſcandaloſa, piarum aurium offenſiva, & ex Calvini doctrina lib. 2. cap. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Aſcendit ad cœlos, ſedet ad dextram Dei Patris omnipotentis.

ISta quoque propoſitio intellecta de adſcenſione Chriſti in cœlum ſecundum divinitatem, perinde ut ſuperior, falſa & erronea eſt. Quatenus autem affirmat, Chriſtum ſedere indefinite, ac proinde etiam univerſaliter id pro omni tempore ſtatuere videtur, ideo ſi ita intelligatur, Chriſtum ſemper ſedere, ut neque ſtet unquam, neque etiam de loco in locum moveatur, cum & ſtet, & Sanctus Stephanus ſtantem eum in cœlo viderit, & Ioannes Apoc. 14. De Virginibus dicat, eas Agnum perpetuo ſequi quocumque ipſe ierit, propoſitio ſic intellecta temeraria eſt, & expreſſo Dei verbo contraria. Denique in quantum hæc eadem propoſitio Deo patri dextram attribuit, Anthropo morphitarum hæreſin redolet, & in eum errorem inducit.

Inde venturus eſt judicare vivos & mortuos.

ISta propoſitio quatenus ita aſſerit Chriſtum ita judicaturum eſſe vivos & mortuos, ut negare videatur, Patrem & Spiritum Sanctum judicaturos, cum hæc actio ſuprema atque adeo di-

vinæ

vinæ authoritatis ſit, eaque externa, ac proinde toti Trinitati communis; ideoque propoſitio hac ratione ad ſolam perſonam Chriſti; multoque magis ad ſolam ejus naturam humanam limitata, falſa, temeraria & erronea eſt. Quatenus autem eadem quoque propoſitio aſſerit, Chriſtum judicaturum eſſe non modo mortuos, ſed etiam vivos, ambigua eſt & fallax. Unde ſi ſenſus eſt, quoſdam homines non eſſe morituros, non prius vita defunctos ad judicium eſſe perducendos, propoſitio nova eſt, temeraria, falſa & erronea, nec non Verbo Dei & communi Patrum totiuſque Eccleſiæ ſenſui contraria.

Credo in Spiritum Sanctum.

HÆc propoſitio maligne propoſita eſt & ex affectata brevitate merito ſuſpecta haberi poteſt. Subdole enim Spiritus Sancti divinitatem, ejuſque à patre & filio proceſſionem tacet. Proinde Arianam hæreſin redolet, ſchiſmati Græcorum oblique favet, individuamq; Trinitatem diſſolvit.

Itemque tota explicatio divinæ atque individuæ Trinitatis, octo iſtis articulis comprehenſa, manca & periculoſa eſt, avertitque fidelem populum à cultu &

 reve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

reverentia tribus divinis perſonis indiviſe atque inſeparabiliter debita, & ſub prætextu brevitatis & non neceſſariæ explicationis ſubdole totum Trinitatis myſterium evertit, cum tamen perfecta ejus & explicata fides medium ſit ad ſalutem neceſſarium. Vixque tota hæc doctrina excuſari poteſt à dolo, quod nullam de Filii aut Spiritus Sancti divinitate, aut etiam æternitate mentionem faciat, ſed contrarium de Filio in articulo tertio inſinuet.

Sanctam Eccleſiam Catholicam, Sanctorum communionem.

PRopoſitio hæc multiplici periculoſa æquivocatione & affectata obſcuritate errorem tegit. Inprimis enim ambiguum & obſcurum eſt, quid ſit credere Sanctam Eccleſiam Catholicam. Et ſi ſenſus eſt adhibendam eſſe fidem definitionibus Eccleſiæ cum excluſione definitionum, quæ fieri poſſent à ſolo ejus capite, quaſi Papa extra Concilium nihil definire poſſit, quod ſit de fide: propoſitio eſt temeraria, ſcandaloſa & ſummo Pontifici vehementer injurioſa. Deinde dubium eſt, quo ſenſu Eccleſiam dicat eſſe Sanctam. Et ſi ſenſus ſit ſolos Sanctos, & non multos malos conti-

contineri, propoſitio falſa, & hæretica, & Verbo Dei communique Patrum ſenſui contraria eſt. Eodemque modo rejiciendum eſt, quod de Sanctorum communione adjungitur, ſi inter ſolos Sanctos bonorum ſpiritualium communio admittatur, cum fide certum ſit, omnes qui in Eccleſia ſunt, tam bonos quam malos, in bonorum ſpiritualium ſaltem aliquorum participatione uniri. At ſi per Communionem Sanctorum non tantum bonorum, ſpiritualium ſaltem, ſed quorumcumque etiam aliorum Communio intelligeretur, propoſitio eſſet abſurda, à fide & recta ratione aliena, & Anabaptiſtarum confuſionem induceret.

Remiſſionem peccatorum.

ISta quoque propoſitio ſub his generalibus terminis concepta, vel falſa, vel periculoſa eſt. Intellecta enim de perfecta & abſoluta peccatorum omnium, etiam eorum, quæ quotidie committimus, remiſſione jam à Chriſto facta, & nobis ſemel in Baptiſmo applicata: hoc ſenſu hæretica eſt, & Sacramenti Pœnitentiæ deſtructiva.

Carnis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Carnis reſurrectionem.

SI intelligatur de Reſurrectione, quaſi jam facta & amplius non ſit futura, propoſitio hæretica eſt, jam olim ab Hymenæo & Phileto aſſerta, & ab ipſo Apoſtolo 2. Tim. 2. damnata. Intellecta vero de reſurrectione futura, ſed de carne animali, hoc eſt, quæ iiſdem animalibus deſideriis, operationibus ac neceſſitatibus ſubjecta ſit: propoſitio falſa atque erronea eſt, & Mahometis impietatem ſapit contra expreſſam verbi divini auctoritatem. 1. Cor. 15.

Vitam æternam.

HÆc propoſitio quatenus indefinite proponitur, atque ita univerſaliter extenditur ad omnes, excludendo mortem æternam, qua injuſti punientur, falſa, ſcandaloſa & hæretica eſt, januamque vitiis omnibus aperit, & Atheiſtarum hujus temporis impietatem atque inſaniam ſapit.

Adhuc Notio Cenſoria Jeſuitarum.

HEm, iſta eſt prudentia & juſtitia, qua ſe Jeſuitæ venditant,

tant, ut qui ſuas novitates Romanis & Pariſienſibus Cenſoribus probare non poſſunt, merito & prudenter in eo facere ſe jactitent, quod ipſa Spiritus ſancti verba, nunquam niſi cum veneratione & horrore quodam tractanda, ad incudem vocant, & ingeniorum ſuorum laſciviæ ac petulantiæ ſubjiciunt, vereque obſcœnarum Harpyiarum inſtar contactu immundo fœdare non dubitant. Sed hac de re plura Lector inveniet in Alphonſi de Vargas Relatione de Stratagematis & Sophiſmatis Societatis Jesv.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 E 63